

NGUYỄN QUANG LẬP

CHUYỆN
NHÀ QUÊ

KÝ ỨC NĂM HÀO

Thửa bé đi học không sợ gì chỉ sợ đến ngày nộp học phí.

Lương ba hình như 105 đồng, gọi là lương cao, nhưng bảy, tám miệng ăn, chưa đến nửa tháng đã hết tiền. Suốt cả thời kì ấu thơ của mình, nhà mình khi nào cũng khốn đốn chuyện nợ nần.

Có tám hào học phí, mua được 16 cái kẹo vắn, mà lần nào về xin học phí mẹ cũng gắt um lên: Đi học sau này có làm vương làm tướng chi không mà tháng nào cũng đòi tiền tao.

Mình ngồi khóc ri rỉ từ sáng đến chiều, cuối cùng mẹ cũng cho. Mừng hết lớn.

Nhưng tháng sau lại lặp lại y xì tháng trước, khốn khổ vô cùng.

Có lần cô giáo nói: Nhà thầy Đặng mà không có tám hào học phí à, vô lí. Nhục quá đã tính tự tử.

Cho nên khi được giải học sinh giỏi lớp bốn của huyện, hình như giải hai, giải ba gì đó cả văn lẫn toán, được thưởng tám đồng, mừng muốn ngất, trông các thầy các cô nói cho nhanh xong buổi lễ mừng công để chạy ù về đưa tiền cho mẹ.

Mẹ cười xoa đầu nói giỏi hè giỏi hè. Rồi rút ra cho mình năm hào.

Sau này đã có lúc mình làm đến vài trăm triệu nhưng chưa bao giờ có được cảm giác hân hoan như khi cầm năm hào mẹ cho ngày ấy.

Bây giờ nhớ lại vẫn còn thấy rung rung.

Mình cầm năm hào chạy ù xuống nhà con Hà xì tiền ra khoe, nói tao có năm hào!

Tưởng nó phục lắm, hóa ra nó vắn lưng quần chia ra một tờ năm hào, cười he he he.

Mình vừa ngượng vừa tức, cứ xui nó tiêu hết năm hào đi để mình nhiều tiền hơn nó nhưng nó kiên quyết không.

Hồi này làng Đông chẳng có quán xá gì. Mọi thứ chỉ chờ đến sáng có phiên chợ thì mua. Chợ họp nhanh, mặt trời chưa quá con sào đã tan, sợ máy bay bắn. Mình thì học buổi sáng, thành ra suốt tuần chẳng mua được gì.

Cứ mong đến ngày chủ nhật, nhất định mua hai cái bánh trắng với hai lát bánh đúc ăn một bữa cho đã. Còn lằm nhảm tính cho đĩa nào, không cho đĩa nào.

Con Hà thì nhất định cho nó rồi. Sáng nào đi học nhờ nó mà mình không bị đói.

Có bất kì cái gì nó cũng để phần cho mình, kể cả mấy lát khoai deo. Em nó đòi nó không cho, kiên quyết để dành cho mình.

Con Hà dong dỏng cao, trắng trẻo, tóc dài (giống Thu Hà báo *Tuổi Trẻ* he he). Nhà nó năm chị em gái, ai cũng xinh.

Mới 11 tuổi ngực nó đã nhú trái cau. Thỉnh thoảng nó lại vén áo cho mình xem đôi núm vú bé xíu của nó. Mình lấy ngón tay ấn ấn hỏi đau không, nó nói mới mọc hơi đau đau giờ hết rồi.

Mình nhìn đôi núm vú say sưa, nói hay hè hay hè. Nó nói rồi to bằng người lớn tề. Mình nói tởm hè. Nó lườm nói tởm răng mà tởm, phải to bằng người lớn để cho con bú chớ. Mình nhăn răng cười, nói tởm.

Năm hào mình để trong túi, thỉnh thoảng giật mình mò vào túi, vẫn còn, thở phào nhẹ nhõm. Sau sợ mạ hay lấy áo giặt bất thành lình làm nát tiền, mình kẹp vào chính giữa cuốn vở bài tập toán.

Thế mà mất. Sáng thứ bảy mình soạn vở đi học, mở cuốn bài tập toán ra xem: năm hào không còn nữa. Đêm qua trước khi ngủ kiểm tra vẫn còn, sáng dậy đã mất.

Mình ngồi lặng ngắt, mồ hôi trán ướt đầm, nước mắt cứ thế chảy giàn giụa.

Nghi nhất anh Thắng, anh Tường nhưng không bắt được tay vay được cánh đành chịu.

Mình đến lớp ngồi im. Con Hà đưa cho củ khoai nướng không ăn, hỏi gì không nói. Mãi sau nó không hỏi nữa thì lại nói tao mất năm hào rồi. Nó giật cuốn vở bài tập toán lật lật mấy trang rồi chìa ra tờ năm hào, nói đây nì!

Mình nhảy cẫng lên, sung sướng quay cuồng. Mười năm sau mới biết đó là năm hào của con Hà, nó làm vậy cho mình vui, chứ khi đó thì hoàn toàn không biết.

Nó nói để tao cất cho, mi cất mấy anh mi lấy mất. Mình nói mai mi đi chợ mua ăn hết luôn. Nó nói mua chi, mình nói bánh tráng bánh đúc, chỉ hai đĩa mình ăn thôi, không cho đĩa mô hết. Nó nói ừ không cho đĩa mô hết. Mình nói ừ không cho đĩa mô ăn hết. Hai đứa vừa tranh nhau nói vừa nuốt nước bọt ừng ực.

Sáng chủ nhật ngủ dưới hầm, ngủ chán mắt thì thôi, nghe bom nổ ầm ầm cũng không thèm dậy. Đến khi chui ra khỏi hầm thấy mạ đứng nói với mấy người hàng xóm bom thả trúng chợ chết hết rồi.

Lúc đầu cũng chỉ ngồi nghe thế thôi, sau sức nhớ sáng nay con Hà đi chợ, mình ù té chạy xuống chợ.

Chợ ở đầu làng, nằm dưới rặng trâm bầu. Mình chạy xuống chẳng còn ai, chỉ có mấy anh dân quân đang dọn dẹp.

Bốn quả bom thả trúng chợ, nát bét hết, nước mắm, muối, bún, bánh đa, bánh đúc, thịt cá lẫn trong máu, cát và thịt người.

Mấy anh dân quân đuổi mình đi, nói chạy mau lên không máy bay quành trở lại đó.

Mình chạy về nhà con Hà.

Nhà nó chặt kín người, cả nhà nó đang khóc rú.

Mình chen vào.

Con Hà nằm trên tấm chiếu hoa trải giữa sân, phủ một tấm vải trắng trùm kín đầu. Không thấy gì hết, chỉ thấy bàn tay nhỏ xíu của nó chuôi ra khỏi tấm phủ đang nắm chặt khư năm hào.

Khi đó mình không khóc, mình nhớ như in khi đó mình không khóc.

TRỌC PHÚ

Mình về quê, cô em họ nói tối nay nhà hát thị xã có chương trình ca nhạc của nhạc sĩ Tinh Túy, có giấy mời đây, anh có đi không.

Chẳng biết Tinh Túy là ai. Hồi này các nhạc sĩ trẻ nổi lên cũng nhiều, sáng tác như điên, nghe không kịp, toàn những bài na ná nhau, hết nhại Phú Quang sang nhại Ngọc Đại, ca từ hoặc rỗng toếch hoặc nhẹ tênh, chán ốm.

Định bụng không đi.

Cô em họ nói nhạc sĩ Tinh Túy nói ông quen anh đấy, hình như học với anh. Cái tên nghe lạ hoắc, quen thân hồi nào nhỉ?

Ừ thôi thì đi.

Tới nơi thấy đông nghịt, vé 180 ngàn đồng mà đông nghịt. Cô em họ cười rích rích, nói giá vé đề cho oai, thực ra toàn giấy mời. Mình cười, nói ừ, thì mời mà người ta đi cho đông thế này cũng là tốt rồi.

Cô em lại cười rích rích, nói phải tổ chức mời, lôi kéo mọi người vào mới được như vậy, ai mời được một người đi thì được thưởng 10 ngàn. Mình ngạc nhiên nói có chuyện đó a? Nó bảo ông Tinh Túy thiếu gì tiền. Mình trợn mắt hỏi thật a, nó gật gật, nói em mời được sáu chục người được 600 ngàn khỏe re, ke ke ke.

Hóa ra là thằng Tụy học lớp bảy với mình, nó là Phạm Tụy, sao giờ này nòi đổi tên là Phạm Tinh Túy không biết.

Thằng Tụy không dốt nhưng lười, học hết lớp bảy thì bỏ, lêu bêu ba bốn năm trời, chẳng chịu làm việc gì, nhà nó cãi nhau ỏm tỏi vì nó.

Nó mê con Thủy lắm, rình con Thủy tắm suốt. Một hôm thấy nó đi chân trên cát đi một hình vẽ to đùng, mình hỏi vẽ chi rứa? Nó nói bướm con Thủy. Vẽ xong, nó ngồi lệt thồm vào đấy, tay bó gối mắt nhìn đăm chiêu, nói cho tao lấy con Thủy thì sai tao ăn bát cứt tao cũng ăn. Mình hỏi cứt nác có ăn không, nó nói ăn.

Hôm con Thủy cưới chồng, thằng Tụ uống rượu say cứ ép bên tường hồi nhà con Thủy, sát ngay phòng ngủ vợ chồng Thủy đập liên tục, ở quê gọi là nất gió.

Con Thủy đi đâu nó cũng đứng dạng háng chặn lại, nói cái của chồng Thủy có bằng của tui không mà chê tui hủ!

Thấy phiền quá, chú nó xin cho một chân làm hậu đài đoàn văn công tỉnh, đuổi nó đi cho khuất mắt con Thủy. Thằng Tụ thích lắm, ai hỏi làm đâu, nó ra cái vẻ khiêm tốn nói làm ở đoàn văn công, phụ trách hậu đài.

Ít ai biết việc của nó là kéo dây, mắc đèn, khuôn vác bục bệ, nghe nói phụ trách hậu đài là oách rồi, lương tháng năm đồng ba cọc, bù lại gái gú có dùng, cũng phờ.

Thằng Tụ to đen như con gấu, mỗi tối biểu diễn, nó cứ lờn vờn quanh khu hóa trang, các cô nhờ nó khi thì lấy cái này, khi thì lấy cái kia, rồi nhờ cột cái tóc, sửa cái giày... nó vui vẻ làm hết thảy, thỉnh thoảng lại véo cái, vuốt cái... loanh quanh thế nào nó kiếm được ời cô.

Hồi mình ở tỉnh, nó chuyên kể các nàng ế chồng, các em trẻ ngựa nghệ, các bà nạ dòng chồng già mất sức chiến đấu đều vào tay nó cả. Nó kể một hôm ông trưởng đoàn nghi nó tàng tịu với vợ ông, định đuổi đi, chưa kịp mở mồm vợ ông đã cho một vả rưng hai cái răng cửa. Từ đó nó được chiều chuộng nâng đỡ, uy quyền ra phết.

Đến đoàn văn công hỏi gặp anh Tụ, thế nào cũng có người vồn vã dạ đây dạ đây, anh chờ cho chút, rồi học tốc đi tìm, y chang thằng Tụ là lãnh

đạo.

Thằng Tụy cười, nói tao dưới một người trên muôn vạn người, khác gì phó đoàn, thằng phó đoàn lơ mơ tao cách chức, khe khe khe .

Năm 1985 đoàn văn công vào diễn cho xí nghiệp đông lạnh, ông giám đốc phấn khởi lắm, nói tặng anh em đoàn văn công tỉnh rẻo đất của xí nghiệp làm quà. Đó là rẻo đất thừa, bùn lầy, rác rưởi nằm ngoài khuôn viên xí nghiệp, ông cho ai trong xí nghiệp cũng chẳng lấy, nên cho đoàn văn công.

Mọi người ra nhìn rẻo đất chừng vài ngàn mét ai cũng ngán ngẫm, bủi môi không lấy. Thằng Tụy nói mọi người không lấy tui lấy, tui làm mấy ao nuôi cá chơi.

Thằng Tụy lấy xong bỏ đấy cả chục năm chẳng làm gì, đụng đến ngày thị xã lên thành phố, quy hoạch thay đổi, giá đất lên ầm ầm, mấy ngàn mét đất của thằng Tụy thành tiền tỉ, nó lại khéo mua đi bán lại đất đai, chỉ vài năm sau nó thành tỉ phú, tiền nhiều như quân Nguyên. Nó mặc nhiên thành ông lớn trong tỉnh, gặp nó ai ai cũng một anh hai anh, tuyệt không ai dám gọi nó bằng thằng.

Nó thường nhậu nhẹt đàm đạo với các quan chức trong tỉnh, hễ nó nói câu gì cũng được khen giỏi, có đầu óc, tầm chiến lược gia, nghe ù tai.

Bây giờ nó là nhạc sĩ Tinh Tuý, nổi tiếng khắp tỉnh, bài hát thì chẳng ai nhớ nhưng tên nó cứ nổi như cồn.

Mình nghĩ mãi không ra làm sao một lúc nó có thể làm được món nghệ thuật cao sang kia, trong khi một nốt nhạc bẻ đôi cũng không biết.

Hồi lớp ba, cô giáo tập bài *Giải phóng miền Nam*, hát đi hát lại cả trăm lần, ai cũng thuộc, cô giáo gọi nó đứng lên hát. Bài hát như mắc ngang họng, nó cố khặc ra: *Giải phóng miền Nam, chúng ta cùng quyết quyết*

quyết... Mọi người cười, nó lườm đe mọi người, nói cười cu tao, rồi hát lại: Giải phóng miền Nam chúng ta cùng bước bước bước...

Thế mà bây giờ nó đã thành nhạc sĩ Tinh Túy, thất kinh.

Đêm ca nhạc tung bùng, thằng Tụy khiêm tốn ra cúi chào, về mặt mỗi trước hư danh. Các cô gái chạy ào ra tranh nhau tặng hoa, trong đó có cô em họ mình. Cô em họ nói phải tranh nhau tặng hoa thì mới được thưởng, nếu lên chậm, rồi rạc thì một xu cũng không có.

Có đến bốn, năm cái máy quay ti-vi, ông nào ông nấy mặt mày nghiêm trọng, lật đặt ngược xuôi khắp khán phòng.

Mình ngạc nhiên thấy mấy ông lớn nghệ thuật trong tỉnh, dù đã già nhưng danh tiếng vang lừng đều có mặt trên sân khấu, người thì hát bài hát thằng Tụy, người thì phát biểu ca ngợi nó, Tinh Túy một phát hiện mới, Tinh Túy một tài năng tiềm ẩn vừa được khám phá... óách kinh.

Anh Hào Hoa nói tao nói Tinh Túy một tài năng, thằng Tụy bỏ bì có năm trăm, ông Xốc Tới nói Tinh Túy một tài năng lớn, nó bỏ bì cho hai triệu, được rồi lần sau tao nói Tinh Túy một thiên tài xem nó bỏ bì tao bao nhiêu.

Hết chương trình, mình tìm gặp nó bắt tay, nói chào thiên tài Tinh Túy. Nó cười rĩ tai, nói thiên cái đầu b., chơi ngông tốn tiền bỏ mẹ, khờ khờ khờ.

Một người đàn ông già thâm thấp đi đến, vẻ khóm róm, nói dạ thưa anh mời anh lên xe. Thằng Tụy vỗ vai người này, nói anh Tãi, chồng cô Thủy, chánh văn phòng công ty tôi. Mình à và bắt tay, ông Tãi khom người hai tay nắm tay mình, gập cái đầu thiết lệ, rồi lón thón chạy về chiếc Mezcerdez đang chờ, mở sẵn cửa.

Mình lên xe cùng thằng Tụy, ông Tãi lại khom người kính cẩn, gập cái đầu thiết lệ, nói dạ các anh đi. Mình hỏi thằng Tụy đi đâu? Nó bảo qua chỗ này nghe tụi nó nịnh tao chút, rồi hai thằng mình ngồi với nhau.

Đến nhà hàng, cả trăm người đang chờ, đủ mặt cả: văn nghệ sĩ, quan chức trong tỉnh và các ca sĩ phục vụ đêm nhạc, nhiều nhất là các nhà thơ.

Thằng Tụy bắt tay, nhận hoa, vỗ vai người này, cụng ly người kia, nói cười ha hả. Thằng Tụy đi đến đâu ti-vi chạy rập rập theo đấy.

Ai cũng nói đêm nhạc thành công, bài này hay, bài kia sâu sắc, hiếm có ai đa tài như Tinh Túy.

Nhà thơ Hoài Ân nói may trời có mắt, tỉnh mình có Tinh Túy, không thì nỏ biết lấy chi mà tự hào.

Mấy người nói đúng đúng, giả sử Tinh Túy không sinh ra ở đây có phải tỉnh mình tro mép không.

Mấy người lại nói đúng đúng không có Tinh Túy tại mình bốc cát mà ăn.

Mấy người lại nói đúng đúng, đừng nói cát, cứt cũng không có mà ăn.

Thằng Tụy nhận những lời khen có vẻ như miễn cưỡng, lấy lệ. Nụ cười khiêm tốn lấy lòng người khen, chắc là được rèn giũa nhiều, rất chuẩn.

Thằng Tụy nâng cốc nói giờ tôi có việc phải đi, không vui được với anh em, rất mong thông cảm. Mọi người cứ nhậu thoải mái, nhậu đến sáng cho vui.

Ông Tài lớn thón cầm xấp phong bì đưa từng người một, kèm theo một chai rượu xịn, ông gập lưng đưa phong bì, gập lưng đưa chai rượu, lại gập lưng chào rồi lớn thón chạy sang người khác, cứ thế cả trăm người. Nhìn ông cứ thương thương.

Thằng Tụy nói anh em mình biết nhau rồi, nói thiệt nhạc của tao đếch đâu. Tao soạn lời, thằng Tài phổ nhạc, nó lấy tiền, tao lấy tên, rứa thôi.

Mình nói ông không làm nhạc thì người ta giết ông à? Nó cười nói bây giờ phải nhà nọ nhà kia chút làm ăn mới dễ, tiền sĩ thạc sĩ bây giờ mất giá, thêm vào. Tao vốn ở văn công, chọn cái món nhạc là dễ nhất, tiếng tăm mau nổi, gái gú cũng dễ kiếm, cứ véo von mấy điệu dân ca quen tai là nước nỏ hết lượt.

Mình nói ông đúng là thiên tài. Nó cười ha hả nói tao không thiên tài thì thằng nào thiên tài đây. Mình nói thế mà tôi tưởng ông trọc phú, nó cười khe khe khe, nói trọc phú hết lượt, mình tao à.

Mình lại theo thằng Tụ lên xe đi ra bờ biển với nó. Mình nói ông mời cả trăm người nhậu đến sáng, tốn cả đồng tiền, không tiếc à? Nó bảo lo chi, nhận xong phong bì, chai rượu chúng nó cắt cả đó mà.

Xe ra bờ biển, thằng Tụ vừa xuống xe, bà chủ quán lật đật chạy ra kêu một tiếng ôi anh ngọt lịm, rồi chạy lui mời anh ra đây, mời anh ra đây.

Nhìn cái dáng chạy lui của bà, mắt són sác, miệng cười gượng, vú sẽ rung bần bật, thấy tức cười.

Một cái chòi vắng, nằm nghiêng bờ cát, ở giữa những cây phi lao mắc đèn xanh đỏ mờ ảo dưới trăng rất đẹp.

Mình vừa bước vào đã thấy Thủy. Cô bận bộ đồ nỉ, sang trọng, chìa bàn tay thon dài đeo hai nhẫn mặt ngọc nói chào Lập, lâu ngày quá hè. Thằng Tụ ôm vai Thủy, nói đây là vợ thằng Tãi nhưng là bồ của tôi.

Nó rĩ tai mình, nói tao chơi gái nhiều, chưa thấy con nào hay như con này, mao nó rẽ ngôi, hai xoáy, giống y chang cái đầu hói xếp tao khơ khơ.

Hôm sau mình ra Hà Nội, chỉ con Thủy đến, nó đưa gói quà thằng Tụ cho mình, nói anh Tinh Túy bận tiếp khách sở không ra được. Mình nói hợp

gì hạp khiếp thế. Thủy cười khẩy, nói hạp chi mô, thấy anh Tinh Túy có chút tiền chúng đeo anh suốt ngày, tệ lắm.

Mình nói không ngờ cuối cùng hai bạn lại yêu nhau. Thủy nói Lập đừng nghĩ mình lãng nhãng, anh Tinh Túy tâm hồn như rứa ai mà không yêu.

QUÊ CHOA CHÍ DỊ

1. Đài thôn thông báo:

A lô a lô... chiều ngày 16 tháng 5 năm 1965 em Ngô Thị Lý học sinh lớp 10 đã thắt cổ tự tử. Em Lý chết vì mắc bệnh hoang tưởng, quá sợ bị người ta hiếp. Qua vụ việc này thôn yêu cầu các gia đình có con gái mới lớn phải giáo dục các em nâng cao tinh thần làm chủ tập thể, làm chủ bản thân, không nên sợ lung tung. Hiếp dâm là một tội nạn xã hội đã bị quét sạch trên Miền Bắc XHCN tươi đẹp của chúng ta, a lô a lô...

Năm 1965 nhà mình sơ tán lên làng Đông, HTX cho miếng đất cát ở đầu làng, sát ngày rừng trâm bầu sau làng. Hồi đó rừng trâm bầu là rừng thâm u, toàn cây cổ thụ chạy từ đầu làng đến cuối làng, nổi rộng ra đến làng Kệ hơn chục cây số vuông chứ không ít. Rừng bị cấm chặt cây hái củi nên vắng người, ít ai vắng lai. Chỉ có bọn con nít hay vào rừng quét lá rụng, bắt con chông... còn người lớn chẳng ai vào rừng làm gì, trừ đám trai gái vẫn rủ nhau tìm nơi hủ hóa.

Chông, có nơi gọi con giông, là một loại bò sát chuyên sống trên cát, giống con rắn mối nhưng da dẻ đa sắc, đẹp lắm. Con nít làng Đông đứa nào cũng thuộc câu ca tả con chông thế này: đầu ma da trời chân dơi đuôi chuột. Thịt chông ngon, xào lên ăn giống thịt ếch. Nấu canh bầu với thịt chông ngon hết ý, ngọt lừ. Ba mình làm lẩu chông rất ngon, khi nào bắt được chừng hai chục con thế nào ông cũng làm lẩu, gọi đàn ông quanh xóm đến uống rượu, nhà mình khi đó thật vui hơn tết.

Chông đào hang sống trong cát, chúng rất thích sống trong các nấm mồ. Nghĩa địa cát là hang ổ của loài chông, nhiều vô biên, có khi đến hàng ngàn con. Loại chông ở đây vừa to vừa béo, bắt rất dễ. Mình mười tuổi hầu như ngày nào cũng vào rừng bắt chông, khi thì đi một mình, khi thì theo thằng Đán. Thằng Đán thua mình bốn tuổi, chỉ sáu tuổi thôi nhưng khôn hơn rận, chuyện gì cũng biết. Nó nói chông là

giống ma đó. Mình nói ma chi. Nó nói ma l. Mình cười he he he, đá đít nó một phát, nói ba trợn. Thằng Đán trợn mắt trương gân cổ lên, nói thiệt đo, anh không tin thì thôi. Mình nhăn răng cười, nói ba láp, nói ma l. rằng không giống... Thằng Đán lại trợn mắt trương gân cổ lên, nói anh chộ rồi rằng nói không giống, mình tịt câm. Nó nói anh không chộ chông toàn làm hang ở mả đàn bà à. Nghe cũng có lý.

Thằng Đán dắt mình đến cái hang chông, nói anh muốn chông bò ra cho anh bắt thì vượt chim thật thẳng rồi nhét vô hang, đập thật mạnh vào, một lúc chông sượng củ tí, bò ra liền. Mình cười nói láo láo. Nó nói thiệt đo, anh không tin thì thôi. Mình làm theo lời thằng Đán, vượt chim thật thẳng nhét vào hang chông đập liên hồi, mãi chẳng thấy chông ra, phúi đít quần đứng dậy, nói mi nói láo. Thằng Đán vẫn trợn mắt trương gân cổ lên, nói thiệt đo, tại chim con nít nó không thềm chấp. Mình nói dứt, mi nói láo. Thằng Đán nói thiệt đo, anh không tin thì thôi.

Mình tức, nói ẻ vô chơi với mi nữa, rồi bỏ thằng Đán đi bẫy chông một mình. Bẫy chông là một khúc ngắn ống nửa chừng 3, 4 phân gấn cần bẫy, nối với vòng thông lọng vòng quanh ống nửa, cắm vào hang chông. Chông đi vào đi ra đều phải chui qua ống nửa, thúc phải cần gạt, cần bẫy giật lên, vòng thông lọng thắt chặt cổ chông. Xưa nay người ta đều bẫy chông như thế. Mình đặt hơn chục bẫy thì chui vào dưới tán một cây trâm bầu nằm dạng chân tay đánh một giấc. Nhưng đói, bụng không khó ngủ cứ chập chà chập chờn, chiêm bao thấy chó ăn cứt mà cũng nuốt nước bọt ừng ực.

Chợt ngửi thấy mùi thịt lợn luộc, rồi mùi xôi, lúc đầu nghe thoáng thoảng, sau mỗi lúc mỗi đậm, sực nức. Mình vùng dậy ngó quanh quất chẳng thấy gì, hít lấy hít để mấy hơi liền chẳng còn mùi xôi thịt đâu, lại nằm xuống, buồn tênh. Được mười phút lại ngửi thấy mùi xôi thịt, cả mùi bánh rán nữa, mình lại bật dậy, đi đi lại lại cố tìm quanh, vẫn biết làm gì có xôi thịt ở nơi đây nhưng cứ tìm. Đang đói ngửi thấy mùi xôi thịt càng đói, bủn rủn cả chân tay, nước miếng trào ra không kìm được, ướm tràn cả cổ, thấm xuống tận ngực.

Bỗng có tiếng ai đó rú lên rất gần, mình giật thót quay ngoắt lại. Tiếng rú tắc nghẹn như đang bị ai bóp cổ, rồi im bật. Từ ngọn cây trâm bầu trước mặt một đồng đen thui to bằng cái rổ rơi xuống cái xoạp, tiếng rơi như đồng áo quần ướt rơi trên cát. Mình sợ toát mồ hôi, lạnh cột sống, cứ đứng ngẩn không biết làm gì. Rất lâu sau mình vùng té chạy, vừa chạy vừa hét Đán ơi Đán ơi. Thằng Đán chui từ bụi cây trâm bầu ra, nói chi rứa chi rứa. Mình nói ma ma, con ma to lắm. Thằng Đán trợn mắt há mồm, nói thiệt không thiệt không. Hai đứa lò dò đi về phía cây trâm bầu, nơi có đồng đen thui rơi xuống. Chẳng thấy gì, nơi đồng đen thui rơi xuống có vết hằn cái lưng và hai cái cùi chỏ tay. Thằng Đán nói hay có ai thắt cổ tự tử, đứt dây rơi xuống. Mình nói ngu ngu, tự tử thì chết, rơi xuống còn chạy được à.

Thằng Đán từ từ ngược lên nhìn ngọn cây, từ từ nhìn xuống gốc cây, lại từ từ ngược lên nhìn ngọn cây... ba bốn lần như thế, mặt mày nghiêm trọng. Bỗng nó vùng té chạy, mình cũng vùng chạy theo nó, túm cổ áo nó lôi lại, nói rằng rứa rứa rứa. Thằng Đán mặt xanh như đất nhái, nói ma ma... ma chị Lý. Chị Lý treo cổ chết ở cây đó đó.

Chị Lý ở cùng xóm, tự tử chết đúng ngày nhà mình lên đây, người nói chết vì tình, người nói tức anh trai mà chết, đài truyền thanh thôn thì thông báo chị chết vì bị bệnh hoang tưởng. Thằng Đán nói trệt trệt, láo láo, sai bét hết. Mình hỏi rằng, nó nói anh cu Thái ép chị Lý ngủ với anh, chị không chịu thì tự tử chết thôi. Mình nói rằng mi biết. Nó nói tui biết chớ rằng. Mình nói láo. Nó nói thiệt đo, anh không tin thì thôi. Mình chạy về hỏi mẹ mình, vừa mở mồm nói mẹ ơi anh cu Thái ép chị Lý ngủ với anh... mẹ liền bịt chặt mồm mình, nói cam hòng đi con ơi, dân quân bắt chết chừ.

Anh cu Thái là anh trai chị Lý, ba mẹ chết bom, hai anh em ở với nhau. Anh được bầu làm bí thư chi đoàn đội 1 vì anh biết chắc chắn Mác - Lê Nin là hai ông. Anh cũng không đọc V.I Lê nin là sáu Lê nin như mọi người, anh đọc là vờ-la-đi-mia-i-lit Lê Nin. Mọi người hỏi rứa họ là chi tên lót là chi, anh nói họ là vờ-la-đi, tên lót là mia-i-lit, mọi người phục anh lắm. Anh nói yêu quý Lê Nin, chúng ta nên lấy tên họ

của Lê nin ghép với tên mình, để lỡ khi trúng bom chết, người ta cúng mình thì cúng luôn Lê nin. Anh nêu gương làm trước, lúc đầu đặt tên là Vờ-La-Đi Văn Thái, sau lại đặt Ngô Mia-I-Lít Thái.

Từ ngày chị Lý chết, anh cu Thái ở một mình, thỉnh thoảng đem chi đoàn về nhà hát hò ồm tỏi, múa nhảy nhặng xị. Anh nhận ba bốn cô làm em nuôi, nấu nướng ăn uống ngủ ngáy luôn tại nhà. Nhà anh khi nào cũng có tiếng nói cười chọc ghẹo vui như tết. Cu Đán nói chị Lý ngu, chết đi để mình anh cu Thái sướng. Nó nói câu đó khi hai thằng chui vào lùm cây trâm bầu nằm gác chân lên nhau đợi giờ đi thăm bầy chông. Mình hỏi rằng sướng. Nó nói sướng chơ rằng, chim anh cu Thái to lắm, đại chang luôn, tui chộ rồi.

Cu Đán vừa dứt lời thì có ai đó hét lên cắt cắt, đ. mạ thằng cu Thái. Hai đứa đứng lên ngó quanh, không thấy ai. Một cơn lốc cát từ đâu ập đến, mù mịt cát vùn vụt gió, hai thằng nằm sấp che tai bịt mắt. Mọi ngày lốc cát chỉ vụt qua rồi tan, lần này nó cứ xoáy tròn mỗi lúc mỗi gắt, tiếng gió cát rít lên kinh hồn. Thoảng trong tiếng rít có ai đó lúc lúc lại hét lên cắt cắt, đ. mạ thằng cu Thái... cắt cắt, đ. mạ thằng cu Thái. Hai đứa sợ run, nằm im thín thít.

Lốc cát tan, hai đứa đứng lên thì thấy giữa bãi cát bị lốc cát làm cho phẳng lỳ có dấu chân người lớn đi từ chỗ nằm hai đứa đến cây trâm bầu, nơi đồng đen thui vừa rơi xuống. Hai đứa dò theo dấu chân đến tận cây trâm bầu. Không thấy gì, dấu chân cũng biến mất. Cu Đán nói ma thiệt rồi. Mình nói hồn ma chị Lý à. Thằng Đán ôm chặt lấy mình, nói không không, anh đừng nói tui sợ lắm. Vừa lúc một ngọn gió hụp đến, mùi xôi mùi thịt lợn luộc bốc lên thơm lừng. Hai đứa đứng ngẩn ngơ, nước miếng thi nhau chảy ướn cổ.

Cu Đán quỳ sụp xuống vái lấy vái để, nói chị Lý ơi cho em ăn, em đói lắm rồi. Từ trên ngọn cây một bọc xôi to rơi xuống trước mặt nó, hai đứa sững sờ. Mình giăng lấy xôi, nói cho tau ăn với, thằng Đán nói không không, xôi tui xin chị Lý. Rằng anh không xin chị Lý đi. Mình liền quỳ xuống vái lấy vái để, nói chị Lý ơi cho em ăn, em đói lắm rồi. Một bọc thịt lợn luộc gói trong lá chuối rơi xuống trước mặt mình. Hai

đưa mừng rỡ chia nhau thịt xôi ăn ngon lành, tranh nhau nói chị Lý tốt hè, ừ, ai chết cũng tốt hết a, ừ, mà chị Lý tốt nhất hè, ừ.

Chợt thằng Đán ngừng ăn, im bật. Nó trợn mắt nhìn về phía bên kia gốc trâm bầu. Một cánh tay con gái như đang chuồi lên từ cát, cổ tay có đeo cái vòng nhựa màu xanh. Mình nói chị Lý đó tề. Thằng Đán vứt xôi ôm chặt lấy mình, meo máo, nói không không em sợ lắm.

Một cơn lốc cát ập đến, mù mịt cát vùn vụt gió, hai thằng nằm sấp bịt tai che mắt. Thoảng trong tiếng rít có ai đó lúc lúc lại hét lên cứt cứt, đ. mạ thằng cu Thái... cứt cứt, đ. mạ thằng cu Thái. Cơn lốc cát tan đi, hai đứa ngẩng đầu lên, cánh tay con gái bỗng cảm ngay trước mặt, bàn tay nhầy nhựa máu xò ra, cái vòng nhựa xanh rực lên.

2. Rõ ràng cánh tay mọc lên từ cát, rất gần, chỉ cách hai đứa chừng vài tấc. Thằng Đán sợ quá đái ướt quần. Nó túm chặt lấy thắt lưng mình run lấy bầy, nói tay chị Lý đó, chị đòi lại xôi thịt. Mình nói không phải mô, chị đã cho rồi đòi lại mần chi. Thằng Đán nói đòi, anh không tin thì thôi. Một con chóông từ đâu chạy tới, đâm đầu vào cánh tay, cánh tay rung rung rơi ập xuống. Bây giờ nhìn thấy rõ cánh tay bị chặt đứt ngang khuỷu tay, xương lòi ra trắng nhợt. Thằng Đán ôm chặt cứng lấy mình, nói có kẻ giết người, nó ném cánh tay lại đây.

Hai đứa bò dẫn tới phía cánh tay. Bỗng lốc cát lại nổi lên xoay tít mù, tiếng gió rít kinh hồn, nghe như ai nghiêng răng. Hai đứa nằm sấp, bịt tai che mắt, gió tan ngẩng lên không thấy cánh tay đâu. Cát bị gió đánh phẳng lỳ, không thấy dấu chân nào, chỉ có dấu chân chóông từ chỗ hai đứa nằm chạy về phía nghĩa địa. Hai đứa lần theo, dấu chân chóông dẫn đến mộ chị Lý, chui tọt vào cái hang chóông ngay sát mộ chị. Thằng Đán chỉ cái hang chóông, nói ma l. chị Lý đó. Mình đá nó một phát, nói mi nói ba láp, chị Lý hiện lên cho mi một tát chừ. Thằng Đán trương gân cổ lên cãi, nói tui nói thiệt chớ, ma l. giống chóông. Mình nói giống răng. Nó nói nó căn giống chóông căn, đá kêu rêu mọc mới nhả. Mình cười hì hì, nói ai nói mi. Nó nói bộ tui nói. Mình tròn mắt nói thiệt a, bộ mi bị l. căn thiệt a. Nó nói thiệt, bộ tui nói muốn rờ thì phải hun, hun thiệt nhiều, không hun nhiều mà rờ nó căn cho phát

chết luôn. Mình cười hì hì, nói láo lếu. Nói nói thiệt đo, anh không tin thì thôi.

Có tiếng hú phía sau, hai đứa giật mình quay lại. Cây trâm bầu cách chừng năm chục mét đang rung lên bần bật, tiếng hú hét vang lên kinh dị, khi nghe như tiếng đàn ông, khi nghe như tiếng đàn bà. Từ trong tán cây trâm bầu, một cánh tay đâm thẳng lên, khua đi khua lại cùng với tiếng hú hét. Thăng Đán nói tay chị Lý đó tề rồi ôm mình chặt cứng. Mình cố nhìn thật kĩ thì đúng là cánh tay gãy vừa nãy, ai đang cầm nó giơ cao, khua đi khua lại. Mình nói ma, đúng rồi ma, ba chân bốn cẳng bỏ chạy. Thăng Đán chạy theo mình, nói anh Lập chờ em với. Mình cứ chạy không chờ. Thăng Đán khóc nói anh Lập ơi anh không thương em à. Mình cứ chạy. Thăng Đán rú lên, nói cha tổ mi vợ Lập nời, chờ tau với.

Hai đứa chạy về đến nhà tìm đập chân run, ai hỏi gì cũng không nói. Mạ nói chông cheo mô, đi đơm cả ngày không có con mô à. Sợ mạ mắng, mình phải liêu ra rừng trâm bầu thăm bầy chông. Thăng Đán chạy theo, nó cũng đi thăm bầy. Vừa ra đến cửa rừng thì gặp cơn giông kéo đến, chông sợ giông chạy tán loạn. Chông rất sợ sấm sét, chỉ nghe tiếng sấm thật xa chúng đã ba chân bốn cẳng chạy về hang rồi. Trong phút chốc mây đen kéo về kín đặc, khu rừng tối om, hai đứa sợ không dám tiến cũng chẳng dám lui.

Một ánh chớp xanh lè, sấm nổ cái đoàng, rồi nổ cái đoành. Có ai đó hét hú lên, nói cứt cứt... đ. mạ thằng cu Thái. Hai đứa ngó quanh không thấy ai. Lại một ánh chớp xanh lè, sấm nổ cái đoành, lại nổ cái đoàng. Có ai đó lại hú lên, nói cứt cứt... đ. mạ thằng cu Thái. Cây trâm bầu trước mặt rung bần bật và cánh tay gãy đâm lên đâm xuống qua tán cây cùng với tiếng hú hét đ. mạ cu Thái... đ. mạ cu Thái.

Từ trên cây trâm bầu, một bọc đen sì rơi xuống cái soap, tiếng rơi như tiếng bọc quần áo ướt rơi trên cát. Cái bọc bùng nhùng nhảy lăn qua lăn lại, nó chồm chồm như cóc nhảy, vừa nhảy vừa hét cứt cứt... đ. mạ thằng cu Thái. Hai đứa bò lùi rồi ù té chạy. Có ai đó đuổi theo, tiếng chân chạy rất gấp.

Mưa đổ xuống như trút, tạt mạnh đến nỗi không cách sao chạy nhanh được. Tiếng hú hét đuổi theo sau lưng mỗi lúc mỗi gần. Hai đứa cầm cổ chạy không dám ngoảnh lại ngó xem kẻ đó là ai. Về đến làng mới đứng lại ngoảnh đằng sau, chẳng có ma nào cả. Thằng Đán thờ hồng hộc, nói không phải ma chị Lý, ma đàn ông. Mình nói ừ, ma đàn ông thù anh cu Thái. Thằng Đán nói ừ, anh cu Thái mần chi ông ni để ông ni chết hóa ma lên trả thù. Mình nói ừ, nhưng anh cu Thái mần chi hè. Hai đứa tịt, nhìn nhau ngẩn ngơ.

Anh cu Thái chưa gây sự với ai trong làng, anh làm bí thư chi đoàn tất nhiên là anh là đoàn viên gương mẫu. Thằng Đán nói anh cu Thái chỉ làm gương mẫu thôi à. Mình nói ừ, anh cu Thái chỉ làm gương mẫu thôi. Thằng Đán nói gương mẫu là răng. Mình tịt không biết nói răng. Thằng Đán cười hề hề, nói rứa mà cũng không biết, ngu ngu, gương mẫu là làm mẫu trong gương. Mình chẳng hiểu sao, mặt đực như ngỗng ỉa. Thằng Đán cười hề hề, nói anh ngu lắm. Nhà anh cu Thái có cái gương cắt tóc, anh treo trong buồng, đêm mô anh cũng kêu mấy chị em nuôi về làm mẫu trong gương. Mình vẫn không hiểu. Thằng Đán nhảy chồm lên mình đập đập, nói ri nì ri nì.

Mình không tin, nói láo láo, răng mi biết. Thằng Đán nói rình thì biết chớ răng. Mình lạ quá. Anh cu Thái mà rứa a, khi mô anh cũng bỏ áo trong quần, đi dép bốn quai, nói năng toàn văn minh lịch sự. Ai làm chi sai anh phê bình, nói sai anh chỉnh sửa, ai ai cũng nể sợ anh. Có người nói đồng chí Lê Nin lãnh đạo toàn thế giới mà lại có vợ, dở dở, thua Bác mình xa. Anh cu Thái trợn mắt đập bàn, nói tầm bậy, đồng chí Lê Nin lấy vợ là để nêu gương cho đoàn viên thanh niên toàn thế giới biết lấy vợ ra răng, sinh con đẻ cái ra răng. Mọi người nói ua châu châu, đồng chí Lê Nin gương mẫu hề. Nhưng có người cãi lại, nói rứa đồng chí Mao Trạch Đông lấy ba vợ là để nêu gương cho đoàn viên thanh niên toàn thế giới lấy ba vợ à. Anh cu Thái trợn mắt đập bàn, nói tầm bậy, đồng chí Mao Trạch Đông hoạt động trong lòng địch, phải lấy nhiều vợ để che mắt quân thù. Mọi người nói ua châu châu, đồng chí Mao Trạch Đông người Tàu mưu lược hề.

Làng xóm không ai thù anh cu Thái hết, toàn phục anh thôi. Thằng Đán nói, anh cu Thái mồm nói một đằng cặc văng một nẻo. Mình nói ai nói mi biết. Nó nói bộ tui. Mình nói mi đừng có nói bá láp, anh cu Thái cho dân quân bắt chết chừ. Thằng Đán nói thiệt đó, anh không tin thì thôi.

Buổi tối thằng Đán rủ mình đến nhà anh cu Thái rình anh làm gương mẫu. Hai đứa bò sau hồi nhà đến sát cửa sổ nhà anh. Thằng Đán cho mình nhìn trước, mình đứng lên vai nó, leo lên. Nó chỉ sáu tuổi thôi mà khỏe lắm, mình đứng lên vai, nó chỉ rung rinh chứ không ngã. Nó ngửa mặt lên, nói chộ chi không chộ chi không. Tối thui chẳng thấy gì cả, chỉ nghe phì phì hực hực, nhóp nhép bóp bép, phì phì hực hực, nhóp nhép bóp bép. Mình giả dò chặc lưỡi thì thầm, nói ua châu hay hung hay hung. Thằng Đán sốt ruột, nói mau xuống đi cho tui coi với, không hết mất chừ.

Nặng quá, thằng Đán trụ không nổi, ngã cái oạch, mình cũng ngã theo. Tiếng anh cu Thái quát to, nói ai mần chi ngoài rứa. Hai đứa bỏ chạy, nằm nấp giữa hai vòng khoai lang. Anh cu Thái phi ra, nói ai đó ai đó. Chợt anh ối một tiếng, lại á một tiếng, ngã lăn quay. Một bóng đen to ùng chạy rật rật, vọt qua hàng rào biến mất. Hai cô em nuôi cầm đèn chạy ra. Anh cu Thái ôm hạ bộ quần quai, nói có đứa bóp dái anh, cấp cứu cấp cứu. Hai chị bỗng rú lên, nói ma ma, quăng đèn ôm mặt bỏ chạy. Đèn rơi dầu đổ, lửa cháy loang rộng ra. Cánh tay gãy cầm ngược trước mặt anh cu Thái, bàn tay nhòe nhoẹt máu đu đưa đu đưa. Anh cu Thái hét lên ngất xỉu.

3. Đài thôn thông báo: *A lô a lô... Ngày 23 tháng 7 năm 1966 trong khi làm nhiệm vụ đồng chí Ngô Văn Thái, bí thư chi đoàn đội I, đã phát hiện có một kẻ đột nhập vào thôn, mang theo một cánh tay gãy của một phụ nữ. Với tinh thần vì nước quên thân vì dân phục vụ, đồng chí Thái đã một mình trong đêm tối mịt mùng rượt đuổi kẻ gian, thu hồi được cánh tay, trả lại bình yên cho thôn xóm. Hiện nay kẻ gian vẫn còn ẩn nấp, bà con cần nâng cao cảnh giác đập tan mọi hành động thù địch của kẻ gian, không đưa tin đồn nhằm lung lạc ý chí nhân dân, để kẻ xấu lợi dụng, a lô a lô...*

Cánh tay được anh cu Thái chuyển lên thôn. Thôn khen ngợi anh cu Thái mưu trí dũng cảm và khẳng định rõ ràng đây là cánh tay của ai đó. Tuy nhiên quản lý một cánh tay không phải nhiệm vụ của thôn, thôn chuyển lên xã. Xã khen ngợi thôn đã nâng cao cảnh giác, giữ vững lập trường và khẳng định việc khẳng định của thôn rõ ràng đây là cánh tay của ai đó. Mặc dù vậy quản lý một cánh tay cũng không phải nhiệm vụ của xã, xã chuyển lên huyện. Huyện khen xã đã nâng cao cảnh giác, giữ vững lập trường, năng động sáng tạo và khẳng định việc khẳng định của xã về khẳng định của thôn rõ ràng đây là cánh tay của ai đó. Nhưng huyện chỉ làm việc vĩ mô, quản lý một cánh tay là việc của cơ sở, huyện trả lại cho xã. Xã nhất trí chủ trương đúng đắn của huyện liền chuyển xuống thôn, thôn nhất trí chủ trương đúng đắn của xã liền trao lại cho anh cu Thái. Lúc này cánh tay đã sưng vù, khản mùi, đòi chui vô chui ra đầu khuỷu tay.

Anh cu Thái rùng mình ọe một phát, nói nhất trí. Lại rùng mình ọe phát nữa, nói đồng thuận. Anh cố nói thêm hai tiếng sáng suốt nhưng chưa kịp nói thì đã trào mật vàng mật xanh ra cả. Anh cu Thái gọi thằng Đán và mình sang nhà, nói tui bay đem cái này ra rừng trâm bầu chôn cho anh, xong việc anh cho hai đứa hai củ khoai. Hai đứa giãy nảy nói không không. Anh cu Thái nói một củ khoai. Hai đứa nói không không. Anh cu Thái nói một gánh khoai, đi đi rồi anh viết tin khen trên đài nữa. Thằng cu Đán nói thiệt không, anh toàn viết tin khen anh, có khen ai mô. Anh cu Thái nói thiệt thiệt, chiều ni dứt khoát đài thôn khen các em.

Thằng Đán nói không tin không tin, đừng may anh hứa ba lớp thì rằng. Anh cu Thái chắp tay sau đít đi đi lại lại, đầu gật gù gật gù, nói a lô a lô hôm nay ngày 26 tháng 7 năm 1966 hai em Hoàng Việt Đán và Nguyễn Quang Lập đã dũng cảm mưu trí đem cánh tay ra rừng trâm bầu chôn cất, chấm dứt vấn đề rõ ràng cánh tay là của ai đó, trả lại bình yên cho thôn xóm. Hành động dũng cảm mưu trí của hai em xứng đáng được tuyên dương là cháu ngoan Bác Hồ, a lô a lô... Hai đứa sững diên nhảy cà tằng, nói rứa nha rứa nha anh phải đọc rứa nha.

Rồi lấy bao tải bọc kín cánh tay, ôm chạy ù ra rừng, hí húi đào thật sâu, chôn cất cánh tay thật cẩn thận, còn chạy về nhà lấy hương thắp lên mộ cánh tay, xì xụp vái lạy rất nghiêm trang.

Xong việc thẳng cu Đán ngồi ngẩn ngơ, nói biết tay ai mà chôn tội hè. Mình nói huyện xã còn nỏ biết, rằng con nít tội mình biết được. Mình vừa dứt lời thì bỗng trên đầu có tiếng hét tay tau tay tau. Hai đứa run bắn vùng dậy, ngó ngơ lên các tán cây trâm bầu, chẳng thấy ai. Một tiếng hú dài ở phía trước, nói tay tau tay tau, rồi một tiếng hú dài phía sau, nói tay tau tay tau. Hai đứa đứng trơ, tay chân cứng ngắc.

Phía nghĩa địa bỗng đùn lên một cơn lốc cát, nó xoay vòng chạy dài một vòng quanh nghĩa địa, rùng rùng tiến về phía hai đứa. Trong vòng xoáy lốc cát hiện ra một người đàn bà toàn thân phủ cát, mái tóc cũng cát, chỉ đôi mắt lúc đen ngòm lúc lóe sáng như hai cục than đỏ. Người đàn bà rùng rùng đi trong lốc cát, đi rất nhanh, vùn vụt vùn vụt. Thằng Đán rú lên, nói chị Lý chị Lý rồi ù té chạy. Mình cũng chạy theo nó. Người đàn bà cười ré, tiếng cười chua lèm nhói óc đuổi theo sau lưng. Hai đứa ra sức chạy, vừa chạy vừa hét cứu cứu... vợ làng cứu. Chợt mình vấp rễ cây ngã lăn quay. Thằng Đán ngã sấp đè lên mình. Cơn lốc cát ập đến, đổ cả đồng cát lên hai đứa, phủ kín hết. Tiếng chân chạy sình sịch vòng quanh, hình như rất nhiều người, khi chạy nhanh khi chạy chậm, thỉnh thoảng nhảy mấy cái hét mấy tiếng. Tiếng đàn bà hét tay tau tay tau, tiếng đàn ông hét đ. mạ thẳng cu Thái, cuối cùng có ai đó hét lên ôi Hân ơi rằng mi khổ rứa, và khóc, khóc rất to.

Hai đứa chui ra khỏi đồng cát, bốn xung quanh vắng hoe, chỉ thấy những dấu chân người lớn chạy thành một vòng tròn quay y như người ta lấy compa vẽ vậy. Mình nói ma rồi, đúng là ma rồi. Thằng Đán nói không phải, anh cu Hân... đúng rồi, anh cu Hân. Mình nói rằng anh cu Hân lại có tiếng con gái, thằng Đán nói anh cu Hân giả giọng con gái tài lắm, diễn kịch khi mô anh cũng đóng con gái.

Anh cu Hân người yêu chị Lý, đổ bệnh tâm thần cả năm nay, bỏ nhà đi lang thang khắp nơi, hễ nơi nào bom rơi đạn nổ người ta bỏ chạy cả thì anh mò đến. Anh đứng giữa bãi bom nhảy múa la hét, nói vợ cu

Thái nời, bom mô rồi, thả đi thả đi. Máy bay quần lượn bắn rốc két, thả bom anh không sợ, càng nhảy múa hung tợn. Thế mà anh không chết, chưa khi nào vướng một mảnh bom. Anh vượt chim thật thẳng, dúm dúm lên trời, vừa dúm vừa nói cha tổ cu Thái cha tổ cu Thái. Mọi người sợ anh chết, kéo anh vô hầm, nói cu Thái mô trên trời, máy bay Mỹ đó. Anh không chịu, giăng ra cho kì được, nói không phải máy bay Mỹ, thẳng cu Thái đó, thẳng cu Thái đổi bướm lấy chức đội trưởng. Mọi người vội vàng bật mồm anh cu Hân, nói ngấp mồm đi, dân quân bắt chết chứ. Anh cu Hân hất tay mọi người, nói chết cu tau, cu tau to hơn cu Chủ nhiệm rằng cu Thái không gả con Lý cho tau, lại cho không Chủ nhiệm.

Mọi người lại bật mồm anh, nói Hân ơi lạy mi Hân ơi, ngấp mồm đi không cả nhà mi chết hết chết hết. Anh cu Hân lại hất tay mọi người ra, nói ai chết ai chết... Rồi khóc bù lu bù loa, nói Lý ơi ôi Lý ơi, em chết đi để cu anh cho ai... Lý ơi là Lý. Anh cu Hân la hét ầm ĩ cả xóm. Chủ nhiệm nghe tin chạy đến, khạc mấy cái cười hề hề, tay vỗ tay xoa vô cùng giản dị, nói bà con nghe thẳng diên nói làm cái chi hề, e muốn diên như hân. Mọi người xúm đến chất vấn Chủ nhiệm, người nói chuyện cu Thái bán bướm em gái cho ông có không; người nói chuyện cu Thái đánh cu Hân chấn thương sọ não hóa diên có không; người nói ông đề con Lý, con Lý nhục quá tự tử có không. Chủ nhiệm khạc mấy cái cười hề hề, tay vỗ tay xoa vô cùng ấm áp, nói rứa là bà con ta đồng thuận cả rồi nghe, giỏi giỏi, thôi giải tán. Chủ nhiệm chấp tay sau đít dùng đĩnh bỏ đi. Một ngày sau dân quân bắt anh cu Hân, trói gô lại, nói đem đi trại tâm thần chữa bệnh. Chuyện đó xảy ra gần một năm rồi.

Mình nói hay anh cu Hân trốn trại về đây. Cu Đán mở to mắt trôn trối nhìn mình, nói thiệt không. Mình không biết nói sao. Nó đứng im, rất lâu sau chợt nó ngẩng phắt lên, nói đúng rồi. Dứt lời cu Đán ù té chạy về làng. Mình đuổi theo nó, nói chạy đi mô chạy đi mô. Nó không nói cứ cắm cổ chạy, nói mau lên, không anh cu Thái giết anh cu Hân. Thằng Đán chạy về nhà anh cu Thái, nhà không có ai. Vừa chạy ra ngõ

thì gặp Chủ nhiệm, hai đứa kêu ầm lên, nói anh cu Hân về rồi anh cu Hân về rồi. Chủ nhiệm khạc mấy cái cười hề hề, tay vỗ tay xoa vô cùng thân thiết, nói ề he, đời mô có chuyện đó. Thằng Đán nói thiệt đo, bác không tin thì thôi.

Bây giờ mới nghe Chủ nhiệm nói anh cu Thái lên huyện họp ba ngày chưa về, hai đứa thở phào nhẹ nhõm, nhìn nhau nhả răng cười, nói tụi mình toàn nghi tầm bậy. Thằng Đán nói chạy ra rừng coi anh Hân có lấy cánh tay tụi mình chôn không. Mình nói rằng mi biết. Nó nói biết chớ, chỗ mô có bom là anh Hân tới, có ai đó bị bom phạt cụt tay, anh Hân lấy chơi. Mình nói láo láo, rằng mi biết tài rửa. Nó nói thiệt đo, anh không tin thì thôi.

Hai đứa chạy ra nơi chôn cánh tay, không thấy bị đào bới, lại nhìn nhau nhả răng cười, nói tụi mình toàn nghi tầm bậy. Bỗng có tiếng hú vang, hai đứa không sợ, nói anh Hân mô rồi ra đi, bầy tui không sợ mô. Từ một lùm cây trâm bầu ném vụt ra cái áo con gái, lại ném ra một mớ tóc giả, cái túi nilon đen to đùng, cả guốc dép, cả cái xác phụ nữ. Hai đứa chụp lấy, cười hì hì. Mình nói anh Hân chui vào túi nilon rồi rơi trên cây xuống. Thằng Đán nói đúng rồi, anh Hân mặc áo quần con gái giả đồ làm chị Lý. Mình nói đúng rồi, anh Hân bóp dái anh cu Thái, cầm cánh tay dọa anh cu Thái. Thằng Đán nói đúng rồi, anh Hân lấy xôi thịt cúng ở nghĩa địa cho tụi mình ăn. Hai đứa cười he he he, nhảy cà tâng, nói đúng rồi đúng rồi.

Có tiếng hú từ bụi cây trước mặt, bụi cây rung rung. Hai đứa hét lên, nói anh Hân anh Hân đừng hòng dọa bầy tui nha. Hai đứa chạy về phía bụi cây. Vừa chui vào thì thấy cái mặt anh Hân đầy máu, mắt trợn ngược đầy lòng trắng. Anh đã chết từ lúc nào.

4. Đài thôn thông báo: A lô... a lô... Ngày 26 tháng 7 năm 1966 Anh Lê Văn Hân trốn trại tâm thần về làng, không may bị bom Đế quốc Mỹ, anh đã chết tại rừng trâm bầu sau làng. Cái chết thương tâm của anh cu Hân càng hun đúc thêm lòng căm thù Đế quốc Mỹ. Bà con hãy biến đau thương thành hành động cách mạng, chiến đấu giỏi sản xuất giỏi, trả thù cho anh cu

Hân. Tuyệt đối không nên nghe tin đồn nhảm, ảnh hưởng đến sản xuất và chiến đấu a lô a lô...

Anh Hân chết vùi trong cát, chỉ cái mặt là nhô lên, hình như có ai đánh anh, tưởng anh đã chết, mới lấp vùi vàng. Anh Hân cố nhoài ra khỏi hố cát mới chịu chết. Thằng Đán meo máo khóc, nói rằng tội ri anh Hân ơi, anh điên rồi mà, rằng có người giết anh. Chợt có tiếng roac ở lùm cây phía trước, lại có tiếng roac ở lùm cây phía sau, hai đứa ngó quanh ngó quất. Mình kéo tay thằng Đán, nói chạy thôi. Thằng Đán trì lại, nói không, phải ở lại, không người ta lấy xác anh Hân. Mình nói lấy xác mần chi. Thằng Đán trợn mắt lên, nói anh hỏi ngu lắm, rứa người ta giết người điên mần chi.

Vừa lúc có cơn lốc cát ập đến, bốc lên dữ dội, quay tít mù. Hai đứa nằm sấp bịt tai che mặt. Cơn lốc xoáy tròn mỗi lúc mỗi gắt, tiếng gió cát rít kinh hồn. Thoảng trong tiếng rít có ai đó lúc lúc lại hét lên ai giết ai giết, mi giết mi giết, tau giết tau giết, hăn giết hăn giết. Tan lốc, ngẩng lên chẳng thấy ai, chỉ thấy dấu chân chạy vòng quanh xác anh Hân. Thằng Đán nói tiếng ai giống tiếng anh Hân. Mình nói anh Hân chết đây rồi, rằng nói được. Thằng Đán nói ma anh Hân nói đó, mình nói cứt cứt, không phải ma, người đó. Bỗng có tiếng cười dài tiếp liền một tiếng hú dài ghê rợn, hai đứa bỏ chạy. Hình như có tiếng chân người đuổi đằng sau, tiếng chân rất gấp.

Thằng Đán sợ quá riu cả chân không chạy được, nó túm lấy áo mình khóc ầm ĩ, nói cứu tui cứu tui. Tấm áo mưa to dùng từ đâu bay tới trùm cả hai đứa, cả hai cuống Quýt rồi rít trong tấm áo mưa, chui mãi không ra. Tiếng cười tiếng hú tiếng hét loạn xạ phía sau, nói ai giết ai giết, mi giết mi giết, tau giết tau giết, hăn giết hăn giết. Hai đứa cuống cả lên, không cách sao chui ra khỏi tấm áo mưa to dùng. Khi không còn tiếng ai nữa, lột được tấm áo mưa chẳng còn thấy ai, chạy về làng thì thấy người ta đem xác anh Hân về nhà kho hợp tác.

Mọi người xúm đến đông nghịch, người nói thằng Hân chết bom. Thằng Đán nói không phải không phải. Người nói thằng Hân bị ma vật, em gái nó vật chết nó chứ ai. Thằng Đán nói không phải không phải.

Mọi người túm lấy thằng Đán, nói rửa thì rửa rửa thì rửa. Thằng Đán nói có người giết anh Hân. Mọi người cười ồ, nói tào lao, ai đi giết thằng điên. Thằng Đán nói thiệt đo, không tin thì thôi.

Chủ nhiệm chạy tới, ôm lấy xác anh Hân khóc nức lên, nói ôi đồng chí cu Hân ơi, tại làm răng lại ra cơ sự như ri. Mọi người nói ua châu châu, Chủ nhiệm thương người mô chết người đó. Thằng Đán chạy đến trước mặt Chủ nhiệm, nói anh Hân không phải chết bom, thiệt đo. Chủ nhiệm khạc mấy cái cười hề hề, tay vỗ tay xoa vô cùng ấm áp, nói tại sao không chết bom, rửa bom chừa cu Hân ra à. Mọi người ủa đến, nói bom thả vô làng mình khi mô, răng bày tui không biết hề. Chủ nhiệm khạc mấy cái cười hề hề, tay vỗ tay xoa vô cùng giản dị, nói bà con ai thắc mắc thì về nhà tui nghe, không được thắc mắc lung tung.

Có người hốt hơ hốt hải chạy ra, nói cu Thái cũng chết rồi. Mọi người hốt hải chạy về nhà cu Thái, không thấy cu Thái đâu, bàn tán loạn cả lên. Người nói cu Thái lên huyện họp, người nói cu Thái bị thủ tiêu rồi, họp mô mà họp. Bây giờ người ta mới nhớ chuyện cách đây một năm, ngày chị Lý tự vẫn. Người nói cu Hân không điên, cu Thái với Chủ nhiệm vu cho cu Hân điên thôi. Người nói đúng rồi, vì cu Hân biết chuyện cu Thái đem em gái bán cho Chủ nhiệm để được làm đội trưởng. Người nói rửa đo, cu Hân trốn trại về làng để tố cáo thì Chủ nhiệm xui cu Thái giết cu Hân. Người nói óa chà đúng hề, cu Thái giết xong cu Hân thì Chủ nhiệm giết luôn cu Thái để diệt khẩu. Mọi người ồ lên, nói ui chao ôi, răng mà dễ sợ rửa hề.

Ba bốn người chạy rật rật đến, nói Chủ nhiệm cho người chôn cu Hân rồi. Mọi người đổ xô đến kho hợp tác, nói không được chôn, chờ công an đến điều tra. Chủ nhiệm khạc mấy cái cười hề hề, tay vỗ tay xoa vô cùng thân thiết, nói rửa là đồng thuận cả rồi hề, bà con ta đưa đồng chí cu Hân về nơi an nghỉ cuối cùng. Mọi người ồ lên, nói không được không được, phải chờ công an đến điều tra.

Chủ nhiệm tức lên, nhổ nước bọt cái toẹt, nói á a bà con thắc mắc hay chống đối đây? Thắc mắc thì tối nghe đài thôn giải thích, chống đối thì chìa tay vô cùm, rửa thôi. Một tiếng nổ đoàng đầu thôn, khói lửa

bốc lên ngùn ngụt, mọi người đạp nhau chạy về đầu thôn. Chẳng thấy gì, chỉ thấy đụn rơm đang bốc cháy. Một tiếng nổ đoành cuối thôn, mọi người lại đạp nhau chạy về cuối thôn. Cũng chẳng thấy gì, chỉ có đụn rơm đang bốc cháy.

Mọi người ngơ ngác nhìn nhau, nói rằng rứa hè rằng rứa hè. Bỗng phía rừng trâm bầu chỗ này nổ đoành, lửa phụt sáng, chỗ kia nổ đoành, lửa phụt sáng. Ba con táo tác chạy rật rật túa ra rừng trâm bầu. Trời tối mịt vẫn chẳng thấy gì, vẫn chỗ này nổ đoành, chỗ kia đoành, lửa phụt tùm lum khắp rừng trâm bầu. Thằng Đán kéo tay mình trì lại, nói không chạy nữa, khéo không mắc lừa Chủ nhiệm. Mình nói mắc lừa rằng. Nó nói Chủ nhiệm bày trò cháy nổ đánh lạc hướng để đưa anh cu Hân đi chôn. Hai đứa chạy rật rật về nhà kho hợp tác thì thấy một nhóm người đang xông đến nhà kho.

Hai đứa lén dò theo. Nhóm người mở cửa nhà kho, xác anh Hân còn nằm đó. Bỗng anh Hân cười ha ha ha, ngồi bật dậy cười ha ha ha. Nhóm người sợ té đái, rụt cả lại. Anh Hân vụt đứng dậy, nhảy múa múa múa, cười ha ha ha, nói ai giết ai giết, tau giết tau giết, mi giết mi giết, hăn giết hăn giết. Nhóm người quỳ sụp xuống, vái như tế sao, nói Hân ơi Hân ơi, em sống khôn thác thiên thì để cho các anh đem em đi, không Chủ nhiệm chôn sống các anh. Anh Hân rú lên mấy tiếng, nói cứt cứt láo láo, đ. mạ Chủ nhiệm. Và cười ha ha ha khóc hu hu hu, cứ nhảy múa múa múa, khóc khóc cười cười, sợ quá.

Chủ nhiệm đem mấy dân quân chạy đến, nói bắn chết ma thằng Hân, đừng để nó dọa xóm làng. Dân quân bắn chỉ thiên mấy phát. Anh Hân đứng sững lại, đổ xuống cái rầm. Một bóng đen từ nhà kho vụt ra. Dân quân đuổi theo bóng đen, chụp được, hóa ra anh cu Thái. Dựng xác anh Hân dậy, nhảy múa múa là anh cu Thái. Anh cu Thái không còn là anh cu Thái nữa, mặt mày đen đúa, áo quần rách rưới. Anh nghiêng răng ken két, mặt trợn ngược, sùi cả bọt mép. Dân quân túm lấy anh, anh giãy dụa, cười ha ha ha, lại khóc hu hu hu, nói ai giết ai giết, tau giết tau giết, mi giết mi giết, hăn giết hăn giết. Anh chỉ vào mặt Chủ nhiệm, nói hăn đó tề, hăn đó tề.

Chủ nhiệm trợn mắt chỉ tay, nói cu Thái điên rồi, đem ngay đi nhà thương điên. Dân quân lôi cổ anh cu Thái đi, nhóm người kia đem anh cu Hân chôn ngay trong đêm. Mọi người nghe tin đổ xô đến, Chủ nhiệm khạc mấy cái cười hề hề, tay vỗ tay xoa vô cùng âu yếm, nói làng xóm mình ổn định rồi, giải tán nghe bà con.

Đài thôn thông báo: *A lô a lô... phát hiện cái chết đồng chí cu Hân có nhiều dấu hiệu khả nghi, trung đội dân quân thôn ta đã dừng cảm mưu trí, không quản hy sinh gian khổ truy tìm bắt được thủ phạm, đó là Ngô Văn Thái. Cu Thái bị cảm hàn hóa điên, đã cầm dao giết chết đồng chí Lê Văn Hân kính mến của chúng ta. Đồng chí Hân mất đi, gia đình mất một người con, thôn xóm mất một người đồng chí a lô a lô...*

Thằng Đán ngửa mắt lên cái loa treo trên chạc ba cây xoan đầu ngõ, nói cứt cứt sai sai. Mình nói rằng sai. Nó nói ngu lắm, Chủ nhiệm giết người diệt khẩu cả thôn ai cũng biết, chỉ mình anh ngu thôi. Mình nói anh Hân, anh cu Thái đều điên cả là rằng. Thằng Đán nói Chủ nhiệm có thuốc điên. Mình nói thiệt không. Nó nói thiệt đo, anh không tin thì thôi.

Đài thôn thông báo: *A lô a lô... phát hiện cái chết đồng chí cu Hân có nhiều dấu hiệu khả nghi, trung đội dân quân thôn ta đã dừng cảm mưu trí, không quản hy sinh gian khổ truy tìm bắt được thủ phạm, đó là Ngô Văn Thái. Cu Thái bị cảm hàn hóa điên, cầm dao giết chết đồng chí Lê Văn Hân kính mến của chúng ta. Đồng chí Hân mất đi, gia đình mất một người con, thôn xóm mất một người đồng chí a lô a lô...*

Thằng Đán lại ngửa cổ lên cái loa, nói cứt cứt sai sai. Mình nói rằng Chủ nhiệm giết người diệt khẩu. Thằng Đán nói Chủ nhiệm sợ anh Hân nói ra lộ chuyện Chủ nhiệm hiếp chị Lý, cho anh Hân uống thuốc điên, nhưng anh Hân nửa điên nửa tỉnh, bò về làng tính làm ồn chuyện nớ ra. Chủ nhiệm sai cu Thái giết anh Hân, rồi cho cu Thái uống thuốc điên luôn, nếu có ai bắt thì anh cu Thái không nhớ để mà khai. Mình nói láo láo, rằng mi biết tài rứa. Thằng Đán nói thiệt đo, anh không tin thì thôi.

Đài thôn thông báo: A lô a lô... phát hiện cái chết đồng chí cu Hân có nhiều dấu hiệu khả nghi, trung đội dân quân thôn ta đã dũng cảm mưu trí, không quản hy sinh gian khổ truy tìm bắt được thủ phạm, đó là Ngô Văn Thái. Cu Thái bị cảm hàn hóa điên, đã cầm dao giết chết đồng chí Lê Văn Hân kính mến của chúng ta. Đồng chí Hân mất đi, gia đình mất một người con, thôn xóm mất một người đồng chí a lô a lô...

Đài thôn cứ loa đi loa lại suốt đêm, mạ mình với mấy bà trong xóm chạy ra cây xoan đầu ngõ, ngửa cổ nhảy chồm chồm, nói vơ đài nời, ngấp mồm đi cho làng xóm người ta ngủ ngáy với, biết rồi đo, nói chi nói lảm.

ANH HỜ HỜ

Sáng nay hết tiền, lò dò ra cột rút tiền, vừa đẩy cửa cabin ATM thì gặp ngay một người đàn bà chừng năm mươi tuổi. Chị nhìn mình cười cười, nói chào nhà văn rồi cúi mặt bỏ đi. Nhìn mặt hơi quen quen nhưng không nhớ ra là ai, nghĩ bụng chắc là một blogger nào đó. Đỗ Trung Quân vẫn hay trêu mình, nói bác Lập có cả một trung đoàn fans hâm mộ tiền măn kinh, đi đâu cũng gặp, ngồi đâu cũng gặp. Hi hi, nghĩ bụng chắc chị này cũng vậy. Về tới nhà mới nhớ ra đó là vợ anh Hờ Hờ. Ừa, vợ chồng anh Hờ Hờ vào Sài Gòn khi nào nhỉ?

Gọi là anh Hờ Hờ là vì anh này hay cười hờ hờ, nói gì cũng cười hờ hờ rồi mới nói. Đầu câu cười hờ hờ, cuối câu lại cười hờ hờ, rất vui. Anh to cao đen thui, rất gấu. Người như võ sĩ hạng nặng, thơ phú thì ỏn ẻn như con gái, sến chảy nước. May là anh chỉ đọc thơ cho con gái nghe, chưa khi nào bắt mình nghe thơ anh cả. Hồi mình còn làm báo *Văn Nghệ Trẻ*, anh hay ghé qua tòa soạn chơi, rủ mình và Nguyễn Quang Thiều, Nguyễn Thành Phong đi nhậu. Tan cuộc tất nhiên anh dành lấy việc trả tiền và nhét vào tay tụi mình một chùm thơ. Thơ dở quá chẳng đáng được, lần sau anh lại đến, không hỏi vì sao không đăng thơ, lại kéo tụi mình đi nhậu, lại giành trả tiền, lại dúm vào tay một chùm thơ. Miết rồi cũng ớn, nhậu của người ta quá nhiều mà không in cho người ta được cái gì ngượng lắm. Những lần sau cả bọn thấy anh là trốn biệt.

Cộng tác viên như vậy khá nhiều, mình cũng không để ý. Về sau mới biết anh ở tận Sơn Tây, cách Hà Nội bốn chục cây mà ngày nào cũng về đánh đu với đám văn sĩ Hà Thành, thật phức quá. Một hôm mình với anh Nguyễn Khải đang ngồi uống nước chè ở hồ HaLe, bỗng thấy anh từ đâu xộc tới, vỗ vai mình đánh bốp, cười hờ hờ, nói chú mày mà dám quen

Nguyễn Khải à, hờ hờ. Anh lại vỗ vai Nguyễn Khải đánh bốp, cười hờ hờ, nói đại ca ra khi nào không báo cho thằng em biết, tẻ quá tẻ quá, hờ hờ.

Anh cố kéo mình với Nguyễn Khải vào quán nhậu cho bằng được nhưng cả hai đều khẩn khoản nói phét đang họp trong Hội Nhà văn, không đi được. Anh đi rồi, Nguyễn Khải mới nhìn theo, cười cái hặc, nói người ta mua danh ba vạn, thằng này mua danh mười mấy tấn lúa, hơn chục con lợn rồi. Mình trợn mắt há mồm, nói thật thế hả anh. Nguyễn Khải gật đầu nhếch mép cười, nói tôi nói phét làm gì. Nhà văn thằng nào cũng hành vợ, tôi cũng thế, nhưng không thấy thằng nào hành vợ như thằng này. Kinh lắm. Để tôi kể cho nghe.

Nguyễn Khải tức tắc kè, nói thằng này trước đây khá lắm, nhà nó thuộc loại giàu nhất làng, từ ngày nó đổ đốn làm thơ mới khuynh gia bại sản. Cứ mỗi lần nó đòi in thơ là vợ nó mặt xanh như đất nhái. Một tập thơ tiền in hết nửa tấn, tiền nhậu hết nửa tấn với một con lợn, kinh không. Thỉnh thoảng nó lôi bằng được một ông nhà văn nào đó ở Hà Nội về nhà, bắt vợ mổ lợn khao cả làng, khổ thế chứ. Nó đòi vào Hội Nhà văn cho bằng được, khổ nỗi thơ nó quá tẻ, chẳng ai cho vào. Năm sáu năm liền, cứ đến mùa xét kết nạp Hội viên mới, nó lại bắt vợ mổ lợn, mời các ông nhà văn Hà Nội về nhậu để kiểm phiếu, sáu con lợn đi toi mà chẳng vào được. Tôi cũng được nó lôi về làng một lần. Khổ, nào tôi có biết nó là ai, thơ phú thế nào đâu. Chỉ vì tôi chơi với ông anh họ của nó thành ra phải quen nó. Thời tôi ở Hà Nội, ngày nào nó cũng chèo kéo tôi về làng, nể quá tôi đành tắc lưỡi về nhà nó một lần cho biết.

Chẳng ngờ về tới làng, giật mình thấy cái băng rôn treo ở cổng làng: *Nhiệt liệt chào mừng đồng chí nhà văn Nguyễn Khải...*, thất kinh. Té ra thằng này làm trưởng thôn. Nó xui làng mổ bò khao “nhân sự kiện” tôi về nhà nó, chết mẹ thế. Đáng ra tôi chửi nó một trận về cái tội đã dùng tôi làm tròล้อ bịch, nhưng thấy con vợ nó chạy ngược ngược xuôi lo lắng bữa tiệc,

thương quá nên thôi. Con vợ nó tội lắm ông ạ. Nghe nói ngày xưa đẹp nhất làng, vì nó mà héo quắt như cành củi khô...

Mấy ngày sau, vừa bảnh mắt tôi đã nghe tiếng gõ cửa, rất ngạc nhiên. Mở cửa thì thấy con vợ nó đứng trước mặt, nói em về đây chỉ xin bác một điều thôi. Bác cho chồng em vào Hội Nhà văn đi bác. Mình kéo vợ nó vào nhà, nói tôi không là Ban chấp hành, chẳng quyền thế gì. Giả sử là Ban chấp hành cũng không can thiệp được, dưới hội đồng người ta bỏ phiếu kín. Thơ thì khó lắm, mấy trăm người mới chọn được vài người, phải kiên nhẫn chờ thôi, chẳng biết làm thế nào. Vợ nó ôm mặt khóc òa, nói nhà em mất sáu con lợn tạ rồi bác ơi.

Nghe Nguyễn Khải kể, mình đâm tò mò, định bụng thế nào cũng về nhà anh một lần xem sao. Mơ được ước thấy, hôm sau gặp anh, chưa kịp mở mồm anh đã cười hờ hờ, nói chú mày nhất định phải về nhà anh, không anh không thèm nhìn mặt chú mày nữa, hờ hờ. Mình đi ngay. Anh không mồi lợn đái mình nhưng cũng bày tiệc linh đình lắm. Chị vợ anh cứ vào vào ra ra, hết lấy cái này lại lấy cái kia, chèo kéo thế nào cũng nhất định không chịu vào mâm. Anh xua tay cười hờ hờ, nói chú mày không cần quan tâm, đàn bà chân đất mắt toét biết gì văn chương thơ phú, ngồi vào đây hồng cả mâm rượu. Mình cười, nói anh nói anh tốn trăm bài thơ mới tán đổ chị cơ mà. Chị không biết văn chương thơ phú sao anh phải tốn thơ tặng? Anh cười hờ hờ kéo cổ mình thì thầm, nói ngày xưa đang tán nhau, mỗi lần tao đọc thơ mắt nó long lanh ứa lệ. Tao tưởng nó mê thơ tao thật mới cưới nó làm vợ. Chẳng ngờ nó khinh thơ tao như cỏ rác, nó chỉ mê con cu tao thôi, mê con cu tao thôi... bị kịch bị kịch, hờ hờ.

Tháng sau anh chở một em mắt xanh mỏ đỏ tới tòa soạn, giới thiệu là bạn gái. Em này mắt lơu, tính hay cười, ai nói gì cũng cười tít mắt rất vui. Anh ôm vai cô bé cười hờ hờ, nói đây mới đúng là nữ thần tình yêu của tao, thuộc cả trăm bài thơ tình của tao rồi đấy. Cô bé cười he he he, nói một chầm mười chín bài cơ, bài nào em cũng thuộc nòng. Mình nói em thích thơ

người yêu em lắm à. Cô lại cười he he he, nói vâng, bài nào của anh í em cũng thấy nâng nâng.

Anh khoa chân múa tay, cười hơ hơ, nói hể tao đọc bài nào em cũng khóc, em rất hiểu thơ tao. Con mụ vợ già của tao thì ngược lại, mỗi lần tao đọc thơ nó đều nhăn mặt che mũi như đang nghe mùi rắm, đúng là loại vô văn hóa. Cô bé lại cười he he he, nói chời chời, biết nòng dạ người ta ra xao mà anh lói vậy. Mình vỗ đùi đánh đét, nói em nói hay lắm, biết đâu anh đang đi với em thì ở nhà chị ấy lại đi theo nhà thơ khác. Anh cười hờ hờ, nói càng tốt, tao đang mơ có ai đó rước con vợ vô văn hóa đi cho tao nhờ, hờ hờ.

Sáng nay sau khi gặp chị, chợt nhớ đến chuyện này, mình hỏi mãi mới tìm được số máy của anh, gọi điện cho anh, nói anh chị vô Sài Gòn rồi à. Anh cười hờ hờ, nói đâu có, vợ tao theo trai biến vô Sài Gòn, thả cả đàn con cho tao, hờ hờ. Mình nói cái cô bé ngày xưa thế nào. Anh cười hờ hờ, nói bé nào? Chả nhớ bé nào, tao có cả chục bé nhưng cũng biến sạch cả rồi, toàn loại vô văn hóa, chúng chỉ mê con cu tao thôi, hờ hờ.

TUYỆT TÌNH

Truyện tình thảm thiết toàn T

Trần Thị Thu Thủy tên thật Trần Thị Thỏ, trú tại thôn Tám, Trảng Tranh, Tỉnh Thừa Thiên. Thừa thiếu thời, trí tuệ thì thường thôi, tuy thế, tính Thủy thật thà, thủ thi thù thì, thỏn thà thỏn thên, thật thương! Tới tuổi trăng tròn, Thủy tròn trặn, tươi tắn, trắng trẻo, tay tròn trĩnh, tóc thơm thơm, thật tuyệt!

Thủy tuyệt trần, tôi tả thì thô thiển. Thôi thì tạm tạm thế.

Trai tráng trong thôn Tám, từ trai tơ tới tuổi tứ tuần, từ tuổi tứ tuần tới tuổi thất thập, thoát trông thấy Thủy, tất thấy tấm tắc trầm trồ:

- Trời! Trắng tựa tuyết!
- Thon thả thế!
- Tóc thật thướt tha!
- “Tì” to thế! Tròn thế!
- Trác tuyệt! Trác tuyệt!

Trai tơ thỏn thức, tứ tuần tơ tưởng, thất thập thần thờ. Thấy Thủy thấp thoáng, tất thấy táo tác, thập thà thập thò, thật tội. Tứ tuần thách trai tơ: tán thắng Thủy thì thua tam trâu. Thất thập thách tứ tuần: tán thắng Thủy thì thua tám thúng tiền. Thách thì thách thế thôi, thua Thủy tất tàn tật. Thủy tựa thần tiên, trai tráng trong thôn thì thô thiển, tiền tài trắng trơn, thân thể thấp tè, thế thì tán tới trăm tuổi!

Tiếng tăm Thủy truyền trong toàn tỉnh. Thư từ tới tấp tới tay Thủy. Thư thì thủ thi tâm tình. Thư thì tranh thủ trình thêm thân thế, tiền tài. Thư thì than thở tức tưởi. Thư thì thêm thơ, thêm tranh, trang trí thật trang trọng... Trong tám tháng trên tám trăm thư, thật thế!

Trai tráng trong tỉnh tìm tới tán tỉnh Thủy tới trăm thằng. Tám thằng thân tôi: Thằng Thịnh, thằng Tâm, thằng Thông, thằng Thìn, thằng Thi, thằng Trung, thằng Tuy, thằng Tuấn tán tỉnh tài thế, tí ta tí

tởn tới tán Thủy, tổn tiền trăm tiền triệu, tiêu tiền tới trắng tay, thua tiếp tục thua. Tám thẳng thất thiếu tìm tới tôi than thở:

- Thôi! Tiền thế, tài thế, tập tễnh tới tán Thủy thêm thiệt thòi.

Tôi thích Thủy, tuy thế tôi tỉnh táo tự thấy: trí tuệ tôi tầm thường, tiền tài thiếu thốn, thân thể tiếng thì to, thực tình thanh thế tổ tiên thôi, thân thể tôi thấp tẹt. Tôi trừ tính: thư từ tán tỉnh, trật! Tiền tài: trật! Thân thể: trật. Tổ tiên ta từng truyền tụng: tham thì thâm. Thư từ, thân thể, tiền tài... trật trật trật! Thua thua thua! Thủy thích tình tế, trung thực, thật thà, thế thôi. Tôi tính toán thật tình tiết: từ thị trấn Tân Tiến tận tụy tới thôn Tám tìm Thủy tâm tình, từ từ, từ từ, tránh trắng trợn, tránh thô thiển, thỉnh thoảng thêm tí tranh, thêm tí thơ tặng Thủy, trời thương trời trợ thủ thì tất thành.

Trời thương tôi thật. Tới thôn Tám, thấy Thủy trở trời, thui thui trên thềm, tôi thích thú thấy tôi tính toán trúng.

Tôi trấn tĩnh, từ từ tiến tới tận thềm, thì thăm:

- Thủy! Tôi tên Trí, Trần Trọng Trí, thầy thuốc Tây...

- Trần Trọng Trí! - Thủy trầm trồ - Thầy thuốc trị tim, trị thận, trị toàn thân thể, tiếng tăm truyền tám tỉnh! Trời, trẻ thế! Trẻ thế! - Thủy tấm ta tấm tắc.

Tôi trùng tên thầy Trí, thầy thuốc thiên tài trên tỉnh. Thủy tưởng thế, thật trúng tủ, trời toàn thương tôi !

Thấy tình thế thật thuận tiện, tôi tiếp tục thủ thi:

- Thủy, tôi trốn thầy, trốn thủ trưởng, trốn tránh tất thầy, từ thị trấn Tân Tiến tới tìm Thủy!

Thủy trao tôi tách trà, then thùng:

- Thủy thật tầm thường, tìm Thủy thật trở trêu...

Tôi tút tút:

- Thủy! Thủy! Thủy tránh tự ti. Thủy thật tuyệt trần, tiếng thơm truyền từ tỉnh Thanh tới tỉnh Thừa Thiên, thật thế!

- Thầy Trí tưởng thế thôi... - Tiếng Thủy trong trẻo, thánh thót.

Tôi thùng thẳng tán tỉnh, thăm thăm thì thì, tu từ thật tốt, thỉnh thoảng thêm tí thán từ. Thấy Thủy thỉnh thích, tôi tấn tới, thả từng

tiếng thật tha thiết:

- Tháng tư, tôi trông thấy Thủy tha thướt trong thị trấn. Tôi thảng thốt: “Trời, tiên từ trên trời tới thị trấn!” Từ tháng tư tới tháng tám, tối tối tôi thao thức, trần trọc. Tâm thần tôi trực trặc, thân thể tiêu tụy. tưởng tượng thấy Thủy trẻ trung, tươi tắn, tôi thỏn thức: “Thiếu thủ trưởng thì thành thơi, thiếu trời thì tổn thọ, thiếu Thủy thì tắc thờ!” Thủy! Trái tim tôi tràn trề tình thương Thủy. Tôi tìm tới Thủy trao trọn trái tim thật thà, trái tim trong trắng, trái tim thân thương, trái tim trẻ trung, trái tim trung thực... Tôi thề, tôi trao trọn!

Thấy tôi thề thốt thật tha thiết, thật tận tình, Thủy thấy thương thương, then thò túm tóc thỏn thên:

- Thôi thôi, Trí thôi thề thốt...

Thủy tin tôi, thật tuyệt! Thế thì tôi toàn trúng tử, thật tuyệt! Tôi từ thủ thi tâm tình tiến tới thề thốt trầm trọng, toàn từ to tát:

- Thủy tin tôi, thương tôi thì tôi thôi thề thốt. Thủy thiếu tin tưởng thì tôi tiếp tục thề. Tôi thương Thủy, tha thiết trao trọn tình tôi tới Thủy. Thủy tuyệt tình tôi thì tôi tự tử. Tôi theo Thủy tới trăm tuổi, tôi tuyệt tình Thủy thì tôi tắc tử!

- Trí! - Thủy thỏn thức - Thủy tin Trí, thương Trí....

Tôi trúng to, trúng to!

Trăng tròn tháng tám thấp thoáng trong tre, trời thu tươi tốt, tiếng thu thánh thót. Tôi tấn tới tìm tay Thủy. Tay Thủy trong tay tôi.

- Thủy... Trí thương Thủy, thương tới tận tim... - Tôi thì thâm, từ từ thơm tay Thủy.

Thủy thẽ thọt từng tiếng, từng tiếng thật thương:

- Tính Thủy thật thà, thương thì thương thật. Trí tâm tình thẽ, Thủy tin. Tấn thấy tình thương, Thủy trao trọn. Thủy tin: tình ta thắm thiết!

Trời tối, Thủy tin tưởng trao thân. Tôi thơm tay Thủy, thơm tóc Thủy, thơm tới tận tai, thơm thơm thơm thơm. Trò trác táng tôi thành thực từ tuổi thiếu thời, tôi từ từ tấn tới, thao tác trơn tru, tay thọc tứ tung. Tay thì thoa “tì”, tay thì thò tới tận tung thâm...

Thủy thất thần túm tay tôi, thét:

- Thôi, Trí! Trí thương Thủy thì thương từ từ. Tình ta tránh trần tục. Trí... thụt tay!

Trí tôi, tên trác táng, tha Thủy thì thua thiệt, tổn tiền tài từ thị trấn Tân Tiến tới thôn Tám. Thành thử tôi tiếp tục trở tài tán tỉnh. Tôi thủ thi tâm tình:

- Thủy thương Trí thì thương thật tình. Thủy trao trọn tình thì Trí trân trọng. Thủy thủ thế, trốn tránh, thiết tưởng thiếu tin tưởng Trí.

Thủy thật thà tin tôi, thả tấm thân trinh trắng tùy tôi thao túng. Thân thể Thủy trắng trẻo, thơm tho. Thủy thì thóp thở, túm tóc tôi, tôi thúc tới tấp, Thủy thét thất thanh...

Tôi tả thế thôi, tả thêm thì thô tục, tùy toàn thể tưởng tượng.

Tiếp tục trò trác táng trên thân thể Thủy thêm tám tháng, tôi trăng tráo tuyệt tình Thủy. Tôi trốn tránh Thủy. Thủy tất tả tìm tôi từ tháng tám tới tháng tư, từ tỉnh Thừa Thiên tới tỉnh Thanh thì thấy tôi. Thủy túm tay tôi tấm tức:

- Trí! Thủy tìm Trí...

- Tìm tôi? Tôi tiền thì thiếu, tài thì thấp. Tìm tôi thật trở trêu.

- Trí! - Thủy tức tưởi thét to.

Tôi thông thả từng tiếng:

- Tình ta thế thôi. Thương tôi, Thủy tất thiệt thòi.

- Trí! - Thủy thút thít - Thủy trúng thai....

- Trúng thai? - Tôi trơ tráo tùm tùm. - Thông tin thật trơ trẽn!

- Trời, thằng tráo trở! Thật tởm! - Thủy tức tối thét.

Thủy tát tôi tới tấp, thụi tôi tứ tung, toàn thân tôi thâm tím. Tóc tai Thủy tới tả, tay túm tóc tôi, tay thụi trúng thận tôi.

- Thôi! - Tôi trợn tròn, thét. - Tôi thế thôi, Thủy trách tôi thì trách! Tránh! - Tôi tức tốc thúc Thủy tránh tôi.

Tránh thoát Thủy, tôi tức tặc tới tám tư - Tô Tịch tìm Thanh Trà.

Thanh Trà thanh tú, thon thả, thơm tho... trên tài Thủy. Trà tiền tẩn, tôi thì thiếu tiền, tán trắng Trà thì tiền từ túi Trà tới túi tôi tức thì. Tôi tin tôi tán Trà tất thành.

Tính Trà thận trọng, tôi tỉa tốt từng từ, thêm thắt tính từ, trợ từ, thỉnh thoảng thêm trạng từ thật tốt. Trà thích thơ. Thơ Ta, thơ Tây, thơ Tàu Trà thích tất. Trà thích tính tân tiến trong thơ Tây, tính thâm trầm trong thơ Tàu, tính trong trẻo trong thơ Ta, tuy thơ Ta thừa tính thép thiếu tính thành tâm. Thấy thế, tôi truy tầm thơ tặng Trà, toàn thơ tình, từ thơ Thâm Tâm tới thơ Thanh Thảo: trăm tập.

Trà thích thú trầm trồ:

- Trời, toàn thơ tình! Trí tặng Trà thế thì tốn tiền Trí thật...

Tôi tìm từ thật thành thật:

- Trà, tí ti tiền, thiết tưởng thẩm tháp tình Trà thân thiện tiếp tôi...

Trà thâm thì:

- Trí thật tận tâm...

Trà tỏ thân thiện trước tôi. Tai Trà tìm tím, tức Trà then thùng trước tôi, tức trà thích tôi. Trà thích tôi thế thì tôi tiếp tục trúng to, trúng to!

Tôi trộm thơ thẳng Thiều, thơ thẳng Thái tặng Trà. Thơ thẳng Thiều trúc trắc tựa thơ Tây, tuy thế thơ thật thanh tao. Thơ thẳng Thái thì thâm thúy tựa thơ Tàu. Trà tưởng thơ tôi, tẩm tặc:

- Thanh tao, thâm thúy thật! Thơ Trí trên tài thơ Trọng Tạo!

Tôi thành thật tâm tình:

- Thơ tôi thường thôi. Trọng Tạo tài thơ từ thừa thiếu thời tới tuổi tứ tuần. Tài thế thật trân trọng. Trọng Tạo tháp tùng thủ trưởng Thịnh, trực tờ Thơ, thân thể tiêu tụy, tóc trán thừa thớt, tiền thì teo tóp, thê thiếp tứ tung, thêm trà từu trầm trọng... Thế thì tặc thơ thôi.

- Thật tội Trọng Tạo! - Trà thờ thườn thợt. - Trà thích thơ Trọng Tạo từ thừa thiếu thời. Trọng Tạo tìm tứ thơ thật tài!

- Thế thơ Thanh Thảo, thơ Trúc Thông? - Tôi thử trí tuệ Trà.

- Thanh Thảo thông tuệ, Trúc Thông tìm từ thật tinh tế!

- Trà thật thạo thơ! - Tôi tán.

Trà tươi tắn tỏ vẻ:

- Trước tám tư, thơ Thanh Thảo thật tuyệt. Từ trẻ thơ tới thất thập, tất thấy thích thơ Thanh Thảo. Tuy thế, Thanh Thảo thích thể thao,

toàn tường thuật thể thao, thành thử từ tám tư thơ Thanh Thảo tịt từ từ, thật tiếc!

- Trời, Trà thạo thơ thể thì thôi! - Tôi tiếp tục tán. - Thể thơ Trúc Thông?

- Trúc Thông tìm từ thật tài. Từ trong thơ Trúc Thông thanh tao, tinh tế. Tuy thế, Trúc Thông tham từ, thiếu tình, thiếu tứ, thành thử thơ thiếu thanh thoát. Thơ toàn từ, thiếu tính thơ, thơ thể tựa thơ tắc tị!

- Tuyệt! Trà thật thẳng thắn! - Tôi trầm trồ. - Thể thơ thủ trưởng Thịnh?

- Thơ thủ trưởng Thịnh trác tuyệt, tài thủ trưởng Thịnh trên tài tất thảy. Tuy thế, thủ trưởng Thịnh thôi thơ từ thời thủ trưởng thành thủ trưởng. Tiếc thế! Thủ trưởng Thịnh thích trọng trách, tìm tòi trọng trách thì thôi tìm tòi thơ. Thủ trưởng Thịnh tiếp tục theo trên thì thơ tiếp tục thả thủ trưởng Thịnh.

- Trúng Trúng! - Tôi tán thành tư tưởng Trà. - Thơ trọng tình, tránh tham tiếc. Thủ trưởng Thịnh thấy trên thương, tưởng trúng thế, thiếu tình tảo, thành thử tính toán trật.

Trà than thở:

- Thủ trưởng Thịnh tính trật từ thảng tư - tám tám. Tự trong thâm tâm, Trà thương thủ trưởng Thịnh. Tiếc thay tài thơ!

- Tiếc thay tài thơ! - Tôi than tiếp theo Trà.

Tôi thấy trái tim Trà từ từ tròn trành.

Tôi tìm tay Trà thể thọt thơ:

Tương tử từ thừa thấy Trà.

Thấy Trà trong trẻo thướt tha tôi tìm

Thương Trà thương tận trái tim

Trái tim trong trắng, trái tim thật thà

Trái tim thao thức tình ta...

- Trời! Thơ toàn “T”, Trí tài thế! - Trà thành thật tán thưởng.

Tôi thơm tay Trà, thủ thi:

- Trà... thơ Trí tức tình Trí...

Trà thôi trùng trùng, thành thật tỏ tình thân:

- Trà thấy Trí tính tình thì thật thà, trung thực, tận tâm; tri thức thì thông tuệ, từng trải, thành thực trăm thứ. Toàn thể trai tráng trong tỉnh ta thua Trí tất.

Tôi tì trán tận “tì” Trà:

-Trà! Trời thương tôi. Tôi tìm thấy Trà tựa tìm thấy thần tiên!

Trà thông thả tuột “tì”, tay Trà tha thướt trên thân thể tôi.

Thích thế!

Trà từ thận trọng tới thân tình, từ thích thú tới thần thờ, từ trao tâm tình từng tí tới tin tưởng trao toàn thân, tròn thán.

Tôi thấy tôi thật tài, tán tình thế trời thua!

Thấm thoát tới tuần trăng tròn thứ tám. Trời thu thăm thẳm, trăng thanh thanh, tràn trề tinh tú. Trà theo tôi tình tự trên tấm thảm tím. Trà thơm tóc, thơm tay tôi. Tôi thần thờ, tự thấy tâm thần trì trệ, thiếu tinh táo, thấp tha thấp thỏm.

Trà trườn trên tôi:

- Trí... Trà thềm Trí....

Trà thò tay thức tỉnh “thằng thao tác tình”. “Thằng thao tác tình” thông thượt, teo tóp, trông thật thảm thương.

Tôi thơm Trà, thì thầm:

- Trí thấy thiếu thích thú...

Trà thở thườn thượt, tìm tờ “Tuần tin tức” trong túi, tìm tin trong tỉnh. Tôi tựa tay Trà thêm thiếp....

Trà thúc thúc tôi, thảng thốt:

- Trí, thím Trà tự tử!

- Thím Trà?

- Thím Trà tên Thủy...

- Thủy?

- Thu Thủy thôn Tám - Trảng Tranh...

- Trời!

Tôi túm tờ “Tuần tin tức” tìm tin tự tử: “Trần Thị Thu Thủy thôn Tám, Trảng Tranh, theo thằng trác táng, trúng thai. Thằng trác táng

tráo trở, Thủy thất tình tự tử!”- “Tuần tin tức” truyền tin thống thiết!

Thôi thế thì thôi! Thủy trong trắng thế, trẻ trung thế, tại tôi Thủy tự tận! Thảm thương thay! Thê thảm thay!

- Trí! Trà thấy Trí thất thần...- Trà túm tay tôi thì thăm.

Tôi thấy tôi thậm tồi tệ, thậm thiếu tử tế, thậm thiếu thật thà, thậm thiếu trung thực. Trời, tôi thiếu toàn tính tốt! Tội tôi thật trầm trọng. Tôi túm tay Trà thốn thức thú thật tội tôi tráo trở Thu Thủy, thú tội tất cả...

Trà trợn trừng, toàn thân tím tái.

- Trí...Trí thật tồi tệ...

Trà truy tìm, thoi thóp thở. Tôi thét thất thanh:

- Trà!

Trà từ từ tắt thở.

- Trà!

Thi thể Trà trên tay tôi tê tái! Tình tôi thành tang tóc, thảm thương thay!

Từ tối Trà tạ thế, tối tối tôi trần trọc, thao thức, thui thủi trong tối tăm. Thủy thì trong trắng, thật thà. Trà thì thơm thảo, trí tuệ. Tại tôi! Tại tôi Trà, Thủy từ trần, thăng thiên, thành tiên trên trời.

Tối thứ tư, tôi thao thức tám tiếng, tới tiếng thứ tám thì tức tốc tới tờ: “Tuần tin tức” thú tội. Thủ trưởng “Tuần tin tức” thâm thấp, tròn tròn. Tính thủ trưởng trầm tĩnh, trên thích thủ trưởng tính thật thà, tuy thủ trưởng thiếu trí tuệ. Trên toàn thích thế thôi. Thủ trưởng tập trung thao tác tờ Tết thì tôi tới. Thấy tôi, thủ trưởng từ tốn trao tôi tách trà:

- Tôi tiếp Trí thân tình, Trí từ từ tường trình thật trung thực...

Tôi thút thít thú tội. Tội tôi tráo trở Thủy, tội tôi thiếu trung thực Trà...

Thủ trưởng trách tôi thậm tệ. Thủ trưởng tru trời:

- Thú tội thật trể tràng!

Tôi túm tóc tôi thét to:

- Thưa thủ trưởng, tại tôi, tại tôi tất cả!

Thấy tôi thật thà thú tội, thủ trưởng trừ trừ, tính tha tội tôi. Thấy thế, tôi túm tay thủ trưởng thống thiết:

- Tội tôi thật trầm trọng, thủ trưởng tha thì trời trị tội tôi. Thủ trưởng thanh toán tên trác táng, tổng tù tôi, thế thì tôi thanh thản.

Trái tim tôi: trái tim tráo trở, trái tim trăng tráo, trái tim thú tính. Trái tim thối tha, tanh tưởi thế thì tất phải tránh tôi thôi, tất thế. Tiền tài, thân thế tôi thiêu thành tro than. Tôi trơ trọi từ thừa tứ tuần tới tuổi thất thập. Tết Tân Ty, tôi tự tay thảo truyện “Tuyệt tình” thành thực trình tới toàn thế.

Tập tễnh

(Tức Nguyễn Quang Lập, tên thật toàn thiếu “t”, tức thế!)

NHỮNG GIẤC MƠ PHẢI GIÓ

Có hơn chín ngàn đêm tôi mơ thấy nàng. Khi nàng chỉ thoáng qua trong giấc mơ phù phiếm nào đó, khi nàng là nhân vật chính trong giấc mơ thật ly kỳ hấp dẫn giật gân kiểu truyện trinh thám An Nam chẳng may tôi đọc được, hoặc một giấc mơ thật ai oán đầm đìa nước mắt, kiểu các vở cải lương ở những đoạn xuống xề.

Biết làm sao, tôi vẫn yêu nàng vẫn nhớ nàng vẫn thấy nàng, luôn luôn thấy nàng.

Tôi thấy nàng ngã nhào trước mũi chiếc xe tải rách. Trong khi thẳng chó đẻ ấy (tức là chồng nàng) đứng đực ra, mặt như ngỗng ỉa thì tôi lao tới đâm vào mặt thẳng lái xe. Quả đâm mạnh đến nỗi quai hàm thẳng lái xe vỡ ra, hấn gục xuống đường nhựa.

Tôi bế xốc nàng dậy, chửi vung với những ai muốn dính tới nàng. Với bộ ngực đầm máu nàng, với cái đầu ngẩng cao, tôi chạy.

Tôi thấy tôi là con đà điểu khổng lồ mang trước ngực con chim non rã cánh, chạy bồi bồi giữa mênh mông cát trắng mênh mông rừng rậm... Với tốc độ phi thường tôi lao vào bệnh viện.

Ngồi thu lu ngoài phòng hồi sức, toàn thân đầm đìa máu nàng và mồ hôi của tôi, thè lưỡi liếm từng giọt mặn, mắt vẫn dán vào tấm kính mờ, tôi hồi hộp đếm từng giây.

Không có ai kêu gọi hiến máu, tôi đã chờ đợi hàng giờ vẫn không có ai kêu gọi. Các bác sĩ y tá đeo các bộ mặt nghiêm trọng qua lại trước mặt tôi, gặp phải quá nhiều lần câu hỏi của tôi về tình trạng của nàng, họ trở nên cau có giận dữ. Bỗng dưng tôi muốn đâm vào những bộ mặt kiêu ngạo kia.

Đúng lúc có ý nghĩ ấy, tôi chợt nhớ ra vai trò của mình, đám bác sĩ y tá này đều thuộc quyền quản lý của tôi, chí ít cũng ở mức gián tiếp. Thời buổi khắc xuất khắc nhập này kiếm được một chức vụ trọng yếu

trong Thị xã cũng chẳng lấy gì vẻ vang cho lắm, nhưng bây giờ tôi có thể sử dụng nó để cứu nàng.

Một nữ y tá chẳng những không sợ hãi, thị còn tỏ ra khiêu khích, nhếch mép cười cái xoẹt, nói cô ta là gì với anh mà anh nặng lên thế. Tôi muốn cho thị một tát, tất nhiên điều đó đã không xảy ra. Tôi thờ ắt vào mặt thị, nói cô không biết tôi là ai à? Nữ y tá cười hé he he, cái kiểu cười đến Phật cũng nổi đoá, nói thưa tôi biết rồi, Thị xã bằng cái nia, ai làm gì sao tôi không biết. Có điều anh vẫn chưa trả lời cô ta là gì đối với anh. Tôi nghiêng răng dí ngón tay vào trán thị, nói là vợ tôi, hiểu chưa.

Kỳ lạ thay, vào thời điểm quý tha ma bắt ấy, tôi thấy ngón tay trở của tôi đang dí vào trán vợ tôi.

Tôi trợn mắt ú ớ và bùng dậy. Dưới ánh sáng màu tím nhạt của ngọn đèn ngủ, vợ tôi ngang nhiên phơi bày những vũ khí cần thiết cho các cuộc thi đấu hạnh phúc.

Thị mở mắt ngáp cái rõ dài, nói anh ú ớ cái gì thế. Tôi mỉm cười nhắm mắt, nói à không, lại chiêm bao một chuyện chẳng ra gì. Thị dịch lại, đặt cánh tay trần mập tròn lên ngực tôi. Tôi biết thị đang muốn cái điều tôi đang chán.

Tôi ngủ. Thị cũng ngủ. Thị vốn vậy, chưa bao giờ tỏ ra thích thú một điều gì nhưng bất cứ điều có thể tốt cho mình thị đều sẵn sàng đón nhận: những đồng tiền tôi kiếm được bằng xảo thuật, vị trí tôi kiếm được bằng khéo léo, và dĩ nhiên cả khả năng quyết chiến quyết thắng bẩm sinh của tôi trong các cuộc thi đấu hạnh phúc.

Tôi không hề ân hận đã cưới thị làm vợ, bởi vì đó là kết quả một cuộc tình không đến nỗi tồi, cũng ai oán đầm đìa nước mắt, cũng ly kỳ hấp dẫn giết gân. Và, thị thường hoàn thành khá xuất sắc phận sự một đồng chí vợ, đóng khép háng vô cùng điêu luyện, đàn bà không phải ai cũng có thể biết.

Thị đã có với tôi hai mặt con. Đứa con gái đầu lòng xinh đẹp quá mức tưởng tượng. Nó có một giọng ca đặc biệt ai oán, có tính bảo tồn văn hoá dân tộc. Chúng tôi vẫn thấy nó liên tục xuất hiện trên ti-vi với

vai công chúa, lúc này là con của ông vua này, lúc khác là con của ông vua khác. Bất kì vở kịch nào nó cũng yêu một thằng đói rách lầm than, trong khi cha nó ép nó lấy một thằng giàu sang nhưng khốn nạn. Loanh quanh hơn một tiếng đồng hồ, rốt cuộc thằng khốn nạn hoặc chết chém hoặc đi đày, thằng đói rách cưới nó và lên ngôi hoàng đế.

Thế là tạm ổn, dù lương bổng chẳng ra sao nhưng đã hơn một tá bọn háo sắc lắm tiền, nó vẫn gọi là lũ ngu lâu, luôn sẵn sàng tặng hoa và dắt nó đi nhà hàng.

Thằng thứ hai đáng ngại hơn. Nó làm ngành y, khổ thay lại có thiên hướng văn chương. Vợ tôi vẫn thờ vào thờ ra, nói thị vẫn không tưởng tượng nổi chuyện gì sẽ xảy ra khi nó đang cầm dao mổ bụng người, bỗng trong cái đầu rất hạn chế của nó bỗng chập chờn thơ và bướm.

Đặc biệt nó ăn nói rất lung tung, ngồi đâu cũng chê bai ông này ngu thế này lão kia tham thế nọ, đối với nó phàm là xếp đều là thứ rác rưởi. Dẫu sao tôi vẫn yên tâm, nó chỉ lộng ngôn ở nhà, nơi đám đông ở công sở nó đã gắng công rèn luyện tính điềm, đến nay khả năng điềm của nó bộc lộ khá hoàn hảo. Đã là điềm thì bị người đời khinh bỉ là chắc chắn, nhưng ăm no theo đó mà chắc chắn hơn.

Tôi không có ý định kê khai lý lịch, sợ dĩ phải dài dòng như vậy để bạn đọc yên tâm xác định ngay tôi là một kẻ chẳng ra gì. Dù vậy cũng có một thời tâm hồn tôi chưa hề bị cảm cúm, theo cách nói hiện đang rộ ràng khắp thế giới, một thời tâm hồn tôi chưa bị ô nhiễm môi trường.

Thời đó tôi yêu nàng.

Cách nhau mười tám cây số đường rừng đầy mìn claymo, chúng tôi vẫn cố sức gặp nhau, chỉ bên nhau năm phút vẫn cố sức tìm mọi cơ hội ghì chặt vào nhau. Tôi hôn nàng, muôn vàn cái hôn của tôi đã dính mồ hôi khắp cơ thể nàng. Mỗi lần tôi ngập vào nàng, chiến tranh chết đứng, chỉ còn tiếng nàng rên rĩ đừng có con anh nhé, đừng để em có con...

Lúc đầu tôi tưởng nàng sợ bị kỉ luật, không, một lần nàng áp vào ngực tôi thì thầm, nói em thích có con với anh đi quá đi mất, nhưng em

sợ em chết con nó khổ. Tôi rùng mình, trong suốt cuộc chiến tranh tôi trải qua chưa lần nào tôi rùng mình, chỉ trừ có lần ấy.

Bây giờ mỗi lần tôi mơ thấy nàng ở cái lúc nàng rên rỉ như vậy, tôi lại rùng mình, trán vã mồ hôi.

Chiến tranh đã đi qua, không đúng, tôi tạm biệt chiến tranh mò về hòa bình, đã ăn nằm với hàng tá đàn bà với nhiều lý do khác nhau nhưng tôi chỉ mơ thấy nàng. Có chín ngàn đêm như thế. Khi nàng là nhân vật chính trong giấc mơ thật ly kỳ giật gân kiểu truyện trinh thám An Nam chẳng may tôi đọc được, hoặc một giấc mơ khác thật ai oán đầm đìa nước mắt kiểu các vở cải lương ở những đoạn xuống xề.

Sở dĩ một lần nữa tôi buộc phải dài dòng để bạn đọc hoàn toàn yên tâm tôi là một thằng chẳng ra gì. Hay học theo lối nói của một nữ văn sĩ trẻ, sớm nổi tiếng thế giới, vẫn dùng văn mình để nhạo những kẻ đã từng ngủ với mình, có lẽ tôi là sự dính kết vô duyên giữa một trang bất kì trong sách Đạ Đức Kinh của Lão Tử với một trang bất kì trong sách Quan Điểm Không Hiện Thời của Nietzsche.

Ôi tôi ơi! (Nhại theo thơ bác Điềm và nhạc bác Sơn) Làm sao tôi có thể tin được có đêm tôi đã nhìn thấy tôi lần mò đến nhà nàng. Hơn một tên trộm cấp quốc gia, tôi chui xuống gầm giường, nơi nàng đang ngủ với thằng chó đẻ ấy (tức là chồng nàng). Nàng đánh mông thật chuyên nghiệp và rên rỉ với hân, nói đi nói lại đừng có con anh nhé, đừng để em có con...

Như một con chó sắp chết, từ dưới gầm giường tôi tru lên. Nàng kinh hoàng nhìn tôi. Tôi lừ lừ tiến tới nàng, bất ngờ nhổ nước bọt lia lia vào mặt nàng và bỏ chạy và bưng tỉnh.

Mặt vợ tôi dính đầy nước bọt.

Thị chồm dậy, gắt anh làm cái gì thế. Tôi vội vàng lấy khăn lau mặt cho thị, nói anh vừa chiêm bao một chuyện thật gớm chết đi được. Lập tức thị chồm dậy, nói chuyện gì chuyện gì. Tôi nói à không, một chuyện tầm phào.

Thị nhìn tôi hồi lâu, bất giác thở dài, nói dạo này anh chiêm bao, mê sảng luôn luôn. Tôi cười nhạt, nói hợp hành kinh quá, thần kinh căng

thẳng thành ra thế. Thị lắc đầu, nói anh nên cẩn thận, tìm cách nào, không thì nguy lắm. Tôi lại cười nhạt, vuốt ngực thị cái, véo mông thị cái nữa nói chuyện gì. Thị lại cười như mếu, cái miệng trề ra, nói chuyện gì, biết rồi còn hỏi.

À, vụ án một ngàn năm giả, cả nước ai không biết.

Thị lo lắng là phải, nếu nàng là thị chắc nàng cũng lo lắng cho tôi như thị thôi. Tôi dám chắc thị yêu bản thân tôi nhiều hơn những gì tôi có và đem về cho thị, dù thị đương nhiên là một ả tham lam.

Thị lo lắng vì biết rõ đây là chuyện hệ trọng. Hệ trọng không phải chỉ vì nhà nước đã mất đi món tiền khổng lồ cho việc quy tập mộ liệt sĩ, cái chính là bao nhiêu năm nay cứ đến ngày lễ tết, hàng chục ngàn người đã thắp hương quỳ lạy, kính cẩn nghiêng mình trước những nấm mộ xương động vật.

Thị bỗng kêu lên ôi giờ ời sao khổ thế này, tôi chồm lên thị, tính bịt miệng thị bằng khoái lặc, thị đẩy tôi ra, khép đuôi nằm nắc nắc.

Biết thị đang khóc, tôi nhắm mắt ngủ liều. Đàn bà thường giải quyết chuyện hệ trọng bằng nước mắt, không việc gì phải đổ dành. Tôi cố ngủ.

Hình như tôi đếm đến tám ngàn chín trăm hai mươi sáu thì thiếp đi, hình như tôi có nói mớ lút thì lút cả làng, và thị có la lối gì trong đêm. Tôi không biết, khi không còn cách gì để biết thì tốt nhất không cần biết nữa...

2. Tôi cố gắng bận rộn với những giấc mơ gặp nàng. Tâm hồn dễ cảm cúm của tôi thường vẫn gặp may.

Tôi gặp nàng ở chân đồi 214, lần này nàng “đang bị”, không sao, tôi say sưa oanh tạc vùng trời của nàng, mãi mê hai núm vú nhỏ xíu hồng tươi thơm thơm mùi trinh nữ.

Nàng vò nát tóc tôi, hỏi đi hỏi lại ai đã cho tôi cái lược dặt ở túi. Tôi nói anh làm tặng em chứ ai cho, nàng cú đầu tôi cái, nói em chả tin, nàng nào cho anh thì khai ra mau lên. Tôi cố gắng dùng lưỡi chứng

minh với ngực nàng, nàng run lên, rồi khóc. Tôi biết nàng thương tôi đã rúi ro gặp nàng vào lúc nàng “đang bị”.

Tôi hôn và nói không sao, hôn và nói không sao, hôn và nói không sao, đến cao điểm hưng phấn không được giải tỏa tôi cắn đứt tung sáu chiếc cúc áo của nàng. Những chiếc cúc màu đỏ, nhỏ xíu như những hạt dưa.

Nàng kêu lên đứt hết cúc áo em rồi... làm sao em về đơn vị.. Tôi ngồi ngẩn tò te. Nàng cú đầu tôi, nói anh hư lắm...Tôi ngẩn người nghĩ mãi không ra làm thế nào để khâu lại những chiếc cúc áo cho nàng. Nàng cười rích rích, nói ngốc lắm, chiến tranh có nghìn cách nói dối, biết yêu thì phải biết nói dối chứ. Tôi vẫn ngẩn tò te.

Nàng lại cười rích rích, dúm chiếc cúc vào tay tôi, nói cầm lấy một chiếc cúc làm kỉ niệm, em đổi chiếc lược đưa-ra của anh đấy. Rồi nàng ra về với một đồng cây dây rừng chẳng chịt quanh người, vừa đi vừa cười rích rích, nói em đã sáng tác được chuyện đứt cúc áo cho thủ trưởng em nghe rồi, hay cực, ke ke ke.

Tôi để chiếc cúc áo của nàng dưới đáy ba lô, định ninh đây là kỉ vật tuyệt vời nhất của tôi trong chiến tranh. Ba ngày sau tôi đánh mất chiếc cúc trong một trận pháo bầy.

Trận pháo bầy đã làm tôi trọng thương, ngay lập tức được chuyển về tuyến sau, kể từ đấy tôi không bao giờ gặp được nàng nữa, không bao giờ. Tuy vậy tôi vẫn gặp nàng trong chín ngàn cơn mộng mị, chỉ chiếc cúc là vĩnh viễn biến mất.

Thế mà không.

Tôi thay áo, rút giấy tờ ra khỏi túi, chiếc cúc bỗng hiện ra trước mặt tôi. Nó đây rồi, chiếc cúc màu đỏ, nhỏ xíu như hạt dưa. Tôi kêu to nó đây rồi, nhảy lên hét lên nó đây rồi, nhảy lên nhảy lên hú lên hú lên nó đây rồi, chợt vấp ngã và bừng tỉnh. Không phải, tôi đã ngồi dậy từ lúc nào, đang chăm chăm nhìn giọt trinh tiết của cô gái mười sáu tuổi, món hàng qua đêm thẳng Bốn mùa tặng tôi.

Cô gái hốt hoảng vùng dậy, che qua quýt bộ ngực non, nói anh làm gì mà hú hét ghê thế. Nó gọi cái thằng bằng tuổi cha nó bằng anh nghe

ngon trót. Tôi móc tiền đưa cho nó, nói cô đi đi. Nó ôm cổ tôi hôn đánh chút, cổ tình dí bộ ngực non vào mặt tôi, nói không mùi không mùi, anh Bốn nói em phục vụ anh suốt đêm mùi.

Hai cái núm vú nhỏ xíu hồng tươi thơm thơm mùi trinh nữ quệt qua quệt lại trước mũi làm tôi bỗng nổi khùng, nói cô đi đi. Cô gái tròn mắt ngạc nhiên, cái háng trắng nõn xoè ra khép lại, nói anh đuổi em thật à, cái háng trắng nõn lại xoè ra khép lại, nói em thích anh năm mùi, yêu em năm mùi, nằm đi nằm đi. Thốt nhiên tôi buồn nôn, ôm bụng quằn quại, hét lên cô đi đi, cô cút đi. Cô gái sợ hãi đi ra, để lại mình tôi với giọt trinh tiết.

Thằng Bốn từ phòng bên nhào sang, nói hai giờ sáng rồi, anh còn kêu ai ầm ĩ thế. Tôi cười nhạt, nói à, chiêm bao gặp bạn cũ. Thằng Bốn không nói gì, xúc ấm trà, nói có lẽ anh lo lắng quá, tâm thần bất ổn. Đừng sợ, cứ để đẩy em lo. Nghe cái giọng véo von của hắn, tôi nổi cău nghiến răng, nói sợ cái con cặc.

Thằng Bốn im lặng, tôi cũng im. Chưa bao giờ tôi vắng tục với thằng Bốn. Hắn là đệ tử ruột, đệ tử xanh cỏ đỏ ngực, đệ tử trăm phần trăm, đệ tử chùm khế ngọt... Vậy mà hắn đã hại tôi cái việc chết người.

Thằng Bốn đã tổ chức ăn cắp hai trăm năm mộ liệt sĩ ở một nghĩa trang, chia mỗi mộ thành năm bảy gói, nhét xuống một ngàn mộ giả kia. Thằng chó chết làm xong mới báo, buộc tôi phải im lặng.

Tôi muốn đâm vào mặt thằng Bốn cho tan thành năm bảy mảnh, đâm nát mặt hết một trăm hai chục đũa đã cùng hắn làm cái vụ chết người kia. Tôi nhìn hắn... hắn nhìn tôi, tôi trợn mắt... hắn trợn mắt, tôi nghiến răng... hắn nghiến răng... A, thằng này láo, tôi tung người tương vào mặt hắn một quả đấm.

Choang!

Tấm cửa kính hai buồng vỡ tan, tay tôi nát như đỏ máu. Thằng Bốn giật nảy người, lao đến đỡ tôi, nói anh tính tự sát hay sao. Thì ra tôi đâm tôi. chà, máu ra nhiều quá.

Ba ngày sau, từ Sài Gòn trở về, đúng chín giờ đêm tôi bị bắt. Rủi ro quá đi mất, tôi bị bắt đúng lúc thằng con trai thứ hai của tôi vừa đọc

xong bài thơ tỏ tình với cô gái nó vừa phẫu thuật thành công, cả nhà đang xem đoạn kết vở kịch gì đó tôi không nhớ tên nữa, chỉ nhớ đến đoạn thằng đối rách đã cưới con gái tôi và lên ngôi hoàng đế.

Tôi bị đẩy lên xe bịt bùng, vợ tôi hét lên một tiếng rợn người, ngã lăn quay dưới chân mấy viên cảnh sát. Tôi ôm mặt cúi đầu, cố gắng không nói gì không làm gì không nghĩ gì.

Xe chạy, tiếng xóc nặng và trầm, không cách gì không nghĩ được. Có thể án chung thân, có thể án tử hình.

Thế là hết...ôi tôi ơi!

Giá tôi được chết ba ngày sau khi cắn đứt sáu chiếc cúc áo của nàng, sao tôi không chết mà chỉ bị thương thôi nhì. Chết lúc đó thật tuyệt vời, bởi vì một tháng sau nàng cũng chết vì một trận bom khác cách suối Mil, chỗ tôi ở, không đầy mười tám cây số đường rừng.

Thật ra tất cả những giấc mơ tôi gặp nàng đều phù phiếm, kể từ đây có thể tôi được gặp nàng thật, chỉ sợ linh hồn những cái chết khác thời sẽ không được gặp nhau.

Thằng Bốn bỗng hiện ra trước mắt tôi, hắn báo đã xử lý thành công tốt đẹp việc chia chác hai trăm mộ liệt sĩ cho một ngàn mộ giả. Chỉ có một liệt sĩ gái thôi anh ạ, hắn nói. - Sao biết, tôi nói. - À, một chiếc lược đưa ra và năm chiếc cúc màu đỏ. Chỉ con gái mới xài cúc màu ỏn ẻn vậy thôi, hắn nói và cười sằng sặc.

Tôi xóc ngược cổ áo thằng Bốn lên, nói mộ ấy ở đâu. Hắn lại cười sằng sặc, nói chia chác tùm lum, biết chỗ nào nữa anh...

Thế là hết.

Không còn cách gì có thể gặp nàng nữa, nàng đã bị chia năm xẻ bảy, linh hồn nàng đã bị đày đi ba chốn bốn nơi. Cái mặt thằng Bốn đang cười sằng sặc bỗng phồng to như cái mâm bỗng dúm lại như cái đĩa bát lại bỗng phồng to như cái mâm.

Ồ chớ đề!

Tôi gầm lên và sức tĩnh.

Viên trung sĩ cảnh sát hơi ngạc nhiên, nói anh chửi ai thế. Tôi bấu vào thành xe thở dốc, cố gắng thật bình tĩnh, nói à không, tôi chửi tôi.

Viên trung sĩ cảnh sát mời tôi điếu thuốc, y tự tay châm lửa cho tôi, nói hút một điếu cho nó tỉnh tâm. Tôi hít lấy hít để cái thứ thuốc lá Mart khai mù của xí nghiệp thuốc lá Mart, thằng Liên chưa gậy dựng đã sập tiệm. Viên trung sĩ ái ngại nhìn tôi, nói anh nói chơi vậy chớ từ cổ chí kim có thấy ai chớ để ra đâu.

KỂ TÀNG HÌNH

Truyện trình thám An Nam

1. Chiến tranh phá hoại miền Bắc xảy ra từ 1964, khắp Quảng Bình không nơi nào là không có bom rơi đạn nổ, riêng thung lũng Chóp Ri thì không, một tiếng máy bay cũng không, rất lạ. Nhiều người ở đây không biết có chiến tranh, thỉnh thoảng cán bộ xã tập trung dân làng nhắc nhở, mọi người vừa nghe vừa ngáp như nghe chuyện đầu đầu, không để tâm.

Giữa năm 1966, đúng cái nửa đêm bỗng nghe tiếng máy bay xoẹt qua rít rít roẹt roẹt, mọi người ngóc cổ dậy hỏi nhau chỉ rứa chỉ rứa. Cu Hà cầm cái loa tôn sắt chạy rật rật nhà này sang nhà khác, bắc loa a lô a lô, bà con chú ý bà con chú ý, máy bay Đế quốc Mỹ đến rồi. Máy bay hẳn sắp thả bom rồi a lô a lô.

Cu Hà 19 tuổi, khỏe mạnh phi thường, anh không phải trưởng thôn nhưng việc gì cũng tự thấy mình có trách nhiệm. Anh làm cái loa tôn sắt, động có việc gì là cầm loa chạy rật rật khắp xóm a lô a lô rất tích cực. Được cái dân làng không ai coi anh cầm đèn chạy trước ô tô, vui vẻ nghe theo cả.

Mọi người tao tác, xúm tới cu Hà, nói cu Hà cu Hà, chết cha chết cha, hằm mô trốn hè. Cu Hà nói hằm hổ sáng mai đào, chừ bà con phải cầm thù cái đã. Bà con nói cầm thù thì cầm thù, sợ chi. Tưởng phải đào hằm mẹt chớ cầm thù để không à. Chợt máy bay quành trở lại rít rít roẹt roẹt, bà con xúm lại cu Hà, nói cu Hà cu Hà, cầm thù ra rặng cầm thù ra rặng, nói đi nói đi. Cu Hà đứng đực không biết nói sao. Vừa lúc trưởng thôn cầm cái điều cày đi ra.

Bà con xúm lại trưởng thôn, nói trưởng thôn trưởng thôn, cầm thù Đế quốc Mỹ ra rặng. Trưởng thôn nhắc cái điều cày, tra thuốc vào nõ, rít một hơi, ngửa cổ nhả khói, nói từ từ, để nghiên cứu cái đã. Bỗng có

người kêu lên, nói coi tề coi tề, mọi người ngửa mặt lên trời thấy bốn cái gì trắng trắng như bốn quả trứng treo lủng lẳng giữa trời, đêm đó trắng sáng nhìn rất rõ. Mọi người xúm lại trưởng thôn, nói trưởng thôn trưởng thôn, cái chi rửa cái chi rửa. Trưởng thôn nhắc cái điều cày, tra thuốc vào nõ, rít một hơi, ngửa cổ nhả khói, nói từ từ, để nghiên cứu cái đã.

Bốn quả trứng trắng trắng dần dần nở to bằng bốn cái bát. Bà con trợn mắt há mồm, nói rằng rửa hè rằng rửa hè. Cu Hà nói bom đó, Đế quốc Mỹ thả bom dù. Bà con chạy tán loạn, kêu la khóc lóc ầm ĩ. Cu Hà lại cầm loa chạy rật rật nhà này sang nhà khác, nói a lô a lô bà con quyết tâm ẩn nấp cho kín, nếu bom thả trúng thì cố gắng không chết, kiên quyết bảo toàn tính mạng a lô a lô.

Đợi mãi chẳng thấy bom đâu, mọi người vừa leo lên giường ngủ thì xe bộ đội, công an từ dưới thị trấn Ba Đồn vọt lên ba bốn đoàn chạy ầm ầm khắp thung lũng. Bà con lại vùng dậy táo tác, túm nhau sợ hãi, nói chi rửa chi rửa. Thung lũng Chóp Ri có bốn thôn nằm bốn góc đều táo tác hết thảy, chó sủa, xe chạy, người la hét kẻ khóc lóc, râm ran. Có ba phát súng đoàng đoàng đoàng, ai nấy thất kinh. Bà con xúm đến trưởng thôn, nói trưởng thôn trưởng thôn, chuyện chi rửa hè chuyện chi rửa hè. Trưởng thôn nhắc điều cày, tra thuốc vào nõ, rít một hơi, ngửa cổ nhả khói, nói từ từ, để nghiên cứu cái đã.

Cu Hà cầm loa chạy rật rật nhà này sang nhà khác, bắc loa nói a lô a lô tin vui thắng trận tương bình, công an bộ đội đã trừng trị xong. Bà con xúm lại cu Hà, nói cu Hà cu Hà, trừng trị ai trừng trị cái chi rửa. Cu Hà nói không biết trừng trị ai, trừng trị cái chi nhưng trừng trị xong rồi, tin vui thắng trận tương bình a lô a lô.

Sáng ra mới biết tối qua bốn biệt kích nhảy dù xuống thung lũng Chóp Ri, công an bộ đội vọt lên bắt được ba thằng. Một thằng chạy đâu mất. Cu Hà nói thằng này có thuốc tàng hình. Bà con nói rửa a rửa a, kể coi kể coi. Cu Hà khoa chân múa tay, nói công an bộ đội bao vây ba bề bốn bên, nói giơ tay lên, hàng sống chống chết. Hắn lấy lọ thuốc xịt vô người một phát, rửa là biến mất tăm, công an bộ đội tìm không

ra. Bà con người nói rửa a rửa a, người nói thiệt không thiệt không, người nói tài hè tài hè.

Tối nào cu Hà cũng trèo lên ngòi chạc ba cây xoan, đứng bắc loa a lô a lô bà con nâng cao cảnh giác, tên biệt kích tàng hình còn ẩn nấp trong thung lũng Chớp Ri, nhà nhà đóng cửa tắt đèn, kiên quyết không cho tên biệt kích vô nhà. Một tối đang a lô a lô bỗng có cái gì rơi cái bép lên trán, cu Hà quăng loa hét to Chớp Ri muôn năm, mạ tui cũng như rửa. Dân làng chạy ra, xúm lại cu Hà, nói chi rửa chi rửa. Cu Hà lấy áo lau bãi cứt chim, nói tui tưởng hấn bắn tui, hóa ra không phải, khả năng tên biệt kích tàng hình ni bay được như chim, hấn vừa bay vừa ỉa.

Dân làng lại bàn tán xôn xao, nói oa chà vừa bay vừa ỉa khó rửa mà hấn còn mần được, hỏi việc chi hấn không mần được. Từ đó ai nấy đi lại rón rén, hễ có tiếng động là hét vang, ba chân bốn cẳng chạy dài. Sáng mai cu Hà dậy, ra sau hời đứng đái, bỗng phát hiện ra dấu chân đàn ông dẫm nát vườn cải. Cu Hà lần theo dấu chân, đi ra khỏi vườn, đến vạt cỏ thì mất tích.

Cu Hà cầm loa chạy rật rật nhà này sang nhà khác, bắc loa a lô a lô tên biệt kích tàng hình đã vô nhà tui. Tui bắt được quả tang 68 dấu chân, tang chứng rành rành đường hòng mà cãi. Bà con xúm lại cu Hà, người nói rửa rửa a, người nói sợ hè sợ hè, người nói nguy hiểm nguy hiểm. Chị đóc Xấu chạy đến run rẩy khóc, nói cu Hà ơi, nhà tui hấn cũng vô rồi.

Mọi người chạy đến xem, rõ ràng dấu chân đàn ông dẫm nát vườn hành chị đóc Xấu. Mọi người lần theo dấu chân, vượt qua hàng rào, đến vạt cỏ thì mất tích. Một người thấy miếng vải dù dấu trong bụi, lôi ra, trên miếng dù một vết máu còn đỏ tươi, khả năng có án mạng đã rõ ràng, ai nấy thất kinh.

Cu Hà cầm loa chạy rật rật nhà này sang nhà khác, bắc loa a lô a lô, tên biệt kích tàng hình lọt vô thôn ta, gây án mạng, tang chứng rành rành, ai chết rồi mau mau ra khai báo a lô a lô. Mọi người xúm lại trưởng thôn, nói trưởng thôn trưởng thôn, rửa là rửa. Trưởng thôn

nhắc điều cày, tra thuốc vào nỏ, rít một hơi, ngựa cổ nhả khói, nói từ từ, để nghiên cứu cái đã.

Chị đốc Xấu khóc rú, nói nhà tui có hai mạ con, đàn ông không có, ai cứu mạ con tui với. Con gái chị đốc Xấu là con đốc Thơm, mười sáu tuổi, lờm chị đốc Xấu, nói chà, mạ lo chi rửa hè. Chị đốc Xấu nhảy chồm chồm, nói cha tổ mi chủ quan, cha tổ mi chủ quan. Ngay đêm đó, chị đốc Xấu đang ngủ chột nghe tiếng kệt cửa. Chị bừng dậy, quờ tay không thấy con đốc Thơm đâu. Chị sợ rúm ró, đái ướt cả quần. Thốt nhiên có tiếng con đốc Thơm kêu to, nói huơ mạ ơi đau lắm!

Chị đốc Xấu sợ không dám ra khỏi nhà, cầm con dao phay chạy đi chạy lại, rồi rít hét lên, nói huơ bà con cứu cứu huơ bà con cứu cứu. Dân làng thấp đèn đỏ đuốc rật rật chạy đến, túm được con đốc Thơm trần như nhộng trên vạt cỏ sau vườn nhà, nó cuốn cái chăn quanh người run cầm cập. Mọi người xúm lại, nói rằng rửa răng rửa. Con đốc Thơm nói thẳng biệt kích tàng hình hấn hiếp tui, rồi òa khóc nức nở. Cu Hà xông vô chỗ đốc Thơm, nói rằng mi biết thẳng biệt kích tàng hình. Đốc Thơm nói tui chộ con cu hấn thụt vô thụt ra. Cu Hà nói hấn tàng hình rồi rằng mi chộ con cu. Đốc Thơm nói cái chi hấn cũng tàng hình được hết, chỉ con cu là không.

Cu Hà xách loa chạy rật rật nhà này sang nhà khác, bắc loa a lô a lô bà con cảnh giác bà con cảnh giác, tên biệt kích tàng hình đêm mô cũng xách cu bay lượn khắp thung lũng, đàn bà con gái sơ hở là hấn nhảy vô mần liền, a lô a lô. Mọi người sợ tái mặt, đêm đêm cửa đóng then cài. Chồng nằm ôm riết vợ, úp tay lên của vợ, còn dằn cả đầu gối lên cho chắc. Nửa đêm vợ quờ tay đụng phải của chồng, vùng dậy hét vang ôi ôi cu ai cu ai!

2. Có công văn huyện đội gửi lên. Trưởng thôn tập hợp dân làng, giờ tờ công văn, nói tên biệt kích vẫn chưa thoát khỏi địa bàn Chớp Ri, yêu cầu bà con nâng cao cảnh giác, ai thấy dấu vết nó thì báo gấp, tuyệt không ai được che giấu. Cu Hà nói tên biệt kích tàng hình, chỉ con cu là lộ thiên, thấy con cu có báo cho huyện đội không. Trưởng thôn chém mạnh tay, nói báo, đó là cu phản động, báo ngay. Bà con xôn xao, nói

trưởng thôn trưởng thôn, rằng phân biệt được cu ta với cu phản động. Trưởng thôn nhắc điều cày, tra thuốc vào nỏ, rít một hơi, ngửa cổ nhà khói, nói từ từ, để nghiên cứu cái đã.

Cứ đêm đến Cu Hà lại leo lên chạc ba cây xoan, bắc loa a lô a lô... cu địch lén lút xấu xa/ cu ta chân lý chói lòa niềm tin/ bà con phân biệt cho mình/ biệt kích dù có tàng hình cũng thua, a lô a lô. Từ trên cây xoan, cu Hà thấy bóng đen lén vào cửa sau nhà mình, cu Hà tụt xuống vọt vô ngay, nói mạ coi chừng biệt kích vô nhà mình. Mạ cu Hà cầm con dao phay, nói mi yên tâm, hể cu địch lọt vô đây là tau xẻo liền.

Cu Hà ra sau vườn, thấy rành rành dấu chân mới vào nhà mình, đếm được 68 dấu, giống y chang 68 dấu chân bữa trước. Cu Hà lập tức tót vào nhà, thắp đèn soi khắp không thấy, trong bụng đã nghi nghi nhưng không dám nói. Mạ cu Hà còn trẻ, chưa đầy bốn mươi tuổi, chết chồng lúc cu Hà chưa đầy ba tuổi, ở vậy nuôi con cho đến nay. Gái góa trong thôn vài chục bà, bà nào cũng có vấn đề, không chuyện này thì chuyện kia, riêng mạ cu Hà thì không. Cu Hà vừa tự hào vừa nghi nghi.

Cu Hà xách súng nằm rình sau vườn nhà. Chín giờ không thấy gì, mười giờ không thấy gì. Đến mười một giờ thì một con cu văng ra từ cửa sổ buồng ngủ mạ cu Hà. Cu Hà lên đạn định bắn thì một con cu nữa lại từ cửa sổ văng ra. Cu Hà nghĩ bụng không lẽ thằng ni có hai cu, liền bí mật bò tới sát vách. Vừa lúc một con cu nữa văng ra từ cửa sổ, rơi trúng mũi cu Hà. Cu Hà nhanh chớp lấy, cười ha ha ha, nói tóm được cu là tóm được quân thù. Hóa ra không phải, đó là quả chuối xanh, mò đi mò lại đúng ba quả. Cu Hà cười rữ, nói hèn chi mạ mua một thúng hai buồng chuối xanh. Cu Hà nhảy nhót mua may, nói mạ tui bất khuất kiên cường/ thay cu một thúng hai buồng chuối xanh. Mạ cu Hà tức, nhảy chồm chồm, nói vợ cu Hà nời, không có chuối xanh rằng mạ nuôi mi được đến chừ!

Cu Hà, leo lên chạc ba cây xoan ngồi buồn thiu hết đêm nay sang đêm khác, không biết tính sao. Rồi chạy tới báo cáo trưởng thôn, nói như vậy như vậy. Trưởng thôn trợn mắt há mồm, nói rứa a rứa a. Cu

Hà nói rửa đo rửa đo. Trưởng thôn nói chết chết, gái góa làng mình nhiều, chuối mô cho đủ. Phải phát động phong trào trồng chuối. Cu Hà chạy rật rật nhà này sang nhà khác, bắc loa a lô a lô... làm sao giữ được tình yêu/ dễ thôi miễn có thật nhiều chuối xanh, a lô a lô.

Cu Linh mười ba tuổi ở xóm dưới hớt hải chạy đến, nói anh cu Hà anh cu Hà, tui thấy thằng biệt kích rồi. Cu Hà nói mô mô. Cu Linh nói ngoài ruộng a, hần vừa đi vừa thụt vô thụt ra. Cu Hà nói thằng biệt kích ni gan trời, bị đuổi bắt còn dám thụt vô thụt ra. Nói rồi xách súng cùng cu Linh chạy ra đồng.

Đêm tối, hai anh em bò lẹ làng gần bờ ruộng. Cu Linh đập nhẹ tay cu Hà, nói đó đó. Cu Hà nhìn rõ ràng một con cu đang đi giữa ruộng lúa mới lên đồng, vừa đi vừa thò lên thụt xuống, bèn giương súng lên, nói hần vừa đi vừa nất gió đó, đúng cu của thằng biệt kích tàng hình rồi. Cu Hà lên đạn cái rộp, nói dơ tay lên, hàng sống chống chết. Cu biệt kích cứ thò lên thụt xuống. Cu Hà tức, lại lên đạn cái rộp, hét mả cha mi dơ tay lên. Cu biệt kích vẫn thò lên thụt xuống. Cu Linh nói hần không chịu dơ tay lên, toàn dơ cu lên thôi.

Cu Hà bắn cái đoàng, con ngỗng trời bay vọt lên, kêu quác quác kec kec. Cu Hà vỗ đít cu Linh cái, nói cha tổ, tau nghe mi uống mất bốn cân gạo rồi. Cu Linh nói rằng mất bốn cân gạo? Cu Hà nói một viên đạn là bốn cân gạo, ngu à. Chợt một đốm sáng vọt lên từ cồn hoang, nổ to bằng cái bát, dần nổ to bằng cái rổ đi lơ lửng từ ruộng này sang ruộng khác. Cu Linh ôm cu Hà, mặt xanh như đất nhái, nói cái chi rứa cái chi rứa. Cu Hà nói khả năng cu thằng biệt kích phát quang.

Đốm sáng nổ bung ra bằng cái nong, rồi thu nhỏ bằng cái rổ, thu nhỏ nữa bằng cái bát, lại nổ bung ra bằng cái nong, lừ đừ tiến về hai anh em. Cu Linh run cầm cập, nói chết rồi chết rồi, em khai đây đây em khai đây. Cu Hà bóp cu Linh một cái, nói cấm khai nghe chưa. Cu Linh khóc òa nói không không tui khai tui khai. Đốm sáng nổ bung ra bằng cái nong, rồi thu nhỏ bằng cái rổ, thu nhỏ nữa bằng cái bát, lại nổ bung ra bằng cái nong, lừ đừ tiến về hai anh em. Cu Linh hét vang, nói

em khai đây em khai đây. Cu Hà đập cu Linh phát, nói cha tổ mi khai chi thì khai đi.

Cu Linh ngồi đực không biết khai gì, nói khai chi hè khai chi hè. Đốm sáng bay tới gần, cu Hà bắn cái đoàn. Đốm sáng bay vọt lên trời, tan thành năm sáu mảnh rồi lụi tắt. Hóa ra đám ma trời. Cu Hà thở hắt ra, nói cha tổ, lại mất bốn cân gạo rồi. Hai anh em về gần làng, bỗng cu Linh ôm cu Hà chặt cứng. Cu Hà hỏi rằng. Cu Linh nói đó tề đó tề. Phía vạt khoai, có một bóng đen đang nằm giữa hai vòng khoai, hai anh em bò tới.

Bóng đen cứ nhấp nhồm nhấp nhồm, cái dít cứ nhoay nhoáy. Cu Linh nói rằng rửa rửa rửa, cu Hà nói khả năng thằng ni đang đào hầm bí mật. Cu Linh nói tàng hình rồi còn đào hầm bí mật làm chi, cu Hà nói khả năng thằng ni hết thuốc tàng hình. Cu Hà bắn chỉ thiên cái đoàn, nói giơ tay lên hàng sống chống chết. Bóng đen vùng dậy giơ bốn tay. Cu Hà há hốc mồm. Hóa ra đóc Thơm với cu Đá. Cu Hà chĩa súng vào đóc Thơm, nói bữa trước cu biệt kích hay cu ai? Cu Đá nói dạ dạ cu em cu em. Cu Hà nói rửa máu trên tấm dù của ai. Đóc Thơm nói dạ dạ của em của em. Cu Hà trợn mắt, lên đạn cái rộp, nói rằng mi nói láo. Đóc Thơm quỳ lạy như tể sao, nói anh ời anh ời, đã làm bậy không lẽ lại đi nói thật. Cu Hà đá dít đóc Thơm phát, nói cha tổ, lại mất thêm bốn cân gạo nữa rồi.

Cu Hà về đến ngõ, chợt nghe tiếng mạ cu Hà rên ư ử, kêu ôi mạ ời mạ... ôi trời ời trời ời. Lập tức cu Hà đập cửa xông vào. Mạ cu Hà trần như nhộng, khóc meo máo nói ôi con ời con ời, biệt kích lọt vô nhà mình rồi. Cu Hà nhếch mép cười nhạt, nói mạ kêu ai vô đây phải không. Mạ cu Hà đập giường đập chiếu khóc lóc, nói ôi ôi oan mạ con ời. Biệt kích tàng hình lọt vô đây, mạ lấy dao phay khua. Ma khua ngang, cu biệt kích chui dọc, mạ thua mạ thua. Cu Hà nghiêng răng lên đạn cái rộp, nói mạ cứ yên tâm để tui rình, rằng rồi cũng bắt được hần.

3.Cu Hà rình ba đêm ba ngày không thấy ai. Đang đêm nghe tiếng súng nổ cái đoàn ở đầu thôn, cu Hà vọt đến đầu thôn, không thấy ai. Lại nghe tiếng súng nổ cái đoàn ở cuối thôn, cu Hà vọt đến cuối thôn,

không thấy ai. Dân làng táo tác, xúm đến nhà trưởng thôn, nói trưởng thôn trưởng thôn, ai bắn rứa ai bắn rứa. Trưởng thôn nhắc cái điều cày, tra thuốc vào nỏ, rít một hơi, ngửa cổ nhả khói, nói từ từ, để nghiên cứu cái đã.

Dân làng tức, nói súng bắn người chết đến nơi, ông còn ngồi đó mà nghiên cứu. Trưởng thôn ho một tiếng khạc một cái, nói à ha, hay chưa tề. Nhiệm vụ bà con là bảo vệ thôn xóm, súng bắn người chết rằng lại đi hỏi tui, đừng có ý lại quen thân. Dân làng tịt, không biết nói sao. Cu Hà xách loa chạy rật rật nhà này sang nhà khác, bắc loa a lô a lô... súng bắn chỗ mô bà con nhào vô chỗ đó, ai chết được nêu gương ai bị thương được thăm hỏi, a lô a lô.

Cu Linh chạy tìm cu Hà, nói anh cu Hà anh cu Hà biệt kích chết rồi. Cu Hà nói rằng mi biết, cu Linh nói tui thấy có vết máu ở đầu thôn. Cu Hà vọt theo cu Linh ngay tức khắc. Cu Hà đến đầu thôn thấy có vết máu, lò dò lần theo vết máu đến con suối cuối thôn thấy suối đỏ máu, lại ngửi thấy mùi hôi hôi khen khét. Cu Hà nằm rạp xuống, nói hẩn xịt chất độc hóa học, giết người xong hẩn xịt chất độc để ai đến cứu người phải chết luôn. Cu Linh mếu máo, nói rứa anh em mình chết à. Cu Hà cú đầu cu Linh, nói ngu lắm, không phải chết mà hy sinh. Cu Linh mắt sáng lên, nói rứa à rứa à, hy sinh thì hay hung, tui thích hy sinh thôi không thích chết.

Một đoàn ruồi nhặng bay tủa ra, cu Linh đập đập lưng cu Hà, nói cu biệt kích chết rớt xuống đó tề. Cu Hà nói mô mô, cu Linh nói đó đó, cu biệt kích dài khiếp, ba bốn khoanh liền. Hai anh em bò tới, cu Linh thò mũi ngửi ngửi, nói giống cứt lợn anh à. Cu Hà đập cu Linh, nói tránh ra, chất độc hóa học vo viên đó. Có tiếng hộc hộc, bụi cây rung rung, hai anh em nằm rạp, vừa ngóc đầu lên lại nghe tiếng hộc hộc, bụi cây rung rung. Thì ra con lợn rừng bị thương nằm thoi thóp thờ. Hai anh em sượng rêm nhảy cà tăng, nói tin vui thắng trận từng bừng/ cứt lợn được người thịt lợn rừng được ăn... dzê, lời hung!

Cu Hà phát hiện ra dấu chân đàn ông, giống y chang dấu chân sau vườn cải nhà anh. Cu Linh nói thẳng biệt kích bắn lợn rừng, thấy anh

em mình hăn bỏ chạy, đúng chưa. Cu Hà nói mi giỏi, vừa ngửi xong cứt lợn phát là thông minh sáng láng liền. Cu Linh nhăn răng cười, nói thiệt không để tui nhảy tới ngửi thêm mấy phát nữa.

Hai anh em lần theo dấu chân, đến đám cỏ tranh thì mất dấu, quay lại con lợn không cánh mà bay. Cu Hà nói chết cha rồi, biệt kích núp gần đây rồi. Cu Linh hét lên một tiếng, ba chân bốn cẳng bỏ chạy. Cu Hà đuổi theo, nói cu Linh cu Linh, mi không thích hy sinh à. Cu Linh vừa chạy vừa nói ẻ vô ẻ vô. Cu Hà chạy về nhà trưởng thôn, không thấy trưởng thôn đâu, chạy về nhà anh, không thấy mẹ anh đâu. Cu Hà đi ra đi vô, ruột gan cồn cào như lửa đốt, nói thôi chết cha rồi, mạ mình bỏ chuối xanh theo trưởng thôn rồi. Mười một giờ đêm trưởng thôn về, cu Hà vọt vô nhà, nói trưởng thôn đi mô về, trưởng thôn nói trưởng thôn không đi họp thì đi mô. Cu Hà lờm lờm nhìn trưởng thôn, nói họp chi họp lắm. Trưởng thôn vắn mắt lên, nói thằng ni hay, trưởng thôn không họp thì làm cái chi. Cu Hà đứng đực, không biết nói sao. Mười hai giờ đêm mạ cu Hà về, cu Hà vọt về nhà, nói mạ đi mô về. Mạ cu Hà thở ra, nói con cái hay chưa tề, mạ lạc rừng gần chết, không chịu tìm kiếm chi lại còn đe nẹt mạ. Cu Hà đứng đực, không biết nói sao.

Đêm sau cu Hà giả đồ ngủ say, nửa đêm mạ cu Hà lén dậy, ra khỏi nhà. Cu Hà lén theo sau. Đến nương ngô, mạ cu Hà chạy ào vào. Cu Hà chui vào theo, rật rật chạy đuổi theo. Ra khỏi nương ngô, cu Hà không thấy mạ đâu nữa. Cu Hà chạy đi chạy lại, chạy đi chạy lại, bẻ bắp ngô ném tứ tung, nói cha tổ ni cha tổ ni. Cu Hà vấp ngã, nằm sấp, khóc rống lên, nói rằng ông đá dắt hóp hồn được mạ tui hê, ôi trời đất ơi.

Cu Linh lọ mọ chạy đến, nói anh cu Hà anh cu Hà, rằng nằm đây. Cu Hà nói mạ tau theo trai. Cu Linh cười khè khè, nói mạ tui để toàn con gái, tức máu theo trai, để phát ra tui liền...dzê! Cu Hà nhăn mặt phẩy tay, nói im đi tau đang buồn. Cu Linh cười khè khè, nói cứ để mạ anh theo trai, anh lời một tháng hai buồng chuối xanh, đem dú chín ăn... dzê... ngon lành. Cu Hà nhăn mặt phẩy tay, nói thôi im đi, đừng chọc tức tau. Cu Linh mặc kệ, khoa chân múa tay, nói đàn bà thôn mình nhiều cực kì, lớn lên tui lấy trăm vợ, tui chấp cu vòng quanh

người như ri, xong, tui bắt vợ nằm một hàng dài như ri, xong, tui lăn lăn đi, rồi tui lăn lăn lại...dzê... đã nư luôn!

Cu Hà phì cười đá đít cu Linh, nói ba hoa. Tìm tau có việc chi, cu Linh nói tui phát hiện được ám hiệu biệt kích rồi. Cu Hà vọt dậy chạy theo cu Linh đến suối đá cuối thung lũng. Gọi là suối đá vì rất nhiều hòn đá to đùng nằm rải dọc suối, hòn to bằng cái nong, hòn to bằng cái bàn. Cu Linh dọi đèn pin, nói đó tề đó tề. Ba hòn đá có hình vẽ. Hòn vẽ trái tim có mũi tên xuyên ngang, ghi số 20. Hòn vẽ cái bướm có con cu xỏ ngang, cũng ghi con số 20. Hòn ghi $20 + 20 + 20 \dots = 2T$ Cu Hà nói rứa là răng hè. Cu Linh nói 20 là ngày 20, 2T là hai tháng, hai tháng là tháng hai, còn hình trái tim, cái bướm là hang Dơi đó. Cu Hà vẫn không hiểu, nói rứa là răng. Cu Linh cười phì, nói anh ngu lắm, về ngủ cứt lợn đi. Cu Hà nói có phải tên biệt kích trốn trong hang Dơi, ngày 20 tháng hai này định nhảy dù xuống, tấn công vô hang, giải thoát cho tên biệt kích không? Cu Linh nói phải đó phải đó. Cu Hà cười he he, nói tao chỉ cần nghe nói đến cứt lợn đã thông mình rồi.

Hai anh em vọt về nhà trưởng thôn, nói trưởng thôn trưởng thôn, tình hình như rứa như rứa, trưởng thôn trợn mắt mồm, nói rứa a rứa a. Cu Hà nói trưởng thôn cho dân quân vây hang Dơi đi. Trưởng thôn nhắc cái điều cày, tra thuốc vào nỏ, rít một hơi, ngửa cổ nhả khói, nói từ từ, để nghiên cứu cái đã. Cu Hà tức, vỗ vai cu Linh, nói ẻ vô cần trưởng thôn, mình lập sư đoàn tấn công hang Dơi, tau sư trưởng, mi sư phó. Cu Linh nói rứa ai sư viên, cu Hà đứng đực, không biết nói sao.

Cu Linh kéo cu Hà chạy, nói mau ra suối đá coi lại ám hiệu, coi thử có phát hiện ra cái chi không? Hai anh em chạy rật rật ra suối đá, cu Linh chỉ hình vẽ, nói trái tim là Hang Ông, cái bướm là Hang Bà, giống không giống không. Cu Hà gật gù, nói giống hè giống hè. Dưới suối xuất hiện một đám đen đen, lại xuất hiện một cục tròn tròn trôi lừ đừ tới. Cả hai nằm rạp, cu Hà nói có người tự tử, cu Linh nói không phải, coi chừng biệt kích thả ngư lôi. Cu Hà nói ngu ngu, ngư lôi ai thả trên rừng. Cu Linh nói anh ngu, anh không ngủ cứt lợn, ngu lắm. Hóa ra đó là đám lông lợn và ruột lợn. Cu Hà nói đúng rồi, biệt kích vác lợn về

hang Dơi làm thịt, đúng là biệt kích trốn hàng Dơi, rửa mà mình ngu không biết. Hàng Dơi nằm phía tây, sát ngay suối đá. Hai anh em lội dọc suối đá mò tới nơi, thấy vỏ khoai vỏ sắn, lông lợn lông gà tấp đầy bờ suối trước cửa hang. Cu Hà khịt khịt mũi, nói chắc chắn biệt kích ở trong hang. Cu Linh nghe nói thế thì ôm chặt lấy cu Hà, run lấy bầy, nói em sắp đầu hàng rồi.

Hang tối om không thấy gì. Cu Linh ném hòn đá vô hang, hang kêu Linh inh inh... Hà à à.. Hai anh em cười rích rích. Nói hay he hay hè. Cu Hà ném thêm hòn đá nữa, cái hang lại kêu Linh inh inh... Hà à à.. hai anh em lại cười rích rích, nói hay hè hay hè. Rồi thi nhau ném. Có tiếng sù sù sù soạt soạt soạt, rù roạp rù roạp, cu Linh vội nằm sấp, hai tay bịt mắt, nói chi rửa chi rửa. Vụt ra một đám đen đặc lao như tên bắn, hai anh em nằm lăn ra. Cu Linh khóc rống lên, nói anh cu Hà anh cu Hà, khai chi nói mau để tui khai.

Cả vạ con dơi bay tủa ra từ cửa hang. Cu Linh run cầm cập, nói tui về tui về, rồi ù té chạy. Cu Hà đuổi theo, nói rằng về rằng về. Cu Linh vừa chạy vừa nói tui về người cứt lợn, hết thông minh rồi.

4. Cu Linh đi rồi, Cu Hà liều mạng vào hang, ôm súng rón rén đi từ Hang Ông sang Hang Bà. Bỗng có tiếng hù oa hù oa, cu Hà nằm rạp, lên đạn cái rộp, không thấy gì, vừa đứng dậy lại nghe tiếng hù oa hù oa, tiếng dội vang nghe ù tai. Cu Hà nhắm về phía trước, nơi có tiếng hù òa, bắn cái đoàng. Tiếng súng chưa tan, lại nghe phía sau có tiếng hù òa hù òa. Cu Hà quay lại, nói ai đó, giơ tay lên, hàng sống chống chết. Tiếng hù òa mỗi lúc một to hơn, cu Hà bắn cái đoàng, định bắn thêm phát nữa thì sức nhớ xã đội phát 5 viên mình bắn hết cả 5 rồi.

Bỗng bốn phương tám hướng tiếng hù òa hù òa vang vang. Một bóng đen hai mắt đỏ rực như hai hòn than từ từ tiến tới, vừa đi vừa hù òa. Cu Hà tính đường tháo lui thì phía sau có một bóng đen nữa cũng hai mắt đỏ rực như hai hòn than từ từ tiến tới, vừa đi vừa hù òa. Cu Hà hít một hơi thật sâu, vung tay hét Chớp Ri muôn năm, mạ tui cũng như rửa. Rồi nhắm mắt chờ chết. Chờ mãi không thấy chết, hai bóng đen mất tăm, tiếng hù òa cũng chẳng còn. Cu Hà ù té chạy thực mạng. Ra

khỏi hang, cu Hà sướng quá nhảy cà tăng, nói ma ông già ma ông già. Mấy ông đái ướt quần, mình mới đem mạ mình ra dọa cái là sợ vãi, biến mất he he he.

Cu Hà lội dọc suối đá trở về, lại nghe tiếng hù òa hù òa, tưởng ma đuổi theo sau, định thần thì nghe tiếng rên hừ hừ hà hà, không phải hù òa hù òa. Định thần thêm chút nữa thấy phía trước có hai cái bóng đen nhấp nhô trên hòn đá lớn. Cu Hà ngồi sụp xuống, nói cha tổ, ma cũng lẹo chắc như người, bèn len lén bò tới xem ma làm có giống người không. Ma đàn ông lên tiếng, nói em vẽ tầm bậy trên đá màn chi. Ma đàn bà cười hé he he, nói vẽ rửa cho anh nhớ, một phát hai chục cân gạo không phải chuyện chơi. Ma đàn ông cười hí hi hi, vỗ đít ma đàn bà cái bốp, nói nhớ rồi nhớ rồi, thiếu hai chục cân nữa đầy hai tạ. Ma đàn bà nói khi mô trả, ma đàn ông nói troắt phát nữa đầy hai tạ rồi trả luôn.

Cu Hà nói cha tổ, hóa ra không phải ám hiệu biệt kích, cu Linh ngu vẫn hoàn ngu, rồi lặn một hơi tới sát hòn đá có hai người, đội nước đứng lên, nói giơ tay lên, hàng sống chống chết. Thì ra trưởng thôn với chị đốc Xấu. Trưởng thôn run bắn, nói ê ê đừng bắn đừng bắn, trưởng thôn đây trưởng thôn đây. Cu Hà nói trưởng thôn mà cũng làm bậy à? Trưởng thôn kéo quần lên, nói tau phải hy sinh cu tau để cứu vườn chuối hợp tác.

Có tiếng súng bắn cái đoàn phía hang Dơi, thêm một tiếng đoàn nữa, rồi đoàn đoàn, rồi tăng tăng tăng. Cu Hà vọt chạy liền. Cu Hà chạy tới nơi, thấy cu Linh liền túm lấy, nói rằng rửa răng rửa. Cu Linh nói tui đưa dân quân lên đây bắt biệt kích. Vừa lúc súng bắn đoàn đoàn, tăng tăng tăng, tạch tạch tạch. Hai anh em nằm rạp. Cu Hà nói rằng dân quân bắn lung tung rửa. Cu Linh nói biệt kích tàng hình, dân quân bắn mò, khi mô trúng đạn hấn mới hiện nguyên hình.

Cu Hà thở ra nhả nhó, nói bắn rửa tổn đạn lắm, một viên bốn cân gạo, nãy giờ tổn cả tấn gạo rồi. Cu Linh nói chục tấn cũng không tiếc, thôn mình phải có bằng khen. Trong ánh đạn lửa, một bóng đen chạy vọt từ trong lòng hang ra, leo ngược lên mép trên cửa hang. Cu Hà nói

rồi, biệt kích hiện nguyên hình, hấn chui vào lối thông ra sau núi đỏ. Rồi kéo cu Linh lại gần thì thầm, nói mi chạy đi kêu dân quân chặn lối ra sau núi. Tau giả đồ đánh động cho hấn chui vào hang độc đạo, nhất định bắt được. Cu Linh vỗ tay cái bép, nói rồi, chết tui cũng lấy cho được bằng khen. Nói rồi vọt đi.

Cu Hà chạy vào hang, bám theo bóng đen, vừa chạy vừa la hét, nói trung đội một theo tôi, trung đội hai theo tôi, bắt lấy nó bắt lấy nó... cứ thế leo lên lối thông ra sau núi. Vừa chui lên đã thấy cu Linh nhảy cà tắng, nói bắt được rồi bắt được rồi he he he. Cu Hà nói hấn mô hấn mô, cu Linh nói dân quân giải đi rồi. Hai anh em ôm nhau nhảy cà tắng, nói dzê... bằng khen bằng khen, dzê... bằng khen bằng khen.

Có tiếng rú diên đại, nói ôi con ơi con ơi, mi bắt ba mi rồi. Anh em sững lại, trố mắt nhìn nhau. Cả hai tụt xuống hang thì thấy mạ cu Hà ngồi khóc rũ rượi. Hỏi ra mới biết tên biệt kích là ba của cu Hà. Ba cu Hà theo Pháp, làm lính cho quan hai Mondavi ở Thị trấn Ba Đồn. Năm 1950, khi cu Hà ba tuổi, bộ đội tấn công Thị trấn Ba Đồn, Mondavi bị bắt, ba cu Hà trốn được, chạy thẳng vào Nam. Mạ cu Hà không biết, tưởng chồng chết, thờ chồng cho đến giờ. Chẳng ngờ ba cu Hà làm biệt kích, nhảy dù xuống đây...

Cu Hà nghe xong rơi xuống đất, ngẩn ngơ như thằng mất hồn, nói rứa mà mạ giấu tui, lại còn giả đồ làm ma đuổi tui ra khỏi hang nữa chứ. Mạ cu Hà ôm cu Hà nức lên, nói ôi con ơi mi hăng say như rứa... mạ làm rặng mà nói được. Cu Hà chạy rật rật về làng, gặp trưởng thôn, nói ba tui mô ba tui mô. Trưởng thôn ho một tiếng khạc một cái, nói thằng đó gián điệp biệt kích, ba bốn cái chi. Cu Hà quỳ rạp đầu chảy máu trán, nói tui lạy trưởng thôn cho tui gặp ba tui, tui lạy trưởng thôn cho tui gặp ba tui. Trưởng thôn mắt trợn tay chỉ, nói cam mồm, còn nói nữa tau cho dân quân gô cổ liền. Cu Hà đứng ôm đầu giữa đường làng, nói ôi ba ôi, rặng rứa ba ôi.

Tuần sau trưởng thôn dắt về một con trâu, nói huyện đội thưởng thôn mình. Rồi ra lệnh mổ trâu mừng công. Mọi người xúm lại trưởng thôn, người nói cho cu Hà cu Linh một đùi trâu, người nói cho cu Hà

**cu Linh cái bằng khen. Trưởng thôn nhắc cái điều cà, tra thuốc vào
nõ, rít một hơi, ngửa cổ nhả khói, nói từ từ, để nghiên cứu cái đã.**

The end he he.

CHUYỆN TÌNH ANH CU ĐOM

Thuở bé mình mới biết có người tên xấu như anh Đom. Mình hỏi anh, nói rằng anh tên Đom. Anh kể nhà anh đã có 5 con trai, ba mẹ anh ráng đẻ thêm một đứa nữa, hy vọng con gái. Ngày mẹ anh có chửa, chả biết mấy cô y tá hộ sinh ở trạm xá khám xét thế nào, khẳng định là con gái. Ba mẹ anh mừng lắm, mổ heo ăn mừng. Đến ngày sinh, ba anh châu chực suốt đêm bên cửa sổ. Nghe tiếng trẻ khóc ông nhóng cổ thò mồm qua cửa sổ, nói trai hay gái? Nghe bảo con gái ông cười cái hặc, nói đom! Từ đó anh có tên là cu Đom.

Khi mình lên thung lũng Chớp Ri thì anh cu Đom đã học xong lớp 7, chuẩn bị vào học lớp sư phạm 7+ 2, tức lớp 7 cộng hai năm trung cấp sư phạm là ra trường đi dạy, dốt dạy cấp một giỏi dạy cấp hai. Thời chiến tranh giáo viên thiếu kinh khủng, có lẽ giáo viên nhập ngũ quá nhiều mới có tình trạng đào tạo cấp tốc kiểu đó. Có đợt còn đào tạo sư phạm 10+3, tốt nghiệp lớp 10 học thêm ba tháng là thành cô thầy giáo cấp 2. Kinh.

Anh cu Đom ở xóm Cá, sát ngay xóm của mình, anh chọn học sư phạm 7+2 vì Trường trung cấp sư phạm Quảng Bình sơ tán lên thung lũng Chớp Ri, đóng sát ngay sau nhà anh. Nếu học tiếp lên cấp 3 anh phải vượt đèo Cao Mại ra phố huyện cách nhà hơn hai chục cây số. Anh học sư phạm như học phổ thông, khi nào cũng một cuốn vở cuộn tròn nhét túi, chẳng thấy túi, cặp gì. Học được nửa buổi anh bỏ lớp tót về nhà chơi với tụi mình, lắm khi anh bỏ học hai ba ngày không tới lớp. Phần vì anh ham chơi, đi học chẳng qua vì đỡ phải đi làm chứ anh chẳng thiết tha gì việc học hành, phần vì anh mê cô Lý.

Cô Lý là cô giáo 7+2 thực tập lớp trường mình. Cô ở cùng xóm với mình, xưa gọi bằng chị nay gọi bằng cô. Gọi bằng cô cho cô mừng thôi chứ cô chẳng dạy dỗ gì mình. Cô Lý hiền lành nhu mì nhưng xấu chết,

đen thui từ đầu đến đuôi. Chả hiểu sao anh Đom mê cô Lý. Anh đẹp trai, đánh bóng chuyền giỏi lại biết thổi kèn armonica. Học sau cô Lý nhưng anh Đom còn hơn cô Lý một tuổi vì anh đúp mấy năm liền mới qua được lớp 7.

Một hôm thấy anh Đom đứng đái, mình chạy lại đái gần anh, tranh thủ chiêm ngưỡng con cu rất hoành tráng của anh. Anh nói nhìn cái chi, lên lớp 7 là bằng cu tau thôi mà. Mình nói anh yêu cô Lý à? Anh nói yêu chớ sợ chi không yêu. Mình nói rằng anh yêu cô Lý, anh nói con nớ bự to. Chợt anh vỗ vai mình đánh bốp, nói a nhớ rồi, mi biết mần thơ phải không, duyệt tao bài thơ. Anh lôi ra bài thơ vừa sáng tác tặng cô Lý. “Ôi cái tên Minh Lý/ Tên em đẹp hết ý/ Lý ơi yêu anh tí/ Đêm nào anh cũng bí.” Mình ôm bụng cười rữ, nói anh mần thơ như ẻ. Anh trợn mắt lên, nói thẳng ni nói chi rứa bay, thơ tau gieo vần êm như nhíp.

Mình nói anh không biết mần thơ để tui mần cho. Anh ôm lấy mình ra sức nịnh nọt, nói mần giúp anh nghe, anh sẵn sàng cho mi tập giấy năm hào hai mới cứng. Mình nói anh đừng nịnh cô Lý, cô Lý ghét nịnh, phải dọa cô mới sợ. Anh hỏi dọa rằng. Mình đọc ngay tức thì, nói nếu mà Lý chẳng yêu Đom/ thì Đế Quốc Mỹ thả bom xuống liền. Anh vỗ tay đánh bốp, nói oa chà hay chi hay ác! Anh chép ngay bài thơ. Hôm sau đưa mình tập giấy năm hào hai, nói cảm ơn mi, nhờ thơ mi tau sờ được bự con Lý rồi.

Cô Lý ở gần nhà mình, chỉ cách một ngõ nhỏ. Mình vọt về kiểm tra xem anh Đom có nói láo hay không. Cô đang thái rau heo, mình chạy vào hỏi cô, nói cô đang yêu à. Cô cười, nói ừ. Mình hỏi cô yêu ai. Cô ngừng thái rau, mắt mơ màng, nói yêu một người đáng yêu. Mình nhăn răng cười, nói em biết cô yêu ai rồi. Nghe vậy cô Lý tái mặt vội vàng ôm lấy mình, nói em đừng nói với ai cả nghe chưa. Ba cô ghét anh Đom lắm. Mình lại vọt đi tìm anh Đom, nói ba cô Lý ghét anh lắm đó... Anh cười cái hặc, nói ẻ he, mần cặc chi tau.

Mình đeo lấy anh Đom, đòi anh kể chuyện anh yêu cô. Anh kể hấp dẫn như các chú bộ đội kể chuyện đánh giáp la cà. Anh nói tau hun cái nghe chưa, hăn cho tau một tát nghe chưa, tau không sợ nghe chưa, tau đè hăn ra nghe chưa, hăn cho tau một đập nghe chưa, tao xé đứt lai quần hăn rồi

ngoạm hần nghe chưa, hần mềm dần như bún, he he rửa là xong om. Mình nói ngoạm chỗ mô, anh nói chỗ hần đi đái đó, thằng ngu. Mình nhăn răng cười, nói tởm tởm, anh ni tởm gớm bay. Anh đá đít mình, nói ngu, mi đúng là đồ con nít. Từ đó hể gặp cô mình đều tưởng tượng anh Đom ngoạm cô thế nào. Nghĩ mãi không ra tại sao anh Đom ngoạm thì cô mềm dần như bún. Hi hi.

Một hôm đi học về thấy cô Lý ngồi bó gối dựa tường gạch, nước mắt hai hàng. Chắc ba cô vừa đánh cô. Hôm trước ba cô cầm dao rượt đuổi anh Đom, anh bỏ chạy vào rừng, chạy vòng vèo khiến ba cô đuổi đứt hơi. Anh lừa ba cô chạy vào khu rừng người ta hay bẫy heo. Ba cô sập bẫy, treo lủng lẳng suốt ngày trong rừng. May có người nghe tiếng kêu cứu không ông chết không ai biết.

Mình hỏi anh Đom, nói rằng ba cô Lý ghét anh. Anh cốc đầu mình phát, nói thằng ni tò mò tọc mạch gớm. Mình túm áo anh, nói kể đi kể đi. Anh nói cả nhà con Lý căm thù nhà tau như căm thù đế quốc Mỹ, nghe chưa. Mình hỏi rằng căm thù. Anh nói xưa ba con Lý tố cáo ba tau tham ô ba tạ thóc, ba tau trả thù bằng cách rập cho được vợ ông ta, nghe chưa. Nay ông ta lên trường sư phạm tố cáo tao ăn cắp mít nhà ông, tao trả thù bằng cách rập cho được con gái ông ta, nghe chưa. Anh ngửa cổ cười he he he, nói rửa đo rửa đo.

Tất nhiên mình không dám kể chuyện này với cô Lý. Thấy cô khóc, mình cũng thương nhưng chẳng biết nói gì, không lẽ bảo cô bỏ quách anh Đom cho xong. Bỗng cô vùng dậy lao đầu đập tường liên tục, đập đến tóa máu đầu, vừa đập vừa hét chết đi cho rồi! Chết đi cho rồi! Mình sợ quá ôm lấy cô, khóc nói cô ơi đừng chết! Cô ơi đừng chết! Cô ôm đầu hét rất to, nói không, cô phải chết thôi, không ai cho cô sống đâu!

Mình nói với anh Đom, nói anh thôi yêu cô Lý đi cho rồi, tội cô lắm. Anh Đom cười, nói tại hần yêu tau chớ, tau rập được rồi, hần bỏ càng khỏe xác tau. Tối mình về tìm cách đọc trộm nhật kí cô, cô viết dài hàng chục trang. Bây giờ chẳng nhớ gì, chỉ nhớ câu: Đom ơi em không thể sống thiếu anh! Đom ơi là Đom ơi. Đom Đom Đom Đom...

Mình chạy tìm anh Đom, nói cô Lý nói không thể sống thiếu anh. Anh cười cái hặc, nói đàn bà con mô nỏ rửa, lẹo phát là dính như keo... Mình không hiểu lắm, chỉ biết cô Lý coi anh Đom như người tình lý tưởng trong khi anh chẳng mấy quan tâm, chỉ kể chuyện làm tình với cô, đề cô ra sao, ngoạm cô thế nào và cười he he he.

Cô Lý thức trắng mấy đêm liền, rồi bỏ trốn, rủ cả anh Đom cùng đi. Thầy hiệu trưởng nói nhất định trốn vô rừng và huy động cả trường đi tìm. Mình vừa đi vừa gọi, nói anh Đom ơi anh Đom trốn mô ra đi, tui em đói lắm rồi. Ba cô Lý cầm dao lòng sục khắp rừng, nói cha tổ mi vợ Đom, bắt được tau chặt mi ra ba khúc. Chuyện này âm ỉ khắp thung lũng.

Cuối cùng cô Lý và anh Đom cũng trở về. Cô Lý xanh như que củi, nắm ốm cả tháng trời, chỉ còn da bọc xương. Hết ốm thì bị chuyển trường, không đui dạy, chỉ chuyển trường thực tập thôi. Mình hỏi anh Đom, nói cô Lý với anh trốn mô, sao tự nhiên bỏ về? Anh Đom nói chui vô hang Dơi chớ mô, ăn hết đồ ăn mang theo thì về chớ răng. Anh nói cô Lý mang theo bánh bích qui, thịt heo rừng nướng, xôi cả bọc to, ăn đã thôi. Anh khoa chân múa tay, nói chưa khi mô tau được ăn no như rửa, ngày sáu bữa, cơm no bò cưỡi ngày sáu phát, sướng cực, sướng cực. Anh lại ngửa cổ cười he he.

Bỗng cái miệng anh dần ngậm lại, cô Lý như mọc dưới đất lên, nói anh vừa nói chi, nói lại nghe coi. Anh cười nhả nhổ, nói chi mô nói chi mô. Cô cho anh một tát nẩy đom đóm rồi bỏ đi, đi mãi không thấy cô trở lại. Người ta bảo cô Lý ra suối Tranh tự vẫn nhưng không ai tìm ra xác.

VỌNG TRẮNG

Đêm sông buồn lạnh người đầu

Vu vơ hương đã nhạt màu tìm chi...?

(Thơ Trần Anh Thái)

Năm mười sáu tuổi chị tôi đẹp nhất làng Đông. Đến năm chị tôi hai mươi sáu tuổi, làng Đông vẫn không ai đẹp hơn. Tuổi ấy ở quê tôi coi như đã ế chồng. Thế mà chị tôi vẫn cứ nhờn nhơ như không, mặc cho mẹ tôi đêm ngày rên rỉ.

Tôi bảy tuổi, được hưởng lộc bà chị đẹp người tốt tính nhất làng Đông không biết bao nhiêu mà kể. Nhận thư các anh trong làng gửi cho chị, trao xong thư tôi kiếm được một hào. Món này tôi kiếm được ba đồng một tháng.

Anh nào đến nhà, tôi cứ đứng trương mắt nhìn. Một hào rưỡi thì đi hẳn. Một hào thì tất nhiên cuối buổi lại quay vào, lại trương mắt nhìn, quyết gỡ thêm năm xu. Anh nào keo kiệt, chỉ thí cho hai xu thì tôi cứ vào vào ra ra chục lần là ít. Món này một tháng tôi kiếm được một đồng rưỡi đến hai đồng.

Tôi còn kiên trì kiếm thêm một ngày năm xu, lương công nhật cài nịt vú cho chị tôi. Việc này rất khó vì dây nịt rất căng, có lần tôi suýt gãy răng chứ không bõn. Nhiều lần tôi nỉ nèo chị tôi tăng lên bảy xu nhưng chị không chịu. Nể tình chị em, tôi cũng không đòi nữa.

Có anh rí tai tôi: "Mày bảo chị mày, cho tao cài nịt vú, tao giả mày hai đồng một tháng". Tôi tí tởn về báo cho chị tôi, lập tức ăn một cái tát. Có anh túm tay tôi hỏi nhỏ: "Mày cài nịt vú cho chị mày à?" - "Vâng" - "Có

khó không?" - "Khó". - "Sao khó?" - "Vì căng lắm". - "Sao căng?" Tôi trở mắt nhìn anh này. Hỏi ngu thế. Nịt vú không căng thì ai người ta thuê cài một ngày năm xu.

Nhiều anh còn vỗ vai tôi xuýt xoa: "Thằng này vinh dự nhất làng Đông". Bây giờ nghĩ lại mới buồn cười, chứ khi đó tôi tức lắm. Mẹ kiếp, làm bỏ hơi tai mới kiếm được một ngày năm xu, vinh dự cái gì!

Tôi lên tám tuổi, chị tôi cưới chồng, tôi mất sạch mọi nguồn thu nhập, kể cả năm xu còm chị tôi giả mỗi ngày cũng không có. Bù lại, tôi có ông anh rể oách nhất làng Đông: Bộ đội Điện Biên Phủ trở về, quân hàm hai sao một gạch và tất nhiên có cả súng ngắn. Súng ngắn thật hăn hoi chứ không phải vỏ bao súng ngắn nhét đầy giẻ rách như một vài anh ở dưới Huyện đội vẫn thường lên đây tán tỉnh chị tôi.

Từ ngày có anh rể mặc áo bốn túi, tôi không theo lũ trẻ trong làng hát vang lên bài: "Râu thì râu bốn râu (túi) em cũng lấy". Đứa nào dám chõ mồm hát ghẹo chị tôi bài đó, tôi đánh cho chảy máu mũi mới thôi.

Anh rể tôi cao to mặt trắng hồng và không hề có một sợi râu. Vả lại chị tôi yêu anh năm mười sáu tuổi, đợi chờ khốn khổ những chín năm, may anh trở về trọn vẹn lại có súng ngắn, có áo bốn túi, có quân hàm nhiều sao nhất làng Đông; chứ nếu có què tay cụt chân, chị tôi cũng không bỏ.

Mỗi bận dắt trâu ra đồng, lũ trẻ làng Đông lại vây quanh tôi, há hốc mồm nghe tôi kể chuyện anh tôi chiến đấu ở Điện Biên Phủ.

- Anh tao xông lên, hai tay hai khẩu súng lục. Đoàn! Thằng gác cửa hầm tướng Đờ-Cát ngã gục! Bốn thằng nhào tới! Đoàn! Đoàn! Đoàn! Đoàn! Bốn thằng chết mất ngáp nhé! Xong rồi, anh tao lao vào hầm. Thằng Đờ-Cát đang alô xin cứu viện. Anh tao giật tung cái alô trong tay nó ném xuống đất...

- Cái alô có điện đó. - Một thằng cắt ngang. - Anh mày không sợ điện giật à?

- Sợ gì mà sợ! Thằng Đờ-Cát còn sợ anh tao té đái nữa là điện. Mà chúng mày cứ cắt ngang là tao không kể nữa đâu. - Tôi vênh mặt lên.

- Thôi! Kể đi? Kể đi! - Lũ trẻ nhao nhao - Đứa nào còn chen ngang, tụi tao đánh vỡ mỏ!

Tôi chấp tay sau đít đi lại trước mặt lũ trẻ, dáng điệu của thầy giáo chuẩn bị ra câu hỏi cho học trò.

- Tao kể đến đoạn nào rồi?

- Đến đoạn anh mày giật tung cái alô.

- Rồi. Thằng Đờ-Cát thấy anh tao, nó chấp tay lại lắp bắp một câu tiếng Pháp. Anh tao chơi một tràng mười câu tiếng Pháp luôn. Xong rồi, anh tao xách cổ nó lên, chỉ xách bằng một ngón tay thôi nhé! Xong rồi, anh tao đem nó ra khỏi hầm giao cho Đại tướng Võ Nguyên Giáp.

Tất nhiên anh rể tôi không kể với tôi như vậy. Nói chung anh không kể cho tôi nghe một chuyện chiến đấu nào cả. Khác với anh cu Cải xóm Đa, vừa về làng, vừa đặt ba lô xuống là vung tay múa chân kể chuyện chiến đấu cho cả làng nghe. Toàn những chuyện long trời lở đất. Bao giờ anh cu Cải cũng ở trong một tình thế suýt chết nhưng nhờ có mưu mẹo anh đã vượt qua, tóm lại là không chết nữa. Sau này cả làng mới biết anh là lính hậu cần, được hai giấy khen cấp trung đoàn về thành tích nấu cơm không có khói, thể thôi.

Anh rể tôi rất ít nói, chỉ hay cười tủm tỉm. Quân hàm đến hai sao một gạch mà nói chuyện với ai cũng một mực vâng dạ y như lính công vụ, nhiều khi làm tôi chán quá. Sau nhiều ngày chờ đợi suốt ruột, một lần đang ăn cơm, tôi nói :

- Anh Quý về làng đã lâu mà chẳng kể một tí chuyện chiến đấu Điện Biên Phủ nào cho em nghe cả.

Anh ngừng đùa, mỉm cười, đưa mắt sang chị và mẹ tôi. Chị tôi gấp cho tôi một con tôm to, giục:

- Thôi ăn đi. Mà thì lúc nào cũng mỗi chuyện đấm đá.

- Không phải đấm đá! - Tôi cãi. - Chiến đấu không phải đấm đá.

- Đúng rồi, chiến đấu không phải đấm đá. – Anh rẽ tôi lại mỉm cười, lại đưa mắt sang chị tôi. - Nhưng anh đâu có được tham gia chiến dịch Điện Biên Phủ.

Tôi ngơ ngác:

- Thế... không phải anh bắt sống tướng Đờ-Cát à?

Chị tôi cười phì, suýt nữa phun cơm ra mâm. Anh lắc đầu, thái độ rất nghiêm túc:

- Không. Anh ở Hà Nội, bảo vệ Hà Nội.

- A, anh bảo vệ Hà Nội à? - Tôi reo lên. – Anh cùng với Tạ Đình Đề bảo vệ Bác Hồ à?

Chị tôi bò lăn ra cười. Anh vẫn tỉnh như không, vẫn một thái độ rất nghiêm túc:

- Không. Anh không được vinh dự bảo vệ Bác Hồ. Anh chỉ là một người lính bảo vệ Thủ đô, có vậy thôi.

Tôi cúi mặt ăn cơm, không hỏi thêm gì nữa, trong lòng hoàn toàn tan nát. Anh không đánh trận Điện Biên Phủ, không bắt sống tướng Đờ-Cát, không bảo vệ Bác Hồ... Rốt cuộc không làm gì vẻ vang cả. Tôi cay đắng

nhận ra rằng, thói ba hoa của tôi đã bị trả giá. Rồi đây tôi sẽ ăn nói với lũ trẻ làng Đông như thế nào nếu chúng biết được trăm phần trăm tôi là một thằng bốc phét? Hai hàng nước mắt của tôi chảy vòng quanh...

- Ăn cơm đi! - Mẹ tôi động lòng an ủi. - Ăn đi cho chóng lớn, mai một mẹ cho đi chiến đấu, đi bảo vệ Bác Hồ.

- Thế mẹ tưởng bảo vệ Bác Hồ là dễ lắm đấy à? - Tôi òa khóc nức nở.

Nếu lúc đó tôi biết, thực ra anh là công an, được bố trí vào quân đội, chuẩn bị vào Nam, làm một cuộc đảo ngũ, chui sâu leo cao trong hàng ngũ địch và hai mươi năm sau trở thành một trong những nhà tình báo vĩ đại của cách mạng, thì tâm hồn bé bỏng đầy kiêu hãnh của tôi sẽ bay tít tận trời xanh với niềm hân hoan khôn xiết. Nhưng đấy là câu chuyện của hai mươi năm sau. Trước đấy là thăm thăm những bí mật...

*

* *

Anh vào Nam được ba năm thì đưa con gái đầu lòng của anh qua đời vì bệnh sốt phát ban. Mẹ tôi ngất lên ngất xuống trên tay các dì. Chị tôi ghì chặt con gái vào lòng, ngồi thu lu góc giường, kiên quyết không cho bất cứ ai đưa nó đi. Cậu tôi quỳ trước mặt chị tôi, đập đầu xuống đất vừa nói vừa khóc:

- Na, nghe cậu đi. Trời bắt tội nó rồi, con để nó đi cho thành thơ.

Chị tôi mắt đỏ ngầu, không một giọt nước mắt, lừ lừ nhìn mọi người, mặc kệ cho cậu tôi van nài. Tôi đứng bên chị ri rí khóc. Ngày thường con bé cứ gọi tôi là “cậu chập, cậu chập...” khiến tôi phát điên lên, lắm lúc phát vào đít nó thật đau mà nó không chừa được tật nói ngọng.

Mới cách đây vài hôm, nó còn bắt tôi làm bò cho nó cưỡi. Mà chơi khăng, tôi không những đã không chiều nó, lại còn dọa đánh nó nữa. Bây giờ nó đã lạnh cóng trên tay chị tôi rồi. Tôi không dám mơ nó sống lại mãi mãi, chỉ ước nó sống lại một giờ, hoặc nửa giờ, hoặc vài phút thôi cho tôi được làm bò đèo nó, bắt kể nó gọi tôi bằng gì.

- Na, nghe cậu đi con.

Cậu tôi vẫn dập đầu xuống đất. Chị tôi vẫn khư khư giữ chặt con gái. Chiếc quan tài nhỏ xíu vẫn để không ở gian bảy. Rất lâu sau, đột nhiên mẹ tôi tỉnh hẳn. Bà ngồi dậy thong thả búi tóc, rồi lặng lẽ rẽ đám đông đi vào buồng trong. Chưa bao giờ tôi thấy bà điềm tĩnh đến lạnh lùng như vậy. Bà nhìn thẳng vào mặt chị tôi:

- Đưa cháu cho mẹ, con.

Như bị thôi miên, chị tôi run rẩy đưa con cho mẹ tôi. Và khi đứa bé đặt vào quan tài, chị tôi nhào tới hét lên rợn người:

- Con ơi! Bố chưa về mà con ...

Tôi mười hai tuổi, lần đầu tiên nhận ra mối ràng buộc thiêng liêng của gia đình và dòng họ, lần đầu tiên hiểu được hệ lụy của một người đối với mọi người thật to lớn biết bao. Có lẽ vì thế mà khi nghe tin anh tôi đã vượt tuyến chạy sang hàng ngũ địch, một thứ chất nhờn lạnh toát thấm ra tất cả lỗ chân lông, ướt đầm thân thể tôi. Nỗi sợ hãi và nhục nhã chưa từng có trong kinh nghiệm tuổi mười hai đã làm tôi bất tỉnh, rơi từ lưng trâu xuống vũng bùn.

Lũ trẻ làng Đông đã kéo tôi ra khỏi vũng bùn, lau chùi rửa ráy cho tôi. Kỳ lạ thay, chúng không hò hét, không chửi mắng, không đánh đập, không gì hết... Đợi cho tôi tỉnh hẳn, chúng lẳng lặng tản đi. Chuyện hệ trọng đến độ chúng hoàn toàn không hề biết phải xử lý với tôi như thế nào. Thoáng cánh đồng buổi hoàng hôn không một bóng người. Một mình tôi dặt

trâu về nhà, một mình tôi thui thủi. Đường về nhà bỗng dài hun hút. Có thể từ nay tôi không có bạn nữa, không bao giờ nữa...

Chị tôi đang đập lúa giữa sân. Tuồng như chị dồn hết sức bình sinh quật mạnh vào tảng đá chứ không phải đập lúa. Hạt lúa bay tung tóe, mặc kệ, chị không cần biết, cứ thế quật tới tấp. Chị đã biết chuyện. Chị ở nhà tất nhiên chị đã biết chuyện trước tôi. Tôi rũ xuống bên chị, rất lâu sau mới lên tiếng:

- Mẹ đâu rồi chị?

- Mẹ đi chửi cha đứa nào nó đặt điều!

Chị thở hắt ra rồi lại quật mạnh bó lúa vào tảng đá. Tôi vùng dậy ào ra ngõ. Trời ơi, có chửi thì chửi cái đài địch nó đặt điều chứ, sao lại đi chửi làng, chửi xóm?

Tối hôm qua, một người nào đó trùm chăn nghe đài địch mới hay tin: "Tô Xuân Quý, thượng úy tiểu đoàn trưởng bộ đội cộng sản, trở về với chánh nghĩa quốc gia" liền phóng ra cho cả làng biết. Thế thì biết ai mà chửi? Chuyện khốn nạn thế, làng xóm người ta tha xé xác nhà mình ra là may, chứ sao lại đi chửi làng xóm?

Tôi chạy như điên từ đầu làng đến cuối làng vẫn không thấy mẹ tôi. Sục sạo vào các lối xóm, lao ra cả xóm Còn là xóm gái chưa hoang đem nhau đưa ra đó ở vẫn không thấy. Tôi không dám hỏi ai. Tôi sợ. Một nỗi sợ hãi khủng khiếp bóp chặt lấy tim tôi.

Hóa ra mẹ tôi đã về nhà. Sau một giờ chửi rủa điên dại, bà đã ngất đi. Người ta đem bà về nhà. Chị tôi đang xoa dầu, đắp bóp cho bà. Lần đầu tiên mẹ tôi gây sự với hàng xóm. Xưa nay không bao giờ như thế. Từ ngày bố tôi rượu chè cờ bạc, nợ nần chồng chất rồi thắt cổ tự vẫn, mẹ tôi như một kẻ câm. Con cái trong nhà, bà cũng không dám to tiếng, huống chi là người ngoài.

Thằng cu Đán ăn trộm gà nhà tôi, bị bố nó nọc cổ ra đánh, hay tin bà còn tất tả chạy đến xin tha cho nó, lại còn luộc gà, lén cho nó hăn một cái đùi. Ồi mẹ ơi phải đến nông nổi này mẹ mới hóa đại...

- Ngày mai... có bao nhiêu lúa... bán hết... mua cho tao cái đài. - Mẹ tôi hắt ra từng tiếng một.

Chị tôi cúi đầu bóp chân cho bà, không đáp.

- Mà có nghe không, Na?

- Vâng.

Sau tiếng "vâng" nhả nhọc là nước mắt chan hòa. Chị ngồi lặng lẽ khóc. Không nghe chị nấc lên hay thút thít. Suốt đêm chị ngồi bóp chân cho mẹ, mặc cho nước mắt đầm đìa, thấm ướt bầu ngực đầy của chị.

Đó là đêm cuối cùng tôi nhìn thấy chị khóc. Sáng hôm sau, mặt chị đánh lại, pha một chút bất cần. Chị khéo léo tránh xa mọi cuộc tiếp xúc. Không sinh hoạt thanh niên, không tham gia văn nghệ, ngay cả việc họp đội sản xuất chị cũng đùn cho tôi. Chỉ hai nơi chị luôn có mặt, ấy là trong nhà và ngoài đồng, rất ít khi thấy chị tha thần trong làng.

Chị làm việc quần quật suốt đêm ngày, ai bảo gì cũng làm, ai nhờ gì cũng giúp. Cho đến gà gáy canh một vẫn nghe chị tra tấn hòn đá bằng những cú đập lúa nghe đến sồn óc. Vậy mà chị không ốm, không bao giờ. Trước đây chị vẫn thường hay kêu ca mỗi lưng đau gối nhức đầu chóng mặt. Bây giờ thì không. Chị như con thiêu thân lao vào đồng lửa thời gian. Nhưng chị không chết, không cách gì chết được. Ngày mỗi ngày chị càng rần rai, càng đánh hơn, về bất cần đã tràn ngập gương mặt chị.

Hằng đêm cứ đến chừng canh ba chị lại mở vali lấy ra cái hộp đũa-ra nhỏ bằng hộp diêm, phía trong có gắn một tấm gương. Không có gì cả trong hộp, ngoài mảnh giấy có nét chữ của anh tôi: "Dù ai nói ngả nói nghiêng,

lòng em hãy vững như kiềng ba chân”. Đó không phải là lời nhắn gửi của anh tôi trước lúc lên đường. Một thương binh cụt chân từ huyện Quảng đã chống nạng suốt ba mươi lăm cây số đến đây đưa cái hộp này cho chị.

- Biết tôi bị thương, sắp được ra Bắc điều trị, chồng chị đã nhờ tôi chuyển giúp. Tôi ra Bắc đã hơn một năm rồi, nhưng có đến năm bảy lần chuyển viện. Vả lại chồng chị dặn phải đưa tận tay chị, không được gởi qua bất kỳ ai.

Chị tôi mân mê cái hộp đũa-ra rất lâu ngược lên hỏi nhỏ:

- Anh đã biết chuyện chồng tôi chưa?

- Biết. Ba ngày sau khi chồng chị đưa cái hộp này, anh ấy đã vượt tuyến.

Mảnh giấy có nét chữ anh tôi nằm khuất sau tấm gương. Phải một tháng sau chị tôi mới phát hiện ra nó, sau hàng trăm lần lật ngược xoay xuôi cái hộp - "Vô lý chẳng lẽ anh ấy lại gửi mình cái hộp rỗng?" Từ đó hằng đêm cứ đến chừng canh ba, chị lại mở vali lấy cái hộp ra, cố gắng soi đi soi lại câu ca dao thuộc loại dễ hiểu vào bậc nhất xem có gì bí ẩn đằng sau nó nữa không? Không! Đấy chính là câu ca dao mà chị đã thêu vào chiếc khăn tay gửi anh trước ngày ra trận. Anh đã gửi trả lại nó, chỉ thay mỗi từ “vẫn” ra từ “hãy”.

Phải hết cuộc chiến tranh, tôi mới hiểu chính cái từ "Hãy" mầu nhiệm này đã làm cho chị không chết, không cách gì chết được. Cũng chính nó làm cho chị cảm được, dù rất mơ hồ, sự giúp đỡ vô hình của chính quyền đảng sau bộ mặt ra vẻ lạnh lùng đến ghê rợn của họ. Cứ vài ba tháng lại có một đôi người lạ hoặc, khi thì xưng là bạn học của anh, khi thì xưng bạn nối khố của bố tôi, mang đủ thứ đến thăm, nói dăm ba lời an ủi thật chí tình, rồi đi.

Không thể tìm một lời nào của họ đủ để vin vào đó mà hy vọng thực ra anh tôi không phải là một kẻ phản bội. Nhưng toàn bộ những gì họ nói toát

lên rằng, bây giờ không cách gì khác hơn là cố gắng sống và chờ đợi.

Chị đã nghe lời họ, nhẫn nại sống qua từng ngày, ròng rã mười bảy năm trời như thế. Mẹ tôi không như chị. Sau lần đi gây sự với hàng xóm, bà ốm liệt giường. Một thứ ốm rất khó chịu, không bớt đi cũng không nặng lên, quê tôi gọi là ốm dờ.

Suốt ngày đêm bà ôm khư khư cái đài phục đến giờ đài dịch phát thì mở. Năm ba lần chúng nhắc tên anh, kể chuyện "Thăng tiến" của anh, bà chỉ nhếch mép "Hực" một tiếng khô khốc, không ra cười cũng chẳng ra khóc. Thỉnh thoảng có người làng chạy đến hớt hơ hớt hải, mắt trước mắt sau, bảo rằng hôm nay hôm nọ có nghe anh nói chuyện gì đó trên đài Sài Gòn, bà cũng chỉ nhếch mép "Hực". Ngay cả khi chính quyền xã đến nhà, thông báo việc anh đào ngũ là có thật, tuy nhiên ai làm người đó chịu, chính quyền sẽ không phân biệt đối xử với gia đình... mẹ tôi cũng nằm im, đợi chính quyền ra về, bà lại nhếch mép "Hực!" Chừng nào chưa nghe chính anh nói trên đài dịch thì dù ai có nói bằng giọng bà cũng không nghe.

Mẹ tôi đã sống qua năm năm bình yên với niềm tin không ai có thể lay chuyển nổi, rằng đã có một nhằm lẫn hay bịa đặt nào đó, cho đến một đêm định mệnh, đêm rằm tháng tám năm tôi mười bảy tuổi. Tôi nhớ vào khoảng chín giờ đêm, đang nằm nghe đài mẹ tôi bỗng thét lên thất thanh:

- Thôi rồi Na ơi!

Từ ngoài sân chị tôi chạy ào vào, vội vã ghì chặt lấy cái đài. Đài "Gương thiêng ái quốc", sau một bản nhạc ngắn đã giới thiệu "Cuộc trao đổi thẳng thắn và cởi mở giữa ngài đại sứ Bân-cơ và ngài Tô Xuân Quý, phụ tá tổng thống". Một giọng trầm và ấm chậm rãi vang lên. Rõ ràng là tiếng của anh tôi. Chị tôi đứng bật dậy, tựa hẳn vào vách, thở dốc.

Mặt mẹ tôi bỗng trắng bệch, bà lên cơn sốt đột xuất, toàn thân run lên bần bật. Tôi không nhớ anh tôi và đại sứ Bân-cơ nói gì, chỉ nhớ đến đoạn

anh tôi phụ họa với Bân-cơ vẽ ra viễn cảnh "Không lực Hoa Kỳ sẽ bầm nhò Hà Nội" thì chị tôi chụp lấy cái đài chực giáng thẳng xuống đất. Lập tức mẹ tôi vùng dậy ngăn lại.

- Đưa đây tao? Đưa đây! - Mẹ tôi hét đến lạc giọng.

Rồi bà lấy bẫy ôm cái đài lết ra sau hồi nhà. Bà nhúng cả anh tôi lẫn đại sứ Bân-cơ đang nói oang oang vào chậu nước tiểu. Tôi chạy ra dìu bà vào nhà.

Chị tôi đỡ mẹ tôi nằm xuống giường, bà không chịu, gắng gượng ngồi dậy.

- Thằng út đâu?

- Dạ, con đây.

Tôi ngồi xuống bên bà. Bà ôm ghì lấy tôi.

- Phải đi thôi con... Bà nấc lên. - Mười bảy tuổi người ta cũng cho đi. Mình nói khéo người ta cũng cho đi thôi... Đi đi con, đi đi cho mẹ an lòng...

Tôi mười bảy tuổi, vui vẻ khoác súng lên đường sau lời kêu gọi khẩn thiết của mẹ tôi. Tôi hứa với mẹ sẽ giết nhiều giặc, thật nhiều giặc, càng nhiều càng tốt ngõ hầu xóa bớt phần nào hay phần đó vết nhục to lớn mà gia đình và dòng họ tôi đang gánh chịu.

Xin đừng ai nghĩ rằng tôi đã chấp nhận chịu làm con tốt trong thế cờ bí của mẹ tôi. Không. Mẹ tôi không chơi cờ và tôi không làm con tốt. Tôi làm người và hân hoan bước vào cuộc chiến khi biết rằng mình đang thực hiện bốn phận thiêng liêng của con người, chính là lời kêu gọi khẩn thiết của mẹ.

Nhưng số phận đã không cho tôi được như ý. Tôi không được xung trận, luôn luôn không được xung trận hầu như suốt cuộc chiến tranh. Có một bàn

tay vô hình nào đó đã đẩy tôi ra khỏi hòn tên mũi đạn. Người ta điều tôi hết An Toàn Khu này đến An Toàn Khu khác, mặc cho tôi ra sức xin xỏ, nỉ nèo đến trường gân cổ lên cãi.

Cốt là để tránh cho mẹ tôi khỏi phải gục ngã trước khi tôi trở về, tôi buộc phải lấy chiến công của đồng đội làm chiến công của mình trong các bức thư gửi về cho bà. Chị tôi thư cho tôi, kể: "Mẹ phấn khởi lắm, nhờ những chiến công của em, mẹ đã đỡ đi nhiều. Bây giờ mỗi bữa đã ăn được già bát cơm, có khi được hai lưng bát".

Tôi vừa xấu hổ vừa sung sướng. Chị không kể bất cứ chuyện gì về chị ngoài mấy chữ giao đãi đầu thư: "Chị vẫn khỏe". Chị đã nói dối. Có lần tôi nhận được thư của mẹ tôi do người hàng xóm viết hộ, (Có lẽ mẹ tôi không muốn cho chị biết những gì bà muốn kể cho tôi) bà kể tóc chị bây giờ bạc trắng và chị đã xé câu ca dao anh gửi cho chị từ lâu.

Tôi hết sức ngạc nhiên, chị tôi đang ở tuổi bốn mươi cơ mà? Tôi lập tức viết thư cho chị. Trong thư trả lời, chị xác nhận mẹ đã nói đúng. "Tuy nhiên có một sợi tóc không chịu bạc, đã bao nhiêu năm rồi nó vẫn xanh, em thấy có lạ không?"

Chị kể như đùa rằng quả thực chị đã xé câu ca dao của anh gửi cho chị. Vài ngày sau chị tỉ mẩn dán lại. Vài ngày sau lại xé đi. "Và bây giờ chị quyết định không xé nữa em ạ. Xé làm gì, tóc mình vẫn còn xanh kia mà, cho dù là một sợi". Tôi hai mươi lăm tuổi, đủ khôn lớn để hiểu chị không ví von về lòng chung thủy, chị muốn nói chị vẫn đang nghiêng rằng thờ phụng cái từ "Hãy" màu nhiệm của chị thôi.

Rốt cuộc tôi cũng được ra trận, đây là trận cuối cùng của chiến tranh. Tôi không được nổ một phát súng nào, công việc của tôi là cùng với đồng đội bám theo xe tăng, xông lên cắm cờ trên nóc dinh Độc Lập. Lần nữa số phận tôi không cho tôi được như ý. Khi chúng tôi đến thì cờ Tổ quốc đã phấp

phối bay, tổng thống Dương Văn Minh đã được đem sang Đài phát thanh Sài Gòn đọc lời đầu hàng vô điều kiện.

Công việc của chúng tôi là quản lý vài chục ông nghị sĩ, phút cuối cùng cuộc chiến vẫn cố với vát chút danh dự còm rãng họ đến đây là để "bàn giao" chứ không phải "đầu hàng". Tôi đang loay hoay cắm thêm một lá cờ nữa ở tầng hai dinh Độc Lập thì một người đến vỗ vai, bảo:

- Cậu vào phòng cuối tầng này có người gặp.

Một luồng điện chạy dọc sống lưng tôi. Mãi miết với chiến thắng tôi đã quên mất mình đã đến cái nơi anh đã sống tám năm nay với vai trò dưới một người trên muôn vạn người. Bây giờ anh đang đứng trước mặt tôi, đầu hơi cúi xuống, vẻ nhũn nhặn của một kẻ chiến bại. Xung quanh anh còn rất nhiều nghị sĩ khác mà tôi không thêm để ý. Tất cả vừa nghe xong lời kêu gọi hạ súng vô điều kiện của tổng thống Dương Văn Minh.

- Thưa ông... Tôi là Tô Xuân Quý, phụ tá của tổng thống...

Tôi trân trố nhìn anh, không biết nói gì, không biết nói gì hết. Anh đứng đối diện với tôi, hầu như không thay đổi sắc mặt. Vẫn cái đầu hơi cúi, vẫn vẻ nhũn nhặn có phần thái quá, anh chậm rãi nói:

- Chính phủ chúng tôi đã kéo cờ trắng... Các ông đã chiến thắng... Xin chúc mừng các ông.

Nghe hai tiếng "Chúc mừng", ruột gan tôi bỗng lộn ngược lên. Tôi đập bàn gầm lên:

- Câm mồm đi!

Tôi ba mươi tuổi, tham chiến mười ba năm, vẫn không đủ bình tĩnh để biết đó chẳng qua là sự thận trọng cần thiết của một nhà tình báo chiến

lược, cho dù cuộc chiến đã tàn, mọi chuyện tuồng như đã ngã ngũ. Một tuần sau tôi đã có quyền ôm ghì lấy anh mà khóc.

Chúng tôi kéo nhau hồi hả về làng, sợ rằng mẹ tôi đã gục ngã và sợi tóc xanh cuối cùng của chị tôi cũng đã bạc trắng: Hóa ra không. Chị tôi áp mặt vào ngực anh khóc lặng lẽ. Và kỳ diệu thay trên mái tóc bạc trắng lạnh giá như một khối băng kia vẫn phất phơ một sợi tóc xanh.

Mẹ tôi ốm liệt giường mười bảy năm, nghe tin chúng tôi trở về, bỗng đứng hẳn dậy. Bà ngẩng cao đầu, ung dung bước ra cửa. Trên gương mặt sắp lụi tàn của bà bỗng ánh lên niềm kiêu hãnh vô bờ bến. Người ta đã nói với bà rằng anh là một trong những nhà tình báo vĩ đại của cách mạng. Chính anh đã cung cấp những thông tin chính xác nhất cho trận đốt phá khẩu Ban Mê Thuộc và làm rối loạn thông tin đến nỗi Nguyễn Văn Thiệu phải thực hiện cuộc "Tùy nghi di tán" - Cuộc rút lui ngu xuẩn nhất của lịch sử chiến tranh.

Ba ngày sau mẹ tôi mất. Cả làng Đông đưa tiễn bà. Không có ai khóc. Tất cả đều ngẩng cao đầu, ung dung bước sau bà. Trên gương mặt của tất cả, ánh lên niềm kiêu hãnh vô bờ bến.

Hà Nội, thu 1997

CÓ VỢ ĐẸP NHỜ EURO CUP

Bạn bè cùng lứa với mình, thằng Chí muôn vợ nhất. Mình cũng thuộc diện muôn vợ, đến năm 1990 đã có hai con mà nó vẫn chưa vợ. Hồi ở Quảng Trị, thỉnh thoảng vẫn gặp nó, hỏi vợ chưa nó đều nhăn răng cười, nói chờ ừa chưa. Ba sáu ba bảy tuổi rồi chứ không ít, thời đó tuổi ấy chưa vợ là ế thật chứ không phải chuyện chơi. Hỏi thì nó cười, nói tau bằng tuổi họa sĩ Tư trong sách của mi, cũng nỏ vợ con chi. Họa sĩ Tư chủ trương cứ để rửa cho đàn bà nó thêm, tau cũng rửa. Nó nói phét vậy thôi, kĩ sư thủy lợi ở huyện khi ho cò gáy, quanh năm lọc cọc chiếc xe đạp rách, cái ti vi đen trắng cũng không có, ai lấy?

Cuối năm 1992 bỗng đâu thằng Chí ghé qua nhà mình, nói tau có vợ rồi. Mình ngạc nhiên hỏi ai thế? Nó cười cái xoẹt, nói oa chà hay cực kì luôn, chuyện ni còn li kì hơn tiểu thuyết. Nó cười khặc khặc rồi ném cái thiệp cưới cho mình, nói mi liệu hồn về dự cưới đó. Bao thơ mừng cưới dày dày một chút, tau đang kẹt... Mình mò đến dự cưới, cứ tưởng vợ nó chắc diện ế chồng không xấu cũng già, ai dè cô nàng giáo viên cấp 3 xinh nhất huyện, lại là con ông chủ tịch huyện. Lạ quá trời.

Xong đám cưới, mình kéo nó ra quán, nói mày kể tao nghe làm sao mày kiếm được cô vợ xinh thế. Nó cười khặc khặc, nói oa chà hay lắm hay lắm. Hạng như tau có các vàng cũng chẳng dám mơ lấy được cô vợ vừa đẹp vừa sang như rửa. Xứ khi ho cò gáy như ri, con gái chủ tịch huyện là công chúa giữa rừng xanh, sang lắm thiệt đo. Nó vừa kể vừa cười khặc khặc, nghe như chuyện cổ tích đời mới, rất khó tin nhưng mà vui.

Một hôm liên hoan tổng kết ủy ban huyện, trời xui nó ngồi gần ông chủ tịch huyện. Ông này máu bóng đá lắm, hỏi ngồi nhậu là nói chuyện bóng đá. Dân văn phòng huyện chẳng ai biết bóng đá để hầu chuyện ông, chỉ có nó là

võ vẽ tí chút. Nó không thuộc dân ghiền bóng đá, tiện thì xem không thì thôi. Chủ yếu xem bóng đá trên báo. Được cái nó nhớ rất tài, tên các cầu thủ chỉ cần đọc qua nghe qua là nhớ ngay. Khi viết chuyện này thỉnh thoảng mình phải gọi điện hỏi nó, Euro Cup đã qua hai chục năm nó vẫn nhớ như in.

Đúng bữa liên hoan là khai mạc Euro Cup 1992, Thụy Điển gặp Pháp lúc 8 giờ đêm. Chủ tịch huyện bắt nhà hàng khiêng cái ti-vi ra vừa nhậu vừa xem. Thăng Chí cười khặc khặc, nói tau có biết ơ rô ơ rớt chi mô. Tau ghét bọn ơ rô, bọn ni chỉ được cái cu to chứ đá đấm như bòi. Là tau nghĩ rứa chứ đã có khi mô xem ơ rô mà biết, ti-vi mô mà xem. Nó cười một tràng uống một hơi rồi tức tặc kể công cuộc của gái của nó. Bữa đó chủ tịch huyện gặp được nó khác gì buồn ngủ gặp chiếu manh, thích lắm. Có hơi bia bốc lên mồm mép nó như tép nhảy, cứ dựa theo ông chủ tịch huyện mà tán phét. Cũng J. Ericksson, Rijkaard, cũng Brolin, Platt... loạn cả lên. Toàn tên tuổi lạ hoắc, dân văn phòng huyện lác mắt. Kì thực nó chưa bao giờ biết mấy cầu thủ đó méo hay tròn, cái tên cũng chưa từng nghe tới. Hi hi.

Khi đó mọi người đều chắc cú Pháp cũng thắng Thụy Điển, nó phán hòa. Mình hỏi sao ông phán hòa, nó cười khặc khặc, nói biết chết liền. Tau đoán mò thôi, chỉ vì tau ghét cả hai thằng đó, cho chúng hòa cho xong chuyện. Tau phán bữa 1-1. Không ngờ hòa thiệt, lại hòa 1-1... Thăng Chí ngửa cổ cười khặc khặc. Mỗi lần nó ngửa cổ cười khặc khặc, cái yết hầu nhảy lên nhảy xuống như có con cóc đang nhảy trong cổ nó vậy, rất ngộ.

Sau trận khai mạc, Chủ tịch huyện mê tít nó, hôm sau nhất định mời nó về nhà ông xem trận Anh - Đan Mạch. Bây giờ nó mới tận mặt con gái ông chủ tịch huyện. Cô giáo tên Lê, cũng rất mê bóng đá. Giờ này Lê rất muốn cặp bồ vào quán cà phê - bóng đá hò hét cho vui. Nhưng anh bồ giáo viên giỏi toán ghét bóng đá, coi bóng đá là thứ nghệ thuật thần kinh. Có hai cái gôn một quả bóng, hai chục thằng đá quá đá lại suốt buổi không biết chán, rõ là thần kinh, hi hi. Lê đành ngồi nhà xem bóng đá với bố. Lê thua thằng

Chí gần chục tuổi, gọi nó bằng chú. Biết phận mình không xơ múi gì được, nó ra về ông chú không thèm để ý đến Lê, suốt buổi chỉ tán chuyện với ông chủ tịch huyện, coi Lê là hạng cháu chắt, không chấp.

Ông chủ tịch huyện sai Lê bày đồ nhậu, ba người vừa nhậu vừa xem. Ông chê Đan Mạch, nói ề he cái thằng đậu vớt đá đấm cái chi, trận ni Anh nó mãn thật. Bây giờ thằng Chí mới biết Đan Mạch vào vòng chung kết nhờ Nam Tư có chiến tranh, không tham gia được. Không biết bóng đá Đan Mạch nhưng biết Đan Mạch có Andersen, có *Chú lính chì dũng cảm* nó phán bừa, nói Anh không thể thắng nổi Đan Mạch mô chú ơi, trận ni rồi cũng hòa nốt. Không ngờ Lê phấn khởi quá túm tay nó day day, nói thiệt không chú thiệt không chú. Ông chủ tịch huyện lườm con gái, nói anh mày chưa vợ, chú chú cái chi. Anh mày giỏi bóng đá lắm, phán tử số như thần. Lê mừng lắm, nói anh Chí ới trận ni hòa à, hòa mấy mấy. Nó làm bộ ông đồ hay chữ, nói lực Anh hơn Đan Mạch, thế Đan Mạch hơn Anh, thế lực đấu nhau bất phân thắng bại, trận này tất hòa 0-0. Quả nhiên đúng. Lê nhìn nó mắt sáng long lanh, thuở bé đến giờ chưa một người đẹp nào nhìn nó như thế.

Thằng Chí nghiêm nhiên trở thành chuyên gia Euro Cup của cha con ông chủ tịch huyện. Lê phục nó sát đất, vừa xem bóng vừa há miệng nghe nó phán. Đến trận Pháp - Đan Mạch, Lê hỏi nó, nói anh Chí đoán xem trận ni Đan Mạch thắng hay thua? Nó cười, nói không phải đoán, em muốn rằng anh sẽ cho đúng như rửa. Lê lườm cái liếc cái, nói em thích Đan Mạch thắng thôi. Nó nhìn Lê (mắt cũng long lanh không kém hi hi), nói rửa thì Đan Mạch thắng. Chủ tịch huyện biết tổng thằng Chí muốn gì, ông nhìn nó cười cười, nói Pháp làm sao thua được, mi đừng có nịnh thối con gái tau, nó có người yêu rồi đó.

Bình thường vừa nghe dọa thế thằng Chí đã dựng tóc gáy tính bài chuồn ngay. Bữa đó khác, nghe vậy nó càng bị kích thích, càng nói cứng, nói chú ơi cháu nịnh làm chi, tại trời đó chú. Lê thích rằng thì trời cho rửa. Chủ tịch

huyện cười cái hặc, nói được rồi, để coi trời thương hay mi thương. Ông vừa dứt lời Lasen cho vào một quả. Nó sướng quá cười rung râu. Nhưng đến phút 60 Papin gỡ hòa cho đội Pháp, chủ tịch huyện đập bàn kêu to, nói đó, thấy chưa Chí, kha kha kha... Khi đó nó lo thắt ruột, trận này thua chắc phải ăn cút ông chủ tịch quá. Nhưng trời thương nó, phút 78 Elstrup cho ngay một quả, Đan Mạch thắng 2-1. Nó đứng vụt lên, Lê cũng đứng vụt lên ôm chầm lấy nó, ông chủ tịch huyện cười nhạt không nói gì.

Đến trận bán kết Hà Lan - Đan Mạch, Chủ tịch huyện không mời nó đến nhà xem nữa nhưng Lê lại mời, nó liêu đến. Hôm đó rất đông người xem, ai cũng chắc mẩm Hà Lan sẽ vào chung kết. Ông chủ tịch nhìn nó cười nhạt, nói thẳng Chí có dám ủng hộ Đan Mạch nữa không? Nó liếc Lê rồi cười, nói dạ em Lê ủng hộ đội mô cháu ủng hộ đội đó. Lê nhìn nó lúng túng, nói em ủng hộ Đan Mạch nhưng em không dám tin Đan Mạch thắng trận ni. Chủ tịch huyện cười kha kha kha, nói đó, thấy chưa Chí, tưởng bỏ nữa không Chí!

Phớt lờ Chủ tịch huyện, nó nói cứng với Lê, nói em muốn là trời muốn, Đan Mạch vào chung kết. Trận đó hòa 2-2, đến phiên sút phạt đền, tim nó mấy lần suýt đứt cuống. Cuối cùng Đan Mạch thắng chung cuộc 5-4. Khi Christofte sút vào quả phạt đền cuối cùng, Lê nhảy lên ôm cổ nó hôn chùn chụt. Nhà đông khách, Chủ tịch huyện hơi ngượng với con gái, ông chỉ mặt thẳng Chí, nói này Chí, chung kết Đức - Đan Mạch mi vẫn bắt Đan Mạch hả? Nó dạ. Ông nói nếu Đan Mạch vô địch tao gả con Lê cho mi, cho không khỏi cần sính lễ. Nó dạ. Ông nói nhưng nếu Đức vô địch thì mi tự nguyện tự giác đi khỏi huyện ni, đừng nói tau đuổi mi nghe chưa. Nó dạ.

Trận chung kết nhà Chủ tịch huyện đầy khách. Người ta đến không phải vì trận chung kết, chủ yếu vì cái sự cá cược có một không hai kể từ ngày thành lập huyện. Phút 18 Jensen ghi bàn cho Đan Mạch, nó nhảy lên ôm chầm lấy Lê, nói em ơi, anh sắp có em rồi. Chủ tịch huyện cười như mếu. Phút thứ 78 Vilfort ghi bàn thứ hai cho Đan Mạch, mọi người nhảy lên, nó

lẳng lẳng đi ra ngoài. Mâm rượu nó đã chuẩn bị sẵn gửi ở quán trước ngõ. Nó đội mâm rượu vào nhà vừa lúc trận đấu kết thúc, Đan Mạch thắng Đức 2-0. Nó đội mâm rượu quỳ trước mặt ông Chủ tịch huyện, nói thưa chú, xin chú nhận lấy mâm rượu này.

Mặt Chủ tịch huyện đỏ bừng, ông đánh mặt sang con gái, nói ý con Lê ra rằng hè, nói coi. Miệng ông cười rất tươi nhưng mắt thì vẫn lên ý như bảo: “Mi mà đồng ý chết tao!” Lê không sợ, cô lẳng lẳng đi đến bưng lấy mâm rượu, nói chà, ba thua rồi còn hỏi. Ông chủ tịch huyện bật cười kha kha kha, nói thua thì thua, cười thì cười, rề thì rề, sợ chi hè! Mọi người vỗ tay ầm ầm.

Kể đến đó thằng Chí nhăn răng cười, nói trời cho tau vợ như rửa đó, hay không? Nó tu sạch cốc bia, ngửa cổ cười khặc khặc, cái yết hầu nhảy lên nhảy xuống như có con cóc đang nhảy trong cổ nó vậy. Con cóc là cậu ông trời mà, hi hi.

NGƯỜI ĐÀN BÀ ĐAU ĐÓN

Chị khẽ hích vai tôi ra hiệu phải kiên trì bám trụ trong cuộc nhậu tới bởi kéo dài mười sáu tiếng đồng hồ chưa có dấu hiệu kết thúc, do chồng chị - người đàn ông tuyệt hảo, người đàn ông toàn năng, người đàn ông hết sảy... đứng ra tổ chức.

Ông đứng góc trái dãy bàn hai mươi tám chiếc ghế đang khua chân múa tay hò hét mọi người hãy ngửa cổ nốc vì thắng lợi chưa chắc xảy ra về cuộc ký kết gì đó giữa bên A và bên B, bên B và bên B' , bên B' và B''...

Tôi không không thể biết được người ta ký kết hợp tác gì, mọi cuộc hợp tác bây giờ đều diễn ra trong tình trạng thì thầm, và điều này quan trọng hơn, tôi chỉ là kẻ ăn theo trong muôn vàn kẻ ăn theo đang sinh sôi nảy nở trên đất nước nước đáng kính của chúng ta.

Tôi làm thơ, không biết gì ngoài việc làm thơ, do vậy khi thì người ta xếp tôi vào loại viết để sống, khi khác người ta xếp tôi vào loại sống để viết.

Tôi không biết chắc chắn tôi thuộc vào loại nào, chỉ biết tôi luôn luôn bận rộn, cứ mỗi ngày kỉ niệm tôi lại có năm mươi ngàn nhuận bút, nhiều lúc muốn hét to lên vì sung sướng: Trời ơi ta sẽ ra sao nếu phải sinh ra trên một đất nước không có ngày kỉ niệm nào!

Cố nhiên tôi không thuộc loại hạnh phúc nhất. Xếp thứ tự hai mươi tám chiếc ghế đang hiện hữu trong căn phòng thuộc khách sạn *Chiếc dù lớn* này, có tính đến may rủi thường niên mà Đức chúa trời vẫn kiên trì nhỏ giọt xuống đầu nhân loại, thì đức lang quân của chị là người số dách về hạnh phúc, tiếp theo là chị, sau đó là các vị còn lại trên những chiếc ghế còn lại, cuối cùng không ai khác chính là tôi.

Tôi bằng lòng với chiếc ghế hạnh phúc cuối cùng và không bao giờ có ý thức tranh đấu với các chiếc ghế khác, trong khi đó chị luôn mồm than vãn với tôi rằng chị là kẻ bất hạnh.

Lúc đầu tôi phì cười khi nghe chị nói như vậy, sau ngẫm lại, nhớ lại đôi lần chị nói đùa chị là con gà mái khổng lồ không đẻ được trứng, hiện sống trong cái chuồng gà tuyệt vời trên ba trăm mét vuông diện tích sử dụng, hiên ngang ngoảnh ra bờ sông Cụt, thì tôi mới nhận ra phần bất hạnh của chị là có thật.

Chị không biết đẻ trứng hay không có trứng để đẻ? - Tôi hỏi chị trong một lần chị dắt đi ăn kem cốc. Chị không trả lời, khẽ thở dài. Mãi sau này khi được rúc trong đôi cánh mát rượi của chị, tôi mới vỡ lẽ hóa ra chị không có trứng để đẻ.

Tôi, thằng con trai hai mươi tuổi, sản xuất trên một ngàn bài thơ tình với các dạng đau khổ khác nhau, đã trở thành con gà trống đầy sinh lực ung dung bước vào chuồng gà tuyệt vời bên bờ sông Cụt (sông này có tên là Cụt, xin đừng có liên tưởng lung tung mà chết mẹ tôi) cùng với con gà mái khổng lồ bốn mươi tư tuổi, ngày đêm nhảy điệu lambada vào tất cả những thời gian người đàn ông tuyệt hảo, người đàn ông toàn năng, người đàn ông hết sảy... cặp cặp đi ký kết hợp tác, tức là đi làm giàu cho đất nước, theo cách nói của ông trên các diễn đàn.

Bây giờ vẫn cách nói đầy diễn cảm như vậy, ông đang khoa chân múa tay vẽ lên viễn cảnh ngày mai trên các bản hợp đồng chưa ráo mực sẽ mọc lên các loại hạnh phúc chứa chan cho nhân dân trong thành phố, còn tôi sau khi đã nốc no bụng bia lại mơ tưởng mấy chiếc khay nạm vàng được cài rất tinh vi bên hông trái của chị.

Chị mỉm cười sung sướng, không rõ sung sướng vì viễn cảnh của ông hay vì mơ tưởng của tôi, cả hai đều có thể tốt cho chị.

Khi cuộc nhậu đạt đến cao trào, trước khi gục xuống để cổ họng và miệng biến thành cái ống cống, ông đã chạy đến bế xốc chị, giơ cao chị lên trước mắt mọi người.

Và vẫn cách nói đầy diễn cảm như vậy, ông tuyên bố rằng trước khi ông trở thành người đàn ông tuyệt hảo, người đàn ông toàn năng, người đàn ông hết sảy... thì ông chỉ là cái cây còi cọc, rằng chị là thứ phân đạm, ka-li, hay lân đã rưới xuống đời ông, làm cho ông nhanh chóng trở thành cây cổ thụ, rằng mọi giá trị mà ông có chẳng qua là do chị gửi sang, trước đó ông chỉ là

thằng trung cấp hạng bét, rằng chị là con ngựa cái điếc nhưng khỏe mạnh phi thường đã cống ông từ nhà đồng chí bố vợ kính mến phi nước đại lên các nấc thang danh vọng cao ngất, rằng... và ông gục xuống.

Chị dìu ông lên giường, tôi dìu chị lên giường khác. Bên này là người đàn ông toàn năng, bên kia là con gà trống đầy sinh lực và con gà mái khổng lồ. Hạnh phúc của ông tràn ngập trên các bản hợp đồng chưa ráo mực, hạnh phúc của chúng tôi bò lổm ngổm trên chiếc chiếu đã nhàu.

Tiếng rao bán hột vịt lộn đã tắt cũng là lúc nắng dậy (chữ thường dùng trong thơ của tôi), chị vừa chải tóc vừa khe khẽ hát, ông vừa soạn lại các bản hợp đồng vừa huýt sáo, tôi vịn lan can nghiên cứu lại một số đau khổ trong một số bài thơ vừa làm, xem mức độ đau khổ đã hợp lý chưa. Tất cả diễn ra êm đềm, ngọt lịm.

Chị tiễn ông ra xe, một chiếc hôn dài, một nụ cười sung sướng, một cái vẫy tay, xe nổ máy. Thế là xong.

Con gà mái khổng lồ lên chuồng. Con gà trống đầy sinh lực đập cánh. Một ngày mới hy vọng tràn trề về những quả trứng hồng bắt đầu. Tôi tưởng thế, chị và ông tưởng thế, không ngờ...

Không ngờ ông túm tóc tôi lôi tôi ra khỏi bụng chị. Một quả đấm vào hạ bộ tuyệt vời của tôi làm cho nó không bao giờ ngóc lên được nữa. Những quả trứng hồng vỡ tan.

Chị bị xé hết quần áo lôi ra đường. Bốn năm sau vẫn thấy chị trần truồng, mặt mày nhem nhuốc, thân thể xác xơ, ôm con búp bê nhựa méo mó đi trên các hẻm phố, vừa đi vừa hát, những bài hát tràn đầy viễn cảnh của ông và mơ tưởng của tôi.

Vẫn thấy ông nhiều lần xuất hiện trên ti-vi, vẫn cách nói đầy diễn cảm như vậy, ông tuyên bố với nhân dân trong Thành phố về các loại hạnh phúc chứa chan sẽ mọc lên trên các hợp đồng chưa ráo mực.

Còn tôi, sau khi đã bố trí hết các dạng đau khổ khác nhau vào các bài thơ của mình, tôi nhanh chóng chuyển sang viết phê bình...

Thị xã Quảng Trị, 1990

BÍ MẬT NGÕ NHỎ

Ký sự vỉa hè

1. Ngõ 101 nằm ở phố Tiến Trọc. Phố này có tên một danh nhân, để khỏi ai bắt bẻ hạc hợc bèn tạm đặt tên vậy. Phố dài chừng 800 mét, vài hàng tạp phẩm, độc nhất một hàng bún ốc dưới cây bàng đầu ngõ, đây là hàng bún ốc ngon khét tiếng, ai thích ăn bún ốc không thể không biết bún ốc Tiên.

Bà chủ tất nhiên tên Tiên, trắng trẻo múp máp, tóc có vài sợi bạc rồi nhưng ngực phồng như ngực gái tơ, mỗi lần bà cúi xuống múc múc chan chan hai bầu vú núng nính nồn nà khẽ rung rinh, chao qua chao lại trước mắt khách, đã quá trời luôn. Hàng bún không bàn không ghế, khách ngồi vây quanh, kẻ chồm hồm, người kê cục gạch lót báo, có người chẳng cần gạch ghieéc báo biếc, cứ thế tương dít ra nền vỉa hè. Đụng có ông trật tự phường đi qua, từ xa đã thối còi cái roẹt, quát như sấm rền giải tán giải tán. Mọi người tự giác bưng bát tản đi. Bà Tiên đẩy gánh bún vào ngõ, rút ra hai chục nghìn đưa ông, ông lại thối còi cái roẹt, quát như sấm rền giải tán giải tán rồi túc tắc bỏ đi. Ai nấy lại bưng bát quay về chỗ cũ.

Ăn uống nhếch nhác vậy nhưng hễ ai đã ăn hàng bún ốc này rồi đều không muốn bỏ. Ốc nhể nguyên con, mỗi bát bún hơn chục con, không biết ngâm tẩm kiểu gì thơm ngon hết nhẽ, cắn phát đánh sật, nước ốc trào ra miệng ngọt lừ, thơm thơm cay cay, lại thêm nước bún váng mỡ gà, nước ốc bấuu xương gà hầm ngấm rau mùi thơm nồng, vừa ăn vừa hít hà, cực đã.

Chỉ có hai mẹ con, bà Tiên và cô con gái hai mươi tuổi tên Thủy cũng trắng trẻo múp máp, dít lồng bàn tròn căng, đàn ông ăn ở đấy mười anh dán mắt vào dít nó cả mười. Ông nào cũng thế, sắp mặt vào bát bún húp húp và và, mắt liếc xéo phát ngực bà Tiên, lại liếc xéo phát

đít con Thủy, và miếng bún thấy ngon thêm bội phần, cắn con ốc cái sật nhai nhồm nhoàm đã đời như đớp phải mòng con bé.

Con bé lúi húi bưng bê dọn dẹp rửa ráy chưa khi nào thấy nó ngẩng mặt lên, chưa thấy ai gọi mà nó mở miệng đáp, người gọi Thủy ơi lấy anh quả ớt, người gọi con ơi lấy bác nhúm mùi. Nó lẳng lặng đáp ứng nhưng cất tiếng vâng dạ thì tuyệt nhiên không. Người nói có khi con bé này câm, người nói câm đéo đâu, gái thời nay thế, hể mọc mầm được chút gì ngon ngon là mặt vênh mày vào.

Oan cho con bé, nó đổi tính từ thừa 13 tuổi, từ ngày bố nó lâm bệnh. Bố nó là ông Quý dạy toán cấp ba, đẹp trai cực kì, bà Tiên hồi đó học sinh lớp 12, mê man theo ông, suốt ngày rình ông đến chỗ vắng thì chạy vụt ra, nói em chào thầy, rồi cười rinh rích ù té chạy, mông đít ngoay ngoáy. Đêm ông đang soạn bài ở phòng nội trú, bà lén vào ném qua cửa sổ khi thì bông hồng khi thì bài thơ, nói thầy ui em dớ thầy, rồi lại cười rinh rích ù té chạy. Đến khi không chịu nổi, bà nhảy ào vào phòng ông, cởi tuột áo phôi cả cặp tuyết lê đẹp mê hồn, nói dạ thưa thầy. Ông Quý hốt hoảng vùng dậy, nói chết chết mặc áo vào đi em, chết chết. Bà ôm chặt lấy ông, nói không không em muốn chết, thầy cho em chết đi.

Lấy được ông Quý, bà Tiên sướng như mê, đẻ được con Thủy vẫn sướng như mê. Chẳng dè ông bị tai nạn, vẹo cột sống, chấn thương sọ não, mặt mày méo xẹo, sợ nước sợ gió, sợ cả người, suốt ngày ngồi ru rú trong phòng. Hai mẹ con chạy ngược ngược xuôi chạy chữa cho ông, vay tiền cả khu phố đưa ông sang tận Singapore, tiền mất cứ mất tạt mang cứ mang, bệnh ông ngày một trầm trọng, nhìn ai cũng ra phản động với khủng bố. Họ bán căn hộ trả nợ, kéo nhau về ngõ này.

Đây là ngõ cụt, rộng chừng tám tấc sâu hun hút, hai bên đặc quánh chẳng có nhà nào. Đi mãi mới gặp nhà ông Quý bà Tiên chia ra hai ngách, ngách trái chừng 10 mét vuông, ngách phải chừng 20 mét vuông. Đi thêm một khúc nữa thì có thêm nhà ông Đức bà Hiền gác dưới, nhà ông Bá và thằng Hoàng con trai ông gác trên. Nghe nói ngõ này xưa là lối vào chuồng ngựa của một tư sản giàu sụ, đã dinh tề vào Nam năm 1950. Nhà ông Đức Bà Hiền là chuồng ngựa, gác trên nhà

ông Bá là nơi ở của người nuôi ngựa, còn nhà ông Quý bà Tiên vốn là nơi cất thóc cỏ cho ngựa, mới chia ra hai ngách như thế. Nghe cũng có lý.

Ngõ thiếu khí thiếu sáng, ngày cũng như đêm tối thui, ai mới vào cũng ngạc nhiên không hiểu sao người ta có thể an tâm sống ở đây. Trong khi người trong ngõ thì thấy thường, thậm chí còn thấy tiện lợi hơn nhiều nơi sáng sủa. Chợt nhớ một nước bà con, ai ở nơi khác đến thì rùng mình kinh khiếp như vừa sa vào bãi sinh lầy, thế mà dân ở đây thì hân hoan múa hát tưng bừng, ca ngợi ngất trời nơi họ sống. Cho hay thói quen con người thật đáng sợ.

Thôi không nói chuyện này nữa, quay lại với hàng ốc Tiên.

Một buổi sáng có một thằng chừng ba chục tuổi đi taxi đến, nó đi vào ngõ hồi lâu mới quay ra, sà vào hàng bún. Thằng này ăn mặc không phô trương nhưng nhìn kĩ toàn đồ đắt tiền, làm bộ nhún nhường, cái nhìn cầu hòa, nụ cười chiếu cố với đám thị dân nửa mùa quanh gánh bún, biết ngay người sang hoặc cố tình làm sang từ nơi xa vừa về Hà Nội. Nó đỡ bát bún từ tay con Thủy, mỉm cười nói cảm ơn, nhón tí rau thơm nói xin phép, gắp con ốc lên ngửi ngửi, bỏ vào miệng nhồm nhồm nhai như nhai kẹo cao su, biết ngay ông Việt kiều khéo tỏ mình là Việt kiều trước đám chân đất mắt toét.

Nó mỉm cười với con Thủy, nói em gì ơi, đây có phải ngõ 101 không, con Thủy hất mặt về cái biển số ngõ, gật gật. Nó cười cười, nói cái số ngõ có từ xưa à em, con Thủy hơi nhăn mặt, gật gật. Nó vẫn cười cười, nói nhà của em ở đầu tiên à, con Thủy ném vào nó cái nhìn khó chịu, gật gật. Bà Tiên nguýt thằng này phát, nói anh ơi, anh nói quách với con gái tôi là anh có tiền, anh muốn ngủ với nó có phải nhanh không, đu đưa gì lắm sốt ruột. Thằng này vội vàng quay lại, nói cô ơi cô hiểu nhầm cháu rồi, cháu hỏi để mua nhà cô đó. Bà Tiên nguýt thêm phát nữa, cười nhạt nói nhà tôi đến chó nhà anh nó còn chê, anh mua làm gì. Thằng này cười nói cháu mua thật mà, cô bán đi, cháu cần lắm. Bà Tiên nguýt thêm phát nữa, sắp mặt mưng mưng chan chan không nói thêm câu nào nữa.

Hết thấy khách hàng đều châu mặt về thằng này. Nó tỉnh bơ, bỏ bát trả tiền, lấy giấy ăn lau nhẹ một vòng quanh mép, nói cô bán đi, bao nhiêu cháu cũng mua... Lại lấy giấy ăn lau nhẹ một vòng ngược lại quanh mép, nói cháu đến đây không phải để ăn bún... để mua nhà cô đó... cháu tìm mãi mới thấy cái nhà ưng ý. Bà Tiên hất mặt lên, nói thôi thôi anh đi đi cho tôi lấy chỗ cho khách. Nó đứng dậy cười cười, nói cháu nói thật mà cô cứ tưởng cháu đùa. Điên, bà Tiên cầm cái môi gõ vào nôi xáo cái queng, nói 200 cây anh mua không? Nó nói mua, cô bán cháu mua liền.

Con Thủy đang bê chõng bát, nghe nó nói thế thì giật mình làm rơi chõng bát. Nó đặt cái cardvidit cho bà Tiên, nói bất kì khi nào cô muốn bán cứ gọi điện cho cháu. Bà Tiên trợn mắt há mồm không biết nói sao. Một người kêu to ui giời, cái bướm hai trăm cây. Nó vừa lên xe, đám khách liên bầu quanh bà, người nói nó không mua nhà đâu, nó mua con Thủy đó, cơ mà được giá, ngon ngon, bán bán. Người nói chị ơi bán đi, người mẫu có hai cây, hoa hậu có hai chục cây, con gái chị giá 200 cây, ngang giá đệ nhất phu nhân đó rồi chị. Người nói xưa em có mỗi cái quạt tai voi với trăm dây mai xo cũng kiếm được cô vợ mê hồn, dùng mãi đến giờ vẫn chưa chán, được giá lắm rồi bán đi bán đi.

Bà Tiên ngồi ngẩn ngơ, liếc sang con Thủy thấy mặt nó cũng đực như ngỗng ỉa.

2. Nhà thứ hai trong ngõ 101 là nhà ông Bá. Ông Bá vốn là nhà khảo cổ, chơi đồ cổ nổi tiếng, giàu có cự vạn, một vợ sáu nhân tình tiền của vẫn thừa mứa để cho thằng con trai là thằng Hoàng đi đánh bạc, hút xách. Hơn chục năm trước ông dồn vốn mua cái trống đồng, đặt cược cả cái nhà rộng rinh rang quyết lấy cho kỳ được cái trống, chẳng ngờ bị tom. Người ta khai luôn cả kho đồ cổ. Bốn năm ra tù, nhân tình tất nhiên biến sạch, vợ ông cũng theo trai. Thằng Hoàng hành nghề ăn cắp, nó đưa ông về trú ở ngõ này. Ông sừng cồ nói mày cho tao ở cái hang chuột này à. Nó nói trộm quốc gia như bố thì nhà lầu xe hơi, trộm vật như con thì ở thế này thôi. Ông nói đã mang tiếng trộm cắp thì trộm quốc gia, trộm vật làm cái gì, ngu. Thằng Hoàng nói đeo vào,

trộm quốc gia phải hội ý hội báo, biểu quyết biểu keo mệт lẳm, trộm vậт cho xong, tay làm hàm nhai khỏe xác. Ông cười khi khi, nói tiên sư thẳng này thế mà khôn.

Thẳng Hoằng nói bố ở đây, nếu bố tuân thủ chế độ tập trung dân chủ thì con đảm bảo cho bố được làm theo năng lực hưởng theo nhu cầu. Ông nói tập trung là sao, dân chủ là sao. Nó nói tập trung là con chỉ đạo bố, dân chủ là bố toàn quyền ca ngọi con. Ông cười khi khi, nói đ. mẹ thế thì tao biết rồi.

Thẳng Hoằng nói sao làm vậy, ông ưả ản gì uống gì nó hầu tất, mỗi tháng bốn lần nó gọi gái về tận nhà hầu ông, thích béo có béo thích gầy có gầy... tha hồ lựa chọn. Ông sống đúng như vường, có điều luôn luôn trong túi không có một xu. Ông nói mày cho tao ít tiền tiêu vậт, thẳng Hoằng nói không, thứ cán bộ như bố hể có tiền là hư hỏng liền. Ông tức, nói đ. mẹ đến mấy đồng tiêu vậт mày cũng tiếc, đồ bất hiếu. Nó đập bàn cái rầm, nói đồng chí bố muốn làm theo năng lực hưởng theo nhu cầu thì phải tuyệt đối chấp hành chỉ thị của cấp trên, ông đứng đực, nói đ. mẹ nhất trí.

Thẳng Hoằng ản cắp kì tài, trừ ngân hàng là nó chưa dám động đến, còn bất cứ thứ gì nó muốn đều lấy được tất. Phải cái nó ham cờ bạc, thành thử của thiên trả địa, hai bố con đành yên tâm sống trong cái ngõ tối om này.

Ông Bá ở nhà một mình buồn, thường lân la nhà ông Quý chơi. Ông Quý từ ngày đổ bệnh ở một mình căn phòng 10 mét bên ngách trái, đóng cửa ngồi ru rú trong phòng suốt ngày. Sáng nào cũng hết như sáng nào, ông Bá gõ cửa một nhịp hai gõ ba lần, nghe đúng ám hiệu ông Quý mới mở cửa, mặt mày nghiêm trọng vội kéo ông Bá vào, lập tức khép cửa lại ngay. Ông Quý ngó trước ngược sau vô cùng cảnh giác, nói này, tôi vẫn chưa hiểu vì sao vợ ản biến thành người.

Ông Bá cười khi khi, nói có mỗi chuyện đó mà ngày nào ông cũng hỏi. Ông Quý trợn mắt lên, nói ông đừng có chủ quan, ngộ nhớ vợ ản biến thành Việt gian bán nước thì sao. Ông Bá cười khi khi, nói tôi nói lại nhé. Đầu tiên vợ ản ở trên cây, sau nó nhảy xuống đất, nó đi lom

khom như thế này này. Muốn hái quả, nó phải kiếm cây gậy, cầm cây gậy rướn lên như thế này này, cứ rướn lên hết triệu năm này sang triệu năm khác, dần dần cái lưng nó thẳng ro, thế là thành người, nhất trí chưa. Ông Quý nói chưa nhất trí. Ông Bá bảo sao. Ông Quý nói tại sao vượn không nhảy phóc một phát lên cây vặt quả, lại cầm gậy rướn lên hết triệu năm này sang triệu năm khác, ngu thế. Ông Bá cười khi khi, nói có thể mới gọi là khoa học.

Ông Quý nói khoa học khảo cổ của ông hay nhỉ, nhất được mỗi cái răng nanh là các ông dựng lên được một thế hệ hào hùng. Ông Bá cười khi khi, nói chứ sao. Ông Quý nói thế ngộ nhờ đó là cái răng của bọn Việt gian bán nước thì sao. Ông Bá nói thì có cấp trên, cấp trên lo xác định răng người hay răng Việt gian, mình cứ thế mà nghiên cứu khoa học thôi. Ông Quý nói cấp trên bảo vượn biến thành người à, ông Bá nói chứ sao, ông Quý nói thế thì tôi nhất trí.

Chợt có tiếng gõ cửa cộc cộc cộc, ông Bá chực mở cửa, ông Quý ngăn lại, mặt mày lấm lét, nói sai ám hiệu không được mở cửa. Hai ông nhìn qua cái lỗ khóa thấy thằng thanh niên cầm cái samsonite đứng trước cửa, nó là thằng sáng qua hỏi bà Tiên mua nhà. Ông Quý nói cảnh giác cái samsonite, nó đựng mìn định giờ đây, nguy hiểm lắm. Ông Bá cười khi khi, nói ngộ nhờ nó đựng tiền thì sao. Ông Quý nói tiền dính siêu vi trùng, nguy hiểm lắm. Ông Bá cười khi khi, nói ừ ừ, tiền nguy hiểm lắm, nếu nó vứt ra, ông cứ để tôi liều chết lấy cho.

Vừa lúc thằng thanh niên nói trong nhà có ai không, ông Bá chực nói, ông Quý hoảng hốt bịt miệng ông Bá, nói không được tiết lộ bí mật. Thằng thanh niên lại nói cháu nghe các bác nói chuyện trong nhà, các bác cho cháu xem cái nhà chút thôi. Ông Quý chõ mồm qua lỗ khóa, nói nhà tôi mười năm liền đủ tiêu chuẩn gia đình văn hóa mới, không việc gì phải xem xét, yêu cầu đồng chí đi ngay. Thằng thanh niên lắc đầu thở dài, nói khổ quá, rồi bỏ đi.

Ông Quý kéo ông Bá rí tai, nói ông thấy có nguy hiểm không. Ông Bá cười khi khi, nói nguy hiểm cái gì, nó muốn xem nhà, ông không cho thì nó đi, nguy hiểm cái gì. Ông Quý nói ông chủ quan lắm, chủ

quan lắm, nó xem nhà tôi làm gì, tại sao lại xem nhà tôi, thành phố ngàn năm văn hiến không xem tại sao lại đi xem cái ổ chuột. Ông Bá nói là sao, tôi không hiểu. Ông Quý nói thằng này một là thằng khùng bố đi tìm chỗ đặt mìn, hai là thằng phản động chui vào ngõ ổ chuột này quay phim chụp ảnh để bôi nhọ chế độ.

Con Thủy từ ngoài ngõ lật đặt vào, nói bố ời sao bố không cho anh mua nhà vào. Ông Quý đập bàn trợn mắt quát ngu, ngu. Mẹ con chúng mày tiết lộ tung tích, ngu ngu. Ông Bá nói nó mua bao nhiêu, con Thủy nói hai trăm cây. Con Thủy vừa dứt lời, ông Quý trợn mắt sùi bọt mép, lăn đùng ra ngất xỉu, nước tiểu chảy đầm đề ướt sũng cả hai ống quần. Lát sao ông Quý mở mắt thều thào, nói hai trăm cân mìn định giờ, cả phố cổ... tan hết...Tôi hy sinh đây... tôi thà hy sinh chứ kiên quyết không để cho chúng nó làm cho tan xác. Ông Quý run run cầm tay ông Bá, nói có tiền tử tuất... các đồng chí gửi về cho vợ con tôi... đừng để thất lạc...

3. Nhà thứ ba là nhà ông Đức, bà Hiền. Ông Đức thua bà Hiền 12 tuổi, ông bỏ nhà đi bụi từ bé, vẫn trú ở vỉa hè phố Tiến Trục. Còn bé vẫn xưng là cô cháu với bà Hiền, đến tuổi thanh niên ông thuê xích lô ngày ngày đưa đón bà Hiền đi chợ thì xưng là chị em. Một lần ông Đức vác mấy bao tải cá khô vào nhà bà Hiền, nói chị ở đây một mình à. Bà Hiền cười cười liếc xéo cái, nói ừ, mày thích thì ở đây với chị. Ông Đức nghe nói vậy thì xông tới bóp bóp rờ rờ, nói của bà chị hoành tráng quá nhỉ. Bà Hiền đá đít ông Đức, nói tắm đi thằng kia, mày định nhét cục phân vào tao à. Xong trận mây mưa bà Hiền cười he he he, nói mày được đấy, có thích làm chồng tao không. Ông Đức nói chồng con cái giầy, em ở đây cơm ngày ba bữa, mỗi tháng trăm đồng, chị muốn kiểu gì em hầu kiểu đó, bảo đảm đêm bảy ngày ba ngoài ra không kể. Bà Hiền nói đắt quá, năm chục đồng thôi, ông Đức nói năm chục thì một đêm một phát thôi nhé, nếu có phát sinh thì bà chị phải chi thêm, o ca? Bà Hiền cười he he he đá đít ông Đức, nói thằng này tính toán chi li gớm nhỉ, dừng mà o ca.

Đến nay đã hai chục năm họ sống với nhau như vợ chồng, khi gọi chị em khi gọi ông tôi, đôi khi rưng mỡ còn anh anh em em tình cảm phết. Bà Hiền vẫn phải trả lương cho ông Đức, trượt giá đến nay một tháng hơn triệu đồng. Bà Hiền nói hay tội mình có đứa con cho vui cửa vui nhà, ông Đức nói tôi biết con cái là gì rồi, cực như chó, đeo vào. Với lại có con tôi phải làm bố, bà cúp lương của tôi thì sao.

Ngày hai buổi ông Đức chở bà Hiền đi chợ, còn lại thời gian chẳng biết làm gì ông la cà đầu đường xó chợ uống ba chén rượu, chơi cờ tướng, đánh tá là đợi hết ngày. Sáng sớm ông Đức chở bà Hiền đi chợ, bà Hiền nói ông cứ ăn chơi lêu bêu, không biết trong nhà ngoài ngõ xảy ra chuyện gì cả. Ông Đức nói chuyện gì. Bà Hiền nói nhà ông Quý sắp bán cho thằng Việt kiều 200 cây. Ông Đức nói cắt, nhà đó hai chục cây nó chẳng thêm. Bà Hiền nói ngu lắm, có làm sao nó mới mua 200 cây, chắc dưới nền nhà có chum vàng nghìn cây là ít. Ông Đức nói cắt. Bà Hiền nói ngu lắm, ông Đức nói cắt, bà Hiền nói ngu ngu ngu, ông Đức nói cắt cắt cắt. Hai người cứ ngu ngu cắt cắt ầm ỉ dọc phố, người qua đường nhìn họ cười, nói vợ chồng nhà này động rồ, khoe gì không khoe toàn khoe mấy thứ ở đâu cũng có.

Ông Đức đưa bà Hiền ra chợ, lập tức quay về ngõ. Ông gõ cửa nhà ông Quý một nhịp hai gõ ba lần, nghe đúng ám hiệu ông Quý mở cửa, mặt mày nghiêm trọng vội kéo ông Đức vào, lập tức khép cửa lại ngay. Ông Quý ngó trước ngược sau vô cùng cảnh giác, nói này, có Việt gian đột nhập. Ông Đức cũng làm bộ nghiêm trọng, nói thế à, nguy hiểm quá. Ông Quý nói vừa vào đây xong, nói năng vô cùng khả nghi, toàn mặt mã không thôi, tôi chưa biết giải mã thế nào. Ông Đức ghé sát tai ông Quý, nói mặt mã thế nào. Ông Quý hạ giọng, nói nó bảo trong nhà có ai không. Ông Đức kêu lên ôi thôi bỏ mẹ rồi. Ông Quý tái mặt, nói là sao. Ông Đức nói nó bảo trong nhà có ai không, tức là nó đang xác định kẻ thù đấy. Ông Quý nói nó cũng xác định kẻ thù giống mình à. Ông Đức nói chứ sao. Ông Quý mặt tái nhợt, nói rồi nó bảo cháu nghe các bác nói trong nhà. Ông Đức vỗ đùi đánh bốp, nói đấy đấy thấy chưa, bước tiếp theo nó vạch mặt kẻ thù. Ông Quý run lên, nói sao mình làm

gì nó cứ làm theo nấy là thế nào. Ông Đức nói nó còn nói gì nữa không, ông Quý nói nó bảo cho cháu vào xem cái nhà chút thôi. Ông Đức chém tay, tối hậu thư đòi xâm lược. Ông Quý ôm chầm lấy ông Đức, nói nguy hiểm quá, chú Đức ơi nó kết luận vô cùng nguy hiểm. Ông Đức nói nó kết luận thế nào. Ông Quý nói nó bảo khổ quá. Ông Đức đập bàn cái rầm, nói đều cái gì, vô cùng đều cái gì, nó muốn đầy ngõ mình xuống bùn đen vạn kiếp. Ông Quý tè ướt quần, nói bây giờ làm thế nào đồng chí Đức ơi. Ông Đức nghiêng rằng chém tay, nói phải quyết tử cho ngõ mình quyết sinh. Ông Quý run lấy bầy, nói nhất trí nhất trí, các đồng chí cứ quyết tử, tôi xin xung phong quyết sinh.

Vừa lúc bà Tiên dắt thằng thanh niên mua nhà đi vào, ông Quý trợn mắt sùi bọt mép, nói vợ tôi công rắn cắn gà nhà, nguy hiểm quá.... Rồi lăn đùng ra sàn. Bà Tiên vội vàng đỡ lấy ông Quý, nói ông ơi ông ơi, đây là Việt kiều yêu nước, không phải phản động, khủng bố đâu. Ông Đức nói chị phải kiểm tra xem nó là Việt kiều yêu nước hay Việt kiều yêu cấp trên, tơ lơ mơ nó cho ăn cứt có ngày. Thằng thanh niên nói cháu là người đi mua nhà, Việt kiều Việt kéo gì đâu. Ông Đức chụp cổ áo nó, nói mày chỉ chỗ cái chum vàng nghìn cây, chúng tao cho mày cả ngõ này. Thằng thanh niên cười khẩy, nói nếu các bác đào được cái chum vàng nghìn cây, cháu xin biếu các bác thêm nghìn cây nữa. Ông Đức nói không phải chum vàng thì là cái gì, nói mau. Thằng thanh niên lại cười khẩy, nói mỏ Bô-xít đấy, đào đi mà làm giàu. Nói rồi bỏ đi thẳng.

Bà Tiên nhảy chồm chồm trước mặt ông Đức, nói chú làm mất mối của tôi rồi. Không bán được nhà, tôi tru di chín họ nhà chú. Bà Tiên ba chân bốn cẳng đuổi theo thằng thanh niên, nói cháu ơi cháu ơi, dừng lại dừng lại, cô bán cô bán, bô xít chứ bô gì cô cũng bán. Ông Quý lồm cồm bò dậy, nói dứt khoát nó là thằng phản động. Ông Đức nói đúng rồi. Ông Quý nói đang khi mọi người đồng thuận không ai nhắc đến Bô xít nó lại nhắc, báo cáo ngay lãnh đạo phường tóm cổ nó. Ông Đức nói nhưng lỡ nó là Việt kiều yêu cấp trên thì sao. Ông Quý ngẩn người, nói ờ nhỉ, nguy hiểm quá.

4. Bà Tiên chạy ra ngõ thì thằng thanh niên biến mất, bà quay vào gặp ông Đức, túm cổ áo ông vầy vò, nói cha tiên nhân nhà mày, tao mất đồng của vì mày đấy. Ông Đức cười to, nói chị ngu lắm, đồng của nhà chị dưới nền nhà chị chứ đi đâu mà mất. Bà Tiên nói mày đừng có lừa tao, Ông Đức nói thế tôi hỏi chị vì sao nó dám bỏ 200 cây mua nhà của chị. Ông Bá lật đật chạy ra, nói đúng rồi đúng rồi. Bà Tiên nói sao. Ông Bá nói chị không nhớ ngõ này xưa là nhà của thằng đại tư sản à, cách mạng về nó bỏ của chạy lấy người, chị ở trên đồng vàng mà chị không biết. Bà Tiên dẫu môi bíp một tiếng, nói chả tin. Ông Đức nói bác Bá là chuyên gia đào bới quá khứ, chị không tin thì tin ai. Bà Tiên lại dẫu môi bíp một tiếng, nói đời tôi toàn tin nước bọt mới khổ thế này đây. Rồi bà ngoáy dít bỏ đi.

Nói vậy nhưng bà Tiên đóng chặt cửa, sai con Thủy xoi xoi chọc chọc nền nhà, nói đào khe khẽ thôi, nhờ đào được vàng hàng xóm lại đòi chia. Con Thủy cười hi hi, nói con tưởng mẹ tin 200 cây chứ không tin nước bọt. Bà Tiên lờm con, nói mày thì sao, con Thủy nói không tin nước bọt làm sao con có bằng đại học. Ông Quý ngủ dậy, thấy hai mẹ con xoi xoi chọc chọc, sợ hãi nói hai mẹ con chúng mày làm cái gì đấy. Bà Tiên nói đào hầm bí mật cho ông, thằng Việt gian sắp đến rồi. Ông Quý giật mình run lấy bầy, nói nguy hiểm quá nguy hiểm quá, ngõ nhà mình đã quyết tử chưa. Con Thủy nói quyết tử hết rồi bố ạ, ông Quý nói thôi thì để bố quyết sinh vậy. Nói rồi nhảy tót vào tủ hai buồng nắp kín.

Ông Bá kéo ông Đức lên nhà, nói chúng mình phải đoàn kết nhất trí trên dưới một lòng, kiên quyết không cho bà Tiên bán nhà. Ông Đức nói bác tin có chum vàng thật à. Ông Bá lôi ra một chồng giấy dó toàn chữ Hán, đọc xung xoèng chi chong cheng... rồi dịch năm 207 Tần Thủy Hoàng sai Huy Đức và Đỗ Chung Quân mang bốn chục ngàn lượng vàng đi về phương nam tìm thuốc trường sinh. Ông Đức hồi hộp nói rồi sao rồi sao, đọc đi đọc đi. Ông Bá đọc Quan kiu cheng chín chí... hai thằng vượt qua sông Nhị Hà, Đỗ Chung Quân nói Hoàng đế

vì ngu si mà sai tội mình đi tìm thuốc trường sinh, tội mình đi tìm thật hóa ra còn ngu hơn. Huy Đức nói phải phải.

Ông Đức thích thú nói rồi sao rồi sao, đọc đi đọc đi. Ông Bá đọc Cheng chéng chiu xang xú... hai thằng ở lại đây tung vàng ra ăn chơi nhảy múa cả năm trời. Tể tướng Võ Đắc Danh đi tuần thú, biết được bèn tâu lên Tần Thủy Hoàng. Tần Thủy Hoàng cả giận liền sai đô đốc Nguyễn Trọng Tín đem ba chục chiến thuyền về phương Nam bắt cho kì được Huy Đức và Đỗ Chung Quân.

Ông Đức phấn chấn, nói rồi sao rồi sao, đọc đi đọc đi. Ông Bá đọc xư xứ xé chi cheng ... hai thằng sợ quá, vội vàng chôn vàng rồi bỏ chạy về nước Chiêm. Vua Chiêm sợ vạ lây, nói cho nó ít phong bao rồi đuổi chúng nó đi, hai thằng làm báo đấy, trăm muốn yên thân. Sợ quá, hai thằng chạy tít vào tận *Sài Gòn tiếp thị*, thay tên đổi họ là Osin và Emxi.

Ông Đức vỗ tay bôm bốp, nói hay quá hay quá... nhưng sao bác biết chúng chôn vàng ở đây. Ông Bá bày ra sơ đồ ngoằn ngoèo ngoèo, đọc khoảng khi ki cang kí... đi thẳng 900 bước, Xi xí cang hảo huơ ... rẽ phải 800 bước, li hú hang hao chi... rẽ trái 500 bước...đích thị là chỗ này đây. Ông Đức mắt sáng lên, nói đúng chỗ này à. Ông Bá nói chứ sao. Ông Đức cười to, nói rồi, ngõ nhà mình sắp giàu to rồi, dù chúng chôn vàng ở đâu thì vàng này cũng của chung cả ngõ, không riêng của nhà bà Tiên. Ông Bá nói phải phải, nhưng phải bí mật, đừng để bà Tiên làm ầm lên, phường biết phường vào tịt thu thì bỏ mẹ. Ông Đức nói nhất trí nhất trí.

Ông Đức vừa ra khỏi nhà, ông Bá cười khì khì, nói thế nào 200 cây cũng vào túi tao. Thằng Hoàng này giờ vẫn nằm ngủ, chột vùng dậy cười to, nói món sử của bố chỉ lừa được bọn điểm chữ thôi, không lừa được bọn đầu đất đầu. Ông Bá nói sao, thằng Hoàng nói bố ơ, thời buổi đổi thay rồi, lừa đảo cũng phải thay đổi đi, mấy bài sử cũ rích của bố không lừa được ai đâu, chúng nó giả vờ bị lừa thôi.

Ông Đức rình ở ngoài, nghe được, bịt mũi cười một mình, nói sư bố chúng mày, để xem ai lừa được ai. Ông Đức lập tức mò đến khách sạn tìm thằng thanh niên, nói nhà chú rộng gấp đôi nhà bà Tiên nhưng chú

chỉ lấy một trăm cây thôi. Thằng thanh niên nói không, cháu chỉ mua nhà bà Tiên. Ông Đức nói mày mua nhà bà Tiên hay mua bướm con Thủy, cứ nói cho chú yên tâm. Thằng thanh niên nói không, cháu chỉ mua nhà bà Tiên.

Ông Đức vừa ra cổng gặp khách sạn thì gặp ông Bá, ông Bá cười khi khi khi, nói đ. mẹ tôi không lừa được chú mày. Ông Đức nói anh em mình đều mèo mả gà đồng cả, lừa nhau làm gì, phải đoàn kết nhất trí trên dưới một lòng mới thắng được vụ này. Ông Bá nói nhất trí nhất trí. Ông Đức nói bác đừng vào gạt bán nhà cho nó nữa, nó chỉ mua nhà bà Tiên thôi. Ông Bá vỗ đùi đánh đét, nói đ. mẹ tôi đoán mò thế mà trúng, dưới nền nhà bà Tiên nhất định có chum vàng, ông Đức nói bác xứng đáng là sử gia, ông Bá nói đúng đúng, nhiệm vụ của sử gia là biến không thành có. Họ cười ha ha ha, nói tui mình triết lý cái đó gì cũng hay, rồi khoác vai nhau vào quán rượu.

Khuya, hai ông mò về ngõ thì thấy ngõ vắng hoe, tanh bành như vừa qua một cuộc chiến. Nhà bà Tiên hai cái hố sâu hoắm, cái hố phòng ngách trái có hai cái vại nhỏ, cái hố phòng ngách phải có một cái chum to, tất cả đều rỗng không. Ông Bá giật mình, nói bỏ mẹ, chúng nó đào được vàng rồi. Họ tức tốc chạy về nhà, gác dưới không có bà Hiền gác trên không có thằng Hoàng, ông Đức ngửa cổ cười cười ha ha ha, nói chúng nó ôm vàng chuồn hết rồi, giỏi giỏi, hóa ra chúng nó là lũ siêu lừa.

Ông Bá rơi phịch xuống nền nhà, nói khốn nạn, cô Hiền chẳng qua là vợ hờ, bỏ anh cũng phải. Nhưng thằng Hoàng tham vàng bỏ bố nó thì tôi không sao hiểu nổi. Ông Đức lại ngửa cổ cười ha ha ha, nói bác trách gì nó, công lao ông bố tóm lại cũng chỉ một giọt tinh trùng. Ông Bá ngồi đực, nói bây giờ làm gì đây. Ông Đức nói hỏi khó thế, dân ăn bám lại đi hỏi nhau khó thế.

5. Ông Bá, ông Đức đoán trật. Khi hai ông vừa ra khỏi nhà, thằng Hoàng cũng bỏ đi ăn cắp, bà Hiền lập tức chạy đến nhà bà Tiên, nói em đã thuê thợ đào hố rồi, phải đào thật nhanh, không lão Bá về phải chia ba thì bỏ mẹ. Bà Tiên cười nhạt, nói của nhà tôi chia hai chia ba cái gì.

Bà Hiền nói chị đừng có mà tham, em báo phường một phát là chị trở mép đấy. Bà Tiên cười cái xoẹt, nói ừ thôi chị em mình đoàn kết vậy. Họ gọi thợ đào cả hai nền hai ngách nhà bà Tiên, ngách trái tìm được hai cái vại, bà Hiền cười he he he, nói chị em mình chia hai cực dễ luôn. Bà Tiên nói ừ, chia hai. Một vại chia hai, còn vại kia phần riêng nhà chị, nhất trí chưa. Bà Hiền cười nhạt, nói để em lên hỏi phường xem phường có nhất trí không đã. Bà Tiên tức, nói cha tiên nhân mà tham như chó, tao đã hy sinh cho nửa vại mà còn tham. Bà Hiền tức, nói á a bà nói ai tham như chó. Họ xông vào cấu xé nhau. Ông Quý thò đầu ra, nói cái gì cái gì, tại sao đánh nhau cãi nhau. Bà Tiên nói ông cứ yên tâm quyết sinh đi, chúng tôi đang quyết tử đây. Ông Quý chỉ hai cái vại đang nằm dưới hố, nói mìn à, Việt gian chôn mìn à. Bà Tiên nói ừ, ông Quý nói nguy hiểm quá, hèn gì các bà giành nhau quyết tử.

Ông Quý vừa chui vào tủ hai buồng, hai bà lại xông vào cấu xé nhau, rơi xuống hố, mỗi người chụp vội một vại lôi lên, hóa ra hai cái vại không. Con Thủy tấm tức khóc, nói tại hai người cãi nhau, trời ghét trời lấy đi rồi. Bà Tiên ngồi tiếc ngẩn ngơ, nói còn một nền nữa, nếu có vại nào chị em mình đừng cãi nhau nhé. Bà Hiền nói vâng, đào nền nhà bên, bất luận mấy vại em cũng xin chị một vại thôi. Vừa lúc thợ đào phải cái chum to, cả nhà mừng rú. Bà Tiên giục con Thủy lấy cái vại, nói mà chuẩn bị đóng cho cô Hiền một vại thật đầy nhé. Bà Hiền nói chị sai rồi, cái này là cái chum phải tính khác đi chứ. Bà Tiên tức, nói cha tiên nhân nhà mà lại tham như chó. Bà Hiền nói á a bà nói ai tham như chó. Họ lại xông vào cấu xé nhau, rơi xuống hố, giành nhau lôi cái chum lên, cái chum rỗng không.

Cái Thủy cười, nói xong om, trời lại lấy đi rồi, hết vàng hết bạc nhé. Bà Tiên mếu máo, nói Thủy ơi, mà gọi thẳng thanh niên bán nhà cho nó đi con, năm chục cây cũng bán, ở đây toàn loại thối tha không sống được đâu. Con Thủy nói mẹ chẳng bán được còn bảo con, bà Tiên tru lên, nói mà không biết xòe bướm ra mà thách giá với nó à. Con Thủy đi được vài phút thì cán bộ phường đến, lôi cổ bà Tiên bà Hiền lên ủy ban phường, nói hai chị vừa đào được cái gì khai ra, hai bà nói không

có gì. Cán bộ phường nói tại sao lại không có gì, hai bà nói tại vì không có gì. Cán bộ phường nói tại sao không có gì mà đào, hai bà nói tại vì đào rồi mới biết không có gì. Cán bộ phường bảo hai bà viết tường trình. Hai bà hí húi viết bá cáo phường lúc đầu chúng em nghĩ là không có gì nhưng rồi lại nghĩ chả nhẽ không có gì, chúng em đào nền thứ nhất không có gì, đào nền thứ hai không có gì, phường đến hỏi có gì không, chúng em nói không có gì, phường nói tại sao không có gì, chúng em nói tại vì không có gì, phường nói tại sao biết không có gì vẫn cứ đào, chúng em nói tại vì đào rồi mới biết không có gì. Cán bộ phường cầm bản tường trình trợn mắt đập bàn, nói các chị đùa với chúng tôi đấy à, tại sao toàn không có gì thế này. Hai bà sợ hãi, nói bá cáo phường chúng em thấy không có gì thì nói không có gì, tại sao phường lại mắng chúng em là không có gì. Cán bộ phường lắc đầu ngao ngán, nói đ. mẹ không có gì thật.

Trong khi đó con Thủy tìm đến khách sạn gặp thằng thanh niên, nói anh ơi bố mẹ em nhất trí bán nhà cho anh rồi. Thằng thanh niên nói xin lỗi anh không mua nữa, con Thủy hỏi tại sao, thằng thanh niên nói tại vì quy hoạch thay đổi, người ta không làm đường chạy qua trước nhà em nữa, anh vừa được thông báo xong. Con Thủy nói sao buồn cười thế, thằng thanh niên cười hi hi, nói quy hoạch không buồn cười thì cái gì buồn cười.

Con Thủy về nhà cũng vừa lúc bà Hiền bà Tiên từ phường trở về, họ thấy ông Quý bị vùi dưới hố sâu, lôi lên sờ thấy còn nóng, cả ba hối hả đưa ông đi bệnh viện. Đến viện tự nhiên ông Quý tỉnh như sáo, nói tôi thấy mình, mười thối mình cả thấy, nguy hiểm quá. Con Thủy khóc, nói bố ơi ngộ mình không có gì, ai đi gài mình hả bố. Ông Quý trợn mắt chỉ tay, nói chủ quan chủ quan, chúng nó đặt mình phá hoại không có gì đấy, nói xong thì tắt thở.

Xong đám tang, bà Tiên hỏi con Thủy, nói bố mày nói thế là ý gì nhỉ, tại sao lại mười thối mình. Con Thủy nói con cũng nghi nghi, bà Tiên nói tao cũng nghi nghi. Con Thủy nói khi mẹ con mình đi vắng, bố sợ mới chui xuống hố đào hầm bí mật. Bà Tiên nói đúng rồi, bố đào được

mười thỏi vàng nhưng tưởng đó là mìn. Con Thủy nói đúng rồi, lúc đó thằng Hoàng về, nó lừa bố, nói để nó ôm mìn đi quyết tử. Bà Tiên nói đúng rồi, bố mày càng sợ càng đào sâu hơn, hấp sập... bố mày chết. Con Thủy nói đúng rồi, sau đó chú Đức bác Bá về thì mọi chuyện đã xong.

Bà Tiên òa khóc nức nở, nói ôi anh ơi là anh ơi... anh làm mất mười thỏi vàng rồi. Con Thủy cũng òa khóc nức nở, nói ôi bố ơi là bố ơi, một thỏi là một trăm cây, bố làm mất nghìn cây vàng rồi. Thằng Hoàng đi ăn cắp về, ngang qua nghe được bèn nhảy vào, nói thôi hai mẹ con đừng khóc nữa, muốn có lại nghìn cây cũng dễ thôi, có cách hay lắm. Bà Tiên nói cách gì. Thằng Hoàng nói cô lấy bố cháu cô có năm trăm cây, em Thủy lấy cháu em Thủy có năm trăm cây, nhất trí chưa. Hai mẹ con cười toe toét, nói nhất trí nhất trí.

Ngày hôm sau bà Tiên lên ở với ông Bá, thằng Hoàng xuống ở với con Thủy. Ở được một tháng, con Thủy hỏi thằng Hoàng, nói năm trăm cây đâu đưa em cất. Thằng Hoàng búng chim nó phát, nói cái này trị giá năm trăm cây, bảo đảm em sung sướng cả đời. Bà Tiên hỏi ông Bá, nói năm trăm cây đâu đưa đây tôi giữ, ông Bá cười khì khì, nói đ. mẹ có đéo đâu. Bà Tiên con Thủy nhảy chồm chồm tru tréo, nói hóa ra không có gì à. Ông Bá thằng Hoàng cười khì khì, nói không có gì thì vẫn không có gì chứ sao.

CHUYỆN KHÔNG CÓ TRONG SỰ THẬT

Cách đây mười năm anh là một chính khách thời thượng. Chị cũng vậy, chị là một nhà giáo mẫu mực. Khắp thành phố, giới thượng lưu không ai không biết tiếng anh chị. Họ sống với nhau êm thấm hai mươi năm trong một biệt thự nhỏ phía tây Thành phố.

Tôi ở gần nhà anh chị. Thuở nhỏ luôn luôn được anh chị gọi sang nhà cho kẹo bánh hay hoa quả, đôi khi cho cả đồ chơi và áo quần. Anh chị không có con trai nên quý tôi như con, cả hai đều vui vẻ gọi tôi là “ông rể tồ”.

Lớn lên một chút, tôi được chị xin cho vào học trường chị dạy, dù tôi không đủ điểm nhập trường, và được chị kèm cặp dạy dỗ rất chu đáo. Chị nói: “Em tuổi thân, gắng công tu dưỡng, sau này có chữ để dùng”. Anh nói: “Thằng này làm luật sư nhất định sẽ hảo hạng”.

Khi tôi có truyện đăng báo, chị mừng rú. Chị cầm tờ báo, lôi tuột tôi vào phòng làm việc của anh: “Đây này, đọc đi rồi biết ai đoán đúng. Em đã bảo là cấm có sai. Chữ nghĩa nghĩa tuyệt vời đấy, đừng có đùa với nó nhé!”

Chị đương nhiên trở thành bạn đọc thân thiết số một của tôi. Tất cả những gì viết ra tôi đều trình chị trước và nhận được vô vàn lời khuyên chí tình của chị. Trí khôn của tôi được mở mang là nhờ chị, chỉ có chị không còn ai.

Từ ngày hai đứa con gái anh chị đi lấy chồng xa, tôi nghiễm nhiên trở thành một thành viên trong gia đình anh chị. Nhiều ngày ăn uống ngủ ngáy luôn ở đấy, không về nhà.

Năm tám tư, anh dự tiệc mừng người bạn nối khố vừa nhậm chức thị trưởng, loáng quáng thế nào bị rơi từ tầng hai xuống. Không chết, chỉ liệt cột sống. Chị mừng quá, khóc hu hu: “Nhà ta còn hồng phúc”.

Anh cũng thế, cũng mừng lắm: “Phải rồi nghị trường cũng tiếc, đang có cơ để phát. Bù lại, được gần em suốt ngày”. Chị ôm anh hôn chùn chụt: “Chúng mình sắp già rồi, được gần nhau giờ nào hay giờ đó, nghị trường mà làm gì?...” Tôi nghĩ thầm: “Sau này lấy vợ, cố làm sao kiếm được một người đàn bà như chị”.

Chị dặn tôi: “Anh phải nằm liệt giường, thích có người tâm sự. Chị lại bận rộn việc dạy, cơm áo gạo tiền. Em nên đến thăm anh luôn”. Tôi vâng dạ nhưng không thực hiện được.

Tôi làm báo ra hàng ngày, công việc lu bu quá, hết vào Nam lại ra Bắc, có khi dăm bảy tháng không ghé thăm anh được một lần. Tự thấy áy náy, bèn nghĩ ra sáng kiến mua một con mèo tam thể tặng anh để anh nằm vuốt ve nó, tâm sự với nó những lúc chị vắng nhà và mua luôn con chó becgie tặng chị để chị có bạn đường, lúc chị đi đây đi đó.

Anh chị mừng lắm, tranh nhau khen tôi thông minh và lịch lãm. Con mèo tên là con Ki, con chó tên là thằng Cóp. Quả thật tôi ki cúp mãi mới dành được số tiền đủ làm việc nghĩa nói trên. Về sự nhạy cảm và tinh ý, anh chị thật tuyệt vời.

Mỗi bận tôi tới thăm là dịp cho anh chị tha hồ ca ngợi con Ki thằng Cóp. Anh kể con Ki rất thích nghe chuyện cổ tích. Nó nằm khoanh tròn bên anh, mắt lim dim nghe anh kể hết chuyện này sang chuyện khác, không biết chán. Đến đoạn hay, hai chân trước của nó cào cào xuống chiếu, miệng kêu “miu miu” ra chiều thích thú lắm.

Chị kể thằng Cóp là tên nô lệ thông minh và trung thành. Tuồng như nó hiểu hết những gì anh chị mong muốn. Nó làm việc vặt rất giỏi. Tí như ra mở chốt cổng mời khách vào, nhặt nhạnh đồ rơi vãi xếp lại một chỗ, thậm chí cả việc đun củi vào bếp nó cũng làm được.

Tôi mừng lắm, cho rằng nhờ tôi mà anh chị vẫn hạnh phúc như xưa.

Tôi đến thăm anh chị ngày một thưa thớt dần. Phần vì công việc, phần vì có chút ít tên tuổi, hoạt động quảng giao của tôi được nở rộng ra, hội hè đình đám luôn luôn, nhiều tháng hầu như tôi không nghĩ gì tới anh chị.

Một lần tình cờ tôi gặp chị dạo chơi với thằng Cóp trong công viên. Chị gầy hảnh, mắt có quầng thâm. Tôi hỏi vì sao thế, chị không nói, lẳng lặng kéo tôi đến một chiếc ghế đá. Thằng Cóp nằm bẹp dưới chân chị, vểnh tai nghe chúng tôi tâm sự, cặp mắt màu nâu nhạt của nó ánh lên vẻ cảnh giác.

Tôi hỏi: “Chị bị bệnh mất ngủ phải không?” Chị thở dài: “Chẳng có gì giấu được em.” Tôi hỏi: “Anh chị có chuyện gì phải không?” Chị khẽ lắc đầu: “Không. Anh vẫn yêu chị. Chị cũng thế, vẫn yêu anh”. Mắt chị rân rân nước. Tôi không hỏi nữa.

Thằng Cóp thè lè lưỡi liếm chân chị. Nó liếm rất khéo. Nó đưa lưỡi lướt nhẹ từ đầu ngón chân chị, vòng ra sau gót, rồi ghềnh mồm liếm dần lên bắp chân chị. Chị khẽ rùng mình, mặt rúm lại. “Cóp!” - Chị quát và hất nhẹ nó ra. Nó kêu ư ử, làm mặt giận bỏ đi xa.

Gần nửa giờ sau tôi ngáp ngừng hỏi: “Em hỏi thật chị chuyện này...” Mới nghe thế chị đã giật mình đánh thót, mặt đỏ ửng, miệng lắp bắp: “Chuyện gì vậy?” Thấy vậy tôi im re, ngồi hút thuốc hết điếu này đến điếu khác.

Chị nửa muốn nghe tôi nói, nửa sợ tôi phải nói ra. Ngồi lâu không chuyện gì cũng chán, chị rủ về nhà làm vài món nhậu chơi. Gặp tôi, anh mừng lắm, nói liên miên, uống rượu tì tì. Xưa nay anh không như vậy. Anh vốn nói năng chừng mực, hầu như không có câu gì nói ra mà không nghĩ trước. Rượu cũng vậy, chỉ đến chén thứ ba ai ép thế nào cũng nhất định “mình xin thôi”.

Anh già sọm đi, gân mặt nổi nhằng chịt. Hỏi, anh bảo: “Không. Mình vẫn ăn ngon ngủ yên”. Chị sà vào lòng anh, cầm mũi anh day day: “Thôi, đừng nói dối nữa ông mãnh ơi”. Anh bỗng nổi cáu, hất tay chị ra: “Sao em cười nhạt thế?” Chị xịu mặt. Khóc. Bỏ vào buồng nằm.

Thằng Cóp nhảy chồm lên đùi tôi. Tôi vuốt ve nó, cho nó miếng sườn lợn. Thấy thế, anh đập bàn quát: “Cóp! Cút ngay!” Thằng Cóp cụp tai lủi mất. Tôi hỏi: “Sao tự dưng anh lại nổi đoá với nó?” Anh cau mày: “Nhìn mặt nó gian lắm!”

Tôi xin phép ra về, anh vội vàng giữ lại: “Mười phút nữa về, được không?” Biết anh có chuyện gì quan trọng, tôi ngồi lại. Đợi mãi vẫn không thấy anh nói gì, hút hết bao thuốc vẫn không nói gì, mắt vẫn trần trố nhìn lên trần nhà.

Tôi nói: “Có lẽ em sẽ kiếm một cái đầu video, anh chị xem phim cho vui.” Anh bảo: “Thôi.” Sau lại bảo: “Ừ, hay đấy”. Quá nửa đêm anh mới cầm tay tôi, run run: “Em biết hoàn cảnh anh chị rồi đấy...” Anh ngừng, vớ cốc to rượu tu sạch mới nói tiếp: “Tự lòng thành của anh... Em là em của anh chị. Em có quyền làm cho anh... và chị vui”. Nói rồi mặt anh đỏ ra, nước mắt giàn giụa: “Chị buồn lắm!”

Tối đó tôi không ngủ được.

Chiều sau tôi đến rủ chị đi tắm biển. Anh mừng ra mặt, luôn mồm giục chị. Chị tỏ vẻ không ưa lắm. Anh cười nửa miệng. Thằng Cóp quanh quẩn bên chân chị, nó đòi đi, chị không cho. Chị lừa nó vào buồng sập cửa, nó tinh ý lùi mất.

Tôi chờ chị ra biển được năm phút đã thấy thằng Cóp vọt tới. Nó sà vào lòng chị, miệng ư ử, đuôi ngoáy tít. Chị đẩy nó ra, mắng: “Mày khôn như chó!” Tôi phì cười: “Có nó thêm vui, việc gì!” Chị lườm tôi: “Chuyện!...”

Chị ngồi trên phao, tôi bơi đứng đẩy chị ra xa. Chị cười nói riu rít. Thằng Cóp bơi theo chúng tôi, được vài chục mét, bị sóng đánh nó phải quay trở vào. Nó đứng trên bờ tức tối sủa nhặng xị. Chị nhìn nó cười: “Đáng kiếp!” Tôi nói: “Chị quan tâm đến nó làm gì?” Chị sầm mặt: “Nó hư lắm”.

Nhiệm vụ của tôi là làm sao cho chị vui, anh dặn thế. Tôi đẩy phao chị bay qua từng đợt sóng. Chị bầu chặt lấy tôi, không ngớt miệng kêu: “Ôi, sợ quá!” Và cười ré lên, sặc nước.

Mặt trời sắp lặn, tôi đưa chị vào bờ. Chúng tôi nằm sấp trên cát ấm. Thằng Cóp vui mừng lao tới, chồm lên lưng chị, thè lưỡi liếm lưng. Chị hét lên một tiếng kinh hồn, co cẳng đạp vào mặt thằng Cóp. Nó lăn ra, lộn mấy vòng trên cát. Nó cụp đuôi, hằm hằm nhìn tôi như nhìn một thằng vô lại, như chính tôi đánh nó chứ không phải là chị.

Bây giờ mới nhìn thấy trên lưng chị có nhiều vết bầm đỏ. Định hỏi chị vì sao nhưng lại thôi. Chị nói: “Đã lâu lắm chị mới có một buổi chiều như thế này”. Tôi hỏi: “Chị có thích không?” Ngón tay trỏ của chị gí vào trán tôi: “Ngốc ời, lại còn hỏi nữa”.

Tôi cười cười, nửa đùa nửa thật: “Em không đưa chị đi tắm luôn luôn được. Chị muốn có nhiều buổi chiều như thế này, tốt nhất chị nên kiếm lấy một tình yêu, dù chỉ là tình vờ...” Ngỡ chị cười to, ném cát vào tôi: “Này, xui đại này”, không ngờ chị im lặng, đăm đăm nhìn ra biển.

Sẩm tối, gió biển hùn lên. Chị lật người ép sát vào người tôi, nói: “Em ôm chặt vào, chị lạnh quá”. Chị mềm và ấm và ngậy mùi đàn bà. Tôi nuốt nước bọt nằm im.

Thằng Cóp từ đâu lết tới, nó ngoạm vào chân trái tôi kéo mạnh ra. Tôi nghĩ bụng: “Mẹ, nó là chó mà ranh thật”. Và bật dậy. Chị ngơ ngác hỏi: “Sao thế?” Một lát sau chị thở hắt ra: “Cũng đúng thôi... chị là chị của em”. Chị ngả vào vai tôi thì thầm: “Em khuyên chị kiếm lấy một tình vờ phải không? Chị không làm thế được...” - “Chị yêu anh quá phải không?” - “Ừ, yêu muốn chết đi được. với lại... chị nhớ sẩm vai sang trọng mất rồi”. Chị ôm tôi nấc lên. Tôi ngậm ngùi đưa chị về nhà, không nói một lời.

Tối đó tôi lại không ngủ được. Hể chớp mắt lại thấy con vượn đen cụt đầu. Hãi quá, đái cả ra quần.

Hôm sau, tôi kiếm cố đi công tác, đi thật xa thật lâu ngày. Được một tuần, ruột gan bỗng còn cào, làm việc gì cũng hỏng, đành quay về.

Thấy tôi, anh mừng quýnh: “Đi đâu mà lâu thế?” Tôi thú thật: “Đang ở tỉnh Q. không hiểu sao ruột gan như lửa đốt. Ở nhà có chuyện gì không? Chị đâu?” Anh cười cười: “Có chuyện gì đâu. Vẫn thế. Vẫn mất ngủ. Chị ở trong nhà tắm. Dạo này sáng nào chị cũng ở trong nhà tắm cả tiếng đồng hồ.”

Con Ki thấy tôi, nó rón rén sà vào lòng. Thằng Cóp lắc lảo nhìn tôi, không thèm vẫy đuôi. Tôi nói: “Con Ki, thằng Cóp mỗi đứa một tính”.

Anh gạt đầu: “Ừ. Dạo này chúng nó hay đánh nhau lắm. Con Ki luôn gây sự với thằng Cóp. Có hôm nó cắn cổ thằng Cóp rách bướm”.

Anh với tay lấy chai rượu trong hộp đầu giường: “Uống một chút gọi là tẩy trần”. Tôi xua tay: “Mới bảnh mắt uống rượu hại gan lắm. Dạo này sức khỏe anh xuống cấp nghiêm trọng”. Anh gạt đi: “Ồi dào, bây giờ chết đã quá muộn!” Tôi ngậm thinh.

Uống. Uống nữa. Mặt anh đỏ rực. Đột nhiên anh đập tay vào đùi tôi: “Này, anh bảo thật, đừng giận nhé! Em mang họa vào nhà anh đấy!” Tôi giật mình: “Sao ạ?” Anh nghiêng rằng: “Chính con Ki, thằng Cóp làm vợ chồng anh mất ngủ”. Tôi cãi: “Không phải thế” - “Phải! - Anh quát - Ngày mai em thủ tiêu chúng nó đi cho anh!”

Tôi nói: “Phải hỏi chị. Bán thằng Cóp nhờ chị buồn thì sao?” Anh gầm lên: “Buồn cái con c...” Tôi há hốc mồm. Lần đầu tiên anh vắng tục. Anh tống vào họng cả chục viên thuốc ngủ, nằm thờ đờ một lúc rồi lịm đi.

Rung lên trong tôi một nỗi đau đớn và thương xót.

Tôi lao vào buồng tắm. Chị trợn mắt, hai tay ấp ngực. Tôi ôm ghì lấy chị, hôn hển nói: “Em yêu chị!” - “Không!” Chị xô tôi ngã ngửa, lấy chổi vệ sinh quét tôi tới tấp mặt mũi. Tôi ôm mặt bỏ về. Ra đến cổng cũng vừa chị đuổi kịp. Chị vừa khóc vừa nói: “Đừng bỏ chị mà đi. Chị chỉ còn một mình em thôi!...”

Tối hôm đó tôi ngủ lại buồng chị, xoay trở đủ cách vẫn không làm chị thỏa mãn. Chị tấm tức khóc. Tôi nói: “Chị đừng khóc nữa. Rồi thế nào em cũng làm chị vui”. Chị nói: “Không phải đâu. Em tuyệt lắm, lỗi là ở chị”. Chị lại khóc rưng rức, dỗ thế nào cũng không nín.

Chị hỏi đi hỏi lại hoài một câu: “Chị mất mùi rồi phải không?” Tôi nói chị mắc bệnh hoang tưởng. Chị không tin. Thằng Cóp rên rĩ cào cửa buồng suốt đêm, đôi khi nó tru lên như bị trọng thương. Con Ki mấy bận xông vào đánh nhau với thằng Cóp, chúng vờn đuổi nhau, gầm rú vang nhà. Tôi nghĩ: “Anh nói đúng. Cần phải tống khứ con Ki, thằng Cóp”.

Khó ngủ quá, tôi xoay trở chị, mân mê. Chợt lại thấy những vết bầm trên lưng chị, lần này nhiều hơn. Hỏi, chị nói: “Chị thường bị cảm mạo, ngày nào cũng nhờ người đánh gió.” Tôi không tin. Da bụng chị run bần bật.

Quá nửa đêm tôi buồn nôn. Nôn thốc tháo. Đợi chị thiếp đi, tôi trốn về. Thằng Cóp thoáng thấy tôi liền xông tới. Mắt nó vằn máu. Nó gằn một tiếng sồn ọc và nhảy chồm lên mặt tôi. Tôi ngã. Khiếp đảm đến nỗi không kêu lên được một tiếng nào.

Thằng Cóp cắn xé, vầy vò tôi như vầy vò một miếng giẻ rách. Tôi ngất đi. Tỉnh dậy đã thấy mình nằm trong phòng cấp cứu. Chừng như mấy ngày đêm chị ngồi bên tôi, nom chị hốc hác ghê gớm.

Chị cầm tay tôi úp vào mặt mình, nghẹn ngào: “Tha lỗi cho chị”. Tôi gắng cười: “Gớm, chị cứ nghĩ lẫn thần. Chị có đánh em bị thương thế này em cũng chẳng trách chị, nữa là...” Nước mắt chị hai hàng, tôi ngủ một giấc dài, tỉnh dậy vẫn thấy hai hàng nước mắt chị.

Tôi ra viện và quyết định ngay lập tức phải tống khứ con Ki, thằng Cóp. Buổi trưa tôi đến nhà anh chị, định bụng sẽ cùng anh chị nhậu một trận tươi bởi mừng thoát nạn rồi mới xử lý vụ “Ki Cóp”. Vào nhà, thấy giường anh trống hoác, chăn màn rơi lung tung, thốt nhiên tôi ớn lạnh xương sống.

Tôi lao vào nhà trong và sửng người thấy anh nằm sấp trước cửa buồng chị. Tôi bế xốc anh dậy, hỏi: “Sao thế này?” Mặt anh đờ dại, trắng dã. Anh run rẩy chỉ vào buồng: “Chị chết rồi!”

Dường như có ai túm tóc tôi lôi ngược lên.

Tôi điên dại phá cửa buồng. Chị treo rũ trên trần nhà. Mùi nước hoa sực nức. Góc phòng có đến mấy chục vỏ chai nước hoa. Dưới chân chị, thằng Cóp nằm ngửa. Nó bị một nhát dao xốc ngược từ cổ họng ra sau ót.

Tôi không khóc. Lặng lẽ ôm chị vào lòng. Lặng lẽ vuốt mắt cho chị. Tôi hôn lên trán chị, thì thầm: “Dù thế nào chị cũng được lên thiên đường. Chúa đã hiểu chị...”.

Lò Sũ, ngày thầy thuốc - 1995

BÁNH TRUNG THU

Thuở bé mình ở Thị trấn nên biết bánh Trung thu, đèn kéo quân là méo hay tròn chứ bạn bè mình ở làng Đông, chỉ cách Thị trấn chưa đầy chục cây số thì mù tịt, chúng chỉ “nghe nói” ở trong sách giáo khoa thôi. Nhà mình nghèo, gạo không đủ ăn tiền đâu mua bánh. Nhưng cứ mỗi dịp Tết Trung thu thế nào nhà mình cũng có một, hai cái do học trò ba mình mang tới tặng. Thời này người ta tặng từng cái bánh lẻ chứ không tặng hộp, lấy đâu ra tiền mà mua cả hộp. Vả lại cửa hàng cũng bán lẻ từng cái, không đóng hộp. Quý hóa lắm người ta mới tặng một cái bánh, nhà nào được tặng bánh Trung thu con nít mừng hết lớn, nhà mình cũng thế.

Dịp tết Trung thu nào mình cũng phấp phồng lo không có ai tặng bánh. Hễ khách đến chơi, mình đứng xa xa, ôm cột nhà chờ đợi. Khách ngồi nói chuyện chán chê, trước khi ra về mới lôi trong túi ra cái bánh, nói Trung thu em chẳng có chi, có cái bánh tặng cu Vinh cu Lập. Thế nào ba mình cũng lắc đầu xua tay, nói thôi thôi, đến chơi là được rồi, quà cáp miễn chi. Mình với thằng Vinh (Nguyễn Quang Vinh) nhìn cái bánh mắt sáng rực lên nhưng ra cái vẻ không quan trọng, luẩn quẩn ở nơi xa, không sán tới gần, mặt vác lên trời không thèm để ý.

Ba mình vừa đem khách ra khỏi cửa, mình với thằng Vinh lập tức bỏ nhào tới chộp lấy cái bánh tranh nhau ngửi lấy ngửi để. Anh Thắng 12 tuổi này giờ ngồi ở “góc học tập” ra vẻ làm bài tập nghiêm túc lắm, kì thực tai vênh ra gian ngoài “hồi hộp đón tin vui”, bây giờ mới nhảy ra mắt trợn tay chỉ, nói đừng bóp đừng bóp, bế (vỡ) bánh chừ, cha tổ bay. Anh Tường 14 tuổi làm bộ người lớn, nói ề he, chi cái bánh mà rộn lên rửa bay. Nói rồi anh giật ngay cái bánh, nói đem tao thử miếng nào. Mình và thằng Vinh nhảy lên níu tay anh Tường réo vang, nói ê ê không không, của em của em.

Lúc này chị Nghĩa 17 tuổi từ bếp mới thông thả đi ra, nói đem bánh đây chị chia cho. Tất nhiên anh Tường đưa chị liền, nói chị chia thiệt đều đó nghe, không tui chửi cho chị điếc tai luôn. Chị Nghĩa lườm anh Tường, nói thằng ni nói hay, tui bay lớn phải nhường cho em chứ. Mình với thằng Vinh nhẩy lên, nói đúng rồi đúng rồi.

Chị Nghĩa chia cái bánh làm bốn, Mình với anh thằng Vinh hai miếng lớn, anh Thằng anh Tường hai miếng nhỏ. Phần chị Nghĩa là bánh dính ngón tay, chị mút mút, nói ngon hê, rồi nuốt nước bọt đi vào bếp. Chị Nghĩa giống tính mẹ mình, cái gì cũng nhường cho chồng con, cho em út. Mẹ mình thật tội, bữa cơm nào cũng chỉ có một khúc cá, mẹ xẻ ra chia đều cho mọi người rồi mút đũa, không bao giờ đụng đến một miếng cá nào.

Tính mình hay để dành, mình gói miếng bánh cất vào túi, thỉnh thoảng lôi ra ngửi ngửi mút mút chứ không dám ăn, sợ hết. Thằng Vinh được miếng bánh là lúm luôn, ngồm ngoàm nhai đến nhai đại, nhai luôn cả nước mũi lúc nào cũng chảy lòng thông. Ăn xong phần nó là nó khóc đứng khóc ngồi đòi ăn phần của mình. Tất nhiên mặt mình lạnh như tiền, không bao giờ xí cho nó một mẩu. Thỉnh thoảng mình lại đem bánh ra ngửi ngửi mút mút chọc thêm nó để nó khóc cho hay. **Thằng Vinh hồi nhỏ phàm lắm, điên lên nó chửi mình bêm bép, nói cha tổ mi vợ Lập nời, cho tau ăn với. Hi hi.**

Thế rồi chiến tranh đến, nhà mình sơ tán lên làng Đông, những cái bánh Trung thu cũng chẳng còn, lâu ngày sống dưới hầm chẳng còn nhớ có trăng rằm, đừng nói rằm Trung thu, bánh Trung thu lại càng không. Thế mà năm 11 tuổi bỗng nhiên mình được tặng một cái bánh Trung thu, chuyện này đến chết cũng không quên

Xưa nhà mình ở gần nhà chị Thu. Mình cùng tuổi thằng Thi em chị, bé chị hay bông âm, lớn lên chút chị hay dắt đi chơi, kiếm được cái gì ăn chị đều chia đều cho hai đứa. Chừng 7, 8 tuổi chị hay thuê cái cúc nịt ngực cho chị, mỗi lần cài 5 xu. Cũng không phải dễ dàng để chị chi cho 5 xu đâu,

phải làm mình làm mẩy chán chị mới chịu chi. Thằng Thi nhác, mỗi lần thấy chị tắm xong là nó co cẳng chạy biến. Chị kêu thằng Thi mỗi môm không được mới quay ra gọi mình, nói Lập Lập, giúp chị đi. Mình giả đồ ông ẹo, mặt xịu mũi nhăn. Chị cười, nói mau lên mau lên năm xu năm xu. Mình tót đến liền. Nịt ngực rất căng, cài rất khó, thời đó cài cúc, không cài móc như bây giờ, cài được cái nịt cho các bà chị thật toát mồ hôi hột. Lắm khi phải ghè bằng răng, mãi mới được. Bù lại được chị cho 5 xu, xoa đầu khen giỏi. Hồi đó mình là chuyên gia cài nịt ngực cho chị Nghĩa và chị Thu. Với chị Thu mình không dám mè nheo, có khi chị chỉ cho 2 xu cũng cầm nhưng với chị Nghĩa thì mình dứt khoát đòi tăng giá lên một hào, không thì đừng có hòng, hi hi, nghĩ lại thật buồn cười.

Nhà mình sơ tán lên làng Đông, nhà chị Thu cũng lên theo, ở cuối làng. Nhà mình ở đầu làng, muốn tới nhà chị phải đi từ đầu làng đến cuối làng, thế mà mỗi ngày ba bốn lần mình đến nhà chị Thu, chỉ vì mình làm nhiệm vụ đưa thư anh Trung cho chị Thu và ngược lại. Hồi đó trai gái yêu nhau hay viết thư lắm. Gặp nhau hằng ngày chẳng nói gì, cày bừa gặt hái bên nhau chẳng nói gì, tối về là cầm cổ viết thư cho nhau, có khi một ngày hai ba thư, bốn năm thư. Viết nhiều đâm nghiện, không viết chịu không thối. Có nhiều người nghiện cho đến già. Vợ chồng bác Nguyễn Xuân Sanh (cùng quê Quảng Bình với mình) sáu bảy mươi tuổi vẫn nghiện, ông đầu giường bà cuối giường vẫn hí húi viết thư cho nhau. Hi hi rõ là “Đáy đĩa mùa đi nhịp hải hà”.

Mình đưa thư cho chị Thu anh Trung ròng rã một năm trời. Sở dĩ chị không nhờ thằng Thi em chị vì thằng này nhác, lại hay bô bô đi kể cho người khác. Mình thì không, ba hoa khoác lác chuyện gì chứ chuyện này thì không. Chị Nghĩa vẫn hay nhờ mình đưa thư cho bồ, lần nào chị cũng dọa, nói mi coi chừng, ai đọc trộm thư người khác là công an bắt đi tù. Mình sợ lắm, chẳng dám đọc thư, khoe đưa thư cho người khác cũng không dám.

Kiểm được người đưa thư trung thành không dễ, chị Thu anh Trung vì thế rất quý mình. Mỗi lần nhờ mình đưa thư anh Trung đều kèm theo năm xu. Chị Thu nhận thư, nói anh Trung cho tiền chưa. Mình nói chưa. Chị giả dò trợn mắt môi bặm, nói chưa thiệt không. Mình nhăn răng cười. Chị cố đầu mình rồi móc túi cho thêm 5 xu nữa. Thế là mình có một hào, he he.

Một hôm nhận được thư anh Trung, mình vừa chạy ra ngõ thì gặp mẹ mình, bà sai mình đem cơm ra đồng cho anh Thắng đang đào mương thủy lợi. Đem cơm cho anh Thắng xong, mình chạy đến nhà chị Thu, chưa kịp đưa thư đã thấy anh Trung ngồi nhăn răng cười, nói ê, không hoàn thành nhiệm vụ, trả 5 xu đây. Ngay khi đó mình thấy trước mặt anh Trung là cái bánh Trung thu, chẳng biết anh kiếm ở đâu ra. Hôm đó không phải tết Trung thu, chỉ vì cái bánh mang tên hai người nên anh cố mua cho bằng được tặng chị Thu. Mình sững sờ nhìn cái bánh, nước miếng ứ đầy miệng. Từ đó mình cứ luẩn quẩn trong nhà chị Thu, quyết tâm ăn chực cho được một miếng bánh. Hi hi khổ thân hai người, họ muốn tống cổ mình ra khỏi nhà lắm rồi nhưng không biết làm thế nào. Thế cùng, chị Thu đưa cái bánh cho mình, nói cho em đây, cầm ra đồng tìm thằng Thi cho hăn ăn với. Mình ôm cái bánh vọt chạy liền, mừng quá là mừng.

Mình chạy ra đồng, không tìm được thằng Thi, tụi bạn chặn trâu xúm lại, nói bánh chi rửa bánh chi rửa. Mình nói bánh Trung thu. Chúng nó mắt tròn mắt dẹt, nói bánh Trung thu là ri à, hay hè hay hè. Mình cho chúng nó ngửi, đứa nói ua châu thơm mùi chè, đứa nói mùi chuối không phải mùi chè, đứa nói ê ê ngu ngu, mùi mít mùi mít. Mình bẻ ra chia cho chúng nó mỗi đứa một miếng. Chúng nó mút mút nếm nếm, nói đường tụi bay ời, không phải mật mía. - Ủ đường trắng ngoài Hà Nội, trắng tinh luôn. - A bột nếp không phải bột sắn. - A trứng, cả trứng nữa, trứng gà trứng gà. - A cả chuối nữa, ui cha là thơm. Rồi cả bọn xuýt xoa, nói ngon hè ngon hè.

Bỗng đâu có máy bay vụt đến thả một quả bom vào cuối làng, chỉ thả một quả thôi rồi biến mất, gọi là bom tọa độ. Không thấy có nhà cháy nên

mình cũng không để ý lắm. Mãi đến chiều mình từ đồng về nhà khoe với chị Nghĩ, nói chị Thu cho em cái bánh trung thu. Chị Nghĩ nói chị Thu chết rồi, mi không biết à. Khi đó mình mới biết chị Thu anh Trung chết vì quả bom đó, cả hai người biến mất tăm không để lại một tí tóc.

Mình đứng trơ, nghĩ mãi không ra tại sao mình lại ăn phần bánh của chị Thu. Nghĩ thế mà khóc òa.

CHUYỆN ĐỜI LẨM NỂO

Ký sự vỉa hè

Ngày trước còn đi làm mình rất thích ăn sáng tiết canh lòng lợn ở vỉa hè đầu phố gì quên mất tên, gần phố Nguyễn Du. Ăn lâu ngày quen, cứ thấy mình ra là bà chủ cắt hai miếng tiết to, một khúc dồi, một vốc lòng non, bữa nào cũng giống bữa nào. Khách ăn sáng quanh đi quẩn lại cũng vài chục anh, tuyệt nhiên không có đàn bà, lâu ngày rồi cũng quen mặt cả. Chẳng biết tên nhau nhưng gặp nhau là gật đầu cái, cười cái, một anh một bàn nhỏ một cái đòn một bát tiết một đĩa lòng một chút nhỏ rượu, vừa ăn vừa nói chuyện râm ran, chuyện gì cũng dễ dàng nhất trí, chưa khi nào cãi nhau.

Người này nói tiên sư thằng Liverpool đá ngu thế. Lập tức người kia hòa theo, nói đúng rồi, đá ngu như bò. Người nọ nói đúng đúng, cái thằng Owen đá như bòi, tôi mất năm xấp vì cái thằng đó, tức thế... cứ thế là râm ran. Người này nói tối qua xem ti-vi, sư bố cái thằng thứ trưởng nó nói thối inh, ngu thế. Lập tức người kia lên tiếng ngay, tối qua tôi cũng xem, mẹ cái thằng nhà quê. Người nọ nói ôi giờ tôi lạ gì thằng đó, nó trước kia làm ở sở... cứ thế là ồn ào. Toàn nhất trí không, hay cực.

Có hai người đàn ông chưa bao giờ ăn sáng nhưng luôn có mặt, cả hai đều mù, chừng bốn năm mươi tuổi. Người thứ nhất gọi là ông sáo mũi. Ông thối sáo mũi ăn xin, chuyên ngồi gốc cây thối hết bài này sang bài khác. Thoạt nhìn cứ tưởng ông ngồi thối sáo vì vu chơi vui, không quan tâm đến ai, nhưng hễ có người vào quán là ông rời gốc cây đi đến, rê cái sáo ngoáy hai vòng trước mặt khách rất điệu. Người cho một ngàn, kẻ cho hai ngàn. Xong, ông lại về ngồi gốc cây. Không hiểu sao ông biết ngay người mới đến, đi tới đúng chỗ người đó không hề mò mẫm, cứ y như người sáng. Đụng khi mọi người ồn ào, tranh nhau nhất trí thì ông nhảy ra, rê cái sáo ngoáy hai vòng trước mặt mỗi người.

Đang phấn khích chẳng ai tiếc một hai nghìn. Tính ra mỗi buổi sáng ông thu được năm bảy chục nghìn chứ không ít.

Người thứ hai gọi là ông biết rồi. Khác với ông sáo mũi, ông này đi đứng loạng quạng, cái gậy cầm trong tay cứ chấm hai ba chấm bước một bước. Hễ ông bước lệch sang chỗ nào đó, có người nói đi lối này ông ơi, ông át đi, nói biết rồi, cầm gậy chấm một hai ba chấm bước một bước. Lại đi lệch, người khác nhắc đi sang bên này ông ơi, ông lại át đi, nói biết rồi, giọng như tự ái.

Mình rí tai anh ngồi cạnh, nói hai ông này ở đâu mà sáng nào cũng ra đây. Anh ngồi cạnh nói ở trên gác, họ là anh em. Ngó lại thì thấy họ giống nhau như lột. Mình gật gù, nói hay hay, cũng là mù, người này không thấy gì, người kia như sáng. Anh ngồi cạnh cười sật sật, nói ông sáo mũi là ông mù, ông biết rồi là ông đui. Ông đui là anh, ông mù là em. Mình chả hiểu sao, chỉ nhả răng cười.

Ông biết rồi không ăn gì, chỉ đứng hóng chuyện. Hễ ai nói, ông liền ghéch tai về người đó. Bất kì chuyện gì, người ta chưa dứt lời ông đã khua cái gậy cái, nói đúng rồi, tôi đã bảo rồi chứ. Một người nói mẹ, thằng trọng tài ngu, viết vị đâu mà viết vị. Ông khua cái gậy, nói ừ đúng rồi, tôi đã bảo rồi chứ. Người này nói tôi thấy rõ ràng không viết vị, ông khua cái gậy, nói ừ đúng rồi, rõ ràng.... tôi đã bảo rồi chứ. Một người nói cái thằng thứ trưởng, nó nói lấy dân làm gốc cứ leo leo, bố mẹ thì đối xử không ra cái gì, tôi ở gần nhà nó tôi biết. Ông khua cái gậy, nói đúng rồi, tôi đã bảo rồi chứ, có ra cái gì đâu. Người này nói mẹ, tôi thấy rõ ràng nó vừa đứng đái vừa mắng bố nó. Ông lại khua cái gậy, nói ừ đúng rồi, rõ ràng... tôi đã bảo rồi chứ.

Mình rí tai anh ngồi cạnh, nói ông em thì đi kiếm tiền còn ông anh suốt ngày đứng hóng chuyện, hay nhì. Anh ngồi cạnh cười sật sật, nói thì thằng đui chỉ đạo thằng mù chứ sao. Mình cười khịt khịt. Anh ngồi cạnh rí tai mình, nói họ có vợ chung đấy. Mình ngạc nhiên vô cùng. Dần dà mới biết họ bị mù bẩm sinh, bố mẹ nuôi họ đến tuổi trưởng thành thì chết, hai anh em sống với nhau. Ông biết rồi đi đứng loạng quạng, tính lại lười. Một hôm ông vỗ vai ông sáo mũi, nói tao trông nhà

quét nhà dọn nhà, chùi nhà, bảo vệ nhà cửa, vân vân. Mà chỉ mỗi việc thổi sáo kiếm tiền thôi, quán triệt chưa. Ông sáo mũi gật gật, nói quán triệt.

Từ đó ông sáo mũi đi thổi sáo ăn xin, cũng chẳng đi đâu xa, chỉ quanh quẩn cái vỉa hè này thôi, thế mà cũng kiếm đủ ăn, còn mua được cái đài nghe tường thuật bóng đá. Hết có trận bóng đá là hai anh em hò hét như vỡ chợ. Ông sáo mũi nói rồi lên rồi, ông biết rồi nói ai lên ai lên, ông sáo mũi nói Hồng Sơn lên rồi, Hồng Sơn chuyển cho Đặng Phương Nam. Ông biết rồi hết Sơn ơi Sơn, đừng chuyển cho Đặng Phương Nam em ơi, nó đá ra ngoài đấy. Ông sáo mũi nói bỏ mẹ, mất bóng rồi, thằng Kiatisac có bóng rồi, bỏ mẹ rồi. Ông biết rồi hét vang, nói Đức Thắng đâu Đức Thắng đâu, chặn nó lại em ơi, đập phát đập mẹ xương bánh chè nó đi cho anh. Ông sáo mũi cũng gào lên, nói búng phát văng dải thằng Kiatisac cho anh, Đức Thắng ơi!

Tóm lại Thái Lan vẫn thắng. Ông biết rồi cầm gậy đập phát vỡ tan cái ấm, nói mẹ, lại thua bố nó rồi... Ông sáo mũi đá vèo cái ghế, nói sư bố nó chứ, toàn thua thôi, đá gì mà ngu thế. Ông biết rồi lại cầm cái gậy đập phát móp luôn cái soong, nói đuổi mẹ thằng Riedl cho tao, ông sáo mũi lại đá vèo cái ghế, hét đuổi bố thằng Riedl đi. Nhiều khi người qua đường cứ tưởng hai anh em đang đánh nhau, không, họ chẳng bao giờ đánh nhau, cãi nhau, cho tới một hôm...

Đó là đêm mất điện, trời nóng quá, ông biết rồi lò dò xuống vỉa hè, đứng tựa gốc cây hóng gió. Bỗng có tiếng đàn bà, nói anh ơi lại đây. Ông ghéch tai lên, nói biết rồi. Ông cầm cái gậy khua khua dò xem người đàn bà đứng ở đâu. Người đàn bà là cô điểm già, cầm cái gậy kéo ông lại, nói em đây là anh. Ông nói biết rồi, lơ quờ mò tới. Cô điểm già cầm tay ông đặt lên ngực, nói em có cái này. Ông nói biết rồi, bóp xoa bóp xoa, cười hi hí, nói hay nhể hay nhể. Cô điểm già cầm tay ông đặt vào háng, nói em có cái này nữa. Ông nói biết rồi, bóp xoa bóp xoa, cười hi hí, nói hay nhể hay nhể.

Ông biết rồi ôm chặt cứng cô điểm già, nói anh làm phát được không. Cô điểm già đẩy ông ra, nói tiền đâu. Ông nói biết rồi, đáo có,

rồi bỏ đi. Cô điểm già nói một hai chục ngàn cũng không có à. Ông nói biết rồi, đáo có. Ông cầm gậy cứ chấm một hai chấm bước một bước, túc tắc về nhà. Cô điểm già chạy theo kéo áo ông, nói nếu anh nuôi được em thì em về ở với anh. Ông nói biết rồi, cô muốn làm vợ tôi à. Cô điểm già nói vâng. Ông cười cái hặc, nói o ke... vợ thì vợ. Ông dắt cô điểm già về nhà, vừa lúc có điện, cô điểm già nói bật đèn lên. Ông nói đèn để làm gì, rồi ẵm cô điểm già xuống sàn, nói làm phát mau, không mất điện nóng chết. Ông sáo mũi tỉnh giấc, vùng dậy hỏi ai đấy. Ông biết rồi nói vợ tao. Ông sáo mũi ngơ ngác, nói vợ là sao? Ông biết rồi cười cái hặc, nói đ. mẹ thằng này hỏi khó thế.

2. Ông biết rồi kẹp cô điểm già suốt đêm. Ông sáo mũi không ngủ được, đi vô đi ra, ngồi ban công thối sáo hết chục bài, lại ra vỉa hè thối thêm chục bài nữa trời vẫn chưa sáng. Bực mình ông đá cái ghế, hét to, nói anh tôi theo gái bỏ em rồi. Ông biết rồi nhả vú hất mặt lên, nói dưới gầm trời này ai không theo gái, mày nói tao nghe. Ông sáo mũi đứng giữa nhà khóc. Khóc chán, ông đứng thối sáo. Thối sáo chán thì đá cái ghế cái, lại hét to, nói anh tôi theo gái bỏ em rồi. Ông biết rồi nhả vú nhồm đít lên, nói thằng ngu, gì mà hét lên thế, vua còn đem đất đổi bướm, mình tao à.

Cô điểm già cười rích rích, bóp ông biết rồi cái, nói nhà mình không ngăn vách, cứ thông thống. Ông biết rồi vỗ cô điểm già cái bép, cười khé khe khe, nói nhà này toàn đui mù ngăn vách làm gì. Cô điểm già lại cười rích rích, bóp ông biết rồi cái, nói đừng mà ló cứ đi qua đi lại, xí hổ chết. Ông biết rồi vỗ cô điểm già cái bép, cười khé khe khe, nó sư bố cái này mà biết xấu hổ, bọn đui mù sáng mắt hết rồi. Cô điểm già cười rích rích, nói mau ôi mau, ông biết rồi cười khé khe khe, nói hay nhể hay nhể. Ông sáo mũi đứng ban công thối đau cả mũi trong nhà vẫn chưa xong, ông rút sáo thở hồng hộc, nói nhà này loạn rồi. Ông biết rồi đi ra ban công, nói mày không ngủ, còn đứng đó nói năng bậy bạ. Ông sáo mũi nói anh chị cứ bেম bép thế bố ai mà ngủ được. Ông biết rồi nói biết rồi, ngày xưa bố mẹ bেম bép mày không thắc mắc, tao mới bেম bép chút xíu mày đã thắc mắc là sao.

Cô điểm già kéo ông biết rồi vào, nói quần chúng chuyên đề thắc mắc, anh quan tâm làm gì. Ông biết rồi cười khé khe khe, nói phải phải, nhà này anh tổ trưởng, em tổ phó, nó quần chúng. Cô điểm già túm tóc ông biết rồi dúm mặt ông vào háng, cười rích rích, nói cái lầy tổ trưởng chứ. Ông biết rồi cười khé khe, nói biết rồi, phải phải. Cô điểm già cười rích rích, nói mau ôi mau, ông biết rồi cười khé khe khe, nói hay nhể hay nhể. Ông sáo mũi đá cái ghế, nói tôi ỉa vào ở nhà này nữa, tôi đi đây, rồi bỏ ra khỏi nhà.

Ông biết rồi nhả vú, hất mặt lên, nói mày đi đâu. Cô điểm già vít cổ ông biết rồi xuống, nói để chú ấy đi, chú ấy có tự do thì tụi mình mới tự do bẻm bép chứ. Ông biết rồi cười khé khe khe, nói biết rồi, phải phải. Cô điểm già cười rích rích, hất lên, nói tự do lầy, từ do lầy, ối mau mau. Ông biết rồi cười khé khe khe, nói biết rồi biết rồi, tự do tự do, hay nhể hay nhể.

Được ba ngày tiền hết, gạo hết. Ông biết rồi vuốt bụng cô điểm già, nói anh trông nhà quét nhà dọn nhà chùi nhà bảo vệ nhà cửa, em chỉ mỗi việc ra phố kiếm tiền thôi, quán triệt chưa. Cô điểm già nguýt cái, nói lầy, đừng có phát ngôn sai quan điểm. Ông biết rồi nói biết rồi, nhưng sao. Cô điểm già nói đó là việc đàn bà, ai lại để đàn ông gánh vác. Ông biết rồi nói biết rồi, nhưng ai đi kiếm tiền đây. Cô điểm già nói đàn ông không kiếm được tiền, ai kiếm. Ông biết rồi nói biết rồi, nhưng anh quen chỉ đạo chú em kiếm tiền thôi. Cô điểm già nói thế thì phải đi tìm chú ấy về. Ông biết rồi vỗ cô điểm già cái bép, cười khé khe khe, nói biết rồi, em kiến nghị cực hay. Em ra ngay phố kiếm chú ấy về. Cô điểm già nói phố lão, cả trăm ngàn phố, em biết phố lão ra phố lão. Ông biết rồi nói biết rồi, anh chỉ đề ra phương hướng thế thôi, phố nào thì em phải linh động sáng tạo chứ. Cô điểm già tức, kéo tai ông biết rồi, nói tôi có hai mồm, mồm lão cũng thông suốt cả mà lói không lói ông, đi, cùng nhau ra phố. Họ đi ra phố, tìm một ngày rông rã không thấy. Đói, không tiền, họ đóng vai con gái dốt bố mù đi ăn xin.

Ông biết rồi vịn vai cô điểm già, hát những đôi hoa sim ôi những đôi hoa sim, tím chiều hoang biển biệc... mấy ngàn rồi. Cô điểm già hát

một chiều hành quân được tin em gái mất, chiếc thuyền như vỡ đôi... hai ngàn. Ông biết rồi hát phút cuối không được nghe nhau nói... mẹ, kiếm tiền mà khó nh. Cô điểm già hát không nhìn được một lần, dù một lần đơn sơ... lói ngu, tiền kiếm để tôi lấy ông à...Họ tính choảng nhau, nhưng đối quá không choảng nhau được, ngồi tựa lưng nhau thở vào thở ra. Ông biết rồi nói may, nhờ đối kém mà vợ chồng mình đoàn kết, rồi ôm mặt khóc hu hu, nói phen này anh phải hy sinh nửa cái bướm cho chú em rồi. Vừa lúc họ nghe tiếng sáo ông sáo mũi, lập tức họ mò đến. Ông sáo mũi đang ngồi tựa gốc cây thổi sáo, cách đó không xa. Cô điểm già đập đầu, nói chú về với chúng tôi, từ nay chúng tôi chủ trương miếng ngon chia đôi, sách hay chung đọc. Ông biết rồi đập đầu, nói em về với anh, từ nay anh chị chủ trương không bẽm bẽp. Ông sáo mũi nói có chắc không, có bẽm bẽp nữa không. Cả hai đập đầu nói chắc chắn, từ nay anh chị kiên quyết không bẽm bẽp.

Họ làm cuộc rượu đoàn viên. Ông biết rồi tu cặn cốc, vỗ vai ông sáo mũi, nói từ nay anh hy sinh chân tổ trưởng cho chú mày. Ông sáo mũi nói thêm vào. Cô điểm già nói để tôi nhường chân tổ phó cho chú. Ông sáo mũi nói thêm vào. Cô điểm già cầm tay ông biết rồi vỗ háng cái bẽp, nói cái này làm tổ trưởng, quán triệt không. Ông biết rồi nói biết rồi, đành quán triệt chứ sao. Cô điểm già cầm tay ông sáo mũi vỗ háng cái bẽp, nói cái này làm tổ trưởng, quán triệt không. Ông sáo mũi nói thế có loạn luân không. Ông biết rồi nói biết rồi, loạn nước còn chả lo, loạn luân là cái đỉnh. Ông sáo mũi gật đầu lia lịa, nói thế thì o ke o ke, quán triệt quán triệt.

3. Quán tiết canh lòng lợn hôm đó bỗng vắng cả ông sáo mũi lẫn ông biết rồi. Mình vỗ nhẹ vai ông ngồi cạnh, nói này, hai ông mù đâu không thấy. Ông này nói biết được, có khi tranh nhau make love suốt đêm, giờ chưa dậy. Anh thanh niên bên nói đâu có, họ phân công lao động rất rành mạch, không có chuyện tranh giành nhau đâu. Mình hỏi phân công sao, anh thanh niên nói vợ ngày là của ông biết rồi, vợ đêm là của ông sáo mũi. Thế là cả hội khách tiết canh lòng lợn bỗng tranh nhau nói, bàn tán râm ran.

Người nói make love mà lao động à. Người nói chứ sao, bằng bố lao động ấy chứ, Mọi người cười ha ha ha, nói chưa có lao động nào lại tranh nhau quyền được lao động như make love. Người nói ông sáo mũi ban ngày lo đi làm, đêm được hưởng phúc, phân công lao động thế là hợp lý quá. Người nói ngộ nhờ ông sáo mũi nhảy về nhà làm phát thì sao nhĩ. Người nói ừ nhẩy, nhờ ông biết rồi nửa đêm mò sang làm choác thì sao nhẩy. Mọi người cười ha ha ha, nói đúng rồi đúng rồi, cha chung thì không ai khóc chứ vợ chung thì như Mỹ với I Rắc tranh nhau cái mỏ dầu. Mọi người cười ha ha ha, nói đúng rồi đúng rồi, cái mỏ dầu ấy ghê nhẩy, khoan mãi không hết dầu. Mọi người cười ha ha ha, nói đếch phải đếch phải, có khi khô mẹ nó dầu rồi, chúng nó mù không biết cứ tranh nhau khoan. Mọi người cười ha ha ha, nói đúng rồi đúng rồi, đàn bà mà khô dầu mỡ coi như vứt vào thùng rác lịch sử, chỉ có bọn đui mù mới đủ can đảm moi ra xào lại thôi. Một người nói xào khô à. Mọi người cười ha ha ha, nói xào khô xào khô, một bây giờ là xào khô.

Một ông mặc đồ bộ kẻ ca rô trông béo tốt, cái kính trắng đeo trễ trông trí thức, dây chuyền vàng đeo cổ có một hạt ngọc trông giàu có, từ đầu chí cuối cầm cúi ăn, bây giờ mới thông thả ngẩng lên lấy giấy ăn chùi một vòng quanh mép, lại thông thả lấy giấy ăn khác chùi một vòng nữa quanh mép, hắng giọng cái, nói mấy ông hết chuyện rồi sao, đang ăn uống cứ phun hết tục tũ. Nói xong thì chống gối đứng dậy, phui đít quần mấy phui, thông thả bỏ đi.

Một người định cãi lại. Một người ngăn lại, nói mấy đứa nói đúng nên tránh xa, cãi nhau với chúng nó mình thua. Một người nói mẹ, đến cơ quan toàn nghe nói đúng, về nhà vợ còn không tha, nói đúng suốt buổi, đi ăn sáng lại gặp thằng nói đúng, điên thế. Một người nói thằng cha nào mà oách thế. Một người nói thằng này ở phố Hàm Long, nghe nói làm giám đốc giám đeo gì a. Một người nói đâu có, giáo sư đấy. Một người nói không phải, chuyên viên trên bộ đó. Một người nói không có đâu, thằng đó buôn heo thôi, mấy năm nay bỏ nghề, suốt ngày đánh cờ tướng bên phố Bà Triệu. Một người nói buôn heo đâu mà buôn heo, nó

làm đầu nậu sách, nợ đầm đìa, bỏ Hải Phòng lên đây trốn nợ. Một người nói a nhớ rồi, thằng này nhà phê bình.

Bỗng trên gác có tiếng hét cô điểm già, rồi soong nồi bát đĩa văng ra từ cửa sổ. Ông biết rồi hét đ. mẹ mày. Ông sáo mũi hét mẹ tôi cũng là mẹ anh. Cô điểm già hét ôi giời ơi, các anh phải đoàn kết thương yêu nhau chứ. Ông sáo mũi hét mẹ, anh chủ trương như cứt. Ông biết rồi hét sư bố mày thực hiện như đom. Cô điểm già hét không đánh nhau, không đánh nhau. Mọi người lại bàn tán tán râm ran, nói rồi rồi Mỹ choảng I-Rắc rồi. Một người nói biết ngay mà, ông sáo mũi mò về làm phát bị ông biết rồi bắt được. Một người nói đếch phải, đêm qua ông biết rồi lẩn sân bị ông sáo mũi bắt được. Mọi người ha ha ha, nói ôi giời mỗi mò đầu thối mà anh em choảng nhau, huynh đệ tương tàn.

Dần dần mới biết trăm sự tại cái mỏ đầu thối ấy thật.

Ngày. Ông biết rồi ôm cô điểm già, nói anh choác được không. Cô điểm già hôn ông biết rồi cái chụt, nói trên cả tuyệt vời. Ông biết rồi cười khé khe khe, nói ông anh có hơn ông em không. Cô điểm già vuốt vuốt ông biết rồi, nói ôi giời, ông em của anh thì lỏi làm gì, chỉ tổ mất công tụt quần. Ông biết rồi cười khé khe khe... Cô điểm già rí tai ông biết rồi nói như vậy như vậy, ông biết rồi nói thế à thế à... mẹ, thằng đếu.

Đêm. Ông sáo mũi ôm cô điểm già, nói anh được không, cô điểm già hôn ông sáo mũi đánh chụt, nói trên cả tuyệt vời. Ông sáo mũi cười hé hé he, nói ông anh của anh thế nào. Cô điểm già vuốt vuốt ông sáo mũi, nói ông anh của anh thì lỏi làm gì, chỉ tổ mất công tụt quần. Ông sáo mũi cười hé hé he he... Cô điểm già rí tai ông sáo mũi nói như vậy như vậy, ông biết rồi nói thế à thế à... tiên sư thằng cha già ác thế.

Đang đêm ông sáo mũi tỉnh dậy, nghe bèm bép, bèn mò cái ghế con giáng xuống đầu ông biết rồi, nói mẹ, anh đề ra chủ trương lại chơi lậu, ăn gian. Ông biết rồi ôm đầu máu, đập phát trúng bụng ông sáo mũi, nói tại mày thực hiện như đom, tao phải đứng ra gánh vác. Ông sáo mũi nói lậu lậu gian gian, anh ăn gian trắng trợn. Ông biết rồi nói

thằng đều, viện cố đánh anh mày, tao giết. Họ xông vào nhau dấm dấm đá

Cô điểm già lấy cây gậy gỗ phát lên đầu ông sáo mũi nói thôi, không đánh nhau, lại gõ phát lên đầu ông biết rồi nói ôi giờ ời, các anh phải đoàn kết thương yêu nhau chứ. Ông biết rồi nói đ. mẹ mày, rồi đập một phát vào ông sáo mũi, trượt. Cô điểm già đập bồi ngay vào bụng ông sáo mũi. Ông sáo mũi tức, vùng dậy nói mẹ tôi cũng là mẹ anh, rồi cầm ghế phang vào đầu ông biết rồi, trượt. Cô điểm già phang bồi cái ghế vào đầu ông biết rồi. Cô điểm già lấy gậy gỗ phát lên đầu ông sáo mũi, nói em mà đánh anh ác thế, vỡ mẹ sọ chết thì sao. Lại gõ phát lên đầu ông biết rồi, nói anh đi đập đều em thế, đập mẹ nó dái thì sao. Ông sáo mũi và ông biết rồi lại xông vào dấm đá. Cô điểm già hét vang ôi giờ ời, anh em phải đoàn kết thương yêu nhau chứ... Đieć tai nhức óc cả khu phố.

Mấy hôm liên sáng nào quán tiết canh lòng lợn cũng chuyên bàn chuyện ba vợ chồng ông mù. Người nói con điểm đều, nó làm hai anh em đánh nhau để mưu lấy cái nhà. Người nói con kia sao gan to thế được, phải có kẻ xui nó mới dám làm thế. Ông mặc đồ bộ kẻ ca rô từ đầu chí cuối cảm cúi ăn, bây giờ mới thông thả ngẩng lên lấy giấy ăn chùi một vòng quanh mép, lại thông thả lấy giấy ăn khác chùi một vòng nữa quanh mép, hắng giọng cái, nói mấy ông hết chuyện rồi sao, chuyện nhà người ta cứ xía vào. Nói xong thì chống gối đứng dậy, phui đít quần mấy phui, thông thả bỏ đi.

Một người nói mẹ, bọn nói đúng nhiều như ruồi, giết mãi không hết. Một người nói nói đúng không chắc đã lưu manh, nhưng lưu manh thì cầm chắc suốt ngày nói đúng. Người nói tổ sư cái thằng buôn lậu nói năng như cha bố. Người nói buôn lậu cái gì, nó là giáo sư đấy, vừa mất dạy. Người nói giáo sư đieć đâu, nó là nhà nghiên cứu củ c. gì đó, ăn cắp cái laptop của viện trưởng, bị đuổi cổ ra khỏi viện rồi. Người nói các ông nghe đâu đấy, nó là thằng chuyên viên của bộ, bộ trưởng truc nó cũng truc theo. Người nói đieć phải đieć phải, nó chỉ là thằng đầu nậu sách thôi.

Bỗng trên gác có tiếng hét cô điểm già, rồi soong nồi bát đĩa văng ra từ cửa sổ. Ông biết rồi hét, đ. mẹ mày thực hiện như đom. Ông sáo mũi hét tiên sư anh chủ trương như cứt. Cô điểm già hét ôi giờ ời, các anh phải đoàn kết thương yêu nhau chứ. Mọi người lại ồ lên, nói rồi rồi Mỹ lại choảng I-Rắc rồi...

4. Năm đó cơ quan mình làm ăn được, xếp cho đi Nha Trang, Đà Lạt, Sài Gòn ăn chơi nhảy múa gần ba tuần mới về. Mình tới quán tiết canh lòng lợn thì ông đồ bộ ca rô đã chùi mép xong, đứng dậy ra về. Mình đá đá chân người ngồi cạnh, hát hàm về phía ông đồ bộ ca rô, nói tình hình sao rồi. Anh cười khì khì, nói ôi chà hay lắm hay lắm. Vừa lúc ông sáo mũi đi tới, rê cái sáo ngoáy hai vòng trước mặt mình. Mình đưa hai nghìn, ông không cảm ơn như mọi khi, bỗng rút cái sáo vung lên, nhảy nhảy, nói tiền tài như phấn thổ, nghĩa trọng tự thiên kim, con le le mấy thuở chết chìm, người bạc tình bạc nghĩa kiếm tìm làm chi... rồi chìa tay khua khua, nói hai nghìn hai nghìn... Mình trố mắt ngạc nhiên, người ngồi cạnh cười khì khì, nói ôi chà hay lắm hay lắm.

Ông biết rồi chống gậy loạng quạng đi ra, vung cái gậy, hét to đồng bào chú ý đồng bào chú ý... máy bay địch cách thành phố năm mươi ki lô méch... rồi chìa tay khua khua, nói hai nghìn hai nghìn...Mình đập đập tay người ngồi cạnh, nói điên à, anh cười khì khì, nói ừ điên điên, mình nói điên cả hai à. Anh lại cười khì khì, nói ừ điên cả hai, thế mới tài. Mình nói sao lại điên được, anh nói con điểm nó nhè đầu phang cho suốt ngày, không vỡ sọ là may...

Chị tiết canh lòng lợn chạy đến dúi cho hai ông mù mỗi ông mấy nghìn, nói thôi thôi các anh lên gác cho em nhờ, cứ văn nghệ văn gừng thế này chẳng ai dám vào hàng em. Ông sáo mũi nhăn răng cười, nhảy nhảy, vung cái sáo, hát anh tì phận anh/ thà ở lều tranh như thầy Tăng, thầy Lộ/ chớ không ham mộ của Vương Khải, Thạch Sùng/ đạo người anh giữ vẹn, bần cùng sá bao... Ông biết rồi chĩa cái gậy lên trời bắn tăng tăng tăng, nói đền nợ nước, trả thù nhà, các đồng chí nhằm thẳng quân thù mà bắn... tăng tăng tăng. Cô điểm già vội vã chạy xuống, kéo tay hai ông mù, nói về mau về mau. Ông sáo mũi hôn cô điểm già cái

chặt, hát ước gì bướm được gần hoa. Ông biết rồi hôn cô điểm già cái chặt, hát ước gì mình sánh với ta hồi mình. Rồi họ múa may, vờn quanh cô điểm già. Ông sáo mũi nhún nhún, hát ước gì tính sánh với tình. Ông biết rồi nhảy nhảy, hát Ước gì nhánh bích cành quỳnh thành đôi...

Mình rí tai người ngồi cạnh, nói họ hết đánh nhau rồi à, sao đoàn kết thế? Anh ngồi cạnh cười khì khì, nói ừ, tình tảo thì đánh nhau như chó mèo, chờ đến nổi điên mới đoàn kết thương yêu nhau, hay thế!

Ông sáo mũi lại hôn cô điểm già cái chặt, hát ước gì lan huệ đâm chồi. Ông biết rồi hôn cô điểm già cái chặt, hát ước gì quân tử sánh người thuyền quyên. Chị tiết canh lòng lợn chạy tới chấp tay vái hai ông mù, nói em lạy hai bác, dẹp văn nghệ văn gừng đi, thối hết lòng lợn của em rồi.

Ông đồ bộ ca rô thùng thẳng đi tới, đứng trước hai ông mù, bóp miệng huýt còi, nói các thủ trưởng, hai ông mù lập tức rập chân ưỡn ngực, nói có. Ông đồ bộ ca rô nói theo tôi về sở chỉ huy, hai ông mù nói rõ. Hai ông mù vịn vai cô điểm già và ông đồ bộ ca rô rập chân đi đều, vừa đi vừa hát vùng đông đã hừng sáng, núi non xanh ngàn trùng xa...

Mọi người cười ha ha, nói hay hay, ông đồ bộ ca rô thế mà hay, văn nghệ văn gừng cứ xón cho chút hư danh là sướng liền, chấp hành liền. Một người nói hay gì, thẳng đều lắm đấy. Mình hỏi sao, người này cười nhặt nói đợi đó mà xem. Mình hỏi cuối cùng ông đồ bộ ca rô lên vào nhà đó làm tổ trưởng à. Người này nói nó làm mưu sĩ thôi, hư danh cho ba ông đầu rau hưởng. Mọi người ồ lên, nói phải phải, xui nguyên dục bị bao giờ cũng đắc lợi. Mình hỏi thế sao cả hai ông mù bị điên một lúc. Người này nói thì đánh nhau sút đầu mẻ trán, nằm bẹp, nó tiêm cho một ông một phát là xong thôi.

Mọi người ồ lên, nói phải phải, thẳng bộ đồ ca rô giỏi giỏi, phen này thế nào nó cũng đưa hai ông mù đi Trâu Quỳ, cái nhà nó được hưởng, hưởng luôn cái mỏ dầu, nó khoan đã đời nhé... Mọi người cười ha ha ha, nói cả Mỹ cả I-Rắc đều thua đồng chí đồ bộ ca rô nhé. Chị tiết canh lòng lợn ngược lên nguýt cái, xì cái. Mọi người không để ý, cứ cười cười

nói nói. Người cười hi hi, nói hay hay, mẹo hay. Người cười he he he, nói giỏi giỏi, thẳng giỏi. Chị tiết canh lòng lợn ngược lên nguýt cái, xì cái, nói các bác ơi, các bác ăn mau cho em lấy chỗ đón khách... Mọi người rụt cổ thăm thăm thì thì. Người nói cẩn thận đấy, khéo không bà này người nhà của ông đồ bộ ca rô. Người nói phải phải, có khi nó dặt mồi cho thẳng đó. Người nói đúng đúng, chúng nó cùng hội cùng thuyền cả đấy. Hóa ra không phải, trật lất hết.

Tuần sau ông đồ bộ ca rô và cô điểm già đưa hai ông mù nhập trại Trâu Quỳ. Xong, ông đồ bộ ca rô nói với cô điểm già cô đi đâu thì đi, để tôi khóa cửa giữ nhà cho người ta. Cô điểm già trợn mắt há mồm, nói nhà tôi đây còn đi đâu. Ông đồ bộ ca rô nói nhà này là của hai ông mù. Cô điểm già nói tôi là vợ của họ. Ông đồ bộ ca rô nói cô đừng có nhận xằng, cả phố này ai không biết cô là điểm đứng đường. Cô điểm già tức, nhảy chồm chồm, nói ối bà con ơi, thẳng lầy ló lừa tôi, ló xui tôi làm nhà lầy tan lất để ló lấy không cái nhà. Ông đồ bộ ca rô tát cô điểm già một tát, nói con điểm già mồm, cút ngay. Cô điểm già nhảy chồm chồm, nói cha tiên nhân mày như, mày xui tao sao mày xui tao sao, cha tiên nhân mày như. Ông đồ bộ ca rô cho thêm một tát, nói cô nói thêm câu nữa tôi báo người ta bắt liền, tội cô làm hai ông mù hoá điên tôi còn chưa tính. Cô điểm già khóc lóc, nói ôi giờ ời l. mình còn chưa tắm bằng mồm thẳng lầy. Nói xong thì bỏ đi.

Ông đồ bộ ca rô bước ra phố, chị tiết canh lòng lợn gọi lại, nói này anh kia, đưa chìa khóa nhà hai ông mù đây. Ông đồ bộ ca rô nói tôi có trách nhiệm giữ nhà cho người ta. Chị tiết canh lòng lợn nói này, tôi lạ đáo gì mấy ông, thấy chỗ nào ăn cướp được thì ôm trách nhiệm vào mau lắm, đưa chìa khóa đây mau lên. Ông đồ bộ ca rô cười nhạt, nói thế bà là ai mà dám đòi chìa khóa, đừng có nhận xằng. Chị tiết canh lòng lợn nói xằng là xằng thế nào, nhà tôi ở đây, hàng họ tôi đây cả phố ai không biết, tôi không giữ nhà cho hàng xóm của tôi thì ai giữ. Ông đồ bộ ca rô cười khẩy, nói bà đừng có lảm mồm, lướ quớ tôi gọi người ta bắt liền. Tội bà bán tiết canh lòng lợn gây ô nhiễm môi trường, lẩn chiếm vỉa hè tôi còn chưa tính. Chị tiết canh lòng lợn tay chỉ miệng

quát, nói này, thằng lưu manh, mày dọa được con điểm già chứ không dọa được tao đâu. Nói rồi chị xông đến bóp vầy vò hạ bộ ông đồ bộ ca rô, nói mày có đem chìa khóa không, tao bóp phát nát bét hai hòn cho ra thằng thái giám thật luôn, khỏi phải giả danh.

Cả khu phố ừa đến, người nói thằng lừa đảo, chìa khóa đưa mau... Người nói thằng lưu manh đưa mau chìa khóa... Ông đồ bộ ca rô rút chìa khóa ra đưa cho chị tiết canh lòng lợn, cười cười, nói gì mà ầm lên thế, tôi thử tinh thần cảnh giác bà con chút thôi mà... công nhận tinh thần cảnh giác của bà con khu phố mình rất cao. Chị tiết canh lòng lợn bê rối lòng tới, nói ông khen bà con khu phố à, vậy thì bà con khu phố khen tặng ông một rối lòng. Dứt lời chị úp cả rối lòng lên đầu ông đồ bộ ca rô.

Đám thực khách khen chị tiết canh lòng lợn giỏi giỏi. Người nói đáng lẽ chị phải tương lên đầu nó rối lòng thối, mọi người cười ha ha, nói phải phải. Người nói đáng lẽ chị phải kẹp cái mặt nó vào háng cho chết mẹ nó đi, mọi người cười ha ha ha, nói đúng đúng. Người nói đáng lẽ chị chà bướm vào mặt nó, mọi người cười ha ha ha, nói hay hay.

Chị tiết canh lòng lợn ngược lên nguýt cái, xì cái, nói thôi, em xin các bác, các bác chỉ chua cáy chua con là giỏi, xếch mé người ta là tài, làm được cái đó gì đâu. Mọi người ngồi im, mặt đực như ngỗng ỉa. Mình cũng mặt đực như ngỗng ỉa.

The end he he.

THẰNG SÚT MÔI

Đó là thằng Hoàn. Bạn học lớp năm của mình.

Mình học hết kì một lớp năm thì theo ba lên thung lũng Chóp Ri miền tây Quảng Bình. Hồi này chiến tranh dữ dội, các gia đình đều có chủ trương chia con đi nhiều nơi, chết đứa này còn đứa khác.

Buổi đầu học đầu tiên đã có sự cố. Mình ngồi gần con Sứ, con bé xinh nhất lớp. Ở cái nơi gái trai đứa nào đứa này đen thui, tóc vàng hoe thì con Sứ trắng bóc, tóc mượt, cười lại có lúm đồng tiền chấm phẩy.

Mình thỉnh thoảng nhìn sang con Sứ cố tình làm quen nhưng nó cứ gật gù, mắt lơ đãng như đứa mất ngủ. Đột nhiên nó đứng vụt lên kêu to: “Em thưa cô!” rồi lăn đùng ra bất tỉnh.

Mình ngồi há hốc mồm không biết nói gì làm gì, nhưng cả lớp thì bình tĩnh lắm. Về sau mới biết con Sứ sốt rét ác tính, căn bệnh thường tình ở thung lũng này.

Thằng Hoàn ngồi bàn sau nhảy phốc lên, xóc con Sứ cồng chạy về trạm xá. Cả lớp chạy theo thằng Hoàn. Nó chạy nhanh đến nỗi mọi người chạy không nhưng không ai đuổi kịp nó, kể cả cô giáo, kể cả anh Quang 19 tuổi, to lớn nhất lớp.

Thằng Hoàn 15 tuổi, hơn mình ba tuổi nhưng mình vẫn gọi bằng thằng vì nó chẳng lớn hơn mình được bao nhiêu. Nó sút môi trên, sút rất rộng, hầu như môi trên không có. Vì thế nó nói tiếng nghe bèn bẹt, lại ngọng, cô giáo thì nói *cơ do*, mình thì nó kêu *thần Lạc*.

Thằng Hoàn mê con Sứ vô cùng, khi mình và tụi con trai trong lớp đang rất ghét con gái thì nó đã mê con Sứ đến mù mị. Có lần anh Quang đến gần

con Sủ, vuốt vuốt tóc nó. Thằng Hoàn nghiêng răng húc đầu vào hạ bộ anh Quang, khiến anh phải bỏ học ôm hạ bộ chạy về nhà.

Thừa nhận thằng Hoàn thông minh, làm toán nhanh như chớp nhưng chưa khi nào đạt học sinh tiên tiến, vì nó cho rằng học là đến lớp, còn ở nhà là chơi (giống quan điểm giáo dục của đế quốc Mỹ quá). Chưa bao giờ nó chịu làm bài tập về nhà, cô giáo hỏi: sao không làm? Nó bảo *thơ co eng khô lèng* (thưa cô em không làm). Cô giáo hỏi tại sao em không làm? Nó nói *thơ co tài vì eng khô lèng* (thưa cô tại vì em không làm), thế thôi. Điểm 0 điểm 1 nó không sợ.

Học về, thằng Hoàn chỉ có hai việc: một là vào rừng săn thú, chủ yếu là bẫy nhím, bắt gà rừng. Hai là đem sáo đến trước cửa nhà con Sủ ngồi thổi, phục con Sủ ra suối tắm để nhìn trộm. Ngày nào cũng chỉ từng đó việc.

Thằng Hoàn thổi sáo dọc bằng mũi hay cực. Hễ trên đài thổi bài nào là nó thổi được bài đó, nhiều bài nó thổi hay chẳng kém Đinh Thìn, thật đấy.

Nó cứ ngồi trước cửa nhà con Sủ thổi hết bài này sang bài khác. Con Sủ thì ngồi ở cửa sổ ngóng ra. Có lẽ nó cũng muốn ra ngồi với thằng Hoàn lắm nhưng sợ ba mẹ nó.

Mình đoán thế thôi chứ chưa bao giờ thấy con Sủ xử ngọt với thằng Hoàn, chuyên quát nạt nó thôi. Hễ đến lớp là con Sủ sai thằng Hoàn hết lấy cái này, lại làm cái nọ. Thằng Hoàn chưa kịp làm con Sủ đã chửi, thậm chí đánh. Thằng Hoàn cứ ngồi ôm đầu cho con Sủ đánh, không dám làm gì.

Trời đất, yêu đương gì mà khổ thế không biết.

Mình chơi thân với thằng Hoàn chỉ vì nó bẫy nhím, bắt gà rừng tài quá. Hôm nào cũng vậy, cứ học xong, ăn xong là mình tót đến nhà nó liền, ngồi châu chực để nó cho vào rừng với nó.

Thằng này có cái tài ăn ớt đến kinh dị. Một hôm nó bảo mày ở lại ăn cơm với tao, mình đồng ý liền. Nhà nó một bố một con, ăn uống cũng đơn giản. (Mẹ nó theo trai lúc nó hai tuổi, đi đâu không biết).

Thằng Hoàn ra vườn hái một cạu ớt chỉ thiên, loại ớt nhỏ tí cay xé họng, đem vào. Tưởng nó hái ớt để phơi, ai dè nó đổ cả cạu ớt, chừng hai lon, vào nồi cơm đang cạn. Mình hỏi mày làm gì thế, nó bảo *hắc công* (hấp cơm).

Thủa bé đến giờ chưa thấy ai lấy ớt hấp cơm thay khoai sắn như thằng Hoàn. Về quê kể cho mấy đứa bạn, chẳng đứa nào tin.

Nó lật cái nắp nồi cơm ra, mùi ớt xông lên nồng nặc. Bữa đó mình không ăn được miếng nào, còn sặc ớt suýt chết, nó thì ăn ngon lành, như người ta ăn sô-cô-la. Kinh.

Mình vào rừng với nó thường xuyên, chưa khi nào về không, chí ít cũng có một con nhím xách về.

Lần đầu vào rừng với nó, bắt được hai con nhím, một con gà rừng. Nó đưa mình đến bên bờ suối nhỏ, rút sáo ra nói *Tang thờ ráng ra đái* (tao thôi, rần ra đái). Tưởng nó nói chơi, ai dè nó thổi một lúc, một con rần hồ mang to bằng cổ chân bò từ gốc cây trước mặt ra, khoanh tròn, say sưa nghe tiếng sáo. Cái đầu con rần nhô cao, lắc lư theo tiếng sáo.

Mình sợ tái mặt, lần sau cứ đến tiết mục thổi sáo gọi rần là mình bỏ về.

Thằng Hoàn nói *Tang thờ ráng ra mà công Sở khô ra, bờng lảng* (tao thổi rần ra mà con Sở không ra, buồn lắm).

Mình hỏi nó mày thổi sáo gọi rần làm gì? Nó bảo *Tang nhớ mạ tang*. (tao nhớ mạ tao). Mình hỏi: Mạ mày là con rần à? Nó gật đầu nói *Ba tang nó mạ tang là công ráng đật* (ba tao nói mạ tao là con rần độc). Mình chẳng biết nói sao, ngồi im.

Hết lớp năm mình về quê. Bốn năm sau lên chơi, gặp con Sứ. Nó đã lấy chồng, đẻ sinh đôi, suốt ngày ngồi ôm con ngóng ra cửa. Mình hỏi: Thằng Hoàn đâu rồi? Con Sứ nói chết rồi. Mình hỏi sao chết, nó bảo rắn cắn.

Buồn ơ là buồn.

THẰNG CU BỢP

Nó tên Thi, hình như Ngô Thi thì phải. Năm 1967 mình theo ba mình lên làng Dói thuộc thung lũng Chóp Ri được mấy ngày, mẹ nó cũng ôm bọc áo quần dắt nó về làng Dói. Nhà nó ở Quảng Trường, ba nó làm nghề chụp ảnh kiếm được nhiều tiền, mẹ nó xinh gái hát hay, gọi là gia đình hạnh phúc. Không ngờ ba nó theo một cô ở Quảng Tùng, cô này xấu oằng lại lắm mồm, suốt ngày nhảy về Quảng Trường đánh ghen với mẹ nó. Uất quá mẹ nó li dị chồng, dắt nó về làng Dói.

Là mình nghe lỏm người lớn kháo nhau thế chứ nó không hề nói gì. Thằng này ít nói kì lạ, như thằng câm. Nó lủi thủi đến lớp lủi thủi về nhà, không chơi với bất kì đứa nào trong lớp. Trừ khi cô giáo hỏi bài hoặc gọi nó đọc bài mới nghe tiếng nó, còn thì nó tuyệt không mở mồm nói với ai một câu gì. Nó giao lưu bằng mắt, nhìn mọi người rất thân thiện, lúc nào cũng lấp lánh một nụ cười. Nhưng chỉ thế thôi không gần gũi hơn, ai hỏi gì cũng gật và lắc. Mối chúm chím gật và lắc, mắt cười rất tươi gật và lắc, y chang con gái dậy thì giữa đám đông.

Tụi mình nghi thằng này giả trai, nghi lắm. Rình nó đi đá không được, cả bọn hè nhau đè nó tụt quần. Thằng này quá khỏe, nó đánh bật cả đám, xách quần bỏ chạy. Tức khí thằng Bính nè lúc nó sơ hở nhảy vào chụp hạ bộ nó kêu to, nói a cu cu, thằng ni có cu bay ơi! Thằng Thi khóc òa, nhảy vào đám đá túi bụi thằng Bính. Hình như đối với thằng Thi việc có cu là xấu xa ghê tởm lắm hay sao ấy, hi hi.

Đây không phải là chuyện lạ. Chuyện thằng Thi có biệt danh *thằng cu Bộp* mới thực sự là chuyện lạ lùng.

Một hôm con Hiếu mất năm hào, nó khóc như cha chết. Con Lý xông vào lục lọi túi sách của cả bàn, nó chỉ mặt con Tâm, nói con ni ăn cắp. Con

Tâm nhảy chồm chồm, nói láo láo, mi nói láo. Con Lý chụp tay con Tâm vặn ngược, nói đưa năm hào ra mau! Con Tâm khóc ngất, nói cha tổ mi vợ Lý nời, đừng có vu oan giáng họa. Con Lý nghiêng răng vặn tay con Tâm, nói kẻ cắp già mồm. Đau quá con Tâm bèn vặn lưng quần chìa ra năm hào cho con Lý, nói năm hào mạ tao cho tao đây. Con Lý cười hé hé, nói cha tổ con ăn cắp. Cả lớp xúm vào lêu lêu con Tâm, nói ê ê đồ ăn cắp. Con Tâm khóc rú, xách cặp bỏ chạy về nhà. Con Lý nhìn theo cười hé hé, nói Tâm ơi chết cha mi chưa! Bỗng đâu thằng Thi nhảy tới trước mặt con Lý cho nó một bộp tai. Con Lý tru lên chửi, thằng Thi lại cho một bộp tai nữa. Nó túm lấy lưng quần con Lý lôi ra năm hào chìa ra trước mặt con Hiếu, nói phải tiền mi đây không? Con Hiếu mừng rỡ chụp lấy, nói đúng rồi, tiền tao rách đôi tao vừa dán lại đây nì. Con Lý đứng đực mặt, nó xấu hổ quá cũng xách cặp bỏ chạy về nhà luôn.

Kể từ đó cả lớp đứa nào cũng biết biệt tài của thằng Thi, gọi nó là thằng cu Bộp. Bốc phét chơi vui nó không để ý, hễ nói láo có hại đến đứa khác là nó nhảy tới cho một bộp tai liền. Nó chỉ bộp tai chứ không đôi co, nếu cãi lại nó cho thêm một bộp tai nữa, thế thôi, rồi bỏ đi. Hi hi cứ như cái bộp tai của nó là chân lý, không cần phải bàn cãi.

Ít lâu sau làng Đông biết tài của thằng Thi. Nhà chị Nga mất con gà chọi. Anh Quyết chồng chị Nga mua cả trăm đồng, hơn một chỉ vàng thời đó. Anh nhốt trong chuồng suốt ngày thế mà mất, mất ngay giữa ban ngày. Chị Nga vác mồm chửi hàng xóm. Lúc đầu chửi xa xa, sau cứ nhè nhà mẹ Liễu nhà trước mà chửi. Khổ thân mẹ Liễu già yếu khom ròm, mắt mũi kèm nhèm phải ngồi đực mặt nghe chị Nga chửi. Vừa lúc thằng Thi đi học về ngang qua ngõ nhà chị Nga. Nó nhảy vào cho chị Nga một bộp tai. Anh Quyết chạy ra túm cổ thằng Thi tính cho nó tan xác. Tụi mình xúm vào ôm lấy thằng Thi, nói ê ê đừng tin chị Nga, chị nói láo đó. Thằng Thi chỉ bộp tai ai nói láo thôi. Lúc đầu anh Quyết chẳng hiểu mô tê gì cả, sau anh hiểu ra. Anh chạy vào nhà lục hết nôi niêu đem ra ngửi, không ngửi được gì nhưng anh phát hiện một cái lông gà nhỏ dính mép cái nôi bầy. Anh túm tóc

chị Nga quật đầu chị xuống sân. Đau quá chị Nga khai chị có ghen thèm thịt gà nhin không nổi mới lén mổ thịt con gà chọi. Sợ chồng xé xác chị mời bày chuyện đổ hô cho hàng xóm.

Ngay lập tức tiếng tằm thẳng cu Bọp loang khắp làng Dọi. Bây giờ mới nghe mạ nó kể cái tài của nó có từ bé. Ngay khi nó mới ba tuổi nói còn chưa sôi, bà bồ Quảng Tùng của ba nó đến gây sự, dựng đứng đồ điều cho mẹ nó, nó đã nhảy tới bọp tai bà này. Nó bọp tai ai đó không phải bởi vì nó muốn bọp tai, như là trời xui đất khiến, tự nhiên có ai đó đẩy nó xông vào nhảy tới bọp tai người ta. Nó chỉ bọp tai kẻ nói láo, chỉ kẻ nói láo làm hại người khác. Ở đâu cần vạch mặt kẻ ăn không nói có là người ta nhớ đến thẳng cu Bọp, bất kì một cú bọp tai nào của nó liền ngay sau đó đều được xác minh chính xác trăm phần trăm. Kinh. Chả hiểu vì sao.

Nhiều người coi nó như thánh, như thiên sứ nhà trời, khúm núm gọi nó bằng cậu, hễ gặp nó là một cậu hai cậu. Tụi mình cũng chẳng dám gọi nó bằng thẳng, cô thầy cũng kiêng nể nó ra mặt, rất ít khi kiểm tra bài tập, hỏi bài nó. Khi cần phải gọi nó lên bảng hay đứng dậy trả lời, hết thầy cô thầy đều xuống giọng mềm như lụa, nói mời cậu Thi. Nó đến lớp như ông thánh con đến dự giờ vậy, sững kinh. Hi hi.

Rồi chuyện không may đã đổ xuống nhà nó. Mình nhớ cuối hè năm 1967, còn chừng chục ngày nữa là tựu trường, tối tối tụi mình tụ tập ở sân kho hợp tác chơi nốt những ngày hè cuối cùng. Trong nhà kho người lớn đang họp kiểm điểm anh cu Đán đội trưởng đội 1. Kho hợp tác do đội 1 quản lý vừa mất năm tạ gạo Nhà nước cứu trợ người nghèo. Anh cu Đán bị kiểm điểm lên kiểm điểm xuống cả chục buổi tối rồi vẫn chưa xong. Tối đó có ông L. chủ nhiệm HTX làng Dọi tới dự. Khi ông L. đứng dậy chém tay nói rất hăng, chẳng nghe ông nói gì, chỉ nghe “Bắt, phải bắt, tổng cổ vào nhà giam!” thẳng cu Bọp bỏ cuộc chơi lao vào nhà kho nhảy lên cho ông L. một bọp tai. Mọi người ồ lên, nói rồi, thánh truyền! Thánh truyền rồi! Ngay

sau đó đội dân quân đến nhà ông L. lục soát và tìm được 5 tạ gạo giấu sau chuồng lợn.

Ông L. mất chức chủ nhiệm HTX. Kể từ đó nhà nó luôn bị quấy phá. Đêm nào cũng bị kẻ nào đó ném đá vào nhà. Có hôm nó đi học về, mở cửa ra thấy nhà nó đầy cứt. Một đêm nó mở cửa ra ngoài đi đái, bỗng ai đó nhảy vào chém một phát vào tay. May nó nhảy lùi kịp thời, dao sượt qua văng một miếng thịt đỏ lôm. Mẹ nó sợ quá vội bán nhà dắt nó bỏ chạy khỏi làng Dói.

Từ đó đến nay đã 35 năm mình không hề gặp lại nó, tin tức về nó cũng không. Thịnh thoảng vẫn kể chuyện này cho bạn bè nghe, chẳng đứa nào tin. Trưa hôm qua nhậu say bét nhè. Mình lên taxi là ngủ, tắc đường cả giờ vẫn không biết. Bỗng có tiếng đập cửa thành thành, mình bừng tỉnh. Xe đang kẹt cứng giữa đường, một người đang dí mặt vào cửa kính nhăn răng cười. Thật không tin vào mắt mình nữa, đó là thằng cu Bọp.

Mình nhảy ra khỏi xe, vừa chực bắt tay thì thấy tay nó bị cụt ngang cổ tay. Mình nói sao thế này, ai chém? Nó cười, nói tôi. Mình trố mắt nhìn nó, nói sao thế? Nó cười buồn, nuốt nước bọt hai ba lần, ngược lên nhìn mình rầu rầu, nói phải hy sinh bàn tay tôi mới sống được đến giờ. Nó im lặng hồi lâu rồi thở hắt ra mấy tiếng đặng ngắt, nói khó sống quá Lập ạ.

Hu hu.

NỤ HÔN ĐẦU

Chiều đi uống bia với thằng Bùi Thanh Hải, mừng nó được cái giải vàng phim bên Mỹ, bị cảm về nằm lơ mơ đến 10 giờ. Bỗng có cú điện thoại, nói nhớ ai đây không?

Nghe giọng nạ dòng, biết ngay tình xưa nghĩa cũ, vội vàng nói ngay sao không nhớ. Đu đưa một hồi mới nhận ra là Th.

Còn nhớ như in nụ hôn đầu đời, làm sao quên Th. được.

Hồi học lớp 10, tối tối hẹn Th. ra bãi cát, tối nào cũng định bụng hôn nó một cái, mà chịu. Hai đứa cứ ngồi nói loanh quanh hết chuyện thầy Tiến, sang chuyện cô Giao, lớp mình thế này lớp nó thế kia, con A nói gì, thằng B nói gì, thế thôi nhưng ngây ngất con cà cưỡng.

Nói mãi không chán, nhưng khuya rồi phải về. Về tới nhà thì tiếc mình vẫn không hôn nó một cái.

Nào có biết hôn là gì đâu. Chỉ nhìn thấy người lớn hôn trẻ con trên má, chỉ vậy thôi, ngoài ra chưa thấy ai yêu hôn nhau mà học theo. Phim Việt Nam, phim Trung Quốc bố bảo cũng không dám hôn. Phim Liên Xô có hôn nhau, nhưng đến đoạn hôn nhau thì bị che ống kính.

Trăm sự nhờ cố vấn Chanh. Nghe anh kể yêu em này em kia, đê em này em kia, nó cấu thế nào, cắn thế nào rồi kêu ôi anh ơi, ôi anh ơi.... Nghe sướng rên. Anh kể cả trăm lần vẫn sướng.

Anh Chanh nói chúng mày phải hôn môi, phải đầu lưỡi. Đầu tiên phải thế này... nghe chưa, sau phải thế này... nghe chưa, nó quậy mặc cha nó, cứ đê cổ xuống mà hôn.

Nghe anh nói xong thì háo hức lắm, chỉ mong đến tối để hôn nó một phát. Nhưng đến tối lại tịt. Cứ loanh quanh hết chuyện thầy Tiến, sang chuyện cô Giao, lớp mình thế này lớp nó thế kia, con A nói gì, thằng B nói gì, thế thôi. Rồi về.

Lại nằm tiếc ngẩn ngơ.

Anh Chanh mắng cho ngu. Mà phải nói ra chứ, mà không nói làm sao nó cho. Con gái sĩ diện hão, mà không nói, nó có thèm muốn chết cũng không cho mà đâu.

Tối đó mình ra trước, đi lòng vòng quanh chỗ ngồi, hít một hơi, nói Th., cho anh hôn em cái! Lại hít một hơi, nói Th., cho anh hôn em cái. Nói đi nói lại hàng trăm lần, thấy trơn mồm rồi, chắc mồm quả này hôn được. Đến khi Th. ra, lại tịt. Hít đi hít lại hàng chục lần vẫn không sao mở mồm.

Hết lớp 10 vẫn tịt. Trong khi thằng Lộc, thằng Hải, thằng Hiền khoe đã đầu lười với nàng ra sao thì mình vẫn tịt. Tức thế.

Sau đó mình đi Hà Nội học, Th. đi văn công tỉnh đội. Th. không biết hát, được cái xinh, giọng đẹp, văn công lấy vào làm giới thiệu.

Hết năm thứ nhất mình về hè, đúng lúc văn công tỉnh đội về diễn. Cả tối cứ nơm nớp chờ xong để gặp Th.

Tan diễn, mình chạy ra sau sân khấu, đúng lúc Th. đi ra, nó ồ một tiếng rồi kéo mình chạy biến đi. Mình với Th. ngồi bên nhau, Th. cúi đầu nhỏ cổ, cái cổ Th. trắng ngần dưới ánh trắng.

Mắt mình hoa lên, ôm chặt Th. hôn lấy hôn để, chỉ hôn ở cổ thôi vì Th. cứ cúi mặt nắc nắc, mình tưởng nó khóc nên thôi. Ngu thế không biết.

Tuy vậy cũng đã sướng rôm người. Tối nay hôn cổ, tối mai hôn môi. Nhất định. Anh Chanh dạy rồi, chỉ cần động được vào tụi nó một lần, lần

sau tha hồ.

Ngày sau dài hơn thế kỉ rồi tối cũng đến. Chưa bao giờ thấy một chương trình văn nghệ dài như thế, mình đi đi lại lại, không sao xem được, ruột gan nôn nao.

Tan diễn mình chạy ngay sau sân khấu, không thấy Th. đâu, hỏi ai cũng nói mới chạy đâu đó.

Loanh quanh khu tẩy trang cho đến khi người ta về hết vẫn không thấy Th. đâu. Mình cứ đi đi lại lại quanh sân vận động lúc này đã không một bóng người, cho tới thật khuya.

Mình đi lại phía hàng rào, định bụng đái cái rồi về, không ngờ thấy Th, đang đứng ôm một anh bộ đội. Hai người đang hôn nhau, hôn môi đang hoàng.

Bốn chục năm rồi nhớ đến giây phút ấy vẫn còn đắng.

ĐA PHU

1. Năm 1996 một hôm đọc bài báo *Lùn lùn nhưng vẫn vui tươi của thằng Đạt*, nó kể mấy cặp vợ chồng lùn lấy nhau rất hạnh phúc, mình hỏi nó thật không hay là mày bịa đó? Nó nhăn răng cười, nói anh làm báo già đời rồi còn hỏi tui câu nớ.

Mình nói công nhận mày bốc phét tài. Nó nói cũng có hai ba cặp, nhưng chuyện không hay ho chi, tui bịa ra cả. Mình nói mày cứ đưa tao đi đến đó, biết đâu tao lại tìm được chuyện hay thì sao. Nó nói có một cặp vợ chồng thiệt hay, tui chưa viết, anh có muốn tui đưa đi coi. Mình ok liền.

Nó chở mình về Thị trấn Gio Linh, rẽ vào một quán cắt tóc. Một anh lùn tịt, chỉ chừng 8 tấc đang cắt tóc cho khách. Anh đứng trên cái bục cao 4 tấc hình vành khuyên, đi lại cắt tóc cho khách, nói lia xia, toàn chuyện thơ phú. Anh nói Nguyễn Trãi mần như ri, tui mần như ri. Tú Xương mần như ri, tui mần như ri. Hồ Xuân Hương mần như ri, tui mần như ri... toàn những bài thơ nhại lại những bài thơ nổi tiếng, khách hàng thích lắm xuýt xoa khen hay hè hay hè!

Thằng Đạt giới thiệu đây là anh Kiện, còn đây là nhà văn Nguyễn Quang Lập, nổi tiếng lắm đó. Anh Kiện nhìn mình cười, nói ai chở Nguyễn Quang Lập thì biết rồi, Mùa hạ cay đắng. Mình hỏi anh xem kịch đó rồi à, anh nói coi rồi, hai ba lần, đoàn ông Xuân Đàm diễn, lạ chi.

Hóa ra tên tuổi văn nghệ sĩ trong tỉnh anh biết sạch. Thằng Đạt nói vợ anh Kiện đẹp lắm, cao mét bảy. Mình trợn mắt, anh cười nói chi mà lạ hè, tình yêu chỉ tính dài ngắn không tính cao thấp, đúng không hè.

Mình cười nói đúng đúng. Anh nói Giang Nam mần như ri: xưa yêu quê hương vì có chim có bướm/ có những ngày trốn học bị đòn roi, tui mần như ri: xưa chúng mình yêu nhau vì rờ chim vọc bướm/ có những

ngày leo chắc bị đòn roi. Mình cười phì, nói anh lấy vợ đẹp vì tài thơ phải không. Anh nói đúng rồi, thời buổi ni mỗi thơ mà câu được gái hơi bị hiếm, nhưng tui câu được đó, gái sộp hẳn hoi, rứa có tài không.

Buổi trưa mình hẹn anh Kiện đi uống bia, anh nói về nhà tui uống rượu, bữa ni có nhà văn uống cái đã, tiền bạc kiếm sau. Nhà anh Kiện ba gian nhà ngói, nền gạch hoa, toilet gạch men sáng bóng, bệ xí bệt, vòi tắm hoa sen... những thứ mà dân ở đây chưa ai quen dùng. Hồi đó mình vào khách sạn, không biết dùng cái bồn tắm ra sao thì nhà anh đã có cái bồn tắm lớn, ngạc nhiên quá trời. Anh nói tại con vợ tui thích, chớ mình ở quê dùng mấy thứ ni phức tạp lắm. Lắm khi hông học không biết hỏi ai.

Thằng Đạt nói chắc chị bông anh vô bồn tắm giải quyết vấn đề phải không? Anh cười hề hề, nói rứa đó rứa đó. Vợ tui ngược lắm, thích mần trong bồn tắm đầy nước, sục sục soạc soạc mới hay. Vừa lúc chị vợ anh đi xe máy chở hai thằng con về. Chị cao đúng mét bảy, trắng trẻo, không xinh nhưng có duyên. Hai thằng con không đứa nào lùn, đứa 4 tuổi, đứa 7 tuổi, đứa 7 tuổi còn cao hơn cả anh.

Anh nói Lan ơi, có nhà văn Quang Lập, nhà thơ Tiến Đạt đến chơi. Chị nói rứa à rứa à, vội vã chạy vào. Tưởng chị bắt tay mình, nhưng không, chị bế xốc nách anh Kiện lên, tự nhiên như không, hôn chụt chụt mấy cái liền, nói chồng tui giỏi hề, mời cả nhà văn nhà thơ đến chơi.

Chị nhanh nhẹn bày rượu, rang lạc, nướng mực cho ba anh em nhậu, rồi ra ngồi cùng. Chị bế anh Kiện đặt lên đùi, ve vuốt chân tay anh, nói duyên số tui tui rằng mà may khiếp, trời cho tui tui lấy nhau, rồi hôn anh đánh chụt, nói nựng yêu năm mù yêu năm mù.

Mình hỏi anh chị gặp nhau khi nào, sao yêu nhau dữ dội vậy? Anh cười hề hề, nói vợ tui mê tui tha dép luôn, khóc đứng khóc ngồi đòi lấy tui cho được đó. Chị cười ré cú anh cái, nói điêu. Rồi nói mô có, tui hay ra sông tắm đêm, anh Kiện lặn giỏi lắm, toàn rúc vô háng tui, ngứa quá chịu không nổi, he he he...

Thằng Đạt nói chị lấy anh, ba mạ bà con chòm xóm không nói chi à. Chị nói ba tui cầm roi đuổi tui chạy khắp làng. Mạ tui nói mồm thằng Kiện với không tới háng mi, mi lấy hấn làm răng. Tui nói không với tới thì tui nhắc anh lên, mạ lo chi rửa hề!

Chị nói cười như không, nói đuổi đánh không được, ba mạ tui chấp nhận, nhưng mạ tui kêu vô buồng hỏi, nói mi nói thiệt đi, mi đã kiểm tra chim cò hấn chưa, lỡ bằng đầu dừa thì tan đời con ời. Tui nói mạ hay chưa tề, yêu nhau là vì rung động trái tim, ai lại kiểm tra mấy thứ đó. Mạ tui chửi oang làng chuyển xóm, nói rung động cái mả cha mi, ngu lắm!

Chị cười he he he, nói tức cười, sau đêm tân hôn mấy đứa bạn gái xúm lại hỏi rằng rồi rằng rồi, bằng chừng mô bằng chừng mô. Rồi chị ôm bụng cười rữ. Anh nói hóa ra đàn bà mồm nói con tim, bụng mơ con cặc. Chị sầm mặt, nói anh nói chi nói lại em nghe? Anh cười bẽn lễn nói anh xin lỗi, anh nói đùa mà. Chị lại hôn anh đánh chụt nói nựng yêu năm mù, yêu năm mù.

Mấy tháng liền sau đó đi đâu mình cũng kể chuyện vợ chồng anh Kiện, coi như một mẫu tình yêu hiếm hoi, không có cô gái nào yêu chồng như chị Lan cả. Thằng Đạt ngồi nghe chỉ tùm tùm cười không nói gì. Một hôm không biết vì chuyện gì, mình lại nhắc đến vợ chồng anh Kiện, chị Lan. Thằng Đạt nói anh ngu lắm, mình hỏi rằng, nó nói ngu chớ rằng, của anh Kiện rồi chỉ bằng đầu dừa thôi, tui sờ rồi. Mình nói bằng cái gì mà người ta có con, lại thương yêu nhau là được. Thằng Đạt cười phì nói anh ngu toàn diện vững chắc luôn. Mình tức, nói mày ngu thì có. Thằng Đạt ôm lấy mình hôn đánh chụt, giả giọng chị Lan nói nựng ngu năm mù ngu năm mù.

2. Chuyện anh Kiện chị Lan rồi cũng quên, mình lo chuyển cả nhà ra Hà Nội cũng không để ý nữa. Thịnh thoảng thằng Đạt gọi điện, nói anh đi thăm bà Lan với tui không. Mình nói không, tao bận. Nhưng thằng Đạt không chịu, kè cho được lên Hương Hóa với nó. Thằng Đạt nói anh sắp đi rồi nên tui mới cho anh biết một sự thật hào hùng, he he.

Mình cười, nói hai con bà Lan không phải con ông Kiện chớ gì. Nó nói ề he, chừng đó nhằm nhò chi.

Gần đến Thị trấn Hướng Hóa chừng một cây thì thằng Đạt rẽ trái cho xe chạy vòng vèo đường đất chừng vài cây rồi lao thẳng vào sân một nhà sàn mái ngói vách gỗ gọn gàng xinh xắn, nằm sát rừng cà phê mít. Chị Lan xuất hiện ở cửa, cười cái rất tươi rồi nói vô đây vô đây. Mình rí tai thằng Đạt, nói chuyện gì giống chuyện tình báo vậy mà. Nó cười khịt khịt, nói ề he, nhiều chuyện còn hay hung. Chị Lan tươi cười nói anh Lập không nhớ chứ hồi học ở Huế em vô nhà anh rồi đó, em đi theo con Oanh. Hóa ra mình gọi bằng chị là trật, cô Lan này còn nhỏ hơn mình bốn tuổi. Lan cười cười nói nói, nhắc vợ chồng thằng Thịnh hàng xóm của mình, nói anh Thịnh ngày xưa học giỏi hung, cô Trần Thuỳ Mai chấm luận văn cho 11 điểm. Mình trợn mắt, hóa ra quen nhau cả.

Lan học trước thằng Đạt hai năm, lứa thằng Thịnh, tức Nguyễn Thế Thịnh, giờ đang làm trưởng chi nhánh miền Trung báo Thanh Niên. Lan yêu thằng Tín con một ông to ở Huế. Thằng Tín học đến lớp 9 thì bỏ, suốt ngày chỉ có 3 việc: rượu chè, đua xe và chim gái, không học hành gì cả.

Một đêm thằng Tín ẫn Lan vào gốc cây ngay sát hàng rào sân trường mức đến mức đại, chẳng may bị ông bảo vệ chụp được. Thằng Tín chạy thoát, còn lại Lan đứng trơ, quần bò chặt lại hoảng hốt cập rập, kéo mãi không lên, chạy cũng không được. Ông bảo vệ nói kéo quần lên về ban giám hiệu với tui. Lan đứng trờ mắt nhìn, còn vén áo lên, nói con có cái ni, chú muốn làm chi thì làm, đừng méc với nhà trường. Bảo vệ trợn mắt chỉ tay, quát cha tổ mi có đây lại không. Lan khóc rống lên chú ơi là chú ơi... đã hở ra rồi đây làm răng đây mần chi, đây nì đây nì... chú ơi chú ơi chú ơi!

Bảo vệ nghiêm giọng nói cô kéo quần lên đi, khoe gì lại khoe thứ đó, con nì không biết xấu hổ là chi à bay. Lan kéo mãi không được, ông nói

cha tổ mi tụt ra thì mau rửa, rồi giúp cô kéo quần lên. Lập tức cô giữ chặt tay ông, vừa khóc vừa hô hoán, nói vợ làng... chú bảo vệ hiệp tui đây nời!

Chuyện âm ỉ cả trường, chi bộ ông bảo vệ hợp kiểm điểm, dọa đuổi việc ông. Thế cùng ông tụt quần, hóa ra ông bị bom phạt mất cả hạ bộ, cái háng có một vết sẹo to đùng. Ông nói thừa chi bộ, giờ mô tui cũng đảng viên ưu tú. Lan bị đuổi học, ông bảo vệ mừng húm, nói may nhờ đế quốc Mỹ cắt cu tui, không thì gay go hung.

Bị đuổi học đã xấu hổ lại còn có chữa hai tháng với thằng Tín, Lan đành dùng mẹo đi tắm, lừa mặt anh Kiện vào háng rồi cười, làng xóm ồn ào dị nghị cô cũng mặc kệ. Anh Kiện thì sướng như bắt được vàng, nói ai nói chi kệ cha họ, chỉ cần hai đứa mình chung tình là được rồi.

Mình hỏi Lan, nói anh Kiện có biết hai thằng cu là không phải con anh không. Cô nói không. Thằng Đạt nói nhưng anh Kiện biết anh không làm ăn chi được mà, rằng anh tin. Lan cười nói mần được chớ, có điều như con nít lợi lõm bõm trong ao thôi, rửa là được rồi, he he he.

Mình định hỏi đứa thứ hai là con ai thì thằng Tín phóng cái xe u-óat về, đỗ xích trước cửa. Lan vội chạy a ra, nói chồng em đây nì, chồng thiệt của em đây nì. Lan ôm lấy thằng Tín hôn chùn chụt nói đi lâu rửa, nhớ chi nhớ rửa mừ. Thằng Tín hôn Lan một cái rồi bắt tay mình, nói Lập à, mới lên à, cứ làm như quen biết nhau rồi.

Thằng Tín bày bia rượu, uống ba bốn ly mới biết nó làm ở đội thuế đặc nhiệm kiểm soát mấy cái cửa khẩu của tỉnh. Nó có vợ con ở Huế, làm cái nhà này để mỗi khi nó lên đây công tác lại rủ Lan lên sống chung năm bữa nửa tháng. Lan hành nghề buôn hàng lô Lao Bảo - Đông Hà, bỏ nhà đi bao lâu cũng chẳng ai nghi.

Lan quỳ sau lưng thằng Tín, hót cổ nó, nói vợ chồng tui em vất vả lắm, lâu lâu mới được chung tình, rồi hôn thằng Tín chùn chụt, nói nựng tội năm mừ, tội năm mừ. Thằng Tín nói chuyện tình tui tui đủ cho ông Lập viết văn cả đời, không phải đi thực tế. Lan nói e cả chục cuốn tiểu thuyết còn dư. Thằng Tín nói nhiều chuyện chảy nước mắt ông ạ. Lan thở hắt ra, nói anh đừng nói nữa em khóc chừ đó. Mình hỏi thằng

Tín cả hai thằng cu là con ông cả à. Nó gật đầu thờ dài, nói tôi phải biểu không thằng Kiện lùn cả hai đứa, đau thế. Lan hôn thằng Tín chùn chụt, nói nựng tội năm mờ, tội năm mờ.

Ai không biết thằng Tín một thời đầu trộm đuôi cướp, mới gặp thì nể nó lắm. Nó ăn nói lịch lãm, thái độ khoan thai, y chang ông lãnh đạo về cơ sở. Nó chạm ly mình, nói nhà văn nhà báo các ông là cần lắm, cần lắm. Chỉ cần các ông không bẻ cong ngòi bút là xã hội được nhờ. Lan nói đúng đo đúng đo, xã hội bây giờ sa đọa lắm, tởm tởm. Thằng Tín nói tiếc nước mình không có Lép xờ xít tôi, không có Gốc rờ xít ki để họ làm mấy bài vạch mặt bọn quan tham. Lan nói đúng đo đúng đo, quan tham bây giờ nhiều như dòi, tởm tởm. Thằng Tín nói các ông nhà văn nhà báo phải lên tiếng chứ, nhà trường đem thơ Hồ Xuân Hương ra dạy cho con nít là sai. Thơ Hồ Xuân Hương là thơ lồn cặc. Lồn cặc là gì? Nó là vấn đề nhơ nhuốc. Lan nói đúng đo đúng đo, Hồ Xuân Hương tởm tởm.

Mình rí tai thằng Đạt, nói con Lan yêu thằng Tín thật không. Thằng Đạt nói không yêu sao đưa hàng qua cửa khẩu dễ dàng được, một tháng hơn tấn hàng về chợ Đông Hà đó. Mình nói mày tắm đâu được mấy người hay thế này. Thằng Đạt cười khịt khịt, nói ề he, còn nhiều chuyện hay hung.

3. Cuối năm 1996 mình ra Hà Nội ở cái nhà nhỏ bằng lỗ mũi phố Lò Sũ. Thằng Đạt kéo một đoàn bốn năm thằng nhà báo trẻ, bây giờ là nhà báo đại ca cả rồi, thằng Sơn, thằng Thi, thằng Dục... tấp vào nhà mình ăn nhậu, cãi nhau, thơ phú tùm lum.

Mình hỏi thằng Đạt tiền đâu mà ăn chơi nhảy múa ghê thế. Thằng Đạt cười khịt khịt, nói gái cho. Mình nói phải con Lan không. Đạt nói không, thằng Tín vào tù rồi, tiền đâu nữa mà cho. Mình hỏi sao bị tù, thằng Đạt nói thằng Tín bảo kê một lô hàng 100 con rim qua cửa khẩu, có người tố, lập tức nó bị tóm. Mình nói ba thằng Tín đâu rồi, Thằng Đạt cười khịt khịt, nói ề he đương chức nó ăn ai, về hưu mần chi tốt.

Mình hỏi bây giờ con Lan ra sao. Thằng Đạt nói thì lại về bày ao ra cho cu Kiện lợi lỗm bõm chơ rằng. Mình cười nói mày có vẻ thạo con Lan gớm nhỉ! Nó cười khịt khịt, nói anh nghi chi tui tội rửa hè. Mình nói chà, thôi đi, tao còn lạ gì. Thằng Đạt cười khịt khịt, nói tui nói nhỏ anh nghe, con ni no hair, no hair... Nó nói tui theo con ni thời sinh viên, thọc tay vào thấy trơn lít, kéo quần ra coi, thấy trắng hếu, y chang của con nít, sợ quá bỏ chạy luôn. Mình cười khi, nói cứt, mày mà bỏ chạy! Nó nói thiệt chơ, chơì đàn bà no hair xui lắm. Đó, thằng Tín bị tù vì con Lan no hair đâu phải vì tiêu cực. Mình nói cứt, tao không tin. Nó nói tui hỏi anh cả tỉ thằng bảo kê sao mình thằng Tín bị bắt? Mình nói xài no hair mà xui tao chả tin. Thằng Đạt kêu cha cha cha anh ni không tin tui à bay. Nó nói anh có nhớ thằng Ba cờ la ma ta không, mình nói lạ gì, thằng này vẫn lê lét đi làm nhân sự các tỉnh, giàu có cự vạn. Thằng Đạt gật đầu, nói bây giờ con Lan là vợ hờ thằng đó. Mình trợn mắt há mồm, nói nhưng thằng Ba cờ la ma ta là bạn thân thằng Tín mà. Thằng Đạt cười khịt khịt, nói ề he rửa mới hay.

Thằng Ba cờ la ma ta ở Hà Nội, làm báo tự do, quen hết lượt ông to bà nhỏ từ Nam ra Bắc, lang thang hết tỉnh này sang tỉnh nọ bày đặt nhân sự nhắc ông này lên đập ông kia xuống, tổng tù ông này tha bổng ông kia, cứ y như nó dưới một người trên muôn vạn người vậy, rất kinh. Lạ cái ai cũng biết nó là thằng nào nhưng ai cũng tỏ ra nể sợ nó lắm. Nó uống rượu với các quan tỉnh nói năng nghênh ngang, thằng thằng ông ông. Thỉnh thoảng nó bật mobile gọi bà chị à, em đang ngồi với thằng X thằng Y đây, bà chị nói chuyện với nó chút. Ông X ông Y cầm máy nghe tiếng bà chị thì mặt xanh như ớt nhái, vâng vâng dạ dạ lúu cả lưỡi.

Mình nói thằng Ba cờ la ma ta mà không cứu được thằng Tín a, vô lý. Thằng Đạt cười khịt khịt, nói ngu mà hấn cứu, con Lan lớn mồm cao mu rửa mà. Thằng Đạt kể nghe có người tố, thằng Tín biết nguy vội chạy ra Hà Nội gặp thằng Ba cờ la ma ta cấp cứu. Thằng Ba cờ la ma ta cười nhẹ không, nói chi mà lo rửa hè, chuyện vặt, mời tao một

bữa đ. thật hoành tráng rồi tao lo cho. Thăng Tín mời Ba cờ la ma ta vào Huế, thuê ba em xịn xuống đò ba đêm hết 900 đô. Ba cờ la ma ta vỗ vai thăng Tín nói eng tam mình cả mà, vụ ni nhỏ, chỉ cần một cái là xong thôi, cần chi ba cái.

Nói thế nhưng khi ra Hà Nội nó gọi điện bảo thăng Tín mày cầm ra cho tao chục nghìn (đô). Thăng Tín đang búi việc, bảo Lan cầm ra. Được vài hôm Lan chạy vào nói anh Ba cờ la ma ta nói đây là vụ điểm, khó gỡ lắm, đưa thêm hai chục ngàn nữa. Lan cầm hai chục ngàn ra Hà Nội ở lại cả tháng, thăng Tín gọi điện hỏi rằng rồi rằng rồi, con Lan nói sắp rồi sắp rồi anh yên tâm. Tóm lại thăng Tín bị bắt, bị bỏ tù 4 năm, Lan cũng biệt vô âm tín.

Mình nói con Lan dám lặn biệt tăm a, ra tù thăng Tín nó làm thật. Thăng Đạt nói chỉ biệt khi thăng Tín mới vô tù thôi, bây giờ thỉnh thoảng nó vẫn vô thăm thăng Tín, mang cả đồng quà, ôm thăng Tín khóc lóc tội năm mù tội năm mù, he he.

Mình nói ba thăng Tín không làm chi được a. Thăng Đạt cười khịt khịt, nói làm chi, đương chức thì rửa thôi, về hưu cái là chống tiêu cực ầm ầm, chẳng qua trâu cọt ghét trâu ăn, he he. Mình nói mày nói phét tao không tin. Thăng Đạt ôm đầu mình hôn chụt chụt nói ngu năm mù, ngu năm mù.

Bốn năm sau, năm 2000, mình về thị xã Quảng Trị, đưa bạn bè đi Lavang chơi. Lavang được coi là một trong 7 nơi trên thế giới Đức Mẹ hiện hình, khách du lịch thăm rất đông, mình thì đã quá quen, không thăm nữa, chỉ ngồi ở quán chờ chúng nó.

Uống chưa hết chai bia Huda thì thấy Lan khoác tay một ông to béo, từ gót giày lên đỉnh đầu vô cùng sang trọng, từ ô tô bước ra. Lúc đầu mình không nhận ra Lan, cô trẻ đẹp gấp mười, phong nhã phì đôn hết mực. Gần bốn mươi tuổi mà da dẻ nõn nà, ngực tròn căng, núm nính chuồi ra cổ áo. Lan tát nhẹ má mình cái nói anh Lập vô khi mô, ngồi chi đây, rồi quay lại vuốt vuốt cái bụng bự của người đàn ông, nói chồng em đây nè. Mình quá ngạc nhiên.

Người chồng lịch sự bắt tay, nhìn mình thân thiện, nói à Nguyễn Quang Lập - *Mảnh đất lắm người nhiều ma*, tôi đọc rồi thích lắm. Mình chưa kịp đánh chính anh lại nói nhưng cái *Bến không chồng* của anh hay hơn, mang âm hưởng thời đại hơn, nó giống như kịch *Cách mạng* của Nguyễn Đình Thi rất sâu sắc. Mình ngọng mồm chẳng biết nói thế nào.

Anh mời mình ngồi nhậu, ây yếm khoác vai Lan, nói quê vợ tôi có hai nơi không thể không đến, đó là La Vang và Cửa Tùng, tuyệt vời! Lan ép má bên vai anh nũng nịu, nói quê em nghèo chết, anh không giúp đỡ chi cả. Anh vuốt nhẹ tóc mai Lan, nói anh thấy vợ tôi hay không, suốt ngày kêu hộ cho cán bộ tỉnh.

Lan lờm yêu anh, nói anh toàn cho tỉnh người ta, không cho tỉnh em, tức năm mù tức năm mù. Anh lại vuốt tóc mai Lan, nói có thấy tỉnh em kêu gì đâu. Lan ngúng nguẩy, nói rằng không kêu, tức năm mù tức năm mù. Anh hôn nhẹ tóc Mai Lan, nói không ai như vợ tôi, yêu quê hương hơn cả bản thân mình. Lan ngúng nguẩy, nói anh toàn khen em, không chịu cho quê em, tức năm mù tức năm mù.

Một người lóm thóm chạy đến, gập mình bắt tay anh, nói dạ nghe tin anh ra, dạ tụi em tìm anh miết, dạ mời anh lên gác chút. Anh xin lỗi mình đi theo anh này. Đợi anh đi khuất mình hỏi nhỏ Lan, nói Ba cờ la ma ta đâu rồi. Lan nói chết rồi. Mình hỏi sao chết? Lan hặc nhẹ, dẫu môi nói thì chơi gái, rượu, nửa đêm nhảy ra tắm, chết thôi. Lan nói mấy thằng buôn thần bán thánh, miệng hô mùi rượu, tay tanh mùi l. chết nguyên xác là may.

Mình hỏi thằng Tín ra tù làm đâu. Lan lại hặc nhẹ, dẫu môi nói mần chi, ra tù thất tha thất thểu, nghe nói chữa xe máy ở Huế. Lan nói mấy thằng chưa đỗ ông nghè đã đe hàng tổng, ba hoa chích choè, tù 4 năm là may. Mình lại hỏi nhỏ, nói đại gia này có vợ rồi à, nó cười phì, nói vợ lão chết rồi, may, em là vợ chính thức ke ke ke.

Chưa kịp hỏi anh cu Kiện thì chồng Lan xuống, kéo theo ba bốn người, hình như là dân vai vế trong tỉnh. Họ khúm núm bắt tay Lan, nói chị mới ra chị mới ra, ua châu châu chị nhớ quê như ri cảm động quá cảm động quá. Lan cười rất tươi, nói em phải lòi cổ chồng em về

với tình mình đó, mọi người nói ua châu châu quý hóa quá quý hóa quá. Một người nói ai cũng có tấm lòng yêu quê như chị Lan thì tình mình giàu hung. Mọi người ồ lên, nói đúng rồi đúng rồi. Lan vỗ bụng chồng, lườm, nói đó, nghe anh em người ta nói chưa, rồi áp má vào vai chồng, tay xoa xoa bụng chồng, nói tức năm mừ tức năm mừ!

Thấy chẳng ai quan tâm đến, mình tẽn tò chào rồi đi, cũng không ai để ý. Gặp thằng Đạt mình nói con Lan có chồng đại gia mà biết chưa? Nó nói biết rồi, Ba cờ la ma ta là đệ tử của ông này đấy. Mình nói rửa a rửa a. Nó nói chớ rằng, không rửa con Lan rằng mà quen được. Mình kêu to, nói kinh hồn cái bướm không lông.

Mình và thằng Đạt phi về Gio Linh thăm anh cu Kiện. Anh ngồi ăn với ba đứa con. Hai thằng đầu và cô con gái 4 tuổi. Anh Kiện nói con ni là con thằng Ba cờ la ma ta. Mình nói anh biết hết à? Anh cười hặc, ề he ngu chi không biết. Thằng Đạt nói biết rằng anh im lặng? Anh thả cái bát khóc òa, nói vì tui muốn có con... nhưng mần rằng mà có được. Rồi tụt quần, nói của tui ra ri để đái làm rằng. Mấy đứa con anh vỗ tay cười như nắc nẻ.

Anh Kiện xoa đầu bé gái, nói con Lan đẻ xong con ni thì đòi li dị. Tui nói cút cha mi đi, li dị cái mà tổ mi, mất công tao ra tòa! Rửa là nó đi. Thả cả ba đứa con nhẹ không, y như đánh rắm xong bỏ đi, để người khác ngửi.

Mình nhìn anh, nói thôi, anh có ba đứa con cũng được rồi. Anh Kiện nói chớ rằng, tui có ba đứa con, nó có bốn chồng, coi thử ai hơn ai. Thằng Đạt nói ề he, không khéo mai một con ni trị quốc bình thiên hạ chớ không phải chuyện chơi. Anh Kiện nói bình cái đầu buổi thì có, thiên hạ ngu cả à.

Anh Kiện bày rượu ra, nói uống với tui một ly rồi tui nói với các anh một câu. Mình với thằng Đạt uống với anh hết gần hai chai rồi mà anh vẫn không chịu nói. Thằng Đạt nhắc đi nhắc lại hai ba lần, nói anh nói chi thì nói đi. Anh Kiện cười cái hặc, nói trí thức các anh tởm lắm. Mình hỏi sao. Anh Kiện lại cười cái hặc, nói sao trắng chi hê, trí thức

mấy anh cái chi cũng biết mà không chịu nói, ngậm miệng ăn tiền, ngu ngu tởm tởm, còn tởm hơn cái bướm không lông.

ĐƯỜNG ĐỜI KHÔNG LỐI RẼ

Hai mươi năm trước tôi làm tờ tạp chí Cửa Việt, tờ văn nghệ địa phương thôi nhưng được cả nước biết tới, thích lắm, tự hào nữa. Trước tết khoảng hai tháng bao giờ tôi cũng mò ra Hà Nội, vừa moi bài vở vừa tận hưởng mùa lá rụng và nhấm nháp chút văn hóa Bắc Hà.

Nhậu ở Hồ Tây, ăn ốc bươu uống bia hơi, bạn văn có thằng Phương là chỗ quen biết cũ, tôi nói ông có cái gì kha khá ném cho tôi cái dùng số tết với, đang kẹt quá. Thằng Phương ngửa cổ cười khá kha kha, nói ông cũng tin tôi viết được văn à. Tôi vỗ vai nó phát, nói không tin ông thì tin thằng đeo nào. Phương cười khá kha kha, nói chí lý chí lý.

Là nói vậy, chỉ là cách lấy lòng cánh viết lách với nhau thôi, chứ thực tình chẳng hy vọng gì ở nó, xưa nay thằng Phương không mặn chuyện viết lách. Nó khởi nghiệp bằng tin tiến độ, đăm đuổi với lối viết “Nét mới”, “điểm sáng”, đến khi giới viết lách bất ngờ đổi mới, quyết định nhúng toàn bộ chữ nghĩa vào đời sống, thì nó trở khắc ra, tự nhiên tắc ngóm.

Thằng Phương đang nổi tiếng trong cái nghề MC hoa hậu và người mẫu thời trang. Nó không trẻ cũng chẳng đẹp trai (đẹp hơn Đỗ Trung Quân chút chút, hi hi) nhưng cái khoản nói năng, ứng đối lưu loát thì không ai bì kịp.

Thời các đám cưới đang ở tình trạng nửa hợp nửa mét tinh, người ta tranh nhau đăng kí nhờ nó làm chủ hôn, có khi trước cả nửa năm. Làm lính như nó thật khỏe re, sáng vác mồm đi tối vác bị về. Cơm rượu no say lại được tiếng hoàn thành xuất sắc công tác dân vận. Chúng tôi cũng nhờ nó mà được trôn mồm ngọt lưỡi, đỏ da thắm thịt.

Làm thằng lính hề không tài cán gì thì thôi chứ ló ra cái tài nào là lập tức được sử dụng tối đa, vinh dự bao nhiêu cơ cực bấy nhiêu, kể cả cái tài tầm thường là tài cắt tóc.

Có lẽ chỉ cái tài bẻm mép của thằng Phương là xem ra vớ bẫm. Ở hậu phương thì ba ngày tiệc nhỏ năm ngày tiệc lớn, nó đều có chỗ ở chiếu trên. Ra trận cũng khỏi sa vào tầm tên bay đạn lạc. Một mình một cái loa, nó

ngồi rung đùi “bắn” vào tai địch, bắn liên thanh cả giờ không nghỉ, chẳng những địch vượt mặt không kịp mà đến cố tổ cao tăng địch cũng muốn đội mồ đứng dậy.

Chiến dịch nào thằng Phương cũng có tên trong sổ báo công. Rõ cái mồm ngàn vàng khôn chuộc, tam vinh tứ khoái đều nhờ nó mà nên cả, hi hi.

Cứ nghĩ thằng Phương nói vậy thôi, đời nào nó viết, té ra nó ném vào mặt tôi cái ký *Chuyện tình đêm cuối năm* chừng mười trang, vỗ đùi tôi đánh bốp, nói chuyện thật chứ không bịa đâu nhé!

Tôi không đọc cứ gật bừa, nói được được hay hay. Thằng Phương thích lắm, ngửa cổ cười khá kha kha, nói tao chỉ phăn ra một mẫu tình đem bán lấy vài trăm ống bia. Mai một kẹ tiền tao lại phăn ra một mẫu khác. Toàn chuyện tình máu lửa, vừa hoành tráng vừa ẩm ướt, thách đũa nào gạt của tao được một chữ.

Quen tính thằng Phương và quen thói huênh hoang vui vẻ trong các cuộc rượu của giới văn bút tỉnh chốn, tôi mỉm cười không nói gì. Về nhà, tôi lẳng lặng gạt đi năm trăm chữ rồi cho in. Cái kí không lấy gì hay lắm nhưng cần cho số tết, cần chút tráng ca làm gia vị trong bữa tiệc ngồn ngộn những trò vui vẻ.

Ngỡ cái ký ba thật bảy bốc phét của thằng Phương sẽ chẳng làm ai xuýt xoa, thế mà có chuyện.

Một đêm mưa gió có một người đàn bà gõ cửa nhà tôi, chị chừng 40 tuổi nhưng thoát nhìn cứ tưởng trên năm mươi, mặt mày hom hem, chỉ đôi mắt vẫn còn tươi sáng lắm.

Chị đứng dóm đó một gốc nhà, trân trối nhìn tôi, nói anh có phải nhà văn Lập không, tôi nói vâng. Chị nói bài *Chuyện tình đêm cuối năm*, cái người tên Hương là tui. Tui không phải tên Hương, tui tên Trâm, nhưng chuyện là chuyện của tui với anh nớ.

Tôi giật mình nghĩ bụng ôi thôi bỏ mẹ rồi, cha Phương bịa tào lao cái gì, người ta đến thắc mắc kiện cáo đây. Dường như chị đoán được, vội vã xua tay, nói không không, tui đến đây không phải đòi co chuyện đúng sai. Tui chỉ hỏi anh nớ tên Phương chứ không phải tên Quỳnh phải không. Tôi nói

vâng, Quỳ là bút danh của anh Phương. Chị hét to cha mẹ ơi, rửa là đúng rồi. Rồi ôm mặt khóc rống lên.

Chuyện tình của chị với thằng Phương cũng đã hai mươi năm, với thằng Phương đó chỉ là cuộc tình chốc lát, nằm trong danh sách gần năm chục nàng của nó, còn với chị là mối tình đầu.

Cái ký thằng Phương viết thì hay ho lắm, chuyện lần đầu nó gặp chị nó viết giống như phim: *“Bỗng từ chiến hào, một nữ du kích lao lên, qua ánh lửa xanh lét của đạn pháo, chị bỗng sáng ngời và lấp lánh”*. Chị nói mô có anh, anh Phương gặp tui ở giếng làng. Hi hi thì nó cũng kể rồi.

Chị ra giếng giặt áo quần, thằng Phương đi qua thấy trắng trắng múp múp bèn sà vào ngồi thành giếng cọt nhả đôi câu, đại loại người đâu xinh thế này, sao giặt áo một mình thế này hả iem, để anh múc nước cho iem, nha iem! Chị nghe rác tai, bê thau áo quần đi thằng. Thằng Phương nhìn cái mông tròn lẳn của chị, nói đ. mẹ, chết tao cũng giết cho được con này.

Thằng Phương thối sáo giỏi, phải nói là siêu, nó nói chỉ một cây sáo này thôi tao đã giết được mấy chục con nhà quê rồi. Chắc chị cũng trong số “mấy chục con nhà quê” đó.

Mấy hôm liền sau đó, tối nào nó cũng ra ngồi tựa thành giếng thối sáo, chị ra giếng giặt áo nó cũng mặc kệ, cứ mãi miết thôi. Hôm sau, hôm sau nữa... tiếng sáo của thằng Phương đã hớp hồn chị đến nỗi nó chưa kịp ngỏ lời, chị đã ngã vào lòng nó rồi.

Thằng Phương mô tả cuộc tình trong ba mươi đêm của chị và nó rất hấp dẫn, buồn cười nữa. Nó nói đàn bà kêu la rên rỉ tao biết cũng đã nhiều, nhưng con này nó kêu như mèo kêu chúng mày ạ. Tôi cười, nói ông nói phét. Nó trợn mắt vung tay thề, nói mẹ, tao nói sai trời đánh tao chết liền. Rồi nó nhái lại tiếng mèo kêu của chị, nói ôi anh ơi anh ơi, mau lên mau lên, em sắp sướng rồi. Cả hội cười sảng sặc, tôi cũng cười sảng sặc.

Tôi gọi điện cho thằng Phương, nói tình hình như vậy như vậy. Nó cười khá kha kha, nói tiên sư con mẹ này cũng biết đọc báo à bay. Tôi nói mày liệu hồn nàng còn thương mày lắm đó. Thằng Phương cười khá kha kha, nói tiên sư bố mày, tao tưởng mày thông minh lắm. Tôi nói thì tao đọc bài

mày, tưởng mày còn da diết với nàng lắm. Nó lại cười khá kha kha, nói da diết cái củ khếch.

Mới ngày hai mươi chị đã cúng tất niên, gọi điện rồi rít mời tôi ra cho bằng được. Nể quá tôi đành đi. Vào nhà thấy cái ảnh thằng Phương trên bàn thờ, ngạc nhiên quá trời. Chị nói tại khi chia tay, anh Phương nói nếu hòa bình anh không về tìm em thì có nghĩa là anh đã chết. Tôi rửa thằm tổ cha cái thằng láu cá, cắt đuôi êm như nhíp.

Nhìn cái nhà trống hoác như cái trại giữ vịt, biết ngay nhà vắng đàn ông, tôi nói thế từ bấy đến giờ chị vẫn thờ anh Phương à? Chị thở hắt ra, nói thì vẫn.

Chị ngồi bệt, rưng rưng nước mắt nói tui chỉ ân hận không giữ được đứa con cho anh Phương, tôi há hốc mồm. Hóa ra chị có với thằng Phương một đứa con gái, chuyện này nó không biết, chị có gửi cho nó mấy chục lá thư mà chẳng thấy nó hồi âm, chiến tranh loạn lạc chuyện đó cũng dễ hiểu. Con gái chị mất năm mười ba tuổi vì bệnh hoại thư đường ruột, cháu mất khi chưa kịp chụp một cái ảnh nào để chị đặt lên bàn thờ.

Từ đó chị thủ tiết thờ chồng con, kiên quyết không đi bước nữa. Chị gạt nước mắt gượng cười, nói ai cũng kêu tui ngu, mới yêu đương sơ sơ, cưới hỏi chi mà chồng con. Mặc kệ thiên hạ anh ạ, mình đã có con với ai thì đương nhiên người đó là chồng mình chứ.

Tôi ghen đặng không biết nói sao.

Tôi lại gọi điện cho thằng Phương, nói tình hình như vậy như vậy, nó nói chết chết chết, tình hình xấu. Tôi nói mày làm sao thì làm, tao đéo biết đâu. Nó nói thôi được, thế này nhé, nhuận bút của tao được bao nhiêu, ba trăm ngàn à, số tết mà bèo thế. Mày cầm giùm tao đưa cho nó, bảo tao gửi vào làm quà tết. Mày phải nói khéo khéo, gái nhà quê hay sĩ diện hão lắm đấy. Mày có thông minh không hả Lập?

Tôi cầm tiền ra vừa đúng lúc chị gói ghém chuẩn bị lên tàu ra Hà Nội. Tôi nói chị ra làm gì. Chị cười như không, nói tui phải chộ cái mặt anh Phương cái rồi chết cũng cam tâm. Tất nhiên chị biết thằng Phương đã vợ con đề huề rồi, nhưng cảm không nổi.

Tôi gọi điện cho thằng Phương báo nó giờ tàu chạy để nó ra đón chị. Nó nói chết chết chết, tao đang ăn tết ở Vũng Tàu với vợ con, biết làm thế nào.

Nó nói phét, chị đã nhìn thấy nó nhưng nó nhanh chân lên mất, đem vợ con sang trú ẩn ở nhà ngoại. Mong ba tết chị về nhà, nói chưa chộ mặt anh Phương nhưng chộ được cái lưng anh cũng thỏa mãn lắm rồi.

Rồi chị ngồi lặng lẽ khóc.

Sau đó tôi đem vợ con ra Hà Nội kiếm ăn. Bốn năm sau mới nháo về thăm viếng bạn cũ ở Quảng Trị, có ghé qua thăm nhà chị.

Chị không còn đó nữa, cái nhà cũng bay đâu mất tiêu, hỏi chị đi đâu chẳng ai biết. Cây xấu hổ mọc vống lên trùm lấp cả khu vườn.

Mấy người hàng xóm nói không có ai dám dựng nhà trong khu vườn của chị. Người ta đồn khu vườn ấy có ma. Đêm đêm, trong các lùm cây xấu hổ, ma ngồi nghiền răng ken két.

ANH CU BỊP

Mình biết anh cu Bịp từ năm 1967, anh hơn mình gần chục tuổi, năm đó mình 11 tuổi, anh đã 19, 20 tuổi rồi. Vào khoảng tháng 8 năm đó nhà mình được tin anh Huy chết trôi ở huyện Tuyên. Anh Huy là anh thứ tư của mình, nhà nghèo quá học hết lớp 7 anh bỏ học đi làm công nhân đường bộ cho gia đình đỡ một miệng ăn. Anh Huy đi làm được 7 tháng nhà mình mới nhận được thư, mẹ mình mừng quá cầm thư anh khoe khắp làng. Thư về đúng ba ngày thì tin anh Huy chết trôi ở huyện Tuyên ồn khắp làng. Cũng chẳng biết ai đưa tin đầu tiên, ai cũng bảo nghe người ta nói. Năm đó lũ lụt to lắm, huyện Tuyên cứ đến mùa lũ lụt thế nào cũng có nhà trôi người chết, nghe vậy ai cũng tin. Mẹ mình khóc lăn khóc lóc suốt ngày đêm, không chịu ăn uống gì cả. Sốt ruột quá, dù đang lũ lụt ba mình vẫn quyết định lên huyện Tuyên xem sao. Ba mình đi buổi sáng, buổi chiều anh cu Bịp mò đến nhà mình liền.

Anh khoác ba lô vào nhà, nói con ở đơn vị với thằng Huy. Mẹ mình rút lên túm tay anh hỏi dồn dập. Anh nói cười xởi lởi, nói đồn đại tào lao đó, thằng Huy vẫn bình thường mà. Mình mới 11 tuổi chẳng biết nói gì cứ ôm cột nhà nhìn vết sẹo mảnh vắt ngang cổ anh, hình như có ai đó đã định chém đứt cổ anh nhưng không thành. Bé tí có biết gì đâu nhưng nhìn anh mình vẫn thấy nghi nghi. Có lẽ anh cu Bịp hơi quá, hể anh mở miệng là hơi rình. Bộ đội, TNXP mình gặp đã nhiều, không ai hơi và nói nhiều như anh.

Anh ngồi kể chuyện lia xia, nói thằng Huy thế này thằng Huy thế kia. Mẹ mình sượng lắm cười hể hả, mình lại thấy những gì anh kể chả giống anh Huy gì cả. Mình cắt ngang lời anh, nói rằng anh Huy không viết thư? Anh cười to, nói quên quên, cháu chưa kể, cháu ra tận cổng đơn vị rồi thằng Huy mới biết cháu về phép. Nó chạy đuổi theo dặn có mấy câu chứ không kịp thư từ gì cả. Tất nhiên mẹ mình tin sái cổ, bà giữ anh lại nhà ăn cơm,

đãi đằng đủ món. Bà chạy mượn đâu được hai chục đồng đưa cho anh cu Bịp, nói nhờ cháu nói với thằng Huy cố gắng ăn uống bồi bổ vào. Rồi bà vui vẻ kể, nói thằng Huy nhà bác tần tiện lắm. Hắn đi vô Đồng Hới, bác cho hắn một đồng, đến chiều quay về trả lại bác nguyên xi một đồng. Anh cu Bịp cười ha ha, nói được rồi được rồi, bác để cháu trị thằng Huy cho. Nhất định cháu phải bắt hắn ăn uống bồi bổ. Nghe thế mạ mình cười tít mắt.

Anh cu Bịp ra đi ôm theo hai chục đồng với một bọc to quà cáp mạ mình gửi cho anh Huy. May cho anh, anh đi chừng nửa giờ thì ba mình từ huyện Tuyên trở về, nói thằng Huy không chết, nó chuyển quân sang Cự Nẫm, không ở huyện Tuyên nữa. Mạ mình ôm mặt rú lên, nói ôi cha trời ơi, tui mất hai chục đồng rồi. Ba mình nghe thế tức lắm, đòi ông ghét nhất bọn lừa đảo bịp bợm. Ông cố đuổi theo, lòng sục khắp nơi không thấy anh cu Bịp đâu cả, đến làng nào cũng nghe một trường hợp bị lừa như nhà mình. Anh cu Bịp tung tin ai đó bị chết rồi giả đồ đóng vai người cùng đơn vị với người đó về gia đình báo cho gia đình biết người đó còn sống. Thế là chuột sa chĩnh gạo, anh được ăn uống đãi đằng và ôm một mớ tiền đồng quà của người nhà gửi cho người đó rồi biến thẳng. Chẳng ai biết anh ở đâu tên gì, người ta gọi đại là thằng cu Bịp.

Tưởng chuyện anh cu Bịp đến đó là hết, chẳng hiểu trời xui đất khiến thế nào mình lại gặp anh khá nhiều lần, lần nào cũng biết anh bịp mình hăn hoi nhưng chẳng làm được gì tốt.

Mười năm sau, năm 1977 mình đang học năm thứ ba Bách Khoa Hà Nội. Cứ thứ bảy mình lại ra bến xe Kim Mã nhảy xe bus đi Sơn Tây thăm cô bồ. Hôm đó mình vừa mua vé xong thì gặp ngay anh cu Bịp. Anh đứng ngay trước mặt mình nước mắt lưng tròng meo meo máo máo, nói anh ơi con gái tui bị tai nạn nằm ở bệnh viện Việt Đức... Mình nhận ra anh ngay nhờ vết sẹo mảnh vắt ngang cổ và nhờ cái miệng hôi rình của anh. Mình chộp lấy tay anh, nói anh cu Bịp nhớ tui không? Sắc mặt anh không hề thay đổi, vẫn nước mắt lưng tròng vẫn meo meo máo máo, nói xin anh nhón tay làm phúc.

Mình nghiêng rằng vịn tay anh, nói đ. mẹ ông trả ngay hai chục đồng của mẹ tui, trả ngay! Anh khóc rú lên, nói ối anh ơi, mẹ anh cho tui hai chục đồng để tui cứu con tui, rằng rồi cũng có ngày tui trả lại, chừ tui chỉ xin anh một hai đồng thôi, một hai đồng thôi, cần cở xin anh, lạy anh trăm ngàn mớ lạy. Anh bù lu bù loa khóc to nói to, nói mẹ anh là dì ruột tui, dì tui cho tui hai chục đồng rằng anh đòi lại. Tui xin anh tiền anh đã không cho còn đòi tiền dì ruột tui cho tui. Mọi người quay lại nhìn mình, những cái nhìn khó chịu và khinh bỉ. Chẳng biết nói thế nào mình đành buông tay anh bỏ đi. Được thế anh chạy theo níu áo mình, nói chỗ con cậu con dì, xin anh một hai đồng thôi, một hai đồng thôi. Đúng là chưa bao giờ mình bị rơi vào tình trạng này, vừa điên tiết vừa xấu hổ. Hai mốt tuổi đầu chẳng biết làm sao, chỉ biết đấm anh ta một phát rồi bỏ chạy.

Mười năm sau (lại mười năm sau, khi thế!), năm 1987 mình đang làm báo *Văn hóa đời sống* ở Huế, anh Văn Lợi cử mình về Hương Điền viết cái kí. Tình cờ mình gặp cô bé xưa cùng hát hò kịch cót với nhau ở đội văn nghệ sư đoàn 375.(Viết đến đây tự nhiên quên biến mất tên cô bé). Cô bé đưa mình về nhà cô chơi. Nhà cô cách phố huyện chừng chục cây số. Về tới nhà không có ai, cô bé nói anh chờ em tí để em đi tìm mẹ em. Lát sau cô quay về kéo mình đi ngay, nói anh ra đình mà xem, cả làng em đang ở đó, mẹ em cũng đang ở đó không chịu về. Mình hỏi chuyện chi, cô bé mắt trợn miêng há, nói ua châu hay lắm, thánh về làng em, thánh chữa bách bệnh, bệnh chi cũng khỏi. Mình cười, không nói gì lẳng lặng theo cô bé xem ông thánh này là thánh thật hay là lang băm.

Mình tới đình làng sừng sốt thấy cả mấy trăm người, không, có khi cả ngàn người, ngồi chật kín sân đình, trong khi phía ngoài mọi người đang lũ lượt kéo tới. Cô bé nói không chỉ người làng em mô, nhiều người các làng khác cũng tới. Thánh là thiên sứ nhà trời chỉ về đây đúng một ngày đêm, mẹ em nói rứa. Nhác trông mọi người ai nấy mặt mày nghiêm trọng, thành kính ngồi thành hàng lối chờ đến lượt thánh gọi vào, tuyệt không ai gọi to nói lớn, hết thấy đều thăm thăm thì thì, rất kinh. Mình thấy lạ là trong tay ai

cũng cầm sẵn bát nước lạnh, hỏi vì sao, cô bé bảo bát nước để thánh làm phép xong thì uống. Đó là bát nước thánh, uống vào bệnh gì cũng lành.

Máu tò mò khiến mình cố bươn lên phía trước xem thánh là ai, là thế nào. Nhờ có cái thẻ nhà báo nên bà con đều nhường lối cho mình. Vào sâu trong đình vẫn không thấy thánh đâu, cô bé bám theo mình nói thánh ngồi ở hậu cung. Phải ngồi đây chờ khi thánh gọi mới được vào, dù anh là gì đi nữa nếu thánh không gọi cũng không được vào. Mặc kệ, mình cứ cố chen lên. Đến hậu cung gặp ngay hai ông già đứng canh kiên quyết không cho mình vào. Mình năn nỉ mãi, nói cháu chỉ xem mặt thánh cái là ra ngay. Vừa lúc một người trong hậu cung đi ra, người khác bưng bát nước đi vào. Qua hai lần vén màn cho người vào, ra mình thấy rành rành cái ông thánh chính là anh cu Bịp.

Mình liều nhảy đại vào, nói này anh cu Bịp, anh còn dám bịp cả mấy trò này à? Tưởng anh cu Bịp giật mình nhảy tót ra khỏi hậu cung. Ai dè anh vẫn mắt nhắm nghiền, tay cầm nén nhang, miệng lầm nhảm khấn như không hề có chuyện gì xảy ra. Hai ông già lôi cổ mình ra. Mình nói cháu là nhà báo, cháu sẽ vạch trần. Hai ông già chỉ mặt mình mắng át đi, nói tỉnh trưởng, bộ trưởng đến đây xúc phạm thánh tôi cũng tổng cổ, đừng nói nhà báo với nhà báo. Mình cự lại, cố nói to cho mọi người nghe. Hai ông già bịt miệng mình lôi ra khỏi hậu cung.

Bỗng có người nói thánh gọi thánh gọi, ngoảnh lại thấy anh cu Bịp đang tươi cười vẫy vẫy, nói vào đây con vào đây con. Mình đi tới, hai ông già ấn mình quỳ xuống, đặt vào tay mình bát nước lạnh, nói ngửa mặt nhắm mắt nghe thánh truyền. Mình cũng ngửa mặt nhắm mắt xem anh cu Bịp giở trò gì. Chẳng biết anh nói gì, làm gì, khoảng một phút sau anh ghé tai mình rít lên khe khẽ, nói cút cha mày đi cho tau làm ăn, không tao bảo dân xé xác mày ra. Mình mở mắt, anh cu Bịp đang cầm nhang tay khua miệng khấn, dáng điệu uy nghi như thánh nhập trần.

Ngay sau đó mình bị tổng cổ ra khỏi hậu cung, không dám ho he nữa, sợ lắm. Đến anh cu Bịp còn có dân, hỏi sao không sợ? Hi hi.

THẰNG DƯ

Thằng hai đầu gối

Đó là thằng Dư, ở sát ngay sau hẻm nhà mình.

Cái xóm nhà mình ngày xưa giống y chang cái nôi lầu đủ món sang hèn. Một nhà ăn mày, một nhà giáo viên, một nhà bí thư tỉnh uỷ, một nhà cướp giết, một nhà đi điếm, một nhà giáo sư, một nhà buôn lậu. Nhưng là cái xóm hòa thuận nhất thị trấn vì không nhà nào thêm giây với nhà nào.

Nhà thằng Dư có ba mẹ con, mẹ nó hành nghề đi điếm đẻ ra hai đứa, nó là Dư, em gái nó là Thừa, chắc mẹ nó nghĩ giá không đẻ đứa nào thì mới đủ.

Nhà nó về ở sau nhà mình khi nó 12 tuổi, em nó hai tuổi. Mẹ nó tên gì mình không nhớ nữa, chỉ nhớ như in sáng nào mẹ nó rời nhà vào Đồng Hới hành nghề thì cả xóm đều biết.

Không hiểu sao cứ ra khỏi nhà mười bước thì bà mới quay lại gọi Dư ơi! Rồi dặn thằng Dư nấu cái này nấu cái kia, thằng Dư dạ, bà đi thêm mười bước nữa lại Dư ơi, lại dặn lấy cái này lấy cái kia, thằng Dư dạ, bà đi thêm mười bước lại Dư ơi, lại dặn mua cái này mua cái kia, thằng Dư dạ, bà đi thêm mười bước nữa bà lại Dư ơi, lại dặn trông em thế này cho em ăn thế kia... có chục lần như vậy rồi bà mới đi hẳn.

Cả trăm buổi sáng như một.

Thằng Dư hơn mình hai tuổi nhưng khi nào nó cũng gọi mình bằng anh, xưng em. Tóm lại trẻ con trong xóm bắt kể lớn bé nó đều gọi anh chị, xưng em, chẳng phải riêng mình.

Nó bị dị dạng từ khi mới lọt lòng. Chân phải bình thường, chân trái có hai đầu gối, một đầu gối bình thường và một đầu gối mọc thêm ở giữa cẳng chân, có xương bánh chè đằng hoàng, không phải khối u, giống hệt cái đầu gối thật.

Vì thế nó đi lại rất khó khăn, mỗi bước đi đều khụy xuống hai lần, y như người ta nhún vậy. Nó đi từ nhà ra chợ rồi quay về, tổng cộng ba cây, trọn vẹn một buổi sáng.

Mạ mình nói mày muốn mua gì bác mua giùm cho, nó nói không, lưng cồng em, mỗi bước đi nhún hai nhún cứ thế lết ra chợ rồi lết về, ngày nào cũng thế.

Nhiều khi đi cùng đường, mình nói đem tao cồng em cho đi cho nhanh, nó nói không, cứ thế lằm lì đi đi nhún nhún. Có hôm mưa to quá, mình nói đem tao cồng em cho về mau không ướt hết, nó nói không, cứ thế nhún nhún đi đi trong mưa.

Hình như óc nó không có khái niệm giúp đỡ hay nhờ vả, chưa thấy nó sang nhà ai bao giờ, kể cả ba ngày tết. Mình vẫn hay lân la sang nhà nó, hỏi cái gì nó cũng trả lời nhát một, ít khi nói quá ba từ.

Mắt nó trông sợ lắm. Mắt trái bình thường nhưng mí mắt phải là một khối thịt lớn trùm xuống đến tận cằm. Ai chưa quen, nhìn mắt nói ghê lắm, về không ăn được.

Mình đã lật cái mí mắt phải nó lên, trong đó là một miếng thịt hồng tươi, nhầy nhụa máu. Vì thế mỗi khi nó khóc, mắt trái chảy ra nước mắt, mắt phải chảy ra máu. Sợ chết đi được.

Nó ăn cơm, cúi gằm mặt và cơm, mí mắt phải nhúng cả vào bát, nó cũng mặc kệ. Mình hỏi nó sao mày không vào viện cắt đi cho khỏi vướng. Nó cười nói không. Mình hỏi sao, nó nói trời cho.

Mạ nó đi từ sáng, khuya mới về, mình nó ở nhà trông em. Em khóc, nó chỉ ôm em lắc lắc, không nói không hát, chỉ ngồi lắc lắc vậy thôi.

Mình 17 tuổi, to cao như người lớn, nó vẫn bé vậy, không lớn thêm được chút nào, 19 tuổi đầu vẫn bé tí, em gái nó còn lớn hơn cả nó.

Chiều hôm đó, mùa hè năm 1974, mình đi thi đại học về gặp nó công em vừa đi vừa nhún trên đường cái quan, giữa nắng chang chang.

Không phải công, nó khuân em như khuân một bao tải nặng trĩch trên lưng. Em nó nằm sấp sau lưng nó, hai chân quệt đất, cứ thế để cho nó kéo đi.

Mình hỏi em mày sao, nó nói nóng. Mình nói đem tao công xuống viện cho, nó nói không, cứ thế nhún nhún đi đi. Mình giật lấy em nó đòi công thì thấy em nó lạnh ngắt, cứng queo từ lúc nào.

Mình nói em mày chết rồi. Nó nói không, làm lì kéo em đi, vừa đi vừa khóc, mắt trái đầm dề nước mắt, mắt phải đầm dề máu.

Nhiều lần muốn làm phim về nó quá nhưng sợ các sếp phê bình đen tối, lại thôi.

HỒ XÍ HAI NGĂN

1. Năm 1965 nhà mình sơ tán lên làng Đông, Hợp tác phân cho mấy sào đất cát đầu làng, mấy anh em thi nhau ăn cắp đất cày tôn cái vườn lên cao gần một mét, ba mình lại khéo trồng cây, chỉ một năm sau nhà mình có khu vườn đẹp nhất xóm.

Xóm có bốn nhà. Phía trước là nhà anh Cu Chành, đội phó đội 1. Anh cu Chành oai nhất xóm, có xe đạp Phượng Hoàng, cưỡi có răng vàng, có cái đài Orizonton. Chiều chiều anh đạp xe đạp Phượng Hoàng, đeo cái đài to bằng cuốn từ điển Việt – Anh bên hông, ngậm cái tằm, mở to đài, đạp xe đi từ đầu làng đến cuối xóm. Anh đi đến đâu đài kêu oang oang tới đó, con nít rật rật chạy theo xe anh.

Thỉnh thoảng đi họp trên xã trên huyện về, tối anh xách đèn bão ra nhà kho hợp tác nói chuyện thời sự. Anh nói các anh trên trung ương phổ biến thế này thế kia, anh Lê Duẩn có ý kiến chỉ đạo thế này thế kia, anh Võ Nguyên Giáp động viên thế này thế kia, toàn anh không thôi, dân tình lác mắt.

Anh Cu Chành nói mấy anh trên trung ương nói cứ lo chiến đấu đi, đánh thắng Mỹ rồi tha hồ giàu. Chỉ riêng dầu mỏ cũng đủ no. Dầu mỏ nước ta như cái mâm, dầu mỏ đế quốc Mỹ như con ruồi đậu trên cái mâm, Mỹ không nhằm nhò chi với nước mình mô. Bà con vui vẻ nói ua châu châu sướng hè sướng hè.

Anh cu Chành nói mấy anh trên trung ương phê phán việc đuổi chim ra khỏi thành phố của nước đồng chí bạn là sai. Cứ xây dựng CNXH thành công, nhà cao cửa rộng, điện đóm giăng đầy, tự khắc chim chóc cút cả, việc chi phải đuổi.

Mấy người hỏi nước mô mà đại rứa hè. Anh Cu Chành nói các anh trên trung ương dặn cứ nói nước đồng chí bạn, không được lộ ra nước nào. Nhưng tui nói nhỏ, bà con nghe đâu bỏ đó nghe chưa, đó là nước

Trung Quốc. Bà con xôn xao nói ua châu châu nước đồng chí bạn đại hè, đế quốc Mỹ không đuổi lại đi đuổi chim.

Mọi người phục anh Cu Chành lắm, nói Cu Chành học chưa hết lớp 5 mà chuyện trên trời dưới biển biết cả là nhờ gần trung ương. Có ai biết anh Cu Chành nhờ gần cái đài Orionton.

Chỉ có mẹ Hó là không phục. Một hôm anh Cu Chành nói mấy anh trên trung ương căn dặn bà con mình phải đoàn kết. Làm được thì làm, không làm được thì thôi nhưng phải đoàn kết. Anh Cu Chành nói tui nghiên cứu hết sách vở rồi, sợ dĩ dân mình hay chửi nhau là vì phong kiến tư bản nó còn rơi rớt. Mình muốn mau lên CNXH thì đừng có chửi nhau.

Mẹ Hó đứng dậy phui đít quần phành phạch, nói Cu Chành nói hay rửa răng toàn đi ỉa vớt. Anh Cu Chành trừng mắt nghiêm giọng, nói hợp hành không được nói cu, đồng chí Hó phát ngôn bừa bãi. Mẹ Hó cười cái hắc, nói mi đi hợp răng không bỏ cu ở nhà, mang cu đi thì tau nói cu chơ răng. Anh Cu Chành đập bàn cái rầm, nói yêu cầu đồng chí Hó nói năng cẩn thận, đây không phải cái chợ.

Mẹ Hó không sợ nhưng xuống giọng, nói đồng chí Cu Chành nói hay rửa răng toàn đi ỉa vớt. Anh Cu Chành nhăn mặt, nói chuyện ỉa đái không được nói nơi hội nghị, phát ngôn bừa bãi. Mẹ Hó tịt, ngồi xuống nói ôi trời, l. trăm được chơ tai không biết răng mà trám.

Mẹ Hó ở ngay bên phải nhà mình, gọi là mẹ chứ chỉ trên năm mươi chút thôi, mong vú còn nảy lắm. Không thấy chồng con mẹ đâu, chỉ thấy mẹ ở với đứa cháu gái 11 tuổi, bằng tuổi mình. Mẹ ngoa nhất xóm, động bất kì chuyện gì mẹ cũng chửi. Mẹ tức anh Cu Chành chuyên môn nhảy hàng rào sang ỉa hố xí nhà mẹ, ỉa xong không đổ tro, không đập nắp, bẻ tranh tre quét đít, tan cả mái lợp. Chỉ chuyện anh Cu Chành đi ỉa hố xí nhà mẹ mà mẹ chửi anh quanh năm suốt tháng.

Hồi này có phong trào làm hố xí hai ngăn. Anh Cu Chành nói các anh trên trung ương nói đây là phát minh khoa học của Việt Nam, Nhật Bản thừa nhận đây là một trong 7 công trình khoa học vĩ đại nhất của thế kỉ 20. Anh Cu Chành nói hố xí hai ngăn là thành quả CNXH.

Ngăn này ỉa, ngăn kia ủ phân rất chi là khoa học, vệ sinh cực kì. Bọn tư bản chúng nó ở nhà cao tầng, không làm hố xí hai ngăn, phân chảy ra đường ống trôi ra sông, rồi lại mức nước sông nấu ăn, có tởm không bà con. Bà con nói ua châu châu tư bản ngu chi ngu lạ.

Nói thế nhưng anh Cu Chành không làm hố xí hai ngăn, nhà nào cũng làm nhưng anh không làm, toàn xách dít nhảy hàng rào sang nhà mẹ Hó ỉa. Anh Cu Chành ngồi trong hố xí, mẹ Hó nhảy chồm chồm ở ngoài chửi ầm lên, nói cha tổ Cu Chành, ỉa đâu không ỉa rằng ỉa nhà tao! Anh Cu Chành nhóng cổ ra, nói đồng chí Hó để yên cho tôi ỉa xong đã rồi có ý kiến, đừng phát ngôn bừa bãi.

Mẹ Hó nén giận, ngồi bó gối trước cửa hố xí chờ anh Cu Chành ỉa xong để chửi. Anh Cu Chành lại nhóng cổ ra, nói đồng chí Hó cho tôi xin mấy que quẹt khu (dít). Mẹ Hó lại nhảy chồm chồm chửi, nói vợ làng xóm nời... có ai như thằng Cu Chành không, nó ỉa vất nhà tui còn bắt tui quẹt khu cho hần đây nời!

Anh Chành lại nhóng cổ ra, nói đồng chí Hó không kiểm que cho tui chùi khu thì tui bẻ tranh tre hố xí đồng chí. Mẹ Hó tức uất rú lên nhưng vẫn phải kiểm que cho anh Cu Chành. Mẹ dúi que vào cho anh, mắt trợn miêng hét, nói que đây que đây, chùi xong rồi ăn luôn nghe Cu Chành!

Anh Cu Chành ra khỏi hố xí, nhảy hàng rào về nhà. Mẹ Hó nhảy sang nhà anh nhảy chồm chồm, ra sức chửi. Anh Cu Chành bật cái đài Orizonton, vặn volume hết nấc. Mẹ Hó cố gào lên cho át tiếng đài, mệt quá thở hồng hộc. Mẹ hét lên, nói cha tổ mi Chành nời, mi nói hay rứa rằng cứ đi ỉa vút!

Anh Cu Chành chỉ tay quát, nói này, đài đang phổ biến chủ trương đường lối, đồng chí Hó lại đem chuyện ỉa đái ra đây là có ý gì. Cam hòng không tui kêu dân quân trời cổ liền. Mẹ Hó tịt, quắp dít đi về, vừa đi vừa chửi, nói vợ cu Chành nời, tao thua cái đài chớ không thua mi mô nha!

2. Còn nhà thứ tư là nhà ông Mệt Lạm ở sát sau nhà mẹ Hó, cũng ở bên phải nhà mình. Ông chết vợ, có một đứa con trai là thằng cu Đán.

Thằng này đánh cờ tướng cực giỏi, mình học đến lớp 5, nó mới học lớp 2, nó chấp mình một xe mà 10 ván mình cũng chỉ thắng nó được 2, 3 ván.

Cu Đán nói anh đánh cờ dở như bộ tui đi ỉa. Lúc đầu mình không để ý, nhưng sau thấy lạ, hể đau bụng là ông Mệt Lạm lại nhảy sang hàng rào, vào hố xí mệ Hó, dù nhà ông cũng có hố xí. Sau lại thấy hể mệ Hó đi ra hố xí là ông Mệt Lạm kêu đau bụng liền. Mình hỏi cu Đán, nói rằng thấy mệ Hó ra hố xí là bộ mi đau bụng? Cu Đán cười cái hì, nói bộ tui đau cu không phải đau bụng.

Mình không hiểu, nói hố xí vừa chật vừa thối ỉnh, mần chi được ở đó. Cu Đán nhăn răng cười, nói tui thấy bộ tui lẹo chắc với mệ Hó rồi, hay lắm. Nó chồm lên bụng mình đập đập nói ri nì ri nì, Hó ời Hó ời anh yêu Hó, Hó ời Hó ời anh yêu Hó.

Mình tròn mắt, nói lẹo chắc ở hố xí à. Nó gật rồi lắc, nói không phải, hố xí chỉ tâm sự thôi, rồi bộ tui bưng mệ Hó vô nhà. Mình nói vừa ỉa vừa tâm sự à? Cu Đán nói ừ, nói đi nói lại chỉ có câu Hó nhớ Lạm không, Lạm nhớ Hó không, rứa mà nói cả buổi, ỉa hết cứt rồi vẫn cứ nói.

Mình nhăn răng cười, nói hay hè hay hè. Cu Đán cũng nhăn răng cười, nói ừ, hay lắm hay lắm. Nó kéo tai mình thì thầm, nói tâm sự chỗ khác thì anh Cu Chành phát hiện, kêu dân quân bắt liền. Mình nói hèn chi mệ Hó không cho anh cu Chành vào ỉa hố xí mệ. Cu Đán nói anh cu Chành cũng muốn tâm sự với mệ Hó nhưng mệ ghét, không cho.

Mình nói mi đã biết thì anh Cu Chành cũng biết. Cu Đán nói lúc đầu bộ tui với mệ Hó sợ anh Cu Chành thì ra hố xí tâm sự, sau đổ lì không sợ. Bây giờ quen rồi, hể muốn tâm sự là buồn ỉa liền. Mình cười, nói tao không tin. Cu Đán nói thiệt đó, anh không tin thì thôi. Bộ tui nói vừa ỉa vừa tâm sự thích lắm, quan trọng là mình ỉa đừng có tiếng kêu, kêu thì mất lịch sự, rứa thôi.

Làng Đông hồi đó làm hố xí hai ngăn, ngăn ỉa ngăn ủ nghiêm túc lắm, sau rồi tùm lum cả. Đang đau bụng có người ngồi rồi, không nhịn được liền nhảy sang ngăn kia, ủ chẳng ủ thì thôi, ỉa cái đã. Dần dần hố

xí hai ngăn thành ra hai hố xí. Anh Cu Chành nói các anh trên trung ương nói dân mình lạc hậu, chỉ mỗi việc ỉa cho có khoa học mà cũng không hoàn thành nhiệm vụ. Mẹ Hó cười cái hắc, nói chào ôi, không thấy trung ương giao nhiệm vụ ăn, toàn giao nhiệm vụ ỉa thôi.

Nhưng anh Cu Chành không mắng mẹ Hó phát ngôn bừa bãi nữa, chỉ nói đồng chí Hó có thắc mắc chỉ nói sau. Cuối buổi anh Cu Chành nói đồng chí Hó ở lại tôi giải thích. Chẳng biết anh Chành giải thích thế nào, tối hôm đó mẹ Hó nhảy chồm chồm, chửi ông Mệt Lạm rung làng chuyển xóm cả đêm. Mẹ Hó vén quần vỗ bেম bép, hét vợ Mệt Lạm nời, tau nói cho mà biết nha, từ ni a... cặc mi có bá (dát) vàng tau cũng không thềm nha.

Chuyện hủ hóa mẹ Hó và ông Mệt Lạm tự nhiên cả làng ai cũng biết. Đi đâu nghe ai khích một câu là mẹ Hó lại nhảy sang nhà ông Mệt Lạm chửi liên, vừa chửi vừa vỗ bেম bép, hét vợ Mệt Lạm nời, tao thà để l. cho chó ăn, không cho mi liếm mô nha!

Mình hỏi cu Đán rằng rứa. Cu Đán ngồi đực mắt, rất lâu sau mới nói không biết ai nói bộ tui khoe mẹ Hó thuê bộ tui lẹo mẹ, một phát 5 hào, đến giờ mẹ nợ cả trăm đồng không chịu trả. Mình nói thiệt không, cu Đán nói biết mô, nghe người ta nói rứa.

Một hôm mình với cu Đán đang đánh cờ, ông Mệt Lạm đi đâu về, mặt mày hằm hằm nói cha tổ con l. trâu, cha tổ con l. trâu. Ông lôi cái cuốc xông sang vườn mẹ Hó đập tan cái hố xí hai ngăn, lại còn xúc cứt vứt ra đầy vườn.

Mình hỏi cu Đán rằng rứa. Thằng Đán nói không biết ai nói mẹ Hó khoe bộ tui hện mẹ đi ỉa, rồi liếm khô khu cho mẹ, mẹ mới cho lẹo. Mình nói tởm tởm, thiệt không thiệt không. Cu Đán nói biết mô, nghe người ta nói rứa. Nói xong thì ngồi buồn thiu.

Từ đó Mẹ Hó với ông Mệt Lạm đánh chửi nhau suốt ngày. Mẹ Hó nhảy chồm chồm, vừa chửi vừa xúc cứt hất sang nhà cu Đán, nói vợ Mệt Lạm nời, trả cứt cho mi đây nời. Ông Mệt Lạm lại xúc cứt hất sang nhà mẹ Hó, vừa hất vừa hét cha tổ con l. trâu, cha tổ con l. trâu!

Xúc đi xúc lại hết phân, cả hai ỉa cứt mới, gói lại ném vào nhà nhau, ngày nào cũng chửi nhau đánh nhau rung làng chuyển xóm.

Anh Cu Chành nói các anh trên trung ương nói thấy dân mình mất đoàn kết, các anh rất đau lòng. Để cho đồng chí Hó, đồng chí Lạm đánh chửi nhau tui có khuyết điểm với trung ương, có tội với bà con. Nói xong thì anh Cu Chành nghẹn lại, nắc nắc.

Bà con nói đồng chí Cu Chành tội hèn. Anh Cu Chành nói đã coi nhau như kẻ thù thì sống gần nhau càng thêm tan cửa nát nhà, tui nói rứa có phải không bà con? Bà con nói đồng chí cu Chành nói phải quá phải quá

Tháng sau cả mẹ Hó, cả ông Mệt Lạm đều đi kinh tế mới, hai cái vườn gửi lại cho Cu Chành coi sóc. Anh Cu Chành nói đồng chí Hó đồng chí Lạm ra đi xóm làng tiếc lắm, nói xong thì nghẹn lại, nắc nắc. Mẹ Hó và ông Mệt Lạm đều khóc, cả hai đều xin lỗi bà con lảng giềng. Bà con nói ua châu châu, đồng chí Cu Chành đoàn kết giỏi hung.

Mẹ Hó, ông Mệt Lạm đi cả chục năm không về, nghe nói ở đâu tận khu kinh tế mới tỉnh Phan Thiết, gần nhà mụ Lâm Cúc ông Đinh Chiến. Họ muốn về quê lắm nhưng không có tiền về, hai cái vườn mặc nhiên thành vườn anh Cu Chành.

Hè này mình về quê, lên làng Đông chơi, khu vườn 16 sào đất của anh Cu Chành nhà cửa, cây cối đẹp ngây ngất. Mình gặp anh Cu Chành, nói mẹ Hó ông Mệt Lạm có về không anh. Anh Cu Chành cười cái xoẹt, nói ề he, không chết là may còn đòi về.

Ua châu châu.

CHẲNG BIẾT VUI HAY BUỒN

Những ngày đầu mới vào lính mình đóng quân ở Mía, cách thị xã Sơn Tây chừng bảy, tám cây số. Đợt huấn luyện mình chẳng có gì nổi trội, trừ bắn súng ra, môn nào cũng trung bình. Kém nhất là môn ném lựu đạn, suốt cả kì huấn luyện chưa một lần mình ném trúng đích. Riêng bắn súng thì hết chê, ba phát 30 điểm thường xuyên, thi thoảng mới 28, 29 điểm.

Tóm lại thỉnh thoảng mới được C trưởng khen, còn lại đều bị chê ròn. Thế mà trong tiểu đội thằng nào cũng nể mình, nói gì chúng nó cũng nghe. Mình không phải tiểu đội trưởng nhưng mặc nhiên là tiểu đội trưởng, kể cả thằng tiểu đội trưởng nó cũng nghe mình rậm rắp. Không hiểu sao, có lẽ vía mình át hết vía chúng nó.

Cả tiểu đội trú quân tại nhà mẹ Là. Mẹ cũng thương mình nhất, lúc nào mình tập về cũng kéo mình ra sau hồi dúi cho mình một cái gì đó để ăn.

Cạnh nhà có cô L. 22 tuổi, thích mình lắm. Hễ thấy mình là cô lấy hòn sỏi ném một cái rồi ngoáy đít chạy, vừa chạy vừa cười.

Nhưng mình không thích cô L. Một là cô không đẹp, hai là đã có chồng, ba là mình đã đánh đu với ba cô trường trung cấp thương nghiệp đủ một rồi, đang tính nhảy đi một cô mà chưa biết làm thế nào.

Một tối mình đi chơi với em M. về, thấy cô L. đứng chờ đầu ngõ, gọi anh Nập! Mình quay lại, cô ta ôm chầm lấy nắc lên, nói em tội lắm anh Nập ơi!

Hóa ra hoàn cảnh cô này tội thật. Lấy chồng bốn năm không có con, gia đình chồng bảo điếc, chửi bới khinh rẻ, đuổi về nhà ba bốn lần, cô phải khóc lóc xin ở thêm hai năm nữa, nếu không có con thì cô sẽ ra đi.

Cô bảo không có con là tại chồng chứ cô vẫn bình thường. Cô đề nghị xin mình một đứa con. Mình hứa sẽ giúp đỡ, nhưng không ngủ với cô mặc dù cô rất muốn.

Tối về mình họp tiểu đội lại, nói tình hình như thế, thằng nào muốn giúp cô ta không? Cả tiểu đội nhìn nhau rồi nhìn mình. Mình tưởng chúng nó ngại, nói hoàn cảnh người ta thương tâm thế, chúng mày không muốn giúp à?

Thằng Tí nói râu có (thằng Tí nói âm đ ra âm t). Mày cứ ai thì cứ chứ chúng tao thằng nào không muốn. Cả lũ lúc đó mới ồ lên đúng đúng, mình nhẹ cả người.

Mình cử thằng Th., không phải vì mình quý nó, thiên vị, mà vì thằng này bác sĩ, nó biết tính toán ngày tháng để chóng có con. Thằng Th. sượng quá nhảy cẫng, hú lên một tiếng như bò rống.

Từ đó tối nào cũng vậy, cứ đến 10h30 là nó cấp nilon ra đi. Thằng Tí tức mình lắm nói tao ăn ở với mày có đến nổi nào sao mày cho thằng Th. tịt một mình? Mình dỗ nó, nói: được rồi sau ba tháng nếu con L. không có con với thằng Th. thì tao cử mày.

Chẳng dè được hai tháng thì cô L. trúng thai, cũng là lúc đơn vị được lệnh chuyển quân, tiểu đội có chín thằng tản ra tám hướng, chỉ thằng Tí là cùng đơn vị với mình.

Suốt ba tháng ở Quảng Ninh - gái Quảng Ninh hết chê hi hi - mình kiếm được ồi cô, thằng Tí vẫn không kiếm được cô nào, thỉnh thoảng lại túm áo mình năn nỉ: mày kiếm em nào cho tao tịt với. Nhưng mình không kiếm được cô nào hoàn cảnh như cô L., đành chịu.

Ba năm sau tình cờ quay lại Sơn Tây, gặp cô L. ở chợ, cô vớt rổ rau nói anh chờ em tí, rồi tắt tả chạy về nhà bỗng thằng cu chạy ra. Thằng cu thật kháu, giống thằng Th. y chang.

Cô L. nói đi nói lại ơn anh Nập năm năm. Đời mình chưa có ai cảm ơn mình rồi rít như thế. Thằng Th., thì đã chết ở biên giới Tây Nam rồi. Cô L. biết tin, lén để tang Th. một năm.

Chiều nay uống bia Vân Hồ một mình bỗng gặp cô L. Lúc đầu mình không nhận ra, L. nói mãi mới nhớ. Cô bây giờ già quá, hom hem, tóc bạc. Mới hơn năm chục tuổi sao mà già thế.

L. nói sau đó thằng chồng em cũng biết, nó đuổi em ra khỏi nhà. Mình nói bây giờ em ở với thằng cu, hay lấy chồng mới? L. nói gái chữa hoang, chó nó thềm lấy em. Thằng cu cũng không ở với em.

Mình hỏi sao thì L. khóc nghẹn, nói con em hết vô tù lại ra tù anh ơi. Ba chục tuổi đầu vào tù 11 lần, toàn tội ăn cắp thôi. L. khóc một hồi rồi ngẩng lên quệt nước mắt, nói biết thế ngày xưa em không nhờ anh có phải hay hơn không. Mình nghẹn đắng.

NHÚM LÔNG

Mình về quê hội trường, vừa chui từ quán cà phê ra thì thấy một người đàn bà ngồi trên trên ô tô, tay vẫy miệng gọi, nói Lập ơi! Phải Lập đó không? Thì ra chị L., bạn học lớp 5 thời mình theo ba mình sơ tán lên ở thung lũng Chóp Ri. Chị L. bây giờ xinh xắn trắng trẻo còn hơn cả thời chị 19 tuổi, thật không ngờ. Chị rất ra dáng đại gia, tay đeo vòng ngọc, cổ quàng dây chuyền mỏ neo chừng hai cây vàng ròng, đi con Mecedes mới cứng, oách kinh.

Chị vẫn ngồi trong xe bên tay lái, nói Lập lên xe đi. Thấy mình chần chừ không hiểu chị định đưa mình đi đâu, chị lườm cái cười cái, nói lên xe đi, chị không ăn thịt mày đâu mà lo. Chị nói giọng Bắc ngon xốt, cười có lúm đồng tiền tròn vo làm mình cứ chờn chợn không biết có đúng chị L. thật không hay mình đã lầm. Mình nhớ như in xưa chị không có lúm đồng tiền, nói giọng Cao Lao tiếng nào tiếng nấy méo xệch. Bản tính tò mò, mình leo đại lên xe xem chị đưa mình đi đâu, nói chuyện gì với mình.

Chị đưa mình ra bãi biển Quảng Tùng, tới một nhà hàng khá sang, sát rặng phi lao ven bãi biển. Bà chủ nhà hàng chạy ra, ngực rung bần bật, kéo miệng cười rộng tới mang tai, nói ôi chị, lâu lắm rồi chị mới tới. Xem cung cách biết bà chủ quý hóa chị L. lắm. Nhìn vào nhà hàng thấy nhân viên táo tác hẳn lên, chạy đi chạy lại mặt mày nghiêm trọng cứ y như quan to đến nhà, tự nhiên mình thấy vui vui.

Chị L. học lớp 5 với mình khi chị 19 tuổi, không phải chị đi học muộn, tại chị đúp nhiều quá. Bạn học cùng vào lớp 5 với chị đã tốt nghiệp cấp ba, vào đại học mà chị vẫn đang học lớp 5. Chị đọc thông viết thạo, cộng trừ nhân chia cũng tốt nhưng không sao giải được toán đố và toán nhà lầu, loại toán giản ước của lớp 5. Ngoài ra bất kì môn nào chị cũng không thuộc bài, kiểm tra toàn dưới điểm trung bình. Hồi đó không có chuyện xin điểm mua điểm, bù lại được đúp thoải mái, chị L. đúp lớp 5 đến sáu năm vẫn được học như thường.

Cô giáo chủ nhiệm phân mình và thằng Quý cùng tổ học tập với chị L. để hai thằng kèm cặp chị cho qua được lớp 5. Chị L. nói chị phải cố học cho xong lớp 5 mới được đi bán cửa hàng hợp tác xã. Ở thung lũng Chóp Ri không có mậu dịch quốc doanh, chỉ có cửa hàng hợp tác xã. Khắp thung lũng có sáu cửa hàng hợp tác xã, chủ yếu bán vải vóc đường sữa, nước mắm ruốc. Nhân viên bán cửa hàng phải học hết lớp 5, cậu chị làm chủ nhiệm hợp tác xã đã hứa với chị rồi, chừng nào chị học xong lớp 5 sẽ chị cho chị bán cửa hàng. Làm nhân viên cửa hàng khác nào chuột sa chĩnh gạo, chị L. mê lắm, khốn thay chị học mãi không xong lớp 5.

Học với chị L. sướng nhất trần đời, luôn luôn chị cho ăn uống no nê. Hồi đó chẳng có gì, chỉ hai món khoai xéo, sắn lùi thôi, được ăn no là sướng rồi chẳng mong gì hơn. Thực ra chẳng phải kèm cặp chị. Buổi tối mình và thằng Quý xách cặp đến nhà, chị giao cho hai đứa cái cặp sách của chị và một rá khoai xéo hoặc sắn lùi, nói học giúp chị nha, chị đi đây. Nói rồi chị tốt ra khỏi nhà. Tụi mình vừa ăn vừa giải toán, làm bài tập sinh sử địa, soạn văn cho chị xong rồi về, thế thôi, tối nào cũng giống tối nào.

Mình hỏi thằng Quý, nói chị L. đi mô mà tối mô cũng đi rửa hè. Thằng Quý cười khi, nói thằng ni ngu, đi yêu chứ đi mô. Mình hỏi yêu ai, thằng Quý trợn mắt lên, nói oa chà nhiều lắm. Thằng Quý cùng 11 tuổi như mình nhưng khôn hơn rận. Trong khi mình vẫn đinh ninh mẹ đẻ em ở rốn thì nó đã biết người ta đúc em ở đâu, làm thế nào để không có thai. Nó lên vào buồng chị L., lấy ra một cái lá to hơn cái quạt mo, nói chị L. đi yêu khi mô cũng mang theo lá ni. Chị lót dưới lưng, rửa là mần chắc thoải mái, không đời mô có ghen. Thằng Quý có nói tên lá nhưng lâu ngày mình quên mất. Sau này vào lính lên Sơn La gặp một ông người Thái, mình có hỏi ông cái lá ấy, ông xác nhận là có. Mình hỏi tên lá, ông giả bộ lắc đầu không biết, nói lá ấy chỉ đàn bà biết thôi, đàn ông không được biết.

Mình rủ thằng Quý đi rình chị L. xem chị yêu ra sao, thằng Quý nhảy lên, nói đúng đúng, có rửa mà quên mất. Tối đó chị ra khỏi nhà là tụi mình bám theo liền. Chị L. đi vòng về men rìa thung lũng, lội quá suối Roóc, chui vào hang đá vôi. Hang này rất rộng, nhiều ngõ ngách, tụi mình mò mãi mới tìm được chỗ chị yêu. Hang tối mò chẳng thấy gì, chị nghe chị hức hức

và kêu to, ôi sướng quá bỏ ơi. Lát sau người đàn ông đi ra, túi mình ba chân bốn cẳng chạy về nhà làm bài cho chị. Làm xong rồi vẫn không thấy chị về, thằng Quý rủ mình chạy vào hang đá xem sao. Tới nơi, lại nghe tiếng chị hức hức, lại ôi sướng quá bỏ ơi. Nhưng kì lạ, không phải hai cái bóng mà ba cái bóng. Rõ ràng có hai người đàn ông đang yêu chị.

Mình ghé tai thằng Quý, nói rằng chị L. yêu một lúc hai người. Thằng Quý chắc lưỡi, nói biết được. Bỗng có tiếng cãi nhau. Chị L. kêu to, nói hai người sáu chục (đồng), rằng lại bốn chục. Người đàn ông nói tui anh chỉ có chừng đó, em thông cảm. Chị L. rú lên, nói đưa ngay thêm hai chục, đưa ngay. Hai người đàn ông bỏ chạy. Chị L. tru tréo chửi, nói vợ cha tổ tui bay nời, ăn không l. tao nha. Mình với thằng Quý nháy ra, nói ê ê tui em biết chị làm chi rồi nha. Chị L. sững lại, từ từ khụy xuống trước mặt hai đứa mình, nói chị phải làm rửa để nuôi cả nhà, chị lạy hai em đừng nói với ai hết. Chị chấp tay vái tui mình như tế sao, vừa vái vừa khóc.

Bây giờ chị L. đang ngồi trước mặt mình mặt mày tươi rói, nói nửa thế kỉ rồi Lập hè, mau thiệt. Chị bỏ giọng Bắc nói nguyên xi tiếng bỏ. Mình cười, nói em sợ nhận nhầm chị vì hai cái lúm đồng tiền. Mắt chị sáng lên, nói hai tí bạc đó, phải sang tận Ing Liềng mới làm được. Mình cười, nói chị bây giờ còn nói được tiếng Anh, ghê quá. Chị cười to, nói thằng ni khinh chị rửa bay. Tau bây chừ tuyên quan hệ với ông to bà nậy, phải đổi giọng bỏ ra giọng Bắc cho nó sang, thỉnh thoảng nhả ra mấy tiếng Ing Liềng cho người ta nể.

Mình nói học hết lớp 5 em về quê, không biết chị làm những gì mà giàu thế. Chị nói chị bán cửa hàng hợp tác xã được 13 năm kiếm được một ít, sau người ta bỏ cửa hàng chị đi buôn trầm, rồi buôn vàng, rồi buôn bán bất động sản. Vốn liếng chừng năm bảy chục tỉ, so với người ta là con tép nhưng chị mãn nguyện lắm rồi. Khởi nghiệp bằng một nhóm lông bây giờ được gọi là bà tỉ phú còn đòi chi nữa.

Chị bóc tôm hùm cho mình ăn, nói nhớ lại chuyện xưa chị cảm ơn em với thằng Quý quá. Hồi đó tui bay nói ra thì đời chị tàn, không ngóc đầu lên được mô, thiệt đo. Thốt nhiên chị dừng ăn, nhìn mình chăm chăm, nói mi có quen ông Hiệu Minh không. Mình nói có, cũng có gặp anh ấy đôi ba lần.

Chị nói hay là mi kể chuyện đó cho ông nhớ. Vừa dứt lời chị à một tiếng, nói mà mi biết rằng được. Chuyện đó xảy ra mấy năm gần đây. Mình hỏi chuyện gì. Chị cười to, nói chuyện chị tắm với con cháu 10 tuổi. Nó thấy chị có nhúm lông, nói rằng dì có mà con không có. Chị nói lớn lên rồi con cũng có. Nhờ nhúm lông ni mà dì nuôi sống cả nhà đó con. Con cháu liền reo lên, nói a rửa thì con muốn lông mọc đầy cả người con luôn. Kể xong chị lại cười, nói cha tổ cái ông Hiệu Minh, cứ như là ông núp rình sau nhà tắm chị vậy đó. Xong chị lại cười, đôi gò má đỏ ửng, cặp tuyết lê khép khép mở mở, hai lúm đồng tiền tròn vo rung rung giật giật. Tuổi sáu mươi vẫn còn duyên, tiếng cười vẫn có thể làm đàn ông điêu đứng, thật phục chị quá.

Tối qua Trần Tiến gọi mình đến quán *Ziêu đỏ* nhậu chơi. Mình tới nơi bỗng gặp thằng Quý, té ra nó cũng quen Trần Tiến. Mình kể với nó chuyện mình gặp chị L., nói tỉ phú đó nghe đừng có mà đùa, hai đứa mình bây giờ xách dép cho bà không đáng. Thằng Quý nói mà nghe bà nói làm gì mà giàu? Mình nói bà buôn trầm, buôn vàng mà giàu, sau này buôn bán bất động sản càng giàu to. Thằng Quý cười cái hặc, nói đom! Mà lại nghe mồm bà. Mình trợn mắt lên, nói thằng này không tin à bay, bây giờ trong tay bà có mấy dự án, bà quan hệ toàn ông to bà nậy, kinh lắm. Thằng Quý xua tay nhọn mồm, nói đom đom đom! Rồi nó kéo banh tai mình ra, nói nhúm lông nhúm lông đấy... ngu ời!

XÓM GÁI HOANG

1. Hồi sơ tán ở làng Đông, nhà mình ở đầu làng, từ đấy cứ đi ngược lên phía Tây Bắc, băng qua rừng trâm bầu là gặp một cái bầu sen cực rộng, rộng đến nỗi đứng bên này bờ cứ tưởng mặt trời chui lên từ bờ bên kia. Bầu sen nước đen ngòm, sen và súng mọc tràn lan, chẳng ai chăm sóc. Không mấy khi thấy hoa sen, hễ có cái hoa nào mới nở là con nít vật liên, đài sen cũng không thấy, chỉ thấy mỗi lá không thôi. Con nít ra đây không phải hái hoa sen, chủ yếu là bắt cá lia thia. Cá lia thia ở đây rất đẹp, to, khỏe, chọi nhau rất hay. Mình cũng hay ra đây, lọ mọ suốt ngày phục bắt cá lia thia về chọi nhau với cá tụi bạn.

Bên kia bầu là một xóm nhỏ, có mấy túp lều tranh cất tạm, núp dưới rừng trâm bầu, xưa gọi là Xóm Bầu, bây giờ ai cũng gọi là Xóm gái hoang. Ba người đàn bà ở đấy không phải gái chữa hoang, đấy là những người đàn bà bất trị.

Người nhiều tuổi nhất là mẹ Cà, năm 1967 mẹ chỉ hơn bốn chục tuổi.

Mẹ Cà lấy chồng lúc 16 tuổi nhưng mãi không có con, chồng mẹ chán đời uống rượu say, té xuống ao, chết. Khi đó vào năm 1953, mẹ mới 21 tuổi, tham gia đội du kích rất tích cực. Đội trưởng du kích khi đó là cu Miến, rất khen ngợi mẹ, họp đội du kích nói đồng chí Cà nợ nước thù nhà, chiến đấu rất hăng say.

Mẹ Cà đứng lên nói bá cáo tui chỉ nợ nước thôi, không có thù nhà. Cu Miến nói Đế quốc Pháp lừa bịp dân ta, cho uống rượu say, nhiều người chết, trong đó có chồng đồng chí Cà, thù nhà của đồng chí Cà là ở chỗ đó đó. Mẹ Cà tròn mắt há miệng nói oa rứa a, oa rứa a.

Cuối năm 1953 Pháp từ Ba Đồn càn lên làng Đông, dân làng bỏ chạy chỉ còn đội dân quân vẫn ở lại giữ làng. Mẹ Cà mãi bắn địch một

hướng, không biết Pháp vào làng theo hướng khác, anh em du kích bỏ chạy cả mụ vẫn không biết, bị một thằng Pháp xông đến đè cổ mụ trên cát, hiếp.

Mụ Cà chống cự quyết liệt, liên tục hô đả đảo đế quốc Pháp, đả đảo đế quốc pháp. Thằng Pháp khỏe hơn, đè riết không cho mụ động cựa. Mụ vẫn không sợ, miệng vẫn hô vang đả đảo đế quốc Pháp. Lúc đầu mụ còn hô to, đầy đủ cả câu đả đảo đế quốc Pháp, sau nhỏ dần hớt hơi dần, đả đảo đế quốc... rồi đả đảo đế... rồi đả đảo...Cuối cùng chỉ còn mỗi đả ả ả ả... Xong om.

Chuyện mụ Cà bị một lính Tây hiếp cả làng ai cũng biết, bàn tán xôn xao. Cu Miễn họp đội du kích phát động căm thù. Cu Miễn nói đồng chí Cà kể lại cho anh em nghe. Mụ Cà nói kể cái chi? Cu Miễn nói kể việc đồng chí bị giặc Pháp hiếp ra rằng. Mụ Cà nói thì cũng giống như lẹo chắc, nhưng đây là hiếp rứa thôi, chi mà kể. Đồng chí Cu Miễn không biết lẹo chắc à?

Cu Miễn nói đồng chí Cà nghiêm túc vào, hiếp khác với lẹo chắc. Mụ Cà nói nhưng tui không biết kể chi hết. Cu Miễn nói ví dụ giặc Pháp đè đồng chí xuống, xé áo quần đồng chí rất dã man. Mụ Cà nói đúng rồi rất dã man. Tui chống cự rất quyết liệt, vừa chống cự vừa hô đả đảo đế quốc Pháp.

Cu Miễn mừng rỡ nói rứa đo rứa đo, đồng chí kể tiếp đi. Mụ Cà nói chỉ rứa thôi, biết kể chi nữa. Cu Miễn nói lúc đầu rằng, cuối cùng ra rằng cứ rứa mà kể. Mụ Cà hỏi kể thiệt a? Cu Miễn nói có rằng đồng chí cứ kể rứa.

Mụ Cà nói bá cáo các đồng chí lúc đầu hấn đâm một phát tui chửi rất hăng, sau hấn đâm nhiều quá, sướng rồi hết chửi. Mọi người cười, vỗ tay ầm ầm, nói ua châu châu hay hè hay hè. Cu Miễn tức, đập bàn chỉ tay mụ Cà quát phản động, bắt mụ ni trối lại cho tui. Mọi người ngơ ngác không hiểu sao.

Cu Miễn nói, mụ ni hớp tác hủ hóa với giặc Pháp, rứa mà các đồng chí không hiểu còn vỗ tay hoan hô. Mất lập trường rồi các đồng chí ơi! Mụ Cà nói đồng chí Cu Miễn nói rứa oan tui. Cu Miễn đập bàn chỉ mặt

mụ Cà, nói mụ Cà kia, tui không đồng chí với mụ. Mọi người nói ua châu châu đồng chí cu Miễn nóng quá. Cu Miễn hô cả trung đội đứng dậy, nghiêm! Tôi quyết định đuổi mụ Cà ra khỏi trung đội dân quân. Từ nay không được ai kêu mụ Cà là đồng chí, rõ chưa. Cả trung đội đập chân ưỡn ngực hô rõ.

Đáng lẽ mụ Cà im lặng không kiện cáo gì thì mọi chuyện cũng qua. Nhưng mụ tức, mụ gặp xã đội trưởng kiện đi kiện lại, nói tui không hủ hóa, giặc Pháp hiếp tui thiệt. Xã đội trưởng nói bị giặc Pháp hiếp, đồng chí có căm thù không? Mụ Cà nói bá cáo xã đội trưởng có căm thù. Xã đội trưởng nói căm thù rằng lại nói sướng? Mụ Cà nói bá cáo xã đội trưởng tui không sướng.

Cu Miễn nói mụ đừng có chối, mụ nói sướng, cả trung đội nghe rõ ràng. Mụ Cà nói tui không sướng. Cu Miễn nói mụ có nói sướng không, mụ Cà nói có. Cu Miễn nói đó, mụ công nhận rồi đó, hết kêu oan nghe. Mụ Cà nói bá cáo xã đội trưởng tui vẫn oan. Xã đội trưởng nói đồng chí Cà nói hay, vừa kêu sướng vừa kêu oan là rằng? Mụ Cà nói tui căm thù giặc Pháp, nó hiếp tui, tui không sướng, tại bướm tui sướng chứ tui không sướng. Mọi người cười, vỗ tay ầm ầm, nói úa châu châu hay hè hay hè.

Xã đội trưởng tức, đập bàn quát, bậy bạ, dung tục, phản động! Rứa mà các đồng chí còn cười được à. Mất lập trường! Mụ Cà khóc nói báo cáo xã đội trưởng oan tui quá. Xã đội trưởng nói oan rằng mà oan! Mụ Cà khóc rống lên, nói oan oan, các đồng chí toàn cu, không ai hiểu được bướm... Xã đội trưởng đập bàn quát căm mồm! Xã không có trách nhiệm hiểu cái bướm của mụ!

Mụ Cà phúi đít quần, nói ề he, ề vô nói với các đồng chí nữa. Rồi về. Mấy tháng sau đi đâu cũng bị làng xóm chê cười, mụ Cà nói ề he, ề vô ở làng ni nữa, rồi bỏ ra xóm Bàu ở.

Đó là người thứ nhất ra xóm Bàu.

2. Người thứ hai là chị đóc Xấu. Mặt chị đẹp như mặt Đức Mẹ, phải cái chị cao quá, gần mét tám, hồi này là có thể thi hoa hậu nhưng ngày

đó thì bị người ta coi là dị dạng. Bố mẹ chị nhiều năm học hặc cũng vì chị càng ngày càng cao, mới 13 tuổi đã cao hơn hẳn đám trai làng, nhiều người nói ề he đóc Xấu con tây, không phải con Mẹt Huỳnh mô. Bố chị nghi mẹ chị lấy Tây hoặc bị tây hiếp như mụ Cà. May chị càng lớn càng có nhiều nét giống bố, nên thôi.

Chị đi đâu, tụi con trai lén đi sau lưng, nhảy nhảy lên cho cao bằng chị, rồi bịt miệng cười với nhau, chị biết, không thềm ngoái lại, mặt vênh lên vẻ bất cần. Nhưng tối về thì ra giếng ngồi bưng mặt khóc.

Có lần chị về chợ Ba Đồn, chợ phiên sáu đông nghịt, thế mà chị đi đâu ai cũng thấy, cái đầu chị vượt lên cả ngàn người, chuyển động từ đầu chợ đến cuối chợ, ai nhìn cũng tức cười. Con trai Ba Đồn chạy rất rất theo chị, trầm trồ chỉ trỏ, nói oa chà ăn chi cao rứa hè, con ni e lấy voi. Có người vẽ cái bướm dài ba gang trên cột điện, đề: Đây là l. đóc Xấu.

Hai sáu tuổi rồi chẳng ai dám mang cau trầu đến hỏi, tuổi đó bị coi là ế chồng. Bố mẹ chị lo lắng vô cùng, bữa cơm nào cũng cảm rằm rằng con tui ế cam ế cây ri hè. Chị nghe nói thế thì bỏ bát ra giếng ngồi khóc. Bố mẹ chị đánh tiếng ai muốn lấy đóc Xấu tui cho không, không cần cưới hỏi chi hết, nhả nhe từ đầu làng đến cuối xóm cũng chẳng ai thềm.

Vừa lúc chiến tranh phá hoại miền Bắc, bom rơi đạn nổ khắp nơi. Hễ có máy bay, mọi người ba chân bốn cẳng chạy vào hầm, chị đóc Xấu không chạy, ngồi bó gối giữa sân. Bố mẹ chị giục xuống hầm, chị nói để con chết bom cho xong, nhục lắm.

Nhà ông Quán ở Quảng Thuận lên sơ tán, chuyên nghề đúc soong nồi từ vật liệu máy bay. Nhà này rất giàu, làng Đông hồi đó nhà nào có vài nghìn đồng, dăm mười cây vàng gọi là giàu sụ, nhà ông Quán còn nhiều hơn thế. Họ có đứa con trai tên Hào cao 2m, trắng trẻo đẹp trai, phải cái bị ngất ngơ, hình như bị down, suốt ngày ngồi ngạch cửa nhìn ra đường, thỉnh thoảng cười hặc cái, nói hay hè. Chẳng có gì cũng cười hặc cái, nói hay hè. Dòng họ ông Quán chỉ mình ông là con trai, đẻ ra

thằng con ngất ngờ, vợ chồng ông lo lắng, sợ tiết giống. Biết chị đóc Xấu ế chồng, họ mừng hóm, mang cau trầu đến hỏi liền.

Lúc đầu chị đóc Xấu cự nự không chịu, sau cả vợ chồng ông Quắc, cả bố mẹ chị quỳ lạy như tể sao, chị tắc lưỡi nói lấy thì lấy. Đám cưới chị đóc Xấu một bò hai lợn, to nhất lịch sử làng Đông. Cu Miến bây giờ là chủ nhiệm HTX, làm chủ hôn, như kiểu MC bây giờ, tay gõ cộc cộc vào micro, nói alô alô trắng trên trời có khi tròn khi méo/ Xấu yêu Hào thật khéo lắm thay. Chị đóc Xấu lần đầu son phấn, mặt cúi gằm không dám nhìn ai. Anh Hào ngồi cạnh chị, ngơ ngác nhìn mọi người, cười hặc cái, nói hay hê.

Cu Miến tay gõ cộc cộc vào micro, nói a lô a lô vui duyên mới không quên nhiệm vụ/ Xấu và Hào ưu tú cả hai/ người quốc sắc kẻ thiên tài/ tình trong hợp tác thuận, mặt ngoài hai họ ưa. Ông Quắc vỗ tay đôm đốp, nói đụ mạ Cu Miến nói hay.

Rước dâu từ sân kho hợp tác, cô dâu chú rể cao lêu đêu nổi bật giữa đám rước. Mọi người nói ua châu châu giống tây giống tây. Chị đóc Xấu vấp cục đá ngã quỵ. Anh Hào đứng trở mắt nhìn. Mọi người nói kéo vợ lên tề, Hào tề! Anh cứ đứng ngơ, cười hặc cái, nói hay hê.

Đêm động phòng bà Quắc kéo chị đóc Xấu ra sau hồi, nói có khi chồng con không biết mần chi mô, con phải bày cho hăn nghe con. Chị đóc Xấu nói bày chi mạ. Bà Quắc làm động tác, nói đầu tiên mần ri nì ri nì, sau nó chịu rồi thì ri nì ri nì, nghe chưa. Chị đóc Xấu ngượng nghịu cúi mặt, nói dạ. Bà ấn chị đóc Xấu nằm xuống, ngồi lên giật giật, nói rồi ri nì ri nì, nghe chưa. Chị đóc Xấu nói dạ, bà nói rồi ri nì ri nì, nghe chưa. Chị đóc Xấu nói dạ. Bà Quắc vức chị đóc Xấu ngồi dậy, vỗ vỗ lưng, nói cố lên con, đầu tiên ngượng chút thôi, sau sướng mê man luôn, khe khe khe.

Vợ chồng ông Quắc nằm phòng bên nín thở nghe động tĩnh. Bà Quắc nói không biết con mình có làm ăn chi được không. Ông Quắc nói ề he lo chi hê, chó mèo còn làm được nữa là người. Trong buồng, chị đóc Xấu nằm ngửa chờ đợi, anh Hào ngồi bó gối nhìn chị lom lom, cười hặc cái, nói hay hê. Chị đóc Xấu chờ mãi không được, bèn trệt vú ra

nói đây nì đây nì. Anh Hào đặt tay lên vú, cười hặc cái, nói hay hè. Chị đóc Xấu trật bướm ra nói đây nì đây nì, anh Hào đặt tay lên bướm, cười hặc cái, nói hay hè. Cứ để nguyên tay vú tay bướm, anh Hào ngồi nhìn lom lom, cười hặc cái, nói hay hè, rồi lăn ra ngủ như chết.

Cả tháng trời sáng nào bà Quắc cũng kéo chị đóc Xấu ra sau hời nói rằng rồi rằng rồi, chị đóc Xấu ứa nước mắt nói không rằng cả mạ ời. Bà Quắc lại làm động tác, nói đầu tiên mần ri nì ri nì, sau nó chịu rồi thì ri nì ri nì, rồi ri nì ri nì. Chị đóc Xấu ôm mặt khóc, nói mạ ời cho con về nhà.

Không biết vợ chồng ông Quắc bàn bạc ra sao, tối đó ông Quắc vào buồng, vuốt lưng xoa đầu chị đóc Xấu, nói thôi, con chịu khó để ba mần ví dụ cho chồng con coi. Lập tức ông bị ăn một cái tát rụng mất cái răng cửa. Ông Quắc ôm mồm nhăn nhó, nói hay để ba thuê đũa mô mần ví dụ, ông lại ăn thêm một cái tát, rụng mất cái răng cửa nữa. Anh Hào nhìn cái mồm đầy máu của ông Quắc, cười hặc cái, nói hay hè. Chị đóc Xấu dùng dùng xách áo quần ra về, hai vợ chồng ông Quắc quỳ xuống ôm chân chị khóc nói khoan khoan, còn nước còn tát con ời!

Cu Miễn đến nhà ông Quắc, nói chúng tôi coi gia đình bác là người của hợp tác, cháu Hào chưa biết làm chồng thì hợp tác phải có trách nhiệm.

Ông Quắc gật gà gật gù, nói phải phải, hợp tác yêu cầu chị vợ chồng tui chấp hành liền. Cu Miễn chém tay mấy cái, nói chủ nhiệm HTX mần ví dụ nhất định đóc Xấu phải chấp hành. Ông Quắc gật gà gật gù, nói phải phải.

Tối đó Cu Miễn vào buồng chị đóc Xấu, nói đồng chí đóc Xấu, tui được hợp tác giao nhiệm vụ mần ví dụ cho đồng chí Hào coi, đồng chí cứ coi tui như đồng chí Hào, mần như thiệt nghe không? Cu Miễn nói chưa xong đã ăn một cái tát, rụng liền hai cái răng cửa. Cu Miễn tức, nhảy ra sân thối còi gọi dân quân tới. Vợ chồng ông Quắc lạy lạy Cu Miễn, đền một trăm đồng Cu Miễn mới chịu thôi, vụ án mần ví dụ tạm thời khép lại.

Cu Miễn nói đóc Xấu vô cớ đánh chủ nhiệm hợp tác, đuổi cổ nó ra khỏi đoàn đội. Chị đóc Xấu nói không cần đuổi mất công, tui cút khỏi làng giờ. Chị ôm anh Hào khóc, nói ôi chồng ơi chồng ơi, chó mèo còn biết làm răng chồng không biết. Anh Hào cười hặc cái, nói hay hê.

Chị đóc Xấu lạy ông bà Quắc, một mình đi thẳng ra xóm Bàu. Đó là người thứ hai trong Xóm gái hoang.

3. Người thứ 3 là chị Mai. Chị hơi thấp, múp máp, da trắng ngần, đặc biệt chị hát hay ngâm thơ đều hay cả. Người thì gọi chị là Châu Loan xóm, người thì gọi Tường Vi xóm.

Hợp đội, hợp xóm, hợp đoàn, đám cưới đám hỏi nhất nhất phải có chị hát mới xong. Mọi người nói Châu Loan mô rồi hê? Chị đứng lên liền, nói đây đây. Người nói ngâm bài *Rửa là hết đi*, người nói không không ẻ vô bài nớ, ngâm bài *Chào sáu mốt đỉnh cao tề*.

Chị thuộc toàn thơ Tố Hữu thôi, mấy bài trong sách giáo khoa chị thuộc sạch. Hỏi nước mình có ai là nhà thơ, chị nói Trần Đăng Khoa với Tố Hữu, hỏi còn ai nữa không, chị nói từng nớ ngâm đã rã họng ra rồi, nhiều chi lắm. Đầu buổi ngâm thơ cuối buổi hát, hoặc ngược lại, khi nào cũng vậy ở đâu cũng vậy. Mọi người nói Tường Vi mô rồi hê, chị đứng lên liền, nói đây đây. Người nói hát bài *Noọng ơi trăm ngàn nở hoa đi*, người nói dở dở quẹt quẹt, hát *Nắng tỏa chiều nay tề*. Chị hát say sưa, miệng hát ngực rung hấp dẫn vô cùng.

Có hai người mê chị, một là anh Tỏa bí thư chi đoàn, hai là Cu Mèo con trai cu Miễn. Mỗi lần chị Mai hát, anh Tỏa nhìn miệng chị không chớp, miệng mấp má, người đu đưa, nói hay hê hay hê; cu Mèo nhóng cổ nhìn ngực chị rung rung, thè lưỡi liếm một vòng, nói dù mà hát rửa mới hát chơ, lại thè lưỡi liếm một vòng, miệng thít thít. Nhưng chị Mai ghét Cu Mèo, yêu anh Tỏa. Cu Mèo tức lắm, đứng dặng háng chặn đường chị Mai hỏi tui thua cu Tỏa cái chi? Chị nói không, bỏ đi. Cu Mèo vượt lên nói tui tên Mèo, xấu phải không? Chị nói không, lại bỏ đi.

Tối cu Mèo trèo lên cây xoan sau hồi nhà chị Mai, đóng mồm xuống cửa sổ nhà chị kêu vợ Mai nời... tui ưng Mai rồi vợ Mai! Vợ Mai nời...

cu Tỏa không bằng bãi cứt trâu, ưng hăn mần chi. Chị Mai đóng cửa sổ, cu Mèo hát hờn cầm bao lủ tham tàn... cu Tỏa! Rồi lại hét Mờ eo meo huyền Mai! Mờ ai mai huyền Mèo. Tối nào cũng ầm ỉ, không cho ai ngủ ngáy gì cả.

Buổi trưa nắng nóng chị Mai gánh lúa về, cu Mèo chặn đường, dạng háng nói ưng tôi đi, mai mốt tui làm lái xe. Chị Mai đang gánh lúa, mệt, nói ẻ vô, bỏ đi. Cu Mèo lại vượt lên trước, đứng dạng háng, nói ưng tui đi, mai mốt bộ tui lên xã, tui làm chủ nhiệm. Chị Mai đánh môi cái bíp nói ẻ vô, bỏ đi. Cu Mèo vẫn không chịu, lại vượt lên, đứng dạng háng, tụt quần nói, cu tui ri nì, Mai ưng không? Chị Mai vứt gánh lúa, chồm tới túm chim cu Mèo nghiêng răng vắn, nói khoe cái cổ tổ mi, khoe cái cổ tổ mi. Cu Mèo kêu như cha chết, nhưng đi đâu cũng khoe em Mai cầm cu tau rồi, khen cu tau đại chang, bằng mười cu Tỏa, khe khe khe..

Tết năm 1967, làng làm hội diễn văn nghệ ở đình làng. Anh Tỏa chị Mai hát song ca bài *Trước ngày hội bắn*. Chị Mai mặc váy, cầm cái ô xoay xoay e then, bấp chân trần trắng muốt, liếc cái, hát *Ai tin anh nói...* anh Tỏa mặc áo quần bộ đội, đội mũ tai bèo, liếc cái, hát *Vì sao em nói nghe nào...* Bà con nói ua châu hầu hay hè hay hè. Cu Mèo đứng dậy nói hay cái l. mạ bay! Bà con nói ua châu châu cu Mèo nói bậy quá hè. Cu Mèo nói đồ xã viên biết chi! Rồi hát rống lên hờn cầm bao lủ tham tàn... Mai Tỏa!

Mọi người nói ua châu châu cu Mèo ý thế con chủ nhiệm mất trật tự quá hè. Cu Mèo nói đồ xã viên biết chi! Rồi lại hát cu cu Tỏa ơi, cu cu Tỏa ơi.. chim mi mô rồi, chim mi mô rồi... độ tau cái coi. Bà con đòi đưa cu Mèo ra kiểm điểm, cu Miễn nói đồng chí cu Mèo nóng tính, có nói bậy nhưng xuất phát từ tấm lòng yêu thương xã viên nghèo như đồng chí Mai. Rửa là tốt. Quan trọng là tấm lòng, không quan trọng cái lỗ mồm. Người nói tốt rửa a tốt rửa a, người không nói gì, người nói tốt rửa đo tốt rửa đo.

Anh Tỏa nói đồng chí Cu Miễn sai rồi, nguy hiểm bao che con cái. Cu Miễn nói chính đồng chí cu Tỏa mới nguy hiểm. Anh Tỏa hỏi rằng, cu

Miễn nói đồng chí là bí thư chi đoàn, mồm nói cắn thù giặc sâu sắc, yêu Tổ quốc nồng nàn lại không chịu gương mẫu xung phong đi bộ đội. Cu Tỏa nói khó chi, tui đi ngay!

Ra tết anh Tỏa đi bộ đội, cu Miễn nói rất hoan nghênh tinh thần dám nghĩ dám làm của đồng chí cu Tỏa, rồi tổ chức cho làng Đông học tập tinh thần đồng chí cu Tỏa. Cu Miễn đề nghị chị Mai làm bí thư chi đoàn, gánh vác cho người đi xa. Chị Mai nghe nói vậy thì nhận, cu Miễn nói rứa mới thấy hậu phương yêu thương tiền tuyến chớ, khe khe.

Cu Mèo nói tui muốn lấy con Mai, làm răng bộ? Cu Miễn nói mồm mi thôi lắm, được cái chim cu mi kiên cường, tận dụng thể mạnh đi con. Rồi nói với chị Mai đồng chí cu Mèo chậm tiến, đồng chí nên gặp riêng nhắc nhở.

Tối, chị Mai họp chi đoàn ở kho hợp tác, hết họp thì bảo cu Mèo ở lại nhắc nhở, cu Mèo đề nghị ra hiếp liền. Chị Mai xấu hổ không dám nói ai, đi một mạch xuống Quảng Thanh, ngồi đợi máy bay tới thả bom thì lao vào. Chị không chết, bị một mảnh bom đâm đúng cuống họng, không nói được, nói gì cũng cứ dá da da da.

Cu Mèo nói tui cần mồm dưới, không cần mồm trên, Mai lấy tui đi. Chị Mai trợn mắt đập vào bộ hạ cu Mèo một phát, nói dá da da da... dá da da da! Cu Miễn nói hoàn cảnh đồng chí rất khó khăn, đồng chí về làm dâu nhà tôi, chúng tôi có trách nhiệm giúp đỡ đồng chí. Chị Mai trợn mắt đập vào mồm cu Miễn một phát, nói dá da da da... dá da da da, rồi xách áo quần ra thẳng xóm gái hoang.

4. Xóm chỉ có 3 nhà, về sau thì có cả trăm nhà nhưng năm 1967-1968 chỉ có ba nhà thôi. Mụ Cà nói tao trưởng xóm, hai đứa bay xóm viên, khỏi bầu bán chi mệt. Chị đóc Xấu nói cho em xóm phó cho oách, con Mai nhỏ tuổi nhất làm xóm viên, đồng ý không? Chị Mai cười, nói dá da da da.

Phần vì xóm quá xa các làng, phần vì đồn đại, thêu dệt ba người đàn bà Xóm gái hoang rất ghê rợn, nhiều người sợ cấm con cái không được

ra đó. Người ta đồn hễ ai ra Xóm gái hoang về thì không cháy nhà cũng mất cửa, chết bất đắc kì tử không chừng. Xóm không có ai vắng lai, cái xóm nhỏ ba ngôi nhà như một vương quốc riêng.

Bà sen mệnh mông cho họ đủ thứ ăn, lại còn thừa mang bán. Tôm cá ê hề, ngó sen đài sen hoa sen thu nhập cũng khá, họ còn thả rau muống dây, mỗi tuần xuống chợ gánh rau muống, gánh cá, gánh sen, ăn uống thỏa thuê còn thừa cả nghìn đồng một tháng. Chị đóc Xấu nói ua chà, răng sượng ri hề, biết rửa em bỏ hợp tác từ khi mới đẻ. Mụ Cà nói hợp tác với hợp teo, cu Miễn mưu mô cả năm không bằng tau ngâm l. bà sen một buổi. Chị Mai cười nói dá da da da.. dá da da da.

Nhưng buồn. Ngày mai làm quên, tối buồn rũ ra. Buổi tối, ba người ăn cơm chung, ăn xong mụ Cà buông bát nằm dài ra, nói bây chừ mần chi hề? Chị đóc Xấu cũng buông bát nằm dài ra, nói mần chi hề? Chị Mai nằm dài ra theo, nói dá da da? Mụ Cà bày rượu ra uống, một bát uống vòng, uống được ba bát thì say, như lũ cuồng đập phá lung tung. Mụ Cà nhảy lên hòn đá, dạng háng bôm bốp nói vợ đàn ông... đây nời đây nời!! Chị đóc Xấu chống mông vỗ bôm bốp, nói đây nời đây nời! Chị Mai tụt quần, cầm quần khua khua chạy quanh sân, nói dá da da.... dá da da! Cả ba nằm vật ra, không ai nói với ai, thở vào thở ra, miệng chóp chép. Mụ Cà nói đàn ông ngu chi ngu lạ, chị đóc Xấu nói ừ đo, ngu chi ngu lạ! Chị Mai nói dá da da! Rồi ba chị ngồi ôm nhau khóc, khóc đến đã rượu thì ngủ lịm.

Ba chị ra chợ, thấy có người đứng ôm cái đài Orionton đòi bán, họ mua ngay, 700 đồng cũng mua, về nhà tranh nhau mở. Đài phát tin chiến thắng, mụ Cà vỗ đùi đánh bốp, nói thấy chưa, tau nói đúng chưa, chết cha Mỹ Diệm chưa! Chị đóc Xấu nằm vật ngửa ra, chống chân lên trời, nói oa làng ời sượng! Oa làng ời sượng! Chị Mai cười toe toét nhảy chồm lên chị đóc Xấu đập đập, nói dá da... dá da... dá da.

Nhưng nghe mãi cũng chán, quanh đi quẩn lại cũng chỉ tin chiến thắng, hết chỗ này thắng lợi đến chỗ kia thắng lợi, Mụ Cà thở ra, nói rằng thắng hoài thắng huỷ rửa mà chưa thấy hòa bình chi cả hề. Chị đóc Xấu nói ừ đo... ừ đo, chị Mai nói dá da... dá da. Đài vẫn phát tin

thời sự, miền Nam thắng lớn nơi này nơi kia, miền Bắc sản xuất thắng lợi nơi này nơi kia, lãnh đạo thăm hỏi nơi này nơi kia. Mụ Cà nấp ruột kêu, nói vợ dài nời, hát đi với, nói chi nói lăm.

Nằm dài vuốt bụng chán thì vùng dậy lấy soong nồi gỗ âm ỉ, lại còn múa hát. Mụ Cà nói lối như ta đây là Lê Thị Cà, một lần tây hiệp đến già không quên, rồi gõ cái choeng! Chị đóc Xấu, chị Mai nhảy nhảy gõ gõ choeng choeng! Mụ Cà hát này này ơ chị em ơ, Chị đóc Xấu nói ơ, Chị Mai nói dá da. Mụ Cà hát lữ đế quốc vô cùng tàn ác, sức đã dai mà cặc lại to, thế nên ta phải cắn thù, choeng! Chị Mai, chị đóc Xấu nhảy nhảy gõ gõ choeng choeng!

Hát hò chán lại nằm vật ra, ba người ba góc, không ai nói với ai. Máy bay xoẹt qua, mụ Cà nhảy lên hét vợ Đế quốc Mỹ nời, rằng không thả phi công, toàn thả bom, ngu rửa ác rửa. Chị đóc Xấu cũng nhảy lên, hét ngu ngu!... ác ác! Chị Mai nhảy chồm chồm, hét dá da... dá da!

Mơ được ước thấy, phi công nhảy xuống bầu sen thật.

Một đêm, bộ đội dưới cảng Gianh bắn trúng máy bay, chiếc F4H cháy rùng rùng, đâm đầu xuống chân núi sau làng Trung Thuần, dân các làng sung sướng reo vang. Ba chị cùng nhảy cà tâng, lấy soong nồi gỗ âm ỉ. Chợt nghe cái bụp phía bầu sen, ngó ra thì thấy một cái dù đỏ xòe rộng trên bầu. Ba chị sướng rêm, lội ra ngay. Hồi này dù là một chiến lợi phẩm dân chúng rất mê. Hễ có một cái dù pháo sáng, dù phi công nào rơi là từ dân chúng từ bốn phương tám hướng nhào ra, tay lăm lăm dao kéo, mạnh ai nấy xẻo. Nhiều khi tranh giành đập đánh nhau chí tử.

Ba chị cùng tay dao tay kéo lao ra. May tối hôm đó hình như mọi người mãi xem máy bay cháy, không để ý, chẳng thấy có ai chạy ra, ba chị lần đầu được một cái dù trọn vẹn, lại dù đỏ, sướng ngây ngất. Cuốn xong dù thì thấy một cái đầu nhô lên, ba chị rú lên chực bỏ chạy, cái đầu nói rộp rít xộp xít, ba chị nhìn lại, hoá ra là một phi công Mỹ, họ cứ đứng trơ nhìn nhau.

Mụ Cà sức tỉnh chĩa dao vào thằng Mỹ, nói giơ tay lên. Thằng Mỹ nói rộp rít xộp xít. Mụ Cà giơ dao đe, nói cha tổ mi, tau nói mi giơ tay lên. Thằng Mỹ cứ đứng trơ, nói rộp rít xộp xít. Chị đóc Xấu nói Để quốc Mỹ ngu chi ngu lạ. Chị Mai vung hai tay lên, nói dá da da, thằng Mỹ dơ hai tay lên liền. Mụ Cà, chị đóc Xấu trố mắt ngạc nhiên, nói con Mai nói chi mình không hiểu mà thằng Mỹ hiểu liền.

Mụ Cà chỉ tay vào xóm, trợn mắt với thằng Mỹ, quát dá da da da! Thằng Mỹ vội vàng đi vào xóm liền. Mụ Cà cười, nói ề he, tưởng rằng, tiếng Mỹ dễ òm!

5.Mụ Cà nói giải nó lên huyện đội ngay, chị đóc Xấu nói cho nó tắm rửa ăn uống đã chị, tội. Chị Mai gật gật đầu nói dá da. Mụ Cà dắt thằng Mỹ đến cái giếng đất rộng bằng cái nong, sâu chừng một mét, chỉ cái gàu nói dá da da, thằng Mỹ gật đầu nói rộp rít xộp xít, rồi nhảy bùm xuống giếng, có lẽ nó tưởng cái bồn tắm.

Mụ Cà tức giận nhảy chồm chồm, nói, dá da da da, ngu ngu. Thằng Mỹ nhăn răng cười nói rộp rít xộp xít. Chị đóc Xấu nói chị nói rửa nó không hiểu mô. Mụ Cà hỏi nói rằng thì hiểu, chị đóc Xấu nói chị không nghe đài diễn kịch à, tụi Mỹ toàn nói không có dấu. Mụ Cà chỗ mồm xuống giếng nói thang My kia may ngu qua, giêng an sao may nhay xuống tam, thằng Mỹ lại nhăn răng cười nói rộp rít xộp xít. Mụ Cà tức, nói rộp rộp cái mả cha mi, ngu chi ngu lạ.

Thằng Mỹ ăn cơm, chị đóc Xấu nói cơm, thằng Mỹ nói cóm, chị đóc Xấu nói cơm ngon, thằng Mỹ nói cóm ngón. Chị đóc Xấu nói canh, thằng Mỹ nói cẳng. Chị đóc Xấu nói canh ngon, thằng Mỹ nói cẳng ngón. Mụ Cà gật đầu khen thằng Mỹ, nói giỏi giỏi! Thằng Mỹ nói đòi đòi, mụ Cà nói đòi đòi cái l. mả mi, thằng Mỹ nói lón má ngón? Ba chị cười nghiêng ngả.

Chị đóc Xấu nói hay để nó ở đây vài buổi cho vui, mình nuôi nó như nuôi con chó béc giê, có chi mô mà. Mụ Cà nói ý con Mai rằng. Chị Mai gật đầu nói dá da. Chỉ có giường chị đóc Xấu thằng Mỹ mới nằm vừa, chị để nhà cho thằng Mỹ ở, sang ngủ với mụ Cà. Nửa đêm chị đóc Xấu

trần trọc không ngủ được. Mụ Cà hỏi rằng không ngủ, chị đóc Xấu nói nằm giường chị đau lưng lắm.

Mụ Cà nói hay cho mi sang ngủ với thằng Mỹ? Chị đóc Xấu cười rúc rích, ôm lưng Mụ Cà hỏi tây hiệp chị ra rằng, Mụ Cà nói sướng chơ rằng. Chị đóc Xấu nói sướng rằng sướng rằng, kể đi kể đi. Vừa lúc chị Mai nhảy xổ vào nhà khua chân múa tay nói dá da dá da. Cả ba chạy ra thì thấy thằng Mỹ quỳ giữa sân làm dấu thánh, vừa khóc vừa nói rộp rít xộp xít.

Chị đóc Xấu nói nó cầu chúa đó, mụ Cà nói Đế quốc Mỹ cũng có chúa à, chị đóc Xấu nói có chơ, chúa che chở hết mà. Mụ Cà nói chúa thần kinh, che chở tầm bậy tầm bạ, chị Mai lắc đầu nói dá da da da. Chị đóc Xấu nói chà, còn hơn che chở cu Miễn cu Mèo. Mụ Cà nói ngó bộ tui bay thương thằng Mỹ rồi đó, lộn xộn là tau giết nghe chưa. Chị đóc Xấu nói mô có mô có, chị Mai nói dá da... dá da! Mụ Cà nói chà còn chồi, thấy thằng cao to đẹp trai, bướm đưa mô đưa nấy nhóp nhép như mang cá mè, tau lạ chi. Chị đóc Xấu nói mô có mô có, chị Mai nói dá da...dá da

Sáng mai ba chị bắt thằng Mỹ tát giếng, đào lại giếng. Chị đóc Xấu, chị Mai phụ với nó. Thằng Mỹ đưa thùng nước lên, chị Mai đón lấy, cười cái, liếc cái. Thằng Mỹ nói rộp rít xộp xít. Chị Mai cười cái, liếc cái, dẫu mồm nói dá da. Thằng Mỹ cười khư khư khư. Chị đóc Xấu tát nước, thỉnh thoảng hích thằng Mỹ, liếc cái. Thằng Mỹ cũng hích lại, liếc cái. Chị đóc Xấu lờm yêu, đập phát vào lưng trần thằng Mỹ, cười hi hi hi. Thằng Mỹ vuốt vuốt lông chim, cười khư khư khư.

Chị Mai đứng trên bờ nhìn thấy, tức, chạy tìm mụ Cà, lôi ra giếng, hết chỉ thằng Mỹ, nói dá da, lại chỉ chị đóc Xấu, nói dá da, hai tay chị đập đập xoa xoa, nói dá da... dá da. Mụ Cà chỉ mặt chị đóc Xấu nói tao cảnh cáo mi nghe chưa, giai cấp mô có con cu của giai cấp đó, đừng có lộn xộn. Chị đóc Xấu xịu mặt nói chị nói rửa oan em, em cầm thù Đế quốc Mỹ mà. Mụ Cà nói mi cầm thù chớ bướm mi không có mắt, biết ai mà cầm thù, ngu lắm!

Mụ Cà thở ra nói, ua chao ôi, đế quốc thực dân toàn bọn to con đẹp trai, tức chi tức lạ. Đêm, mụ Cà kèm chặt chị đóc Xấu, nói đừng có lộn xộn em à, lộn xộn là tao đem nó đi nộp huyện đội liền, chị đóc Xấu nói rằng chị không nghi con Mai, toàn nghi em.

Mụ Cà nghe nói thế thì giật mình, chạy sang tìm, cả thằng Mỹ cả chị Mai đều không có. Hai chị chạy tìm khắp nơi thì thấy thằng Mỹ đang đứng dựa gốc cây, bế xốc chị Mai lên hôn. Mụ Cà nấp rình với chị đóc Xấu, thấy hôn môi, lạ quá, hỏi yêu là hun rửa à, chị đóc Xấu nói yêu là hun môi, chị không biết à. Mụ Cà nói tui choa lớp trước, thích thì tụt quần mần đến mần đại, biết hun hít chi mô.

Đến đoạn thằng Mỹ kéo quần chị Mai thì mụ Cà xông tới, giằng chị Mai ra, đập phát vào hạ bộ thằng Mỹ, tát một tát vào mặt chị Mai, nói á a cái con ni gan trời, dám yêu Đế quốc Mỹ. Chị Mai ôm chân chị Cà khóc nói dá da da a... Mụ Cà lại cho thêm một tát nữa, nói mi là con phản động. Chị Mai lại ôm chân mụ Cà khóc rú lên, nói dá da... dá da da.

Mụ Cà ôm đầu ngửa mặt kêu, ôi chúa ơi chúa ơi, chúa cho đàn ông nước con to con đẹp trai đi chúa, không đàn bà con gái phản động hết! Dứt lời mụ Cà cặp nón đi liền, nói tau lên huyện đội báo người ta lôi cổ nó đi cho rồi, ngồi canh tui bay nhọc lắm.

Mụ Cà gặp Cu Miễn đạp xe đạp dọc đường, Cu Miễn hỏi đi mô, mụ Cà nói bắt được phi công, Cu Miễn nói để tui lên báo cho, tui có xe đạp. Mụ Cà nói tui lên báo công để lấy bò chơ. Cu Miễn nói bò mô trên huyện đội, người ta thường mồm thôi, bắt hợp tác chi bò chơ ai chi. Mụ Cà nói thiệt không, Cu Miễn nói rằng không. Mụ Cà nói rửa Cu Miễn có thưởng bò tui không, cu Miễn nói rằng không.

Mụ Cà quay về, đến gần nhà thì chị Mai ra khoa chân múa tay, mặt mày tái mét, nói dá da da da.... dá da da da. Mụ Cà lật đật chạy vào nhà, vừa lúc thằng Mỹ và chị đóc Xấu kéo quần lên. Mụ Cà xông tới tát thằng Mỹ tới tấp, nói cha tổ Đế quốc Mỹ cha tổ Đế quốc Mỹ. Chị Mai nháy chồm chồm trước mặt thằng Mỹ, hai tay xia xia, nói dá da... dá da... dá da! Mụ Cà quay lại xốc cổ áo chị đóc Xấu, quát mi hứa ra rằng

nói lại tau nghe. Chị đóc Xấu ôm lấy mẹ Cà khóc nói em chưa rồi em chưa rồi, đau lắm đau lắm, từ nay em ẻ vô Đế quốc Mỹ.

Cu Mèo đem đội dân quân xông vào, chĩa súng vào thằng Mỹ nói giơ tay lên. Mẹ Cà giật tay cu Mèo, nói mi về nói hợp tác đưa bò cho tau, tau giao thằng Mỹ liền. Cu Mèo quát câm mồm, tội các chị giấu thằng Mỹ tui chưa đem ra tòa, còn dám đòi bò! Nói xong cu Mèo áp giải thằng Mỹ đi. Mẹ Cà nói Đế quốc Mỹ mình không thua, chỉ thua cu Mèo cu Miễn thôi.

Tại hội nghị báo công, cu Miễn nói Đội du kích làng Đông đã mưu trí dũng cảm tóm gọn tên phi công Mỹ, giải thoát cho ba phụ nữ đang bị nó làm nhục. Hội nghị ồ lên, người nói giỏi giỏi, người nói tài tài, người nói phục phục.

Ua châu châu.